

Onsdag den 29. marts 2023 (D)

1

40. møde

Onsdag den 29. marts 2023 kl. 9.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 65:

Forslag til finanslov for finansåret 2023.
Af finansministeren (Nicolai Wammen).
(Fremsættelse 23.03.2023).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 66:

Forslag til lov om ændring af lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2023, lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2024 og lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2025. (Konsekvenser af forslag til finanslov for 2023 m.v.).
Af finansministeren (Nicolai Wammen).
(Fremsættelse 23.03.2023).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 67:

Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2026.
Af finansministeren (Nicolai Wammen).
(Fremsættelse 23.03.2023).

Meddelelser fra formanden

Formanden (Søren Gade):
Mødet er åbnet.

Fra statsministeren har jeg modtaget brev om, at det efter statsministerens indstilling ved kongelig resolution af 23. marts 2023 blev bestemt, at ressortansvaret for alle opgaver, kontrakter og serviceaftaler vedrørende it-drift, der vedrører Transportministeriets departement, overføres fra transportministeren til finansministeren.

Meddelelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. nedenfor).

[>Folketingets formand

Efter min indstilling er det ved kongelig resolution af 23. marts 2023 bestemt,

at ressortansvaret for alle opgaver, kontrakter og serviceaftaler vedrørende basal it-drift af interne datacentre, netværk, servere og storage, drift af operativsystemer, standard it-arbejdsplads, servicedesk og brugeradministration, informations sikkerhedsopgaver vedrørende foranstående samt kontrakter og leverandørstyringsopgaver vedrørende outsourcet it-drift, der vedrører Transportministeriets departement, i henhold til nærmere aftale mellem transportministeren og finansministeren overføres fra transportministeren til finansministeren pr. 1. april 2023.

Jeg beder formanden underrette Folketinget herom.

Sign.: Mette Frederiksen
/Henrik Skovgaard-Petersen«].

I dag er der følgende anmeldelser, og på baggrund af de mange fremsættelser skal jeg undlade at læse titlerne op:

Skatteministeren (Jeppe Bruus):

Lovforslag nr. L 73 (Forslag til lov om ændring af kildeskatteloven, selskabsskatteloven, kulbrinteskatteloven og ligningsloven. (Indførelse af begrænset skattepligt ved udøvelse af visse aktiviteter i Danmarks eksklusive økonomiske zone, anvendelse af kulbrinteanlæg m.v. i forbindelse med lagring af CO₂ og ændring af listen over lande, der er omfattet af defensive foranstaltninger)),

Lovforslag nr. L 74 (Forslag til lov om vejafgift),

Lovforslag nr. L 75 (Forslag til lov om ændring af momsloven, chokoladeafgiftsloven, skattekontrolloven og forskellige andre love og om ophævelse af lov om ændring af momsloven. (Indberetning af betalingsoplysninger til bekæmpelse af grænseoverskridende moms-svig, omvendt betalingspligt for teleydelser, notifikationsordning i visse afgiftslove, ændring af regler om ansvarsfrihed, tydeliggørelse af praksis om skærpede bøder, oplysningspligt i forbindelse med delvis momsfradrag, justering af regler om udtagning, fritagelse for lønsumsafgift på energivirksomheders aktiviteter vedrørende indefrysning i forbindelse med indefrysningsordning for høje energiregninger, ændring af regler om kompetence til opkrævning af visse underholdsbidrag m.v.)) og

Lovforslag nr. L 76 (Forslag til lov om ændring af pensionsbeskatningsloven, ligningsloven og personskatteloven. (Ændring af fradragretten for private lønforsikringer, forhøjelse af det maksimale fradrag for fagforeningskontingenter og nedsættelse af bundskatten som følge af kommunale skattestigninger)).

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Lovforslag nr. L 77 (Forslag til lov om ændring af lov om aktiviteter i det ydre rum. (Midlertidig begrænsning af ikke-statslige større raketopsendelser og ikke-statslige opsendelser af rumgenstande)).

Kl. 09:00

Kirkeministeren (Louise Schack Elholm):

Lovforslag nr. L 78 (Forslag til lov om ændring af lov om valg til menighedsråd. (Videreførelse af valgbarhedskriterier for kirkefunktionærer)) og

Lovforslag nr. L 79 (Forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken. (Udskydelse af revisionsbestemmelse)).

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):

Lovforslag nr. L 80 (Forslag til lov om ændring af lov om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat, lov om kontinentalsoklen og visse rørledningsanlæg på søterritoriet og lov om anvendelse af Danmarks undergrund. (Godkendelse af ændringer og afvikling af rørledningen, krav om effektiv drift, gennemførelse af direktiver om naturbeskyttelse, bemyndigelse vedrørende forbud mod rutinemæssig afbrænding af kulbrinter, tilladelse til forundersøgelser for visse rørledningsanlæg m.v.)) og

Lovforslag nr. L 81 (Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi. (Udbetaling af støtte og opkrævning af betaling for elektricitet produceret på udbudte havvindmøleparker og implementering af dele af VE II-direktivet)).

Søren Gade (V), Leif Lahn Jensen (S), Jeppe Søe (M), Karsten Hønge (SF) og Karina Adsbøl (DD):

Lovforslag nr. L 82 (Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Ændring af reglerne om efteruddannelse m.v. for folketingsmedlemmer)).

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Lovforslag nr. L 83 (Forslag til lov om inflationshjælp til økonomisk udsatte børnefamilier) og

Lovforslag nr. L 84 (Forslag til lov om ansættelsesbeviser og visse arbejdsvilkår).

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Lovforslag nr. L 85 (Forslag til lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste),

Lovforslag nr. L 86 (Forslag til lov om ændring af lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder. (Styrket indsats mod hooligans)) og

Lovforslag nr. L 87 (Forslag til lov om ændring af lov om indsamling m.v. (Ændring af Indsamlingsnævnets sammensætning, øgede kontrolmuligheder m.v.)).

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Lovforslag nr. L 88 (Forslag til lov om forsikringsvirksomhed i tværgående pensionskasser, livsforsikringselskaber og skadesforsikringselskaber m.v. (lov om forsikringsvirksomhed)),

Lovforslag nr. L 89 (Forslag til lov om ændring af lov om salg og markedsføring af lattergas til forbrugere og lov om markedsføring. (Skærpelse af regler om markedsføring af lattergas til beruselse og indførelse af mulighed for fængselsstraf)) og

Lovforslag nr. L 90 (Forslag til lov om ændring af lov om formidling af fast ejendom m.v. og lov om juridisk rådgivning. (Indførelse af regler for køberformidling og skærpelse af sanktionsmulighederne for Disciplinærnævnet for Ejendomsrådgivere)).

Ældreministeren (Mette Kiergaard):

Lovforslag nr. L 91 (Forslag til lov om ændring af lov om velfærdsaftaler på ældreområdet. (Justering af skriftlighedskravet og mulighed for forsøg med selvvisitation til tilbud, der træder i stedet for madservice)) og

Lovforslag nr. L 92 (Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Genindførelse af ordning med obligatorisk opfølgings- og læringsforløb efter påbud fra Styrelsen for Patientsikkerheds Ældretilsyn)).

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Lovforslag nr. L 93 (Forslag til Barnets lov),

Lovforslag nr. L 94 (Forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love. (Ændringer som følge af barnets lov, initiativet for adopterede børn, adoption uden samtykke fra fødslen, samvær med børn på kvindekrisecentre m.v. og fast-track for godkendelse af plejefamilier m.v.)) og

Lovforslag nr. L 95 (Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om social service og forskellige andre love. (Handlekommune for børn, der hjælpes tilbage til Danmark af danske myndigheder, og for børn, hvis forældre er i udlandet, ensretning af begrebsbrug, nødvendige ændringer i handlekommunereglene som følge af barnets lov m.v.)).

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt):

Lovforslag nr. L 96 (Forslag til lov om Kulturens Analyseinstitut) og

Lovforslag nr. L 97 (Forslag til lov om ændring af lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, lov om scenekunst og lov om Statens Kunstfonds virksomhed. (Ny styringsform på institutionerne, udpegning til Det Kongelige Teaters bestyrelse og digitale ansøgninger)).

Digitaliseringsministeren (Marie Bjerre):

Lovforslag nr. L 98 (Forslag til lov om fravigelse fra obligatorisk digital selvbetjening) og

Lovforslag nr. L 99 (Forslag til lov om ændring af lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer. (Indskrænkning af lovens anvendelsesområde i henhold til åbne data-direktivet)).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Justitsministeren (Peter Hummelgaard) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om den årlige retssikkerhed. (Redegørelse nr. R 9).

Ældreministeren (Mette Kierkegaard) har meddelt mig, at hun ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om ældreområdet 2023.
(Redegørelse nr. R 10).

Redegørelserne vil fremgå af www.folketingstidende.dk.
Redegørelse nr. R 10 vil komme til forhandling tirsdag den 18. april 2023.

Det første punkt på dagsordenen er:

**1) 1. behandling af lovforslag nr. L 65:
Forslag til finanslov for finansåret 2023.**
Af finansministeren (Nicolai Wammen).
(Fremsættelse 23.03.2023).

Kl. 09:02

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Jeg skal sige, at finansministeren har fået tilladelse til at tale fra sin plads, idet finansministeren har et dårligt ben.

Forhandlingen er åbnet, og første ordfører er hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokratiet.

Kl. 09:02

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Tak for ordet, formand. Vi behandler i dag den nye regerings første finanslovsforslag, og jeg har noteret mig, at vi hos regeringspartierne allerede er lykkedes med at skabe bred enighed i Folketinget. Jeg kan forstå, at man fra det yderste højre til det yderste venstre i en ellers splittet opposition er blevet enige om, at regeringens forslag til finanslov er kedeligt.

Jeg kan nemlig forstå, at f.eks. hr. Ole Birk Olesen har suppleret med at karakterisere regeringens forslag som værende – og jeg citerer – teknokratisk og apolitisk. Samtidig kunne jeg læse på det sociale medie Twitter, at det ikke bare var forslaget, den var gal med, næh, det var sådan set hele regeringens præsentation, den var gal med. Hele tre af regeringens ministre i Finansministeriets ellers så smukke lokaler var simpelt hen ikke nok til at imponere Konservatives fru Mona Juul, som vurderede og opsummerede deres samlede præsentation ved at kalde den for – og jeg citerer – tør som en skambagt grahamsbolle. Selv om jeg personligt intet har imod fiberrigt bagværk, har jeg alligevel anstrengt mig rigtig meget for i dag at levere en tale med lidt flere krummer i.

Personligt må jeg nemlig indrømme, at jeg intet apolitisk, teknokratisk eller kedeligt ser i, at man i usikre tider holder fast i en sikker drift af vores velfærdssamfund. Jeg finder det heller ikke spor apolitisk at styrke sygehusvæsenet med en akutupakke. Jeg ser intet kedeligt i at støtte ukrainernes frihedskamp mod Putin med en Ukraine-fond. For regeringen er det ikke teknokratisk at bekæmpe inflationen – det er ansvarlig økonomisk politik i en tid, hvor enhver, der tager en liter mælk ud af supermarkedets køleboks, godt kan mærke prisernes himmelflugt gnave i tegnebogen. Hvis man ønsker at lukke mere op for de gyldne haner, går man imod anbefalingerne fra både Nationalbanken og Finansministeriet, og man risikerer at puste mere til inflationen. Det ville være en uansvarlig vej at gå.

Der eksisterer i øjeblikket to fortællinger om dansk økonomi. Den første fortælling er en succesfortælling. Danmark har klart sig fremragende gennem coronakrisen. Den tidligere regering valgte dengang klogelig at holde hånden under danske virksomheder og lønmodtagere med bred opbakning fra Folketinget. For aktiviteten i økonomien var i frit fald, og derfor var det helt rigtigt på det tidspunkt at træde på den finanspolitiske speeder. Og i dag ser vi resultatet: De offentlige finanser er gode, ØMU-gælden er lavere nu, end den var før coronaepidemien, den danske beskæftigelse er høj – ja, faktisk har vi den højeste beskæftigelse nogen sinde, og det gælder både i antal, men også som andel af den samlede arbejdsstyrke. Dansk økonomi har det i den forstand godt.

Så er der den anden fortælling om dansk økonomi, og den er ikke bange for at pege på udfordringerne – de udfordringer, som dansk økonomi står over for både på kort sigt og på lang sigt. Det er en fortælling om en økonomi med høje renter og høj inflation. Jovist, inflationen er aftagende, og heldigvis for det, men inflationen udgør stadig den største udfordring for dansk økonomi nu og her i 2023. Den presser mange danskere, som har svært ved at få hverdagen til at hænge sammen.

Det er en fortælling, hvor usikkerhed spiller en større rolle, både den politisk-økonomiske usikkerhed på verdensplan, ikke mindst med krig i Europa, uro på de finansielle markeder og lav forbrugertillid, men også den mere nære og personlige usikkerhed – frygten for at miste sit job stiger. Den her anden fortælling lader sig ikke blænde af øjeblikket, og den er ikke bange for at se mod fremtiden og tage fat på de udfordringer, som Danmark står over for: klimakrisen, forsvar og sikkerhed, vores fælles velfærd.

Der er flere, der forsøger at gøre det til et enten-eller. Enten gælder den første fortælling, eller også gælder den anden. Argumentet her er, at de to fortællinger ikke begge kan være sande på samme tid, men det er jo forkert – begge fortællinger er sande på samme tid. Den første fortælling om dansk økonomi er en succesfortælling, men det er også et øjebliksbillede. Den anden fortælling formår at se ud over dette finanslovsår og tage ansvaret på sig for at langtidssikre dansk økonomi og det danske samfund.

Kl. 09:07

Jeg vil gætte på, at flere her i salen vil fremføre et argument om, at dansk økonomi er holdbar på lang sigt. Og det er ikke, fordi jeg vil underkende det faktum; jeg vil bare gerne fremføre to pointer i den sammenhæng.

For det første er det, at dansk økonomi er holdbar på lang sigt, ikke et argument for at føre en lempelig finanspolitik i 2023. Inflationen, som er den største udfordring for dansk økonomi lige nu, skal bekæmpes. Det kræver, at vi træder blidt på bremsen, og derfor har vi fremsat et stramt og ansvarligt finanslovsforslag for at tage lidt af tempoet ud af dansk økonomi til gavn for danskerne.

For det andet er penge alene desværre ikke nok til at løse de udfordringer, som vi står over for. Som mange ved, har det længe været et mantra i Finansministeriet at spørge uanset finansministerens partifarve: Hvor skal pengene komme fra? Det er et afgørende spørgsmål, og det skal naturligvis altid besvares. Det er bare ikke længere tilstrækkeligt. I dag bør man supplere med spørgsmålet: Hvor skal medarbejderne komme fra? Hvor skal de faglige hænder til hjemmeplejen og daginstitutionerne komme fra? Hvor skal de faglige hænder, som er så afgørende for udrulningen af den grønne omstilling, komme fra? Det er et spørgsmål, som både offentlige og private arbejdsgivere stiller sig selv i øjeblikket.

På den ene side er det jo glædeligt, for det betyder, at vi har høj beskæftigelse, og at folk er i arbejde. Men mangel på arbejdskraft er en tosidet mønt. For på den anden side udgør manglen på arbejdskraft en betydelig udfordring, både for virksomhederne her og nu, for vores velfærdssamfund både på den korte og den lange bane og ikke mindst for den grønne omstilling. Hvis vi ikke sikrer

den nødvendige arbejdskraft til den grønne omstilling, er det faktisk lige meget, om vi så skriver klima hundrede gange ind i forordet til pjecen til finanslovsforslaget. Man skal i øvrigt kun bladre om på pjecens side 5 for at finde ord om klima og grøn omstilling, men det er en helt anden side af sagen.

Men det er altså hverken forordet eller side 5, der får os i mål med den nødvendige CO₂-reduktion; det er arbejdskraften. Det er elektrikerne, det er smedene, det er vvs'erne og alle deres kolleger. Det er dem, der er afgørende for, at den grønne omstilling skal blive til noget. Det er gode faglærte hænder, som der i øjeblikket er mangel på. Næsten halvdelen af alle vvs-virksomheder mangler arbejdskraft. For elvirksomheder er det hver tredje. Der er ikke flere at tage af. For selv om vi slår rekord i beskæftigelse, mangler der stadig væk hænder. Det er en kæmpe udfordring, og det er derfor ikke nok at spørge, hvor pengene skal komme fra, men man må også have tanke for medarbejdere. Samtidig skal vi kigge på at gentænke opgaveløsningen – ellers risikerer vi at skubbe problemerne foran os.

For når alt kommer til alt og opgaverne skal løses, er hænder og hoveder lige så afgørende som kroner og øre. Derfor er det nødvendigt med reformer. Når vi siger, at vi ønsker et øget arbejdsudbud, handler det om at sikre hænder og hoveder. Derfor er jeg også glad for, at forslaget til finanslov indeholder flere andre vigtige initiativer, som hjælper med netop det. Vi skal styrke arbejdsmiljøindsatsen. Vi viderefører uddannelsesløft med 110 pct. dagpenge, så vi uddanner flere på de områder, hvor der mangler kolleger. Samtidig styrker vi den danske model ved at øge dagpengesatsen for nyledige de første 3 måneder ved at øge fradraget for faglige kontingenter. Det er socialdemokratiske kerneprioriteter at styrke det sociale sikkerhedsnet og sikre en høj organiseringsgrad til gavn for både lønmodtagere og arbejdsgivere.

Dansk økonomi står på mange måder i en usædvanlig situation med gode offentlige finanser og en voksende usikkerhed. Der er en inflation, som fortsætter med at være for høj, og som udgør den største udfordring for dansk økonomi nu og her. Regeringen har derfor leveret et forslag til en stram og ansvarlig finanslov, som tager noget af tempoet ud af økonomien. Med finanslovsforslaget har regeringen anvist en ansvarlig vej frem. Socialdemokratiet kan selvsagt stemme for forslaget.

Kl. 09:12

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er en lang række korte bemærkninger, og den første, der får ordet, er fru Lisbeth Bech-Nielsen fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 09:12

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak for talen. Problemet med forslaget til finanslov er jo ikke, at den er kedelig, for det kan vi nok leve med. Men regeringen, ikke mindst Socialdemokratiet, er jo rejsende i en fortælling om nødvendighedens politik, altså om, at det her arbejdsfællesskab er opstået, fordi man vil træffe de svære, men nødvendige beslutninger. Fra vores stol er det bare lidt svært at se, hvor det så sker henne.

Træffer man de svære, men meget nødvendige beslutninger, når det kommer til klima? Nej, man skærer Klimarådet ned til sokkeholderne efter deres kritik. Træffer man de svære, men nødvendige beslutninger på sundhedsområdet? Nej, man nedsætter en kommission for tredje gang på sundhedsområdet. Træffer man de svære, men nødvendige beslutninger i forhold til vores trivsel, specielt de unges? Nej. Træffer man de svære, men nødvendige beslutninger i forhold til vores velfærdssamfund og de institutioner, som er så afhængige af rekruttering, fastholdelse osv.? Nej, det gør man ikke. Hvor er det, man træffer de svære, men nødvendige beslutninger?

Kl. 09:13

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 09:13

Benny Engelbrecht (S):

En af de svære, nødvendige beslutninger er jo at træde en lille smule på bremsen i en tid, hvor der er inflation i det danske samfund, og derfor er det her en driftsfinanslov. Det er også det, som blev lovet i regeringsgrundlaget; så det her er en driftsfinanslov, som skal tage hånd om lige præcis det.

Så skal man jo altså bare lige huske på, at der er ret mange klimaelementer i finanslovsforslaget. Hvis man borer sig ned i § 29 om Klima-, Energi og Forsyningsministeriets område, kan man jo finde mange nye initiativer, som er en implementering af de aftaler, som vi har lavet bredt i Folketinget. En af de aftaler, der ikke er taget stilling til endnu, og som der først bliver taget stilling til med finansloven for 2024, er, hvilke opgaver Klimarådet skal lave i fremtiden, og dermed også, hvilken finansiering de skal have. Der er ikke taget stilling til Klimarådets økonomi fremover, men der er jo ikke nogen, der går med en tanke om, at de skal skæres ned. Det, der fremgår om finanslovens overslagsår, er ikke et spørgsmål om regeringens beslutninger; der er tale om en rent teknisk fremskrivning.

Kl. 09:14

Formanden (Søren Gade):

Fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 09:14

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Nu gør ordføreren det igen: Man prøver at skabe en fortælling om nødvendighedens politik, altså om, at man kun kan føre ansvarlig finanspolitik ved i bedste fald at gøre ingenting, altså ved ikke at investere i kriser, vi har. Men det er jo ikke rigtigt. Det er helt rigtigt, at vi ikke må puste til inflationen, og derfor skal vi jo heller ikke poste en masse penge ud i samfundet, hvis ikke vi trækker noget aktivitet ud et andet sted. Men det modsatte af at føre en stram og ansvarlig finanspolitik er jo at annullere en Blackstoneskat på 1 mia. kr.

Kl. 09:14

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 09:14

Benny Engelbrecht (S):

Det er velkendt, hvad der står i regeringsgrundlaget, og hvilke kompromiser der er indgået fra alle tre partiers side. Det ændrer jo altså ikke ved, at der på en lang række områder kommer til at blive brugt mere på klimaområdet i 2023, end der blev gjort i 2022, hvilket også fremgår af den tekniske gennemgang, vi fik fra Klima-, Energi og Forsyningsministeriet af deres konti.

Kl. 09:15

Formanden (Søren Gade):

Hr. Dennis Flydtkjær, Danmarksdemokraterne.

Kl. 09:15

Dennis Flydtkjær (DD):

Først vil jeg sige tak for talen. Jeg er sådan set enig i, at vi skal passe på med ikke at puste til inflationen, og jeg er også enig i den del af talen om, at vi kommer til at mangle faglært arbejdskraft. Altså, er det ikke op mod 100.000, vi kommer til at mangle frem mod 2030?

Med det in mente, at vi selvfølgelig skal prioritere pengene for ikke at puste til inflationen, og at vi mangler faglært arbejdskraft, så

undrer jeg mig bare over, hvorfor Socialdemokratiet og regeringen vælger at sætte 305 mio. kr. af til universiteterne. Hvor er erhvervsskolerne henne i det her forslag til finanslov? Jeg er jo enig med ordføreren i, at der mangler rigtig meget faglært arbejdskraft, også bare for at nå klimamålsætningen, så hvorfor er det, at man giver penge til universiteterne i stedet for til erhvervsskolerne? Altså, jeg synes, det virker en smule ulogisk.

Kl. 09:15

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 09:16

Benny Engelbrecht (S):

Vi kommer til at skulle lave en stor reform om de videregående uddannelser, som skal forhandles senere på året, og som bl.a. skal være med til også at sikre et råderum til vores erhvervsuddannelser i fremtiden. Lige præcis på universitetsområdet har der jo været en velkendt finansieringsskrænt, som indtrådte i år. Ligesom der til næste år, som fru Lisbeth Bech-Nielsen nævnte, er en finansieringsskrænt for Klimarådet, der skal tages stilling til på det tidspunkt, så har vi skullet tage stilling til universitetsområdet nu – ligesom vi har taget stilling til spørgsmål om skatteområdet for indeværende år.

Kl. 09:16

Formanden (Søren Gade):
Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 09:16

Dennis Flydtkjær (DD):

[Lydudfald] ... men det kan være, at der skal nedsættes en ny kommission eller et udvalg. Det ved man ikke; dem er der i hvert fald rigeligt af. Men når man nu ved, at der er akutte problemer med at skaffe faglært arbejdskraft, og at mange af de undervisningsmaterialer, de bruger derude, er nedslidte, at de bruger gamle drejebænke osv., så undrer det mig bare. Altså, jeg har ikke hørt nogen, der går og siger, at det er universiteterne, der har brug for penge for at komme igennem klimakrisen.

Så hvorfor er det, at Socialdemokraterne ikke har sat de 300 mio. kr. af til erhvervsskolerne i stedet for? Altså, i valgkampen turnerede man jo også rundt med, at der var brug for de her grønne erhvervsskoler, som jeg tror man kaldte dem, og nu kommer så det første forslag til finanslov, og så er det punkt væk. Det er det, jeg undrer mig over: Hvorfor har man prioriteret, som man har gjort?

Kl. 09:17

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 09:17

Benny Engelbrecht (S):

Der er meget få nye initiativer i det her forslag til finanslov. Jeg gætter også på, at ordføreren er bekendt med, at der foregår forhandlinger omkring universitetsområdet, hvor der ikke skal spares på universiteterne – pengene skal bruges klogere – men hvor der sikres et råderum, bl.a. på grund af øget arbejdsudbud, som skal kunne bruges på andre dele af uddannelsessektoren, altså f.eks. de faglærte uddannelser.

Kl. 09:17

Formanden (Søren Gade):
Hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 09:17

Ole Birk Olesen (LA):

Hvor skal medarbejderne komme fra? Det er et superrelevant spørgsmål, og jeg har tænkt mig, når jeg går på talerstolen, at levere adskillige svar på, hvor medarbejderne kan komme fra. Man har også den vane, at når man præsenterer et forslag til en finanslov, så giver man svar – ikke, at man stiller spørgsmål. Og regeringens finanslovsforslag giver ikke et svar på, hvor medarbejderne skal komme fra. Det er derfor, at jeg har kaldt det et teknokratisk finanslovsforslag, altså fordi vi jo tilsyneladende er enige om, hvilket spørgsmål i tiden der skal besvares, men ikke er enige om, at et forslag til finanslov skal give svar på det spørgsmål.

Forslaget til finanslov gør intet. Jeg tror, at hvis man regner på arbejdsudbudseffekten af finanslovsforslaget, må det være rundt regnet et nul eller i hvert fald et meget lille tal. Så hvorfor er der ikke svar i forslaget til finanslov?

Kl. 09:18

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 09:18

Benny Engelbrecht (S):

Det er velkendt, at finansloven, regeringen lægger op til, er en driftsfinanslov, men man kan næppe beskylde denne regering for ikke at være villig til også at tage kontroversielle forslag i brug og dermed skabe et øget arbejdsudbud – i øvrigt nok også mere end det arbejdsudbud, der blev skabt i den regering, hr. Ole Birk Olesen selv var en del af.

Så det, at der allerede er leveret på den konto, betyder så til gengæld ikke, at der ikke skal leveres mere. Det fremgår også af regeringsgrundlaget, at regeringen har meget store ambitioner for at øge arbejdsuddet. Det bliver ikke ved det her forslag til finanslov alene, at det skal sikres; det skal sikres med politiske aftaler og reformer, hvilket jeg også var inde på i min tale.

Kl. 09:19

Formanden (Søren Gade):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 09:19

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen en finanslov og en finanslovsaftale er jo en politisk aftale, så hvorfor ikke benytte anledningen nu, hvor vi har gang i statens store husholdningsbudget, til at gennemføre de økonomiske reformer, som kan føre til, at vi besvarer det spørgsmål, som ifølge hr. Benny Engelbrecht er det centrale i tiden at få besvaret? Hvorfor skal vi lade os nøje med en regering, som fremsætter finanslovsforslag, som ikke svarer på tidens presserende spørgsmål?

Kl. 09:19

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 09:19

Benny Engelbrecht (S):

Jeg synes jo, det ville være en del mere hensigtsmæssigt, hvis man stillede det spørgsmål og samtidig også havde været med til at levere stemmer til at kunne øge det arbejdsudbud, som allerede er øget meget, meget betragteligt af den nuværende regering. Det er jo ikke sådan, at denne regering ikke også har lavet andet end at fremsætte et finanslovsforslag. Jeg tror også, at hr. Ole Birk Olesen er klar over, at vi faktisk har truffet ret drakoniske beslutninger, som netop sikrer et øget arbejdsudbud.

- Kl. 09:20
Formanden (Søren Gade):
Fru Mona Juul, Det Konservative Folkeparti.
- Kl. 09:20
Mona Juul (KF):
Tak. Jeg synes sådan set godt, at forslaget til finanslov kunne have været endnu mere tør – det kunne jeg godt komme med et par bud på. Men stilkarakteren ændrer jeg desværre ikke – jeg skal nok prøve at se, om jeg kan afholde mig fra at komme med flere stilkarakterer på det.
Men jeg kan se, at regeringen nu har valgt at droppe lagerbeskatningen på ejendomme – det er et forslag, I havde i den tidligere regering – og det er jo rigtig glædeligt, men det er også et udtryk for, at den her regering faktisk ser helt anderledes på lige præcis lagerbeskatning, som jo er en ret vild beskatning, når man er konservativ, fordi man jo tænker: Hey, skulle vi ikke prøve at få pengene ind, når tid er – når man rent faktisk har pengene – i stedet for at beskatte på forhånd, når man ikke ved, om man egentlig har en gevinst?
- Kl. 09:21
Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.
- Kl. 09:21
Benny Engelbrecht (S):
Skal det tages som et udtryk for, at Konservative er så begejstrede for regeringens forslag til finanslov, at man bare stemmer for ubeset? For det lyder da utrolig positivt.
- Kl. 09:21
Formanden (Søren Gade):
Fru Mona Juul.
- Kl. 09:21
Mona Juul (KF):
Hvis det var ordførerens svar på mit spørgsmål, tror jeg lige, at ordføreren får en chance mere. Det er faktisk rigtig vigtigt for rigtig mange industrier, brancher, arbejdspladser og for hele vores investeringskultur, at regeringen forholder sig til lagerbeskatning – det kunne også være på børsnoteringer.
- Kl. 09:21
Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.
- Kl. 09:21
Benny Engelbrecht (S):
Jamen hvis det er sådan, at Konservative har et ønske om at forhandle den slags ting, skal man jo bare komme ind i forhandlingslokalet – det er man meget velkommen til – og så kan vi tage stilling til det der. Det har jeg lidt en fornemmelse af at man måske ikke er helt så villig til fra konservativ side.
- Kl. 09:21
Formanden (Søren Gade):
Hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.
- Kl. 09:21
Pelle Dragsted (EL):
Tak for talen. Det blev antydnet i talen, at der er nogen, der mener, at der bare skal åbnes for nogle gyldne haner. Det synes jeg er sådan lidt ufint. Jeg tror, alle er enige om, at der er behov for at føre en stram finanspolitik.
- Kl. 09:20
Sagen er jo bare, at regeringen ikke fører en stram finanspolitik for alle. Man vælger f.eks. at bruge 1 mia. kr. på at annullere den her skat på ejendomsspekulanter som Blackstone og andre – altså 1.000 mio. kr., som man sender ud, om man så må sige, i aktivitet til de her selskaber og deres ejerkredse, samtidig med at der ude i kommunerne, hvor man ikke har kompenseret for deres udgifter i forbindelse med inflationen, bliver skåret ned på mennesker med handicap, ældre og børn. Samtidig med at rigtig mange almindelige mennesker er hårdt presset, vælger man altså at bruge 1.000 mio. kr. på at sænke skatten for nogle af de allermest velhavende i det her samfund – der er der ingen smalle steder; der åbner man for de gyldne haner. Er det en fornuftig og ansvarlig prioritering?
- Kl. 09:22
Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.
- Kl. 09:23
Benny Engelbrecht (S):
Det er jo vel at mærke en skat, som ikke har været der, og som dermed heller ikke afskaffes. Og som det fremgår af regeringsgrundlaget, er det en del af det kompromis, som er der for at indgå i en regering med tre partier, og det står vi også gerne på mål for.
- Kl. 09:23
Formanden (Søren Gade):
Hr. Pelle Dragsted.
- Kl. 09:23
Pelle Dragsted (EL):
Ja, det er jo en del af forslaget til finanslov. Det fremgår som et af initiativerne på forslaget til finanslov i finanslovshæftet.
Jeg vil gerne læse op fra det lovforslag, som ville afskaffe det her, og som den tidligere socialdemokratiske regering fremsatte. Formålet med det her var, at man havde dette problem, og jeg citerer:
»Danske og udenlandske selskaber kan dermed undgå beskatningen af ejendomsavancer ved at placere ejendommen i et datterselskab og sælge datterselskabet i stedet for ejendommen, idet gevinster på datterselskabsaktier er skattefrie.«
Det var et forsøg på at lukke et skattehul, som blev udnyttet af udenlandske kapitalfonde som Blackstone. Kan ordføreren bekræfte, at det skattehul stadig står gabende åbent?
- Kl. 09:23
Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.
- Kl. 09:23
Benny Engelbrecht (S):
Jeg kan godt bekræfte, at vi har indgået et kompromis, som betyder, at den skat ikke bliver gennemført.
- Kl. 09:24
Formanden (Søren Gade):
Fru Samira Nawa, Radikale Venstre.
- Kl. 09:24
Samira Nawa (RV):
Tak, og tak for talen. Jeg vil også kvittere for et kedeligt forslag til finanslov. Det er det, der er behov for. Men jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til det F&U-fradrag, som knytter sig til virksomhedernes udgifter til forskning og udvikling. Det udløb ved årsskiftet. Vi havde ellers med den tidligere regering en aftale om en permanent forhøjelse, og man har også skrevet det ind i det nuværende regeringsgrundlag, så jeg vil egentlig godt høre ordføreren sætte et par ord på, hvad man så har tænkt sig med det her F&U-fradrag, og om

det er hensigtsmæssigt, at der er en usikkerhed for virksomhederne med hensyn til det.

Kl. 09:24

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 09:24

Benny Engelbrecht (S):

Jeg har personligt altid været meget begejstret for forsknings- og udviklingsfradraget og den måde, man har gået til det på, fordi det netop er med til at sikre, at der investeres fornuftigt i virksomheder. Men det er klart, at der jo er en række initiativer på skatteområdet i regeringsgrundlaget, som ikke gennemføres med dette forslag til finanslov, men som der først vil blive taget stilling til på et senere tidspunkt og i samlede forhandlinger. Vi forventer selvfølgelig også at invitere bredt i Folketinget til drøftelser om det, når vi når dertil. Men taget i betragtning, at vi altså har brug for at holde lidt igen, så er det her også et af de områder, hvor vi ikke tager initiativer i denne driftsfinanslov. Jeg tror heller ikke, nogen havde forventet efter at have læst regeringsgrundlaget, at vi ville gøre det med det finanslovsforslag, der ligger her.

Kl. 09:25

Formanden (Søren Gade):

Fru Samira Nawa.

Kl. 09:25

Samira Nawa (RV):

Tak for svaret. Vi vil så fra radikal side glæde os til forhåbentlig at indgå i dem. Noget andet, som ordføreren også var inde på, var jo manglen på arbejdskraft, hvilket er et højst relevant spørgsmål. Vi ser de her 45.000 unge mennesker, der står uden uddannelse og arbejde. Kunne man forestille sig, at det også var nogle af dem, der gik ind og udfyldte de her roller, vi har brug for at få udfyldt i forbindelse med den grønne omstilling? Og hvad tænker ordføreren om, at det ikke er en del af finanslovsforslaget, og hvornår ser vi så noget om dem?

Kl. 09:26

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 09:26

Benny Engelbrecht (S):

Jeg er fuldstændig enig i ambitionen, og det er regeringen også, i forhold til de relativt mange unge, som ikke kommer i gang med uddannelse eller beskæftigelse. Det må være nu, vi skal løse det problem, ikke med dette forslag til finanslov, men med kommende initiativer og forhandlinger, og her er det ikke mindst væsentligt at få sikret, at der er den nødvendige økonomi, der skal være til det. Derfor bliver vi også nødt til at reformere på uddannelsesområdet, hvilket der også er aktuelle forhandlinger i gang om.

Kl. 09:26

Formanden (Søren Gade):

Hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 09:26

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Nu er Alternativet, så vidt jeg kan se, det første parti, som har forladt de her finanslovsforhandlinger. Vi kommer ikke i nærheden af at stemme ja til det her forslag til finanslov, og det er jo, fordi der ikke rigtig er nogen grønne ambitioner. Så mit spørgsmål til Socialdemokraternes finansordfører er: Hvor er det, at ordføreren ser så positive tegn i klimasituationen i Danmark og rundt omkring i

verden, altså så god en udvikling, at det er aktuelt at lave et forslag til finanslov stort set uden nye klimainvesteringer? Og jeg efterlyser ikke et svar om, at vi er ved at implementere nogle gamle idéer, og heller ikke et fokus på de bittebittesmå ting, der er. Jeg spørger: Hvor er de tegn, altså de positive, positive tegn, fra de internationale klimarapporter, der godtgør, er situationen med klimaet går så godt, at regeringen ser, at det slet ikke – stort set – er nødvendigt at bruge nogen nye penge og nye investeringer på det grønne?

Kl. 09:27

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 09:27

Benny Engelbrecht (S):

Der er ingen tegn internationalt på, at det går bedre, tværtimod, og derfor er det også afgørende, at Danmark ikke blot fastholder de ambitioner, vi har haft hidtil, men også går længere. Derfor har regeringen f.eks. også en ambition om at gøre Danmark klimaneutralt på et tidligere tidspunkt og om, at vi i 2050 skal opnå en CO₂-negativ klimapåvirkning. Ud over det er det rigtigt, at der er aftaler fra tidligere, også aftaler, som Alternativet er med i, som implementeres med det her forslag til finanslov, altså eksempelvis en markant forøgelse af tilskuddet til udulning af fjernvarme og tilskuddet til afkobling fra gasnettet og meget andet, og det er jo et udtryk for, at denne driftsfinanslov også indeholder en implementering af de opgaver, som vi er enige om på tværs her i Folketinget. Og når det er sagt, er der selvfølgelig også udmøntningen af de aftaler, som allerede er lavet på forhånd, inden forslaget til finanslov blev fremsat. Det er f.eks. spørgsmålet omkring forskningsreserven, hvor der ikke mindst på grund af Alternativets deltagelse også er et meget stort fokus på det grønne område.

Kl. 09:28

Formanden (Søren Gade):

Hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 09:28

Torsten Gejl (ALT):

Jamen vi implementerer jo altid ting i finansloven; der er ikke noget nyt i det. Det var også det svar, jeg *ikke* efterlyste. Vi har lige haft earth overshoot day i går, hvor det viser sig, at Danmark er bag 180 lande i verden, når det handler om at forbruge og sætte klimaaftryk, altså at der er 180 lande i verden, der gør det bedre end os. Hvordan kan det være med alle de rapporter og alle de dystre, dystre forudsigelser omkring, hvor slemt det går med klimaet, at forslaget til finanslov stort set er blottet for klimaambitioner?

Kl. 09:29

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 09:29

Benny Engelbrecht (S):

Man kan i hvert fald ikke finde 180 lande i verden, som er mere ambitiøse på klimaområdet, altså på omstilling, end Danmark. Det tror jeg ville være en forkert udlægning af tingene. Derimod må man jo også sige, at når vi står med en finanslov, som kommer til at gælde for de sidste måneder af 2023, altså det indeværende år, så er der grænser for, hvor meget vi kan nå at sætte i gang af nye initiativer. Men havde Alternativet haft lyst til at være med ved forhandlingsbordet, havde det stået Alternativet frit for at være med til at fordele den forhandlingsreserve, der er, herunder til grønne initiativer. Det er ikke sådan, at regeringen og Socialdemokratiet har

lukket døren for, at man kan være med til at fordele det, også på det grønne område.

Kl. 09:30

Formanden (Søren Gade):

Fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige.

Kl. 09:30

Pernille Vermund (NB):

Tak. I efteråret 2014 var ordføreren skatteminister, eller ordføreren blev skatteminister, og noget af det, ordføreren sagde dengang i Berlingske – og nu skal jeg passe på, at jeg ikke får citeret forkert – var: »At rette op på Skats ejendomsvurderinger er min første prioritet. Det er min anden prioritet. Og det er min tredje prioritet.«

Der blev indført et nyt system for ejendomsvurderinger. Det er så komplekst, at vi stadig ikke har fået det foldet ud. Vi kan sende mennesker til Månen, vi kan sende robotter til Mars, men vi kan ikke lave et it-system, som kan håndtere det ejendomsskattesystem, som er politisk vedtaget.

Var det ikke en idé at se på, 1) om det er rimeligt at bruge så mange penge på et system, som åbenlyst er så komplekst, at vi ikke engang kan lave it-systemer, der kan regne det ud, og 2) om der var bedre måder at bruge pengene på? For når jeg spørger, er det jo, fordi et af de områder, som man i oplægget til finansloven har prioriteret, jo er at styrke skattevæsenet, og vi ved jo alle sammen, hvor meget it-problemer fylder i skattevæsenet. Så var det ikke en idé at kigge på det her ejendomsskattesystem og sige, at hvis det er så komplekst, at man ikke kan lave it-systemer til det efter nu snart 10 år, så skulle man gøre det på en anden måde?

Kl. 09:31

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 09:31

Benny Engelbrecht (S):

Det er jo meget interessant at fremhæve netop det. For på det tidspunkt, hvor jeg var skatteminister, var der desværre ikke et flertal for at lave en politisk aftale omkring det. Så det blev først indført efter det valg, som var, og der valgte man så at gå videre med det og i øvrigt også at styrke skattevæsenet meget markant. For det, der var behov for, var ikke bare it-systemer, men i høj grad hænder, og jeg er glad for, at vi med denne finanslov også får sikret, at den finansieringsskrænt, der er, er udfyldt, sådan at skattemyndighederne ikke har skullet i gang med at fyre medarbejdere. Det ville have været den helt forkerte vej at gå.

Det er rigtigt, at et sådant it-system er kompliceret, men der var jo ikke noget alternativt it-system, der kunne køre i stedet for, for det it-system, der var, var endnu mere fejlbehæftet, og det er jo ikke sådan, at der slet ikke er udstedt ejendomsvurderinger på baggrund af det. Jeg ved, at der i hvert fald er en landsby i Sønderjylland, hvor jeg selv bor, som har fået helt retvisende ejendomsvurderinger. Så noget fungerer da i hvert fald.

Kl. 09:32

Formanden (Søren Gade):

Fru Pernille Vermund.

Kl. 09:32

Pernille Vermund (NB):

Det mærker man jo, når man bliver beskattet af sin ejendom hvert eneste år, og sådan er det. Mit spørgsmål går egentlig på kompleksiteten, og nu kan man jo tage ejendomsskattesystemet som ét område, men når man tilføjer flere penge til skattevæsenet, og når der konstant er behov for det, er det jo, fordi vi har et meget komplekst

skattesystem – og det er ikke kun vores ejendomsvurderinger og det system, der er kompliceret – og fordi man, hver gang vi skal finde på noget nyt herinde, som skal finansieres, laver nye fradrag, nye skatter og nye tilskudsordninger. Var det ikke på tide at få ryddet op?

Kl. 09:33

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 09:33

Benny Engelbrecht (S):

Fra tid til anden har jeg haft den store fornøjelse at holde oplæg for amerikanske studerende, og når jeg fortæller dem om, hvordan det danske skattesystem fungerer med selvangivelse og med forskudsregistrering osv., og at man går ind på skat.dk og får svar med det samme på, om man skylder penge eller skal have penge tilbage, som mange mennesker jo gør i marts måned, så er de nærmest ved at falde ned af stolene, fordi det er så enkelt i forhold til det amerikanske skattesystem. Det er altid meget underholdende, når man nu ser det i en dansk kontekst.

Når det er sagt, må man vel bare sige, at ja, et skattesystem som det, vi har, kræver også, at der er en kontrol. Det kræver også, at der er medarbejdere, og det er også derfor, at regeringen prioriterer det.

Kl. 09:33

Formanden (Søren Gade):

Fru Kirsten Normann Andersen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 09:33

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Og tak for talen. Dansk økonomi har det godt, siger ordføreren. Og det er jo altid godt at have lidt på kistebunden, hvis det er sådan, at et eller andet skulle gå i stykker. Men nu tænker jeg på sundhedsvæsenet lige nu, hvor ambulancer ovre i Gødstrup holder i kø, fordi der ikke er plads til patienterne inde på akutafdelingerne; jeg tænker på, at kræftbehandling ikke bliver varetaget i tide og patienterne ikke får den behandling, som de skulle have, med risiko for at de rent faktisk ikke overlever. Hvad er regeringens svar på den her helt akutte situation, hvor regionerne tilsyneladende har svært ved at rekruttere personale nok til at tage sig af de allerallermest syge patienter? Og ville det ikke give mening at bruge en situation, hvor økonomien har det godt, til netop at løse helt akutte problemer, når noget er gået så meget i stykker, som tilfældet er her?

Kl. 09:34

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 09:34

Benny Engelbrecht (S):

Når forhandlingsreserven på årets finanslov er på 200 mio. kr. – der er allerede gået et par måneder af året, og derfor er det ikke et fuldt år, vi forhandler om – så skyldes det jo bl.a., at der allerede er taget nogle initiativer, og nogle af de ting, der er prioriteret, er akutpakken til sundhed som det ene. Et af de andre elementer er den indsats, der blev lavet omkring psykiatrien, og som blev aftalt i september måned, og hvor der allerede dengang blev sagt, at når et bredt flertal i Folketinget prioriterer det her område, herunder også med penge i 2023, betyder det også, at forhandlingsreserven er mindre for det år.

Så der er allerede taget meget betragtelige initiativer i forbindelse med det her forslag til finanslov, og jeg er glad for, at så bred en del af Folketinget også står bag det. Men det er også klart, at skulle der være nogle partier, som ønskede at prioritere i den forhandlingsreserve, der så er, så er regeringen og Socialdemokratiet selvfølgelig åbne for den slags.

Kl. 09:35

Kl. 09:38

Formanden (Søren Gade):
Fru Kirsten Normann Andersen.

Kl. 09:35

Kirsten Normann Andersen (SF):

Respekt for, at der er lavet aftaler om at nedbringe ventelister – det synes jeg også man skal. Men vi har en akut situation, som akutpakkerne ikke løser – og det er paradoksalt, at det netop hedder en akutpakke. Men det hjælper altså ikke noget at vente med at købe kompresforbindingen til i næste måned, når det er nu, der er en styrtblødning; så bliver man nødt til at handle her og nu. Og akutpakken har ikke genereret mere personale til akutafdelingerne eller til de allermost syge patienter, faktisk tværtimod. Og når nu situationen er så akut, burde det så ikke også adresseres i et forslag til finanslov?

Kl. 09:36

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 09:36

Benny Engelbrecht (S):

Altså, jeg mener, at man med rette kan sige, at både psykiatrien og det somatiske område er blevet prioriteret. Som en af de få ting, som ligger som nye initiativer, er der selvfølgelig også Ukraine-pakken, men det er trods alt noget, som ligger uden for det, som kan påvirke dansk inflationspres, at vi tager de initiativer. Men akutpakken på sundhedsområdet og den aftale, der blev lavet omkring psykiatrien tilbage i september, er altså to meget væsentlige initiativer i det samlede finanslovskompleks, som ligger her. Og jeg er glad for, at SF også har været med til at kunne stå på mål for de to initiativer.

Kl. 09:37

Formanden (Søren Gade):
Fru Susie Jessen, Danmarksdemokraterne.

Kl. 09:37

Susie Jessen (DD):

Tak. En af de ting, jeg bemærkede, da jeg sad og læste regeringens udspil til finanslov, var, at udlændinge nærmest ingenting fylder. Faktisk er det her et udspil til finanslov, der er fuldstændig støvsuget for udlændingestrømninger. Vi har masser af gode bud på, hvor man kunne finde nogle penge – det kunne man bl.a. ved at sænke ydelserne til arbejdsløse indvandrere og også ved hjælp af en generel opstramning i forhold til de her mærkelige integrationsprojekter, der foregår rundt omkring.

Det her kommer så i en tid, hvor vi har set, at udenrigsministeren nok har ret meget indflydelse på, hvad der foregår på udlændingeområdet – han vil gerne have IS-kvinderne hjem, modtagecenteret i Rwanda er skudt til hjørne med forslaget om en europæisk løsning, og kommissionen for den glemte kvindekamp er blevet lagt i skuffen og ikke genoptaget efter valget.

Så mit spørgsmål er egentlig: Har I i Socialdemokratiet glemt, at I gerne ville have en stram udlændingepolitik? For jeg synes ikke rigtig, man kan se nogen tegn på, at det er det, I gerne vil føre.

Kl. 09:38

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Benny Engelbrecht (S):

En stram udlændingepolitik er det, man fører i Udlændingeministeriet – finanspolitik er det, man fører i Finansministeriet. Det er en meget god måde at fordele de ting på.

Kl. 09:38

Formanden (Søren Gade):

Fru Susie Jessen.

Kl. 09:38

Susie Jessen (DD):

Det ved jeg ikke om jeg er helt enig i. Jeg kan godt huske finanslovene fra dengang, da min formand var udlændingeminister, og der var masser af gode forslag i de finanslove, og de blev også implementeret. Der var alle mulige tiltag – man ville sænke ydelser, og man ville lave udrejsecentre. Udrejsecentrene er endnu et eksempel på, at der ingenting sker. Man vil give nogle penge til dem, der bor omkring Kærshovedgård, men man vil ikke gøre andre ting. Altså, finansloven kan også godt være en rigtig god mulighed for at få gennemført nogle udlændingestrømninger og få nogle flere penge i statskassen.

Kl. 09:39

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 09:39

Benny Engelbrecht (S):

Jeg synes, det er en rigtig udmærket ting at sikre, at der er midler til naboerne til Kærshovedgård. Når det er sagt, er den finanslov, vi har lagt op til, jo en driftsfinanslov, hvor vi ikke arbejder med symbolpolitik.

Kl. 09:39

Formanden (Søren Gade):

Hr. Peder Hvelplund, Enhedslisten.

Kl. 09:39

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det, og tak for talen. En af de ting, der fyldte rigtig meget i valgkampen, var jo netop kapacitetsudfordringer i sundhedsvæsenet. Vi ved, at vi har et sundhedsvæsen, der er presset på kapacitet, og det er i høj grad på grund af dårlige løn- og arbejdsvilkår for det sundhedsfaglige personale. Vi har en nødlidende psykiatri, der venter på implementeringen af de næste midler. Vi har kapacitetsudfordringer i det nære sundhedsvæsen. Vi har tarmkræftpatienter, der ligger og venter på behandling på grund af mangel på personale.

Derfor var det utrolig skuffende at læse finanslovsforslaget, hvor der ikke var afsat midler ud over dem, der allerede er aftalt i psykiatrafialten, og en akutpakke, som i meget begrænset omfang øger kapaciteten, men tværtimod flytter rundt på kapacitet fra det offentlige over til det private. Men så kom regeringens udspil til en strukturkommission, og deri står der, at noget af det, man skal kigge på, er koordination af kvalitetsudvikling på sundhedsområdet med henblik på at indfri potentialer i en øget nyttiggørelse af data om kvalitet samt øget udbredelse af god praksis, herunder en afvejning af fordele og ulemper ved en styrket statslig rolle heri.

Nu sagde ordføreren, at finanslovsforslaget ikke var tørt og teknokratisk. Så skal jeg bare høre ordføreren: Er det svaret på sundhedsvæsenets udfordringer, at det skal være tørt og teknokratisk?

Kl. 09:40

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

- Benny Engelbrecht (S):**
Finanslovsforslaget indeholder faktisk – nu nævner ordføreren ting, som allerede er initiativer – en akutupakke, som jo er en del af finansloven, og den har været drøftet sammen med andre initiativer op til finanslovsforslagets præsentation. Man kan sige, at det er sådan lidt tv-køkkenagtigt, at der er nogle ting, vi har gjort på forhånd, herunder Ukraine-fonden og andet som inflationshjælpen; men det skyldes jo det simple faktum, at vi står i en særlig situation. Der har været valg i slutningen af 2022, der blev lavet en midlertidig bevilningslov, og så er vi i gang med at lave en driftsfinanslov nu, hvor ret væsentlige ting af det, som bliver hovedelementerne i den finanslov, allerede er aftalt – inflationspakken, Ukraine-fonden, akutupakken på sundhedsområdet og så ikke mindst også den psykiatriindsats, som blev besluttet af et bredt flertal i Folketinget i september sidste år, og som altså har taget penge ud af det, der kunne have været en forhandlingsreserve på den her finanslov.
- Kl. 09:40
- Formanden (Søren Gade):**
Hr. Peder Hvelplund.
- Kl. 09:41
- Peder Hvelplund (EL):**
Der er også nogle initiativer, som vi har besluttet, men som regeringen nu udskyder med baggrund i en sundhedsstrukturkommission, altså bl.a. udbygningen af det nære sundhedsvæsen. Hvis det er sådan, vi skal løse den her sundhedskrise, handler det jo om investeringer både i personale og i kapacitet. Nu kan jeg så konstatere, at der i oplægget til kommissionen står, at kommissionens forslag til ændret organisering forudsætter et bidrag til en bedre brug af kapacitet og ressourcer og skal muliggøre kvalitetsforbedringer og samlet set være udgiftsneutralt og ikke medføre øget træk på personalekapacitet – altså at der ikke må trækkes på personale og heller ikke må komme til at koste mere. Kan ordføreren ikke se, at det her efterlader et gigantisk svigt af hele sundhedsområdet, hvis man ikke sender nogle klare signaler om, at man er villig til at investere i både løn- og arbejdsvilkår og i kapacitet?
- Kl. 09:42
- Formanden (Søren Gade):**
Ordføreren.
- Kl. 09:42
- Benny Engelbrecht (S):**
På lønområdet er der jo en kommission i gang i øjeblikket, og med hensyn til det med nye midler er der jo faktisk nye midler i det her finanslovsforslag. Og hvis man gerne vil tage en drøftelse omkring sundhedsvæsenets fremtidige udfordringer, kan man altid tage en drøftelse med sundhedsministeren om det.
- Kl. 09:42
- Formanden (Søren Gade):**
Hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.
- Kl. 09:42
- Rasmus Jarlov (KF):**
Tak. Jeg synes, at det var en udmærket tale med nogle gode betragtninger om dansk økonomi, som jeg faktisk deler. Jeg er ikke helt enig i udlægningen af, at regeringen præsenterer et stramt forslag til finanslov. Grunden til, at udgifterne ikke stiger ret meget i forslaget til finanslov, er jo, at der er en hel masse coronabevillinger, som udløber. Hvis man kigger på de aktiviteter i forslaget til finanslov, som ikke er coronarelaterede, så stiger udgifterne med 1,5 pct., hvilket er en ret stor stigning i en finanslov. Og det undrer mig, at Socialdemokratiet ikke ønsker at gøre mere ved den meget store stigning, der har været i antallet af offentligt ansatte, specifikt i forhold til bureaukratiet. Der bliver talt rigtig meget om, at der er for meget bureaukrati i den offentlige sektor, men hvorfor gør Socialdemokratiet ikke noget ved det? Kunne man ikke gå ind og sætte sig fast på, hvor meget bureaukrati man vil afskaffe, og så se at komme i gang, i stedet for at det altid bliver noget, man bare siger til et valg, og så sker der aldrig noget?
- Kl. 09:43
- Formanden (Søren Gade):**
Ordføreren.
- Kl. 09:43
- Benny Engelbrecht (S):**
Blandt de ting, som dette finanslovsforslag implementerer, er jo bl.a. den stramning, som et bredt flertal i Folketinget blev enige om tilbage i sommeren 2022, som betyder, at omprioriteringsbidraget bliver øget med 1 pct. i centraladministrationen på Slotsholmen, og det er jeg selvfølgelig glad for at vi implementerer, og jeg er også glad for, at Konservative var med i det. Alene dér kan man sige at der er et godt eksempel på, at der faktisk også sker nogle ting. Og det er jo også sådan, at uanset hvad er den offentlige forbrugsvækst også negativ, både i forhold til den 1-årige effekt og den flerårige effekt. Så er det jo rigtigt, at hvis man kigger tilbage på coronatiden, var der jo rigtig mange omkostninger, og det har jeg også redegjort for i min ordførertale.
- Kl. 09:44
- Formanden (Søren Gade):**
Hr. Rasmus Jarlov.
- Kl. 09:44
- Rasmus Jarlov (KF):**
Det er rigtigt, at vi blev enige om en meget lille reduktion af medarbejderstaben eller af udgifterne til personale i centraladministrationen her for et års tid eller halvandet år siden, eller hvornår det nu var, vi lavede den aftale. Og det var udmærket, men det hjælper jo ikke meget ude i f.eks. sundhedsvæsenet eller på plejehjemmene eller andre steder i den offentlige sektor, hvor man føler, at man er ved at sande til i bureaukrati. Så når nu Socialdemokratiet ikke rigtig ønsker at lave andre arbejdsmarkedsreformer, som giver et øget arbejdsudbud, ud over at afskaffe store bededag, kunne man så ikke gøre noget mere ved administrationen derude, hvor det rigtig betyder noget?
- Kl. 09:45
- Formanden (Søren Gade):**
Ordføreren.
- Kl. 09:45
- Benny Engelbrecht (S):**
Nu lægges der jo fra regeringens side op til rigtig mange reformer, også en reform, som jeg kan forstå at Konservative er interesseret i at sætte sit præg på, nemlig uddannelses- og universitetsreformen, som jo også vil indeholde et øget arbejdsudbud. Og det er jo ikke en helt korrekt udlægning, at det med store bededag skulle være det eneste forslag. Når det er sagt, er det klart, at en del af den frisættelsesopgave, der ligger i forhold til den offentlige sektor, i allerhøjeste grad også handler om at fjerne regler og krav og dermed også offentlige stillinger i centraladministrationen.
- Kl. 09:46
- Formanden (Søren Gade):**
Hr. Carl Valentin, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 09:46

Kl. 09:48

Carl Valentin (SF):

Tak. Det har været nogle vilde uger. Først fik regeringen kritik af Klimarådet, som sagde, at de ikke viste vejen til at nå 2030-målet, og som også sagde, at der var usikkerhed om, om man kunne leve op til 2025-målet. Så havde vi IPCC-rapporten – verdens vigtigste dokument – som klart viste, at verden er på katastrofekurs i forhold til klimaforandringerne. Og i går var der earth overshoot day, hvor Danmark har brugt flere ressourcer, end Jorden naturligt kan nå at gendanne på det her år.

Ordføreren vælger så i sin tale at tale om, at finansloven er blevet kritiseret for at være kedelig. Jeg synes slet ikke, at det vigtigste er, om den er kedelig. Det vigtige er, at den ikke lever op til at håndtere de voldsomme kriser, vi står over for, i særdeleshed klimakrisen. Hvordan kan regeringen tro, at det, man skal i den her tid, er at drifte vores samfund? Ordføreren bliver ved med at sige: Drift, drift, drift. Hvorfor skal vi drifte vores samfund i en tid, hvor der er brug for radikal forandring og omstilling af vores samfund?

Kl. 09:47

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 09:47

Benny Engelbrecht (S):

Lidt tidligere i debatten sagde hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten, at der næppe ville være nogen, der havde det synspunkt, at der skulle bruges flere midler. Og det er faktisk lidt svært at tolke hr. Carl Valentins udsagn her som andet, end at der skal skrues op for de gyldne haner og dermed bruges flere penge og pustes til inflationen. Hele pointen er jo sådan set, at når vi står med en akut inflationskrise, skal vi gøre de ting, der er vigtige, altså implementere de aftaler, der er på det grønne område, sørge for, at vi kommer i mål med den grønne omstilling – og hr. Carl Valentin ryster tilsyneladende på hovedet uden at lytte til, hvad jeg siger. Vi skal i mål med alle de ting, vi har aftalt, men vi er også nødt til at sande, at vi ikke kan lave en masse nye initiativer i en tid, hvor inflationen virkelig er et alvorligt problem. Jeg oplever det som et alvorligt problem, men jeg ved så ikke, om hr. Carl Valentin er ligeglad med det.

Kl. 09:48

Formanden (Søren Gade):
Hr. Carl Valentin.

Kl. 09:48

Carl Valentin (SF):

Det er så useriøst at angribe SF for at ville åbne de gyldne haner, fordi vi vil komme med løsninger på klimakrisen. Man kunne starte med at lukke de gyldne haner, som man hælder ud over overklassen.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at spørge om noget i forlængelse af svaret til hr. Pelle Dragsted før. Der fremhævede hr. Benny Engelbrecht jo, at den højredrejede skattepolitik, som regeringen fører, er en konsekvens af et kompromis. Altså, man har bøjet sig mod Moderaterne og Venstre. Er regeringens klimapolitik også et resultat af, at man har bøjet sig mod Moderaterne og Venstre, eller har regeringspartierne været enige om, at man ikke skulle bruge flere penge på klima og miljø i den her finanslov?

Kl. 09:48

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.**Benny Engelbrecht (S):**

Nu bliver der jo brugt penge på klima og miljø i det her finanslovsforslag, bl.a. fordi det implementerer de initiativer, som vi er blevet enige om i Folketinget.

Så må jeg sige, at hvis hr. Carl Valentin mener, at det er at åbne de gyldne haner over for de mest velstillede i det her samfund at indføre en beskatning på dem, der tjener over 2,5 mio. kr. om året – altså det, man kunne kalde en millionærskat, som var noget, som SF ikke kunne komme i mål med, dengang man sad i regering – så er man velkommen til at kalde det det.

Kl. 09:49

Formanden (Søren Gade):

Hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten.

Kl. 09:49

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg har noteret mig, at regeringen i regeringsgrundlaget har vedstået 2025- og 2030-mål på CO₂-reduktioner. Så har vi fået Klimarådets kritik, hvor man konstaterer, at det ikke er sandsynligt, at man når i mål med hverken 2025- eller 2030-målet, og så har vi FN's alarmende rapport, som siger, at klimaforandringerne er mere alvorlige, end vi tidligere har troet. Og så har vi en finanslov, og det er jo normalt i en finanslovsaftale, at man skruer op for ting.

Hvis man kigger tilbage på den finanslov, vi lavede fra Enhedslistens side med den tidligere regering, var man jo inde at skrue op for de grønne ambitioner. Og hvad er det så, man gør her i regeringens udkast? Jamen man gør sådan set det, at man ikke kommer med nogen nye initiativer. Det eneste nye initiativ er at skære ned på Klimarådets bevilling. Så man efterlader dem i en situation, hvor de ikke ved, om der er lønninger til de folk, der skal arbejde efter den 1. januar. Kan ordføreren ikke se, at det af nye ting sådan set mere er nedskæringer på det grønne end det, som ordføreren forsøger at italesætte som en grøn finanslov?

Kl. 09:50

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 09:50

Benny Engelbrecht (S):

Jeg tilgiver hr. Søren Egge Rasmussen for ikke at være finanspolitikker og dermed heller ikke kende de almindelige praksisser for, hvordan overslagsår i et finanslovsforslag udarbejdes. Men det er sådan, at et overslagsår ikke er et udtryk for et politisk initiativ fra regeringen, medmindre det udtrykkeligt og eksplicit fremgår. Og derfor har regeringen ikke truffet beslutning om, hvad der skal ske med Klimarådet efter indeværende år. Den aftale, der var lavet om Klimarådet, gjaldt for 2020-2023, og flerårsaftalen blev indgået bl.a. med Enhedslisten.

Hvis det var sådan, at man sådan generelt havde den her bekymring omkring skrænter – altså at de først skal opfyldes og først tages stilling til med den finanslov, som så gælder for det år, det handler om, i det her tilfælde finansloven for 2024, som bliver fremsat i august i år – kan man jo ikke forstå, at Enhedslisten ikke allerede har været på banen i forhold til skattevæsenet, som stod med en skrænt på over 1 mia. kr., som bliver håndteret i det her års finanslov. Altså, hvor var man henne i forhold til bekymringerne for en eventuel usikkerhed om medarbejderne i skattevæsenet omkring det? Det er altså bare for at følge den her logik. Det er ikke sådan, at regeringen har taget initiativ og stilling til, hvad der skal ske med Klimarådet med finansloven for 2024 og frem. Faktisk er vi ret glade for det, som Klimarådet laver.

Formanden (Søren Gade):
Hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 09:51

»Inflation er den største ødelægger af almindelige menneskers økonomi. Den betyder, at fagbevægelsen begynder på minus, når den går til overenskomstforhandlinger. Den betyder, at almindelige lønmodtagere får formålet deres pensionsopsparing til støv. Den betyder, at man ikke aner, om den løn, man kan leve af i dag, vil slå til om et år.«

Kl. 09:51

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak for belæringen. Hvis man forholder sig til virkeligheden, og det er ved at kigge frem til, at den næste finanslov først bliver vedtaget engang i december, så efterlader man et Klimaråd, som skal forholde sig til, hvad det er for nogle projekter, de kan planlægge året efter, og om de kan tillade sig at ansætte folk f.eks. i slutningen af dette år. Man laver en skade på Klimarådet, hvis ikke man fylder bevillingen op, så de kan køre videre på ca. 25 mio. kr. Det vil være uansvarligt, hvis det er sådan, at man bare i Klimarådet lader, som om man nok får en større bevilling. Kan ordføreren ikke se, at det efterlader Klimarådet med et kæmpe problem, hvis ikke man fylder op til det niveau, som de har kørt på indtil nu?

Kl. 09:52

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 09:52

Benny Engelbrecht (S):

Det er almindelig praksis, at man først tager stilling til de ting, når man når dertil. Og som sagt er det i august måned i år. Altså, der er jo ikke mange år til det. Om få måneder frem i tiden fremsætter regeringen forslag til finansloven for 2024, og så kommer vi selvfølgelig også til at tage stilling til det her. Men der er ikke nogen planer om at skære Klimarådet ned til sokkeholderne. Der er et spørgsmål om at finde ud af, hvad de skal lave, og så sørge for, at de bliver finansieret i henhold til det.

Kl. 09:52

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Vi siger tak til hr. Benny Engelbrecht, og jeg giver nu ordet til hr. Torsten Schack Pedersen fra Venstre.

Kl. 09:53

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Det er ved at være begyndende forår i Danmark, og det er noget ganske uvant for en finanslovsforhandling, for der plejer vi at kunne se hen imod et farvel til grønne blade og goddag til mørket, men det er vendt på hovedet i år – som så meget andet, fristes man til at sige, for det er historiske tider. Der er atter krig i Europa, og det er det blodige farvand og dets følger, dansk politik skal navigere i. Og der er nok af udfordringer, som skal klares. Inflationen er fortsat høj, vores sundhedsvæsen er under pres, og der er brug for handling på både klima og vores fælles sikkerhed. Det er akutte problemer, som kræver ansvarlige og holdbare løsninger. Og forudsætningen for at løse dem er samarbejde og en stærk dansk økonomi.

Alt det er finansloven her en lille brik i løsningen af, for med høj inflation er der fortsat brug for en stram og ansvarlig finanspolitik. Så mens jeg noterer mig, at nogle kalder regeringens finanslovsforslag for kedeligt eller sågar fedtet, vil jeg bare sige, at inflationens udfordring for danske familier består. Og selv om inflationen er på vej ned, er den stadig høj, og det kan mærkes – 7,7 pct. sidste år og forventeligt yderligere 3,9 pct. i år. Det er mange årtier siden, vi har ligget så højt, og det kalder på handling.

Som Ekstra Bladet oven på regeringens finanslovsforslag udtrykte det i meget direkte vendinger i deres leder:

Det var en meget direkte beskrivelse. For lige meget hvad, er der ingen tvivl om, at danske familier lige nu betaler rekordhøje priser for dagligvarer; de oplever, at huslejen og renteudgifterne stiger. Og det har givet panderynker rundtom i mange danske hjem. Og derfor er og har det været regeringens primære hensyn at tøjle inflationen, for regeringen kerer sig om danskernes økonomiske situation. Det er også politisk handling at holde sig tilbage for at begrænse prisstigningerne; ja, det er måske kedeligt, men det er ansvarligt.

Lige så vel som at danske familier i skyggen af høje priser og kriser har måttet rykke sammen i bussen, har man, om man så må sige, gjort det samme her på Christiansborg. Ud fra Marienborg er kommet en ny og utraditionel familie, der blander de politiske farver med et frisk syn – en form for sammenbragt regnbuefamilie, om man vil. Vi er ikke enige om alt, men måske mere, end vi troede. Og viljen til ansvarlighed har vist sig ikke at fejle noget. For historisk store udfordringer for danskerne kalder på et historisk samarbejde, der kan garantere den nødvendige ansvarlighed og målrettede handlinger.

Vi greb en mulighed, som vi ikke havde troet på førhen – en mulighed for ikke at skulle skændes om de små ting og puste sig op, men en mulighed for at sikre ansvarlige løsninger for at udvikle Danmark. Regeringen har sammen prioriteret en række initiativer, som vi mener skaber de nødvendige og ansvarlige rammer for vores økonomi. Det her finanslovsforslag løser på ingen måde alle problemer, men der er ikke længe til august, hvor der allerede fremsættes det næste finanslovsforslag.

For Venstre har det været vigtigt først og fremmest at sikre de store tandhjul. Derfor leverer vi også finansiering til aftalerne om inflationshjælp og akutpakken til sundhedsvæsenet. Dernæst skal vi sikre gode konkurrencevilkår for vores erhvervsliv og holde fokus på, at alle dele af landet skal med. Derfor har det været vigtigt for Venstre at sikre videreførelsen af bredbåndspuljen, så vi fortsat kan understøtte udbredelsen af hurtigt bredbånd i hele Danmark. Med en annullering af den planlagte lagerbeskatning af selskabers ejendomsavancer holder vi også fingrene fra erhvervslivets vilkår. Det er kun et udpluk af, hvad vi vil. Håndteringen af inflationen er hovedpunktet, men vær forvisset om, at for Venstre og regeringen er ambitionerne langt ud over, hvad vi kan med denne finanslov.

Kl. 09:57

Jeg er heller ikke tonedøv; jeg er klar over, at mange partier synes, at midlerne i forhandlingsreserven, altså de frie penge til forhandlingen i de allerede igangværende forhandlinger, er små. Men lad mig understrege, at vi i fællesskab allerede har udmøntet en lang række aftaler, som har betydning for finansloven for i år. Der er akutpakken på sundhedsområdet, inflationshjælp, forskningsreserven, SSA-reserven og Ukraine-fonden, en flerårsaftale om skattevæsenet er på trapperne, og der forhandles også om en forstærket indsats på psykiatriområdet. Samlet dækker disse aftaler over store milliardbeløb. Så rækkefølgen er lidt anderledes i år, ja, men brede aftaler har altså allerede udmøntet store beløb, og det er også en del af fortællingen om finansloven for 2023.

Om 7 år skriver vores kalender 2030 – om 7 år. Der er 7 år til at nå de mange ambitiøse mål, som vi sammen har sat for Danmark. Med et af verdens mest ambitiøse klimamål skal vi i 2030 have reduceret Danmarks CO₂-udledning med 70 pct. I 2030 skal det danske forsvarsbudget udgøre 2 pct. af vores bruttonationalprodukt. Og i 2030 skal vi have øget den strukturelle beskæftigelse med 45.000 fuldtidspersoner. Det er ambitiøse mål, men også mål, som

kræver handling, indsatser og prioriteringer, hvis de skal nås. Det er mål, som ikke kan indfries og løses, uden at danskerne kan mærke det. Men vi gør det netop, for at danskerne ikke skal mærke, hvad der sker, hvis vi ikke gør det.

Derfor er der behov for reformer, flerårige brede aftaler og initiativer, som er gennemtænkte og strækker sig længere ud i fremtiden end denne finanslov. Det er ansvarligt og nødvendigt, og det er mit håb, at vi vil se mange af Folketingets partier læne sig ind i et ansvarligt samarbejde om udvikling, både med denne finanslov, men endnu vigtigere i forhold til de store reformspor, som der er lagt op til i de kommende år. Det tror vi i Venstre er den rigtige vej frem. Tak for ordet.

Kl. 10:00

Formanden (Søren Gade):

Vi siger tak. Der er en lang række korte bemærkninger, og jeg giver nu ordet til fru Lisbeth Bech-Nielsen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:00

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak for talen. Igen er det jo en masse ord om, at man skal tage de store beslutninger, og tilbage står igen, at man undrer sig lidt fra vores side over, hvilke beslutninger der så bliver taget. Altså, den her finanslov gør jo i bedste fald bare ingenting. Men det, jeg egentlig ville, var at stille et superkonkret spørgsmål, for uenighederne mellem Venstre og SF er jo klare for enhver; det behøver vi ikke at botanisere i.

Ordføreren var selv inde på, at den strukturelle beskæftigelse skal op med 45.000 personer. Men er det ikke rigtigt, at med Økonomisk Redegørelse, som lige er kommet sammen med finanslovsforslaget, viser det sig, at den strukturelle beskæftigelse er højere, meget højere, end først antaget, og at man derfor – selv om man har det her fokus, som vi ved regeringen og specielt Venstre har – i hvert fald må trække 17.000 ud af de 45.000?

Kl. 10:01

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:01

Torsten Schack Pedersen (V):

Det er rigtigt, at Økonomisk Redegørelse viser et bedre billede af dansk økonomi end tidligere, og det er jo sådan set positivt. En del af forklaringen er nu i øvrigt også beslutninger, som regeringen har truffet, bl.a. afskaffelsen af store bededag; det bidrager til den øgede strukturelle beskæftigelse.

Jeg mener, at det er vigtigt, at vi gennemfører de reformer, der fremtidssikrer Danmark. Vi har både brug for at gøre Danmark rigere, vi har brug for at sikre, at der er økonomisk råderum til en lang række initiativer, der står i kø, og så er vi altså også i en situation, hvor vi har brug for at sikre flere hænder på arbejdsmarkedet. For både i private virksomheder, men også i den offentlige sektor er der udfordringer med at skaffe de fornødne medarbejdere, og derfor er det også en del af forklaringen på, hvorfor det er vigtigt at øge den strukturelle beskæftigelse.

Kl. 10:02

Formanden (Søren Gade):

Fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 10:02

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Men jeg anerkendte da også, at det er vigtigt, specielt for Venstre – i SF går vi op i reel beskæftigelse. Men hvis man har det her fokus, må man vel også anerkende, at man bliver nødt til at trække 17.000

fra de 45.000. Altså, ellers er man jo fuldstændig ligeglad med tal og fakta.

Kl. 10:02

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:02

Torsten Schack Pedersen (V):

Altså, jeg må sige, at de 45.000 er meget ambitiøst. Det er otte gange så meget, som de to foregående regeringer har lavet. I de 18 år, jeg har været herinde, har jeg været med til at træffe beslutninger på flere 100.000 i arbejdsudbud, fordi det er det, der øger Danmarks velstand. Det er det, der øger mulighederne for at tage politiske initiativer – og bare fordi situationen er lidt bedre, betyder det jo ikke, at man så bare skal læne sig tilbage og sige: Nå, men så går det hele nok.

Kl. 10:03

Formanden (Søren Gade):

Hr. Dennis Flydtkjær, Danmarksdemokraterne.

Kl. 10:03

Dennis Flydtkjær (DD):

I Danmarksdemokraterne går vi jo meget op i, at vi skal have et Danmark i balance, at det ikke knækker over, at det ikke kommer for langt i forhold til de levevilkår, man har rundtomkring i landet, og der savner jeg jo lidt initiativer i finanslovsforslaget. Altså, det er positivt, at man viderefører bredbåndspuljen, men jeg undrer mig også over, hvorfor man har skåret 100 mio. kr. på landsbypuljen. Så jeg vil egentlig spørge, hvordan det er lykkedes Venstre at få forhandlet det ind, at den er blevet mindre. Jeg savner også, at der er en udflytning af statslige arbejdspladser. Jeg bemærkede jo, at Venstre gik til valg på at udflytte 5.000 statslige arbejdspladser fra hovedstadsområdet, og det er i det her finanslovsforslag afsat til nul.

Så jeg vil egentlig bare høre, hvor Venstres fingeraftryk på land-distriktsområdet er. For mig at se er det sådan set blevet til en tilbagegang, altså en beskæring, af landdistriktspuljen på 100 mio. kr.

Kl. 10:04

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:04

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg tror, der er et meget håndfast eksempel. Der har jo været sådan en tilbagevendende kritik i forhold til tidligere, og det var jo, at der under den tidligere regering aldrig blev opereret med en bredbåndspulje, og at det var noget, der skulle kæmpes ind i finansloven hver eneste gang, og nu er der i regeringens udspil afsat 100 mio. kr. til en bredbåndspulje. Der er også 100 mio. kr. til en landsbypulje, men det glæder mig da, hvis Danmarksdemokraterne vil gå konstruktivt ind i forhandlingen med det her som et ønske. For det er vigtigt for os i Venstre, vi synes, det er afgørende, at Danmark er i bedre balance. Så jeg tager spørgsmålet konstruktivt ned, og jeg glæder mig også til, at det afspejler sig i de videre forhandlinger.

Kl. 10:04

Formanden (Søren Gade):

Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 10:04

Dennis Flydtkjær (DD):

Det kan jeg jo garantere at vi vil tage med til forhandlingerne, og det har vi i øvrigt allerede gjort. Vi har jo været til det første møde, og

det er positivt, at bredbåndspuljen bliver fortsat. Den har jo været der i rigtig mange år, men i 2022 var landsbypuljen på 200 mio. kr., og nu er den så afsat til at være nede på 100 mio. kr., altså en besparelse på 100 mio. kr., og det synes vi da er ærgerligt. Og der er jo ikke skyggen af en udflytning af statslige arbejdspladser, og der er heller ikke noget med en udflytning af uddannelser. Tværtimod har man valgt at annullere en udflytning af de her fire velfærdsuddannelser. Så jeg håber da på, at vi kan komme lidt i en anden retning, når vi kommer i gang med forhandlingerne.

Kl. 10:05

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 10:05

Torsten Schack Pedersen (V):

Som sagt er det her en finanslov, der udmønter en række af de aftaler, der er lavet, og som det fremgår af regeringsgrundlaget, er det i høj grad en driftsfinanslov. Og det er jo ikke sådan, at den her finanslov afspejler alle de prioriteringer, der ligger i regeringsgrundlaget, og som de tre regeringspartier har. Arbejdet med næste års finanslov er jo nærmest allerede igangsat for at kunne være klar til en fremlæggelse i august.

Så det her er ét element i de ambitioner, vi har. Men der kommer heldigvis flere finanslove, hvor vi kan komme med yderligere initiativer.

Kl. 10:06

Formanden (Søren Gade):
Hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 10:06

Ole Birk Olesen (LA):

Nu har vi så den anden finansordfører fra et regeringsparti på talerstolen, og også Venstres hr. Torsten Schack Pedersen taler om behovet for, at vi får flere i arbejde i Danmark, at vi får fyldt de tomme stillinger, som for øjeblikket er hos både offentlige og private arbejdsgivere.

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Torsten Schack Pedersen, om det er korrekt forstået, at der i regeringens forslag til finanslov ikke er et positivt bidrag til at få flere hænder i arbejde, og at det nok tværtimod er modsat, fordi regeringens forslag om at videreføre 110 pct. dagpenge til folk, som ikke arbejder, men i stedet tager en uddannelse, nok vil bidrage negativt til, at der er hænder til rådighed for de ledige stillinger, der er derude.

Kl. 10:06

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 10:06

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg tror, det er ganske rigtigt, som hr. Ole Birk Olesen siger, altså at finanslovsforslaget her isoleret set ikke bidrager til den ambition og de mål, vi har om at øge arbejdsudbuddet. Det er der jo så andre ting der gør. Det er en afskaffelse af store bededag, det er det uddannelsesudspil, der forhandles i øjeblikket, og så er det en lavere skat på arbejde, en reform af erhvervsfremmesystemet, en lavere generationsskifteskat, og der er et forsknings- og udviklingsfradrag.

Så jeg står absolut på mål for de ting, vi har kæmpet for, og jeg glæder mig til at gennemføre dem, og isoleret set er den her finanslov jo så ikke en del af de elementer. Men det har vi jo så gjort på anden vis eller gør på anden vis fremover.

Kl. 10:07

Formanden (Søren Gade):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 10:07

Ole Birk Olesen (LA):

Nu er det her jo ikke en debat om forsknings- og udviklingsfradraget, men det er en debat om regeringens forslag til finanslov, og der har vi nu haft to regeringsordførere på talerstolen, som har sagt, at et af de vigtigste problemer, som skal håndteres i det danske samfund, er manglen på arbejdskraft.

Er det ikke at føre befolkningen bag lyset, når vi har en debat om den kommende finanslov, hvor regeringen ikke bidrager i forhold til det problem, som man under finanslovsdebatten siger er det største problem? Altså, folk, der sidder derude og ser det her, tror jo, at regeringen giver et svar på det problem, som nævnes på talerstolen. Men det gør regeringen jo ikke.

Kl. 10:08

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 10:08

Torsten Schack Pedersen (V):

Så er det måske rækkefølgen, det kan være udfordringen med. Jeg erindrer, at der var meget lange debatter her i Folketingssalen for få uger siden i forbindelse med vedtagelsen af forslaget om at afskaffe store bededag, og det er jo et helt konkret, håndfast eksempel på, at der er taget et initiativ, der øger arbejdsudbuddet. For det er der brug for, og derfor leverer regeringen også løbende på det.

Kl. 10:08

Formanden (Søren Gade):
Hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:08

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Dansk økonomi er jo meget sund, og det går også rigtig godt for dansk erhvervsliv, men dansk økonomi kunne være endnu sundere, hvis vi havde det erhverv, som vi havde indtil for 3 år siden, nemlig minkerhvervet. Det blev jo nedlagt ved hjælp af ulovlige metoder. Der blev ulovligt udlovet en tempobonus, som var drivende i at få slagtet alle mink i Danmark, og minkavlerne i hele landet blev ulovligt beordret til at slå deres dyr ihjel.

Venstre har været den fremmeste kritiker i den sag, indtil Venstre kom i regering – så er Venstre lige pludselig blevet helt musestille. Hvad er det, der gør, at Venstre lige pludselig ikke længere kommer med kritik i minksagen?

Kl. 10:09

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 10:09

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg tror ikke, der er nogen, der er i tvivl om, at hele minksagen har været et forfærdeligt forløb og et meget, meget alvorligt forløb. Det, der for mig at se er hovedopgaven nu, er at få sat fart på udbetalingen af erstatningerne til minkavlerne, for den tidsplan, man har haft, har simpelt hen ikke været god nok. Det går for langsomt, og jeg mener, at de avlere, der fra den ene dag til den anden kunne se deres livsgrundlag blive taget fra dem, selvfølgelig ikke bare har krav på fuld erstatning, de har også krav på, at det går langt hurtigere end det, der har været lagt op til.

Det er også et af elementerne i regeringsgrundlaget, at der skal ekstra tempo på udbetalingen af erstatningerne, for det er da det mindste, minkavlerne kan forvente.

Kl. 10:10

Formanden (Søren Gade):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 10:10

Rasmus Jarlov (KF):

Det glæder mig at høre, og vi Konservative er enige i det. Venstre havde et meget klart krav, som Venstre gik til valg på, nemlig at der skulle laves en advokatundersøgelse af regeringens ansvar. Det mener Venstre tilsyneladende ikke længere. Hvorfor? Kan hr. Torsten Schack Pedersen helt konkret give en begrundelse for, hvorfor Venstre ikke mener det længere?

Kl. 10:11

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 10:11

Torsten Schack Pedersen (V):

Helt konkret og helt nøgternt måtte vi konstatere, at der ikke kunne samles flertal bag det, og så var den mulighed ikke til stede længere, og derfor har vi jo så brugt vores mandater til under regeringsforhandlingerne at sige, at det ikke er godt nok, hvis minkavlerne skal vente så mange år på den erstatning, som de selvfølgelig skal have.

Derfor fremgår det af regeringsgrundlaget, at der her i første halvdel af i år kommer nye initiativer for at sikre, at minkavlerne kan få deres erstatning langt hurtigere end det, der var lagt op til.

Kl. 10:11

Formanden (Søren Gade):
Hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 10:11

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Ordføreren peger på, at grunden til, at man bl.a. gerne vil tvinge danskerne til at arbejde mere og vil tage friheden til fridage fra danskerne, og nogle af de andre initiativer, som regeringen tager, er, at der mangler hænder ude i den offentlige sektor. Kan ordføreren bekræfte, at med det her finanslovsforslag og den økonomiske politik, der ligger i det, forsvinder der 2.000 medarbejdere i den offentlige sektor i år?

Kl. 10:12

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 10:12

Torsten Schack Pedersen (V):

Det er rigtigt, at der er tale om en stram finanslov, for der er brug for en stram finanslov for ikke at puste til inflationen, og derfor opererer den også med en, kan man sige, negativ aktivitetsevirkning på dansk økonomi. Og det er ganske rigtigt, at det betyder, at der kommer lidt færre offentligt ansatte i år. Det skal ses i lyset af, at der sådan set har været en relativt stor stigning de foregående år, og der opereres også med en forventet stigning i antallet af offentligt ansatte næste år.

Men jeg vil bare understrege, at det at øge arbejdsudbuddet, altså den strukturelle beskæftigelse, bidrager til rigtig meget, og jeg er sådan set meget stolt over det, jeg har været med til i de sidste 18 år, som vel samlet set har løftet den strukturelle beskæftigelse med 250.000. For det er det, der er den afgørende årsag til, at dansk økonomi er et bedre sted, at vi har handlemuligheder, og at virk-

somhederne kan få dygtige medarbejdere. Det sker på baggrund af beslutninger, som Enhedslisten stort set har været imod alle sammen.

Kl. 10:13

Formanden (Søren Gade):
Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 10:13

Pelle Dragsted (EL):

Langt den vigtigste årsag til, at vi er mere velstående i dag, er, at lønmodtagere bliver dygtigere, går på arbejde og uddanner sig – det er produktiviteten, der driver det frem – og det er de lønmodtagere, som skiftende regeringer hele tiden gør livet mere surt for. Men det var ikke det, vores diskussion handlede om. Det var det selvmodsige i det, ordføreren giver udtryk for, nemlig at den her regering ønsker, at der skal komme flere kollegaer.

Nu kommer det så for en dag, at den politik, som regeringen fører, vil betyde, at sygeplejerskerne, pædagogerne og sosu'erne får færre kollegaer i det her år og i den situation, vi står i, med vores velfærd. Og så stop med at fortælle mig om inflation, for samtidig med at regeringen beder de offentligt ansatte og patienterne og alle mulige andre om at spænde livremmen ind, så skruer man jo op for de gyldne haner over for f.eks. ejendomsinvestorer som Blackstone og andre, hvilket også er inflationært.

Kl. 10:14

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 10:14

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg synes, det er besynderligt, at Enhedslisten så konsekvent er imod det, når man vil give dygtige lønmodtagere på det danske arbejdsmarked mulighed for at beholde lidt flere af deres egne penge ved at sætte skatten ned. For så er Enhedslisten jo straks bekymret og siger, at de kunne have været brugt på alt muligt andet. Det har været et mantra, at der i regeringsgrundlaget er skattelettelser, hvilket Enhedslisten har kritiseret nok primært Socialdemokratiet for. Skatten bliver sat ned, og det synes vi i Venstre er en god prioritering.

Kl. 10:14

Formanden (Søren Gade):
Fru Samira Nawa, Radikale Venstre.

Kl. 10:14

Samira Nawa (RV):

Tak, og tak for talen, som godt nok fik forvirret mig lidt i starten, da der blev talt om et begyndende forår. For det mærker jeg i hvert fald ikke meget til, når jeg kigger mig omkring. Men der er blevet talt lidt om arbejdsudbuddet og den strukturelle beskæftigelse, og ordføreren siger rigtig mange gode ord omkring, hvad det gør, nemlig at det bl.a. øger Danmarks velstand. Det er jeg jo helt enig i, og noget af det, hvor vi i hvert fald tidligere fra radikal side har kunnet finde en alliancepartner i ordføreren fra Venstre, har jo været de her førtidige tilbagetrækningsordninger, som der er en del af.

Så jeg vil egentlig bare høre, hvordan regeringen og Venstre stiller sig i forhold til f.eks. at få afskaffet efterlønnen, mod at den her seniorpension, som vi jo i fællesskab har sat os for er den bedste ordning til at sikre, at nedslidte kan trække sig tilbage, bliver videreført. For der er i hvert fald noget strukturel beskæftigelse der.

Kl. 10:15

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 10:15

Torsten Schack Pedersen (V):

Et af elementerne i regeringsgrundlaget er jo netop at sammenkøre den såkaldte Arnepension og seniorpensionen, så der bliver to spor, altså både et optjeningsspor, i forhold til hvor mange år man har været på arbejdsmarkedet, og et – hvad skal vi kalde det – visitationsspor, som direkte afspejler sig i ens arbejdsevne.

Var det en til en det, vi helst havde set i Venstre? Nej, det kan man nok diskutere, men jeg mener sådan set, det er et skridt i den rigtige retning. For det er rigtigt, at der måske lige var en ordning eller to for meget, og derfor betyder den passus i regeringsgrundlaget jo netop, at seniorpensionen og Arnepensionen skal samles i det, som nogle har kaldt en Arnepluspension.

Kl. 10:16

Formanden (Søren Gade):

Fru Samira Nawa.

Kl. 10:16

Samira Nawa (RV):

Ja, det her med de to spor, både en visitationsordning og den rettig-hedsbaserede ordning, synes jeg i hvert fald jeg tidligere har hørt mange socialdemokrater stå og tale om, og nu hører jeg også hr. Torsten Schack Pedersen tage det i sin mund. Men det er jo en forringelse af seniorpensionen, som der i så fald vil være tale om med den her – i daglig tale – Arnepluspension.

Kan ordføreren ikke godt se, at man, hvis man taler strukturel beskæftigelse, og hvis man gerne vil arbejdsudbuddet, altså så skal have ryddet mere op end at lægge det lidt sammen og få forringet seniorpensionen?

Kl. 10:17

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:17

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg tror samlet set, at den nye Arnepluspension bidrager til en øget strukturel beskæftigelse, men det er selvfølgelig klart, at vi kommer det nærmere, når regeringsgrundlaget skal udmøntes. Men det er min klare forventning, at den øvelse samlet set vil være med til at øge den strukturelle beskæftigelse.

Kl. 10:17

Formanden (Søren Gade):

Hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 10:17

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Nu nævner ordføreren selv vores klimalov og målsætningen om at reducere CO₂-udslippet med 70 pct. inden 2030. Nu ser det ud til, at det er for lavt sat med de 70 pct. – i hvert fald var den nuværende statsminister i valgkampagnen ude at sige, at det skulle hæves til måske 80 pct. Det forstummede så brat, da der blev dannet en centrum-højre-regering. Ud over det er der ikke særlig mange, der tror på, at man kan nå det længere, at regeringen er i stand til at nå det længere. Bl.a. Klimarådet siger, at det bliver rigtig, rigtig svært.

Men nu, når ordføreren selv betoner, hvor vigtigt det er, og det ser ud, som om det er for lavt, og der er store problemer med at nå det, hvorfor har regeringen så ikke sat nogle penge af i den her finanslov til at investere i, at vi kan komme tilbage på sporet og forsøge at nå vores klimamål?

Kl. 10:18

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:18

Torsten Schack Pedersen (V):

Den aftale om inflationshjælp – og jeg beklager, men jeg kan simpelt hen ikke huske, om Alternativet var en del af den; det må hr. Torsten Gejl lige oplyse mig om – indeholder 200 mio. kr. ekstra til udrulning af fjernvarme, til afkobling af naturgas. I forskningsreserven – i forhandlingerne dér – er det 1,7 mia. kr., tror jeg, der udmøntes til grøn forskning. Der er i finanslovsforslaget det, der hedder NEKST, altså en national energikrisestab, som, indrømmet, jo ikke får store beløb, men som rent praktisk sørger for, at nogle af de problemer, som man løber ind i i forhold til den grønne omstilling, bliver løst, altså at myndigheder og regler ikke går i vejen for hinanden. Det kan være *mindst* lige så vigtigt som at sende store checks af sted. For det nytter ikke noget, at man sender store checks, hvis tingene går i stå, fordi man løber ind i bøvlende regler og bureaukrati.

Så jeg er grundlæggende uenig i, at der ikke er grønne initiativer i den her finanslov. Der er en bunke aftaler, som udmøntes og tilføres de penge, som vi har aftalt her i Folketinget.

Kl. 10:19

Formanden (Søren Gade):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 10:19

Torsten Gejl (ALT):

Jeg kan oplyse, at Alternativet *er* med i inflationspakken – og med glæde.

Det, jeg spurgte til, var ikke, hvad vi *har* gjort, eller hvad vi skal implementere, eller hvad der *er* lavet. De rapporter, der kommer, er nye; de fortæller om klimaproblemer, som vi ikke engang havde troet var mulige for få år siden. Det, jeg spørger til, er: Når ordføreren nu selv nævner 70-procentsmålsætningen, og at den formentlig er for lav, og at vi formentlig ikke når den, hvorfor er der så ikke nogen nye, store investeringer i finansloven, der viser, at regeringen tager de klimaproblemer, vi har, alvorligt?

Kl. 10:20

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:20

Torsten Schack Pedersen (V):

Jamen jeg synes, spørgeren skylder at tegne det korrekte billede. Der har ikke været en finanslov før, hvor der har været investeret så meget i den grønne omstilling, som tilfældet er med den her. Og derfor må jeg bare sige i forhold til spørgsmålet om, om pengene så er kommet fra den ene kasse eller den anden kasse, eller hvornår der er sat dato på: Altså, lad os nu forholde os til, hvad der ligger. Og der er ikke investeret mere i den grønne omstilling før end det, der kommer med den her finanslov. Og jo, det er ambitiøst med 70 pct. – jeg tror, at vi har initiativer, der forventeligt bringer os på de 65 pct., som det ligger nu. Vi skal i mål, og det bliver en bunden opgave de kommende år.

Kl. 10:20

Formanden (Søren Gade):

Fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige.

Kl. 10:20

Kl. 10:23

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Jeg stillede til den foregående ordfører, som også er ordfører for et af regeringspartierne, et spørgsmål, som handlede om vores skattesystem. Nogle af de penge, der er afsat i forslaget til finansloven, er penge til at styrke vores skattevæsen, og det er åbenlyst, at der er problemer, og derfor er det måske også på den korte bane berettiget.

Når det er sagt, vil jeg gerne høre ordføreren, om ordføreren er enig med Socialdemokratiets ordfører i, at vi har et skattesystem, som ikke er for komplekst, og at løsningen bare er at putte flere penge i det, for det var sådan, jeg hørte ordføreren fra Socialdemokratiet. Jeg håber og tror, at der stadig i ordføreren fra Venstre er en borgerlig-liberal stemme, der siger, at vi selvfølgelig kan forenklesystemet, og at det selvfølgelig bør være en opgave i sig selv at have et system, der gør, at både borgere og virksomheder lettere kan udregne deres skat, og at vi også sparer nogle af de penge, der går til det, når vi har et meget tungt system at håndtere. Men hvad siger ordføreren?

Kl. 10:21

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 10:21

Torsten Schack Pedersen (V):

Siden jeg blev valgt til Folketinget i 2005, har jeg med stor glæde siddet i Folketingets Skatteudvalg og været skatteordfører ad flere omgange, så det er et område, som jeg følger meget, meget tæt.

Den politiske ambition om at forenkleskattesystemet deler jeg en til en. Jeg er glad for, at jeg igennem mange år har været med til at sikre, at danskerne har fået mulighed for at beholde nogle flere af deres egne penge. Skatten på arbejde er blevet sat markant ned de sidste 18 år, og det er jeg rigtig stolt over.

Er skattesystemet blevet mindre kompliceret? Der ville jeg nok tage munden for fuld, men nogle gange skal man så også nøjes med at forholde sig til virkeligheden. Jeg har tidligere haft fornøjelsen af både at sidde i Skatterådet og Landsskatteretten, og nogle gange er der også nogle, der er virkelig kreative i forsøget på at undgå at betale den skat, de skal, og det betyder, at vi nogle gange må værne os, og det bliver det ikke særlig simpelt af, det indrømmer jeg blankt. Men jeg er altid villig til at lytte til gode forslag, der gør vores skattesystem mindre komplekst.

Kl. 10:22

Formanden (Søren Gade):
Fru Pernille Vermund.

Kl. 10:22

Pernille Vermund (NB):

Jeg tror, at et af problemerne er, at når vi gerne vil sætte skatten ned eller fremme en vis adfærd i vores samfund, så indfører vi fradrag, tilskudsordninger, særordninger osv., og det betyder jo, at vi hele tiden laver nye håndtag for politikere at dreje på, men også nye regler, som virksomhederne og danskerne skal forholde sig til, og det er jo noget af det, der er med til at komplicere vores system.

Lige om lidt skal vi diskutere en CO₂-afgift for landbruget. Vi diskuterer det allerede, men det kan jo være, at det bliver til virkelighed. Noget af det, jeg har spurgt Venstre til tidligere, er: Kunne man ikke i Venstre arbejde for, at vi, hvis sådan en afgift bliver til virkelighed, så tilsvarende fjerner afgifter andre steder i landbruget, både for at hjælpe landbruget, men også for at forenklesystemet?

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 10:23

Torsten Schack Pedersen (V):

Det fremgår tydeligt af regeringsgrundlaget, at det provenu, der kommer ind på en CO₂-afgift for landbruget, skal føres tilbage til landbruget, for vi ser ikke ind i en situation, hvor ekstra beskatning af landbruget er nogen særlig god idé. Derfor fremgår det klart af regeringsgrundlaget.

Det er rigtigt, at vi nogle gange gerne vil fremme ting, og derfor laver vi nogle specielle tiltag i vores skattesystem, men jeg synes eksempelvis, at beskæftigelsesfradraget, som er noget, der først er indført, efter jeg er kommet i Folketinget, er en god idé, for det er retfærdigt, at der gives en ekstra skattelettelse til dem, der går på arbejde hver dag.

Kl. 10:24

Formanden (Søren Gade):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:24

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak for ordet. Venstre plejer jo at være ret optaget af lov og orden. Det er vi sådan set også i SF, og i den sammenhæng synes jeg det er bekymrende, at sagsbehandlingstiderne ved vores domstole efterhånden er så lange, at vi ikke kan få stillet folk til ansvar for alvorlige forbrydelser.

Derfor skal jeg bare høre, om Venstre er tilfreds med de 32 mio. kr., der er sat af til domstolene. Som jeg forstår det på dem, som ved noget om det her, så vil det føre til, at sagsbunkerne vil hobe sig yderligere op hen over det kommende år. De 32 mio. kr. er med andre ord ikke nok til at undgå, at sagerne fortsat hober sig op, og at vi får længere sagsbehandlingstid.

Kl. 10:25

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 10:25

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg er glad for, at SF anerkender, at der i en stram finanslov, hvor der også bliver fyldt bevillinger op, så netto tilføres 32 mio. kr. til et alt for presset domstolssystem, for det anerkender jeg at det er. Kunne beløbet være større? Ja, det tror jeg sagtens man kunne ønske sig. Og hvis ikke jeg tager helt fejl, tror jeg også, at Venstres retsordfører, hr. Preben Bang Henriksen, i dag i Berlingske kommer med en række forslag til, hvordan man yderligere kan sørge for, at sagsbehandlingstiderne bliver banket ned.

En ting er økonomi – det kommer vi med noget af svaret på – og den kunne man som sagt nok ønske sig var større, men det handler selvfølgelig også om, hvordan sagerne afvikles. Der synes jeg, at det er nogle meget konstruktive forslag, som hr. Preben Bang Henriksen er kommet med, ikke bare i dag, men over længere tid. For selvfølgelig er det da et problem for retssikkerheden, når folk skal vente så længe på at få en afgørelse.

Kl. 10:26

Formanden (Søren Gade):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

- Kl. 10:26
Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):
Jeg synes faktisk ikke, jeg fik et klart svar på, om Venstre også synes, at der skal tilføres flere penge. Det peger Advokatsamfundet og Dommerforeningen faktisk på også er nødvendigt. Det er rigtig fint med en masse effektiviseringsforslag, men jeg håber ikke, at Venstres ordfører i dag tror, at det er det, der gør hele udslaget.
Hvis ikke vi tilfører nogle penge til domstolene, vil sagsbehandlingstiden på civile sager – det er altså de små håndværksmestre, som kommer i klemme her pengemæssigt – være vokset til 4 år i 2030. Så hvad er en rimelig sagsbehandlingstid for Venstre, og hvor meget vil Venstre tilføre domstolene?
- Kl. 10:26
Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.
- Kl. 10:26
Torsten Schack Pedersen (V):
Jeg er jo meget enig i beskrivelsen af, at det ikke er tilfredsstillende, at man skal vente så længe, og derfor er der ekstra penge. Kunne checken have været større? Ja, jeg tror ikke, der er mange her i Folketinget, der sidder med den opfattelse, at vi simpelt hen brænder for mange penge af på vores retssystem. Tværtimod.
Det er en balance, og jeg er glad for, at der er kommet ekstra penge, men vi har jo også noget at forhandle om, og jeg tror godt, jeg kan afsløre, at det nok ikke bliver sådan en tackling bagfra med knopperne forrest i knæhøjde, som Venstre vil sætte ind på et forslag om at sætte yderligere penge af til domstolssystemet.
- Kl. 10:27
Formanden (Søren Gade):
Fru Mona Juul, Det Konservative Folkeparti.
- Kl. 10:27
Mona Juul (KF):
Tak for det. Jeg er jo rigtig ked af, at Venstre ikke har sat et større aftryk på det her finanslovsforslag; det er der ikke nogen tvivl om. Jeg synes, man mangler at sætte mere fokus på, hvad det er, der skal gøre Danmark rigere, hvordan vi skaffer mere arbejdskraft, og hvordan vi egentlig styrker dansk økonomi. F.eks. har I droppet at hæve beskæftigelsesfradraget med, jeg tror, det var 700 mio. kr., og det kunne jo i hvert fald have øget arbejdsudbuddet. Jeg kan ikke lade være med at spørge om det, fordi I jo samtidig har sat penge af til at hæve fagforeningsfradraget. Det er lidt underligt at skulle spørge en finansordfører fra Venstre om det, men nu gør jeg det alligevel.
- Kl. 10:28
Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.
- Kl. 10:28
Torsten Schack Pedersen (V):
Jeg er sådan set optaget af den samlede pakke i regeringsgrundlaget, og der må jeg sige, at der bliver leveret håndfaste skattelettelser til danskerne i form af en markant forhøjelse af beskæftigelsesfradraget; der er en halvering af topskatten for 250.000 danskere; der kommer lavere generationsskiftebeskatning, et bedre værdiansættelsesregulering og en permanentgørelse af forsknings- og udviklingsfradraget. Det synes jeg er rigtig gode ting.
Jeg har den samme utålmodighed her, som jeg har på mange andre områder. Ville jeg ønske, at vi kunne gennemføre det hele i dag? Ja, det ville da være skønt, men vi skal jo altså balancere tingene, så vi ikke puster til inflationen, og det er så den balance,
- Kl. 10:26
som vi er nødt til at have. For vi skaber sådan set flere problemer, ikke bare for danskerne, men også for virksomhederne, hvis vi ikke er os vores ansvar bevidst i forhold til at føre en meget ansvarlig økonomisk politik.
- Kl. 10:29
Formanden (Søren Gade):
Fru Mona Juul.
- Kl. 10:29
Mona Juul (KF):
Således fik ordføreren jo behændigt ikke svaret på mit spørgsmål. Det fører mig så frem til at stille et nyt spørgsmål, og det handler om Klimarådets afrapportering. 3 år i træk har man dumpet regeringen. Hvorfor kunne ordføreren ikke i sidste uge – det kan være, at ordføreren kan nu – svare på, om den her regering er villig til at afsætte de nødvendige midler til, at Klimarådet stadig væk er den vagthund, som vi jo kan se at der er behov for?
- Kl. 10:29
Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.
- Kl. 10:29
Torsten Schack Pedersen (V):
Uden at skulle blive sådan superteknisk er det sådan set en diskussion, der gælder på en lang række områder på hvert eneste års finanslov. Der er midlertidige bevillinger, der udløber, og dem tager man så stilling til i august forud for udløbet. Den finanslov, vi står med nu, gælder for 2023, og der har Klimarådet den høje bevilling, som er aftalt tidligere for en 3- eller 4-årig periode, og den står, hvis vi ikke foretager os noget, til at udløbe til nytår. Men der kommer altså et finanslovsforslag til august, hvor det vil blive adresseret, og jeg har som Venstremand i hvert fald svært ved at forestille mig, at de ønsker, vi har til Klimarådets arbejde og deres opgaver, ikke vil afspejle sig i den økonomi, der bevilges. Tingene skal jo hænge sammen.
- Kl. 10:30
Formanden (Søren Gade):
Hr. Peder Hvelplund, Enhedslisten.
- Kl. 10:30
Peder Hvelplund (EL):
Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Nu bekræftede ordføreren over for min partifælle og kollega her i Folketinget, hr. Pelle Dragsted, at regeringens forslag til finanslov vil betyde et fald i antallet af offentligt ansatte. Man kan sammenholde det med det forslag til en Sundhedsstrukturkommission, som regeringen lige har fremlagt, hvoraf dette fremgår:
»Kommissionens forslag til ændret organisering forudsættes at bidrage til en bedre brug af kapacitet og ressourcer og muliggøre kvalitetsforbedringer, og være samlet set udgiftsneutrale og ikke medføre øget træk på personalekapacitet.«
Der er altså en forudsætning om, at det her ikke må medføre mere brug af personale. Vi har lige stået og set på en skandale i forhold til tarmkræftpatienter, som ikke bliver behandlet, fordi der mangler specialiseret sundhedsfagligt personale. Altså, hvad er Venstres og hvad er regeringens svar på, at vi skal finde det personale, uden at vi skal tilføre midler, uden at vi skal se på de løn- og arbejdsvilkår?
Altså, har regeringen sådan et sygeplejersketræ eller et sosu-træ, man bare kan gå ud at plukke ansatte fra, som man kan sætte ind, uden at det medfører øgede udgifter til løn- og arbejdsvilkår?

Kl. 10:31

Kl. 10:34

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 10:31

Torsten Schack Pedersen (V):

Det er jo en helt reel problemstilling, at der mangler dygtige medarbejdere i vores sundhedsvæsen. Derfor er det også et af de helt afgørende spørgsmål, som der bliver givet nogle svar på i akutpakken, hvor der jo er en række helt konkrete tiltag til at sikre, at der kommer flere sygeplejersker ud på operationsstuerne.

Det er forslag om, at der er flere, der skal deltage i vagtplanerne; det er initiativer om, at hvis man er på efterløn som sygeplejerske, kan man tage vagter uden at skulle modregnes; vi skal gøre det lettere at få sundhedspersonale med udenlandsk baggrund godkendt – der ligger mange ansøgninger – så vi kan få flere hænder.

Så, altså, regeringens og Venstres ambition er jo kun at sikre de hænder, der er brug for. Det er derfor, vi har lavet en akutplan. For det, vi ser, er ikke godt nok. Det er faktisk slet ikke godt nok, at kræftpatienter ikke får den behandling, de har brug for. Og derfor sidder vi jo ikke på hænderne – alt andet ville også være helt urimeligt.

Kl. 10:32

Formanden (Søren Gade):
Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 10:32

Peder Hvelplund (EL):

Skal jeg forstå det sådan, at det virkelig er svaret fra regeringen og det signal, man ønsker at sende, altså at de kapacitetsudfordringer, vi har i sundhedsvæsenet, ser man løst med en akutpakke, en akutpakke, som i meget, meget begrænset omfang – det siger sundhedsfaglige eksperter også – bidrager til at øge kapaciteten, men som i langt højere grad flytter på kapaciteten fra det offentlige over i det private?

Det bliver patienter jo ikke behandlet af. Patienter på Skejby Sygehus, tarmkræftpatienter, bliver jo ikke behandlet af, at man flytter rundt på kapaciteten. Der *mangler* jo personale. Og jeg ser simpelt hen ikke et svar, og når jeg så ser en Sundhedsstrukturkommission, som har som forudsætning, at der ikke må ske et øget personaletræk, så bliver jeg da virkelig bekymret for fremtidens sundhedsvæsen.

Kl. 10:33

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 10:33

Torsten Schack Pedersen (V):

Akutpakken skal jo adressere de udfordringer, vi står med lige nu og her, hvor ventetiderne er alt for lange. Det er helt urimeligt, så langt tid danskerne skal vente, og det er akutpakken det korte svar på.

Så er der jo helt åbenlyst en række udfordringer i vores sundhedsvæsen, og derfor er der også brug for en løsning på den lange bane, og det er det, som Sundhedsstrukturkommissionen skal bidrage til. Og jeg er da ikke et sekund i tvivl om, at hvis vi indretter sundhedsvæsenet klogere, kan vi få vores medarbejderressourcer til at række længere. Udfordringen har jo bl.a. været det paradoks, at selv om der er blevet tilført penge og der har været fri trækningsret, er produktiviteten faldet i sundhedsvæsenet. Det er ikke godt nok.

Kl. 10:34

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Tak for det. Hr. Søren Egge Rasmussen.

Søren Egge Rasmussen (EL):

Nu fremhævede ordføreren nogle 2030-mål i sin tale, bl.a. på CO₂-området, men vi har jo også et 2025-mål, hvorom der i regeringsforståelsen står, at det vedkender man sig. Og så har jeg jo ledt efter, hvad det så er af nye initiativer, der kunne være i en finanslov, men det er jo gamle initiativer, der står i forslaget. Det eneste nye er, at man tilsyneladende ikke vil sikre Klimarådets fulde bevilling. Man har så samtidig oplevet, at åben dør-ordningen for kystnære møller er blevet lukket, at der stadig væk er en lang række projekter, der har uvished omkring, hvad de kan få lov til, og at der sådan set er en CO₂-afgift på landbruget, hvor man vil undersøge noget mere, så det er jo så blevet forsinket et halvt år.

Så jeg kan ikke få øje på noget, der trækker i den rigtige retning i forhold til at nå sine 2025-mål. Og der er altså ikke nye initiativer, altså helt nye initiativer, i det her finanslovsforslag. Hvordan er det, ordføreren kan se man kan komme i mål med 2025-målet? For Klimarådet har jo klart sagt, at det ikke er sandsynliggjort, at man kommer i mål.

Kl. 10:35

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 10:35

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg synes simpelt hen, det er trist, at vi skal blive ved med at have den her diskussion om, hvad der skal ske med Klimarådets bevilling i 2024, i forbindelse med et finanslovsforslag, der drejer sig om 2023. Altså, vi kunne bruge timer på at diskutere de steder, hvor der er udløb af midlertidige bevillinger. Dem er der hundredvis af, og det er der hver eneste år, og så er det lidt besynderligt, at det er det, som Enhedslisten kaster sig over. Men ja, det er så en prioritering.

Jeg synes jo, at hr. Søren Egge Rasmussen rejser en hel reel problemstilling i forhold til åben dør-ordningen, for det nytter jo ikke noget, hvis vi har ambitioner og initiativer, at de så ikke kan realiseres. Det er jo derfor, finanslovsforslaget også indeholder det, der hedder NEKST, en national energikrisestab, som skal være med til at fjerne de barrierer, som ikke handler om økonomi, men som handler om, at der er juridiske og myndighedsmæssige problemer, alt muligt andet. Det er jo sådan set et konkret initiativ i den her finanslov, og det skal være med til at sørge for, at den grønne omstilling kan rulle hurtigere ud og der ikke laves benspænd forskellige steder fra.

Kl. 10:36

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 10:36

Søren Egge Rasmussen (EL):

Det er jo et kæmpe benspænd, når man har en klima- og energiminister, som lukker en åben dør-ordning, og det var jo det, der skete. Der er så en række projekter, der kun er blevet saneret 6 uger, og der er så nogle, der er ude i, at det er langt længere.

Jeg spurgte sådan set til, meget konkret, hvad det er, regeringen vil lave for at komme i mål med sine 2025-mål, og det har jeg så ikke fået svar på, og jeg kan heller ikke finde svaret i finansloven. Det er sådan set meget relevant at spørge ind til det. Hvornår er det, regeringen kommer med noget, som kan gøre, at man kan sandsynliggøre, også over for Klimarådet, at man kommer i mål med sine 2025-mål?

- Anden næstformand (Jeppe Søe):**
Ordføreren.
- Kl. 10:37 på de transportvaner, som jo bidrager med cirka en tredjedel af de udslip, som vi prøver at bringe ned.
Kl. 10:37 Hvad er ordførerens holdning til at få sat meget mere fut i de ændringer inden for transportområdet? Og det gælder selvfølgelig både persontransport og godstransport.
- Torsten Schack Pedersen (V):**
Det er jo en løbende proces at styrke Danmarks klimaindsats, også i forhold til finanslovsforslaget her. Jeg ved godt, at Enhedslisten synes, at fordi aftalen er indgået, inden vi har debatten i dag, er det ikke relevant for finansloven for 2023.
Kl. 10:39 **Anden næstformand (Jeppe Søe):**
Det er stadig væk ordføreren.
- Jeg synes, det er relevant, at udmøntningen af forskningsreserven giver 1,7-1,9 mia. kr. ekstra til grøn forskning. Jeg synes, det er relevant, at aftalen om inflationshjælp giver 200 mio. kr. til øget fjernvarmeudrulning og til afkoblingsstøtte for folk, som skal væk fra naturgas, og det synes jeg bare man skal være ærlig at sige også er en del af den samlede pakke, vi står med i dag, i stedet for at få det til at lyde, som om der ingenting sker.
- Anden næstformand (Jeppe Søe):**
Tak for det. Fru Jette Gottlieb.
- Kl. 10:37 **Torsten Schack Pedersen (V):**
Der er lavet aftaler omkring grøn transport-politik eller grøn beskatning af transporten, som løbende indføres, for det er klart, at selvfølgelig skal transporten jo også levere en reduktion af klimabelastningen.
Kl. 10:40 **Anden næstformand (Jeppe Søe):**
Det er stadig væk ordføreren.
- Kl. 10:37 Et element i finansloven er faktisk, at staten skal være langt mere offensiv i forhold til at indkøbe grønne biler end tidligere, og det tror jeg faktisk var et kritikpunkt, der var før valget. Så også på det område er der initiativer, hvor finansloven understøtter den grønne omstilling.
- Anden næstformand (Jeppe Søe):**
Tak for det. Fru Jette Gottlieb.
- Kl. 10:40 **Torsten Schack Pedersen (V):**
Dermed er der ikke flere korte bemærkninger, og så må ordføreren gå ud at forsøge at blive minister. Nu er det næste ordfører i rækken, og det er hr. Henrik Frandsen fra Moderaterne.
- Jette Gottlieb (EL):**
Tak. Jeg vil sige noget, der er en smule overordnet, hvis det ikke gør noget. Ordføreren sagde, at Danmark har nogle af de mest ambitiøse klimamål, og i en anden sætning sagde han: Men danskerne skal ikke mærke de ændringer, der sker.
Kl. 10:41 **Anden næstformand (Jeppe Søe):**
Dermed er der ikke flere korte bemærkninger, og så må ordføreren gå ud at forsøge at blive minister. Nu er det næste ordfører i rækken, og det er hr. Henrik Frandsen fra Moderaterne.
- Grunden til, at jeg spørger på den måde, er, at Danmark jo samtidig har det mest ambitiøse forbrug. Og derfor vil jeg spørge til ministerens opfattelse af, om det er muligt at gennemføre vores 2025-mål og vores 2030-mål, hvis ikke det fører til ændret adfærd hos de danskere, der er en del af det store forbrug.
- Anden næstformand (Jeppe Søe):**
Ordføreren.
- Kl. 10:37 **Torsten Schack Pedersen (V):**
Det er en smule overordnet, hvis det ikke gør noget. Ordføreren sagde, at Danmark har nogle af de mest ambitiøse klimamål, og i en anden sætning sagde han: Men danskerne skal ikke mærke de ændringer, der sker.
Kl. 10:41 **Anden næstformand (Jeppe Søe):**
Dermed er der ikke flere korte bemærkninger, og så må ordføreren gå ud at forsøge at blive minister. Nu er det næste ordfører i rækken, og det er hr. Henrik Frandsen fra Moderaterne.
- Anden næstformand (Jeppe Søe):**
Ordføreren.
- Kl. 10:38 **Torsten Schack Pedersen (V):**
Jeg takker for udnævnelsen til minister. Det er alligevel en stor ære, der tilfalder fru Jette Gottlieb, at besidde kompetence til det; gyldigheden af den udnævnelse er nok relativt beskeden.
Kl. 10:41 **Anden næstformand (Jeppe Søe):**
Dermed er der ikke flere korte bemærkninger, og så må ordføreren gå ud at forsøge at blive minister. Nu er det næste ordfører i rækken, og det er hr. Henrik Frandsen fra Moderaterne.
- Nej, jeg tror, det er ganske rigtigt, at vi selvfølgelig kommer til at tage initiativer – det har vi gjort, og det bliver vi ved med at gøre – som betyder, at vi alle sammen kommer til at ændre vores adfærd en smule. Jeg håber jo, vi kan gøre det, så det er ændret adfærd, hvor vi ikke skal leve i et fattigere samfund, hvor det er mere trist og der ikke er de samme muligheder for mine børn, som jeg har haft.
- Anden næstformand (Jeppe Søe):**
Spørgeren.
- Kl. 10:38 **Torsten Schack Pedersen (V):**
Men selvfølgelig kommer vi til at lave forandringer. Det er en helt essentiel del af den grønne omstilling. Jeg er nok mere tilhænger af sådan positive forandringer og ser muligheder, i stedet for at det skal være noget, der skal være trist og nødvendigvis svare til at piske os selv med skorpiener.
Kl. 10:39 **Anden næstformand (Jeppe Søe):**
Spørgeren.
- Jette Gottlieb (EL):**
Jeg vil straks trække ordet minister tilbage og sige ordføreren i stedet for. Men så vil jeg bruge eksemplet med transport, og det er, fordi jeg ikke ser umiddelbare muligheder i finansloven for at ændre

regeringen. Tak til de øvrige partier for at være konstruktive og positive her.

7 mia. kr. er der afsat til en Ukraine-fond. Den har et delt formål. Vi skal støtte ukrainerne i deres kamp for frihed. Samtidig skal vi også hjælpe med og være klar til at genopbygge Ukraine. Fonden er målrettet til at investere i ukrainsk militær, men også til at støtte civilsamfundet og bygge bro imellem det ukrainske samfund og danske erhvervsvirksomheder. Det er altafgørende i genopbygningen af Ukraine.

Krigen i Ukraine har også været med til at puste til inflationen. Netop inflationen nåede sit højeste i oktober måned sidste år. Heldigvis har vi set, at den er stagnerende, men den er der stadig. Vi skal være meget påpasselige med at stå her og tegne et glansbillede af Danmarks økonomiske fremtid. Vi er nødt til at være restriktive, men samtidig have et socialt sigte. Derfor er der også afsat 2,4 mia. kr. til midlertidig og målrettet inflationshjælp, som er ved at blive udrullet og uddelt i de her måneder. Det er en nødvendig pakke for at give støtte til de danskere, der er særlig økonomisk presset som følge af stigende priser.

Covid-19-pandemien har også sat et markant aftryk på dansk økonomi og på vores velfærdssamfund. Det ser vi i sundhedsvæsenet, hvor vi ser personaleflugt og ubærlig lange ventelister til behandling. Det holder ganske enkelt ikke. Sundhedsvæsenet skal simpelt hen fungere bedre i et velfærdssamfund som vores. Problemerne har hobet sig op. Derfor er vi glade for, at der i går blev nedsat en Sundhedsstrukturkommission, fordi hvert tandhjul i sundhedsvæsenets store maskine skal ses efter og smøres, så det i fremtiden kommer til at være en velsmurt maskine, vi har med at gøre. Men nu og her er vi nødt til at aflaste det pressede personale og få banket noget af ventelisterne i bund fra start af.

Kl. 10:46

Derfor indeholder finansloven en akutplan på 2 mia. kr. frem mod 2024. Pengene skal bidrage til at sikre, at vi får lettet presset på sygehusene og forkortet ventetiderne til operationer for de patienter, der i øjeblikket venter alt for længe på behandling. Jeg vil gerne sige, at pengene falder på et tørt sted. Landets akutmodtagelser er under massivt pres. Der er mangel på læger. Alarmklokkerne ringer i akutmodtagelserne. Praktiske udfordringer er der også mellem læge, sygehus, kommune og region. Det skal vi kunne gøre bedre. Vi skal gøre vagtplanerne mere fleksible, og der skal afsættes midler til merarbejde. Antallet af medarbejdere vil blive flere, da flere udenlandske sygeplejersker og efterlønnere vil kunne bidrage i fremtiden.

Vi har også sat penge af til vores forskningsreserve på 3,6 mia. kr. Det er penge, der bidrager til at løse en lang række af de udfordringer, vi som samfund står over for. Der er sat 1,7 mia. kr. af til grønne forskningsinitiativer og 0,7 mia. kr. til sundhedsforskning. Det er selvsagt vigtige områder, som det er afgørende at vi støtter, da det er forskningen, der finansierer vores samfund på lang sigt. Der er også afsat 100 mio. kr. til forskning på børne- og ungeområdet. Det er midler, der skal styrke og udvikle kvaliteten generelt og gøre en særlig indsats for erhvervsuddannelserne og forskningsmiljøerne omkring dem. Hvis vi tager dem og forskningsreserven, foreslår regeringen med finanslovsforslaget at prioritere 19,8 mia. kr. til forskning, hvormed det samlede offentlige forskningsbudget bliver på 27 mia. kr. i 2023. Det er rigtig mange penge, men de er også givet rigtig godt ud. Det afspejler, at vi fastholder målsætningen om, at offentlig forskning udgør mindst 1 pct. af bnp. Ligeledes har vi prioriteret reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet – ca. 950 mio. kr. til en række initiativer på de store velfældsområder. Initiativerne er målrettet de grupper, som har størst udfordringer i samfundet.

Alle disse aftaler har vi vurderet var nødvendige for at tage hånd om de nuværende kriser, som jo er krigen i Ukraine, inflationen og akutte problemstillinger i sundhedsvæsenet. Men vi skal samtidig

have den mere langsigtede økonomi i sigte. For at holde en sikker kurs har vi derfor også sammensat en strammere finanslov. Nogle kalder den kedelig, men jeg vil sige, at den er stram – med et håb om, at vi kan stabilisere dansk økonomi på den korte bane, men også få den stabiliseret på den lange bane. Derfor afsætter vi også en mindre og mere begrænset forhandlingsreserve på 200 mio. kr. i 2023. Det er mere begrænset, end vi ellers ville gøre det. Forhandlingsreserven er begrænset, fordi der kom et folketingsvalg ind fra højre – eller det kan også være, at det kom ind fra midten, det skal jeg ikke kunne sige. Det betyder også, at initiativer i 2023 kun i begrænset omfang kan nå at have en virkning.

Finanslovsforslaget indeholder dog ud over de store aftaler nogle prioriteringer, som vi i Moderaterne er særdeles glade for – særlig kulturområdet, hvor vi forlænger bevillingerne med 184 mio. kr. for en række institutioner og opretter en pulje på 43 mio. kr. til de mange trængte og lokale ugeaviser, som er presset af stigende omkostninger. Det er en indsats, jeg specielt er glad for, da jeg jo bor i et område, hvor de lokale ugeaviser har en stor indvirkning. Det gør mig også glad at se, at kulturen er prioriteret, ved at man fortsætter bevillingerne til en lang række kulturinstitutioner.

Så ja, det er ikke den mest kulørte finanslov, men til gengæld er det en fornuftig en af slagsen. Prioriteret er der blevet, men det er som bekendt nødvendigt. Og her er regeringens prioritering soleklar: Vi skal have styr på sundhedsvæsenet, vi ryster ikke på hånden i vores støtte til Ukraine, vi hjælper de danskere, der er mest trængende, og frem for alt fremtidssikrer vi den danske økonomi. Lige som en lille bemærkning her til slut, som nok ikke kommer bag på nogen, vil jeg sige, at Moderaterne kan stemme for finanslovsforslaget.

Kl. 10:51

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Der er en spørgerække, og den starter med hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 10:51

Benny Engelbrecht (S):

Jeg ved godt, at dette ikke er ordførerens jomfrutale, men det er første gang, at ordføreren er på talerstolen som finansordfører, og derfor vil jeg tillade mig at sige mojn og velkommen til, og velkommen i ordførerrækken – det sætter vi meget pris på – og måske også blot bemærke det lidt pudsige i, at vi jo er rigt repræsenteret her i Folketingssalen fra landsdele og fra partier, men at der dog i hvert fald er et større borgerligt parti, nemlig Konservative, som åbenbart glimrer ved deres fravær og ikke fik hørt ordførerens glimrende ordførertale, og det synes jeg måske er lidt ærgerligt. Men jeg har et håb om, at det ikke betyder, at der ikke kan blive en bred finanslovsproces i de videre forhandlinger.

Kl. 10:51

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 10:51

Henrik Frandsen (M):

Nu vil jeg betragte det her som en kommentar og som et kompliment – tak for det – og jeg vil da også godt tilslutte mig ønsket om, at vi kan få en bred finanslovsaftale. Og så plejer vi i Sønderjylland, når vi skilles, at sige mojn, så jeg siger også lige mojn her.

Kl. 10:52

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Det finder I bare ud af. Så går vi over til fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 10:52

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Det er utroligt, så mange sønderjyder vi lige pludselig er. (*Henrik Frandsen (M): Ja, er det ikke dejligt?*). Noget af det, der er rigtig vigtigt for Moderaterne, og som I også har ført valgkamp på, er jo sundhedsvæsenet, og Moderaterne har også en partiformand, der ligesom har gjort det til sin altoverskyggende mærkesag. Derfor vil jeg spørge, om det på nogen måde kan være tilfredsstillende for Moderaterne, at det tiltag, man laver, er at nedsætte den tredje store sundhedskommission på en lang række år. Jeg synes faktisk, at ordføreren løfter en del af sløret for, at vi jo godt ved, hvad der skal til – jeg siger ikke, at det er nemt, men vi ved det godt. Så hvad skal den her kommission egentlig gøre godt for andet end bare at trække tiden?

Kl. 10:53

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 10:53

Henrik Frandsen (M):

Jamen Moderaterne er rigtig glade for og rigtig tilfredse med de initiativer, der er taget på sundhedsområdet indtil nu. Bl.a. er der besluttet en akutpakke på sundhedsområdet til 2 mia. kr., og så er det, at der er nedsat en Sundhedsstrukturkommission, jo lige præcis det, der skal til, for at vi kan få lavet en rigtig gennemgribende og langsigtet reform på hele sundhedsområdet. Moderaterne er også gået til valg på at tage speed ud af politik, og det her er jo et udtryk for, at der skal laves et grundigt stykke forarbejde, inden man gennemfører en reform med en kommission. Så det er lige i Moderaternes ånd, det vil jeg gerne sige.

Kl. 10:53

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 10:53

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Men med al respekt har vi jo diskuteret de her problemstillinger i mange år, og vi kender rigtig mange af grundene til problemerne med fastholdelse og rekruttering og ting, der falder mellem to stole, og problemerne med at samarbejde mellem kommuner og læger og andre dele af sundhedsvæsenet. Står vores sundhedsvæsen ikke i så akut en krise, vil jeg nærmest sige, at det næsten er uansvarligt at trække tiden, fordi man tilsyneladende ikke kan blive enige om i regeringen, hvad det er, man skal gøre på sundhedsområdet?

Kl. 10:54

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 10:54

Henrik Frandsen (M):

Jo, det er en akut krise. Det er en krise, der udvikler sig i den forkerte retning, synes jeg, og det er også derfor, man har valgt at adressere her og nu-indsatsen med en akutpakke, som dog alligevel er på 2 mia. kr., altså et ganske substantielt beløb. Men krisen er også så fundamental og så gennemgribende, at der jo ikke er nogen snuptagsløsninger her. Jeg ved godt, at der er lanceret forslag af både den ene og den anden art, og der er det jo lige præcis Sundhedsstrukturkommissionens opgave at finde en værktøjskasse, som man kan gennemføre noget med her.

Kl. 10:54

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Så er det hr. Dennis Flydtkjær, Danmarksdemokraterne.

Kl. 10:55

Dennis Flydtkjær (DD):

Tak for ordet. Mit spørgsmål er lidt i forlængelse af den foregående spørgers spørgsmål. Det er jo velkendt, at Moderaterne gerne vil lave store strukturelle ændringer i vores sundhedsstruktur, regionerne osv., altså ændre på de store linjer. Og det kan jo være fornuftigt nok, at man får det belyst grundigt, hvis man vil det.

Men hvad med de der nære tiltag, vi godt kan tage nu? Dem mangler jeg jo lidt i finansloven. Jeg synes jo f.eks., det er ærgerligt, at man nu har droppet at aktivere de her nærhospitaler, som vil være en del af sundhedstilbuddet tæt på borgerne. Og hvorfor har man f.eks. ikke fået sat ind i finansloven, at der skal øget fokus på at få flere praktiserende læger ude i landdistrikterne? Det kan være via et fastholdelsestillæg eller andet. Der er jo flere forskellige tiltag, man kan gøre. Så hvorfor er det, man har skubbet det hele til hjørne i den her strukturkommission? Den kan jo være fornuftig nok, men der er masser af småting, man godt kunne gøre nu. Så hvorfor er det, man ikke tager fat i de her ting med nærhospitaler og de praktiserende læger? Det synes vi jo i Danmarksdemokraterne godt man kan gøre, inden man får den her strukturkommission.

Kl. 10:56

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 10:56

Henrik Frandsen (M):

Der er jo, og det ved jeg fra min tid som borgmester i Tønder Kommune, i hvert fald iværksat initiativer med hospitaler rundt omkring i landet. Igen er jeg bare nødt til at sige, som jeg også sagde lige før, at der jo er iværksat en akutpakke på sundhedsområdet, og hele sundhedsområdet og de udfordringer, vi står med, er så komplekse – det har med praktiserende læger at gøre, det har med nærhospitaler at gøre, det har med akuthospitaler at gøre, det har hele paletten – at for at få lavet en rigtig gennemgribende sundhedsreform, som peger langt ud i fremtiden, mener vi i Moderaterne, ligesom vi også mener i regeringen, at det er væsentligt, at vi får lavet et rigtig grundigt stykke forarbejde. Det er ikke en syltekrukke, det er simpelt hen et udtryk for, at vi tager speed ud af politik og gør det på en måde, så vi er sikre på, at det også, når vi gennemfører det, er noget, der er velfunderet.

Kl. 10:56

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 10:56

Dennis Flydtkjær (DD):

Jeg synes nu modsat ordføreren, at man tager tempoet ud af det her, for mange af de her nærhospitaler var jo sådan set allerede blevet udpeget. Der skulle være et i Tarm i min hjemkommune, Ringkøbing-Skjern Kommune, og man var klar til at oprette 25 sengepladser. Nu har regeringen sat det i bero. Så det er jo i hvert fald det nære sundhedstilbud ude tæt på borgerne i landdistrikterne, som så kommer til at bøde for, at Moderaterne nu ønsker den her kæmpe strukturelle reform. Så kunne man ikke godt fortsætte med de her lidt mere, kan man sige, lavthængende frugter, hvor man faktisk styrker det nære sundhedstilbud, så man undgår, at folk kommer ind på de store sygehuse? Var det ikke bedre at få det med nu, og så kunne vi godt tage den store diskussion om et år?

Kl. 10:57

Kl. 10:59

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Tak! Ordføreren.

Kl. 10:57

Henrik Frandsen (M):

Der er jo ikke nogen nærhospitaler, lægehuse eller sundhedscentre, der bliver lukket på grund af den her finanslov. Og jeg må sige, at grundlæggende er jeg meget, meget stor tilhænger af, at man, når man skal lave beslutninger, skal forberede sig godt. Når man skal lave store beslutninger og gennemgribende reformer, skal man altså forberede sig endnu bedre. Det er det, som den her Sundhedsstrukturkommission er udtryk for. Og et år er ikke længe at vente på at få lavet de rigtige tiltag.

Kl. 10:58

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance.

Kl. 10:58

Ole Birk Olesen (LA):

Det var spændende at høre, hvad Moderaterne ville fremhæve ved årets finanslov, for Moderaterne er jo fødselshjælper for den her regering, som handler om, at man skal have en regering, der tør gøre de svære, men nødvendige ting, og hvad er det så, Moderaterne går op i ved den her finanslov? Ja, det er de steder, hvor der afsættes penge til nogle aftaler osv., som kan gøres op i mange milliarder, for alle i dansk politik ved desværre, at det jo handler om at bruge milliarder. Derfor opremser hr. Henrik Frandsen 7 mia. kr. til Ukrainefonden, 2,4 mia. kr. til inflationshjælp, 2 mia. kr. til en akutplan for sundhedsvæsenet, 3,6 mia. kr. til forskningsreserven, og hvis det regnes sammen med andre ting, kan det både blive til 19 mia. kr. og 27 mia. kr. til forskning og 950 mio. kr. til initiativer på store velfærdsområder. Det var det væsentlige for hr. Henrik Frandsen i den her finanslov: alle milliarderne, som skulle bruges. Tillykke.

Kl. 10:59

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 10:59

Henrik Frandsen (M):
Tak for lykønskningen.

Kl. 10:59

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 10:59

Ole Birk Olesen (LA):

Hvornår går Moderaterne så i gang med at gøre det, som var meningen med den her regering: at man skal gennemføre reformer, som er svære, men nødvendige? For jeg går ikke ud fra, at hr. Henrik Frandsen – trods sine få måneder i Folketinget – endnu ikke har opdaget, at det nemme i politik er at øse milliarder ud. Derfor er det lidt uforståeligt for mig, at netop Moderaterne, som gerne ville være kendetegnet ved at kunne gøre det svære, fremhæver alt det nemme, som den her finanslov står for.

Kl. 10:59

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Henrik Frandsen (M):

Jeg tror ikke, at vi nogen sinde har sagt, at vi vil kendes på at gøre ting sværere. Det tror jeg ikke. Jeg kan f.eks. nævne uddannelsesområdet, hvor der er kommet et udspil til en universitetsreform her for nylig. Jeg tror heller ikke, at gennemførelsen af forslaget om store bededag ville blive betegnet som nem. Der er en hel række af områder: Hele uddannelsesområdet – ikke kun universitetsområdet – skal reformeres; vi har beskæftigelsesområdet, som er en del af det, der skal gennemføres; vi har en Sundhedsstrukturkommission, som også skal gå ind og lave et grundlag for at træffe nogle beslutninger.

Kl. 11:00

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 11:00

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Med den her finanslov kom jo også en økonomisk redegørelse, hvor vi ligesom får et opdateret indblik i statens finansielle situation, landets finansielle situation. Og der fremgår det, at man ret voldsomt har undervurderet det, man kalder den strukturelle saldo, som altså er det, vi styrer økonomien efter. Den er faktisk 13 mia. kr. større end antaget. 13 mia. kr. svarer jo til ca. fem store bededage. Nu får vi senere på foråret det, der hedder konvergensprogrammet, hvor vi ser på: Er det her også varigt? Er det sådan, at man faktisk har et betydeligt større økonomisk råderum fra nu af og så langt øjet rækker, altså indtil solen brænder ud, som nogen har sagt?

Mit spørgsmål er: Hvis det viser sig, at økonomien er f.eks. fire gange storebededagsafskaffelsen bedre, vil regeringen så overveje at lade være med at snuppe en fridag fra danskerne alligevel? For årsagen var jo, at der i regeringens øjne manglede penge og hænder.

Kl. 11:01

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 11:01

Henrik Frandsen (M):

Jamen det er fuldstændig korrekt, at i sådan et øjebliksbillede – det tror jeg også jeg adresserede i min tale – ser det jo faktisk ganske fint ud; saldoen er væsentlig bedre, end man havde forventet. Det er der nogle baggrunde for, bl.a. nogle engangsindtægter omkring pensionsbeskatning osv.

Til gengæld er jeg også nødt til at sige, at vi kigger ind i en fremtid, hvor vi bliver udfordret på den demografiske udvikling. Der bliver flere ældre, der bliver flere børn. Hvis man regner frem, ved vi og kan man se, at der er udfordringer undervejs. Derfor vil jeg ikke stå og love noget nu ud fra, hvis det viser sig, at det er meget bedre, end det ser ud til. Det kan sagtens være, at det bliver bedre. Det håber jeg virkelig det gør. Men det er ikke det samme som, at vi ikke nu skal have en fast hånd på rattet, på styret, og sikre, at vi også er ansvarlige i vores økonomiske politik.

Kl. 11:02

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 11:02

Pelle Dragsted (EL):

Det er selvfølgelig med al respekt for, at ordføreren også er ny finansordfører, men den strukturelle saldo er ikke et øjebliksbillede. Det er ligesom antagelsen af, hvordan økonomien ville se ud i en konjunkturneutral situation. Men det er klart, at det er den strukturel-

le saldo for 2023. Vi får først at vide med konvergensprogrammet lidt senere på året, hvordan det ser ud fremadrettet.

Så mit spørgsmål er egentlig bare: Lader regeringen sig påvirke af virkeligheden? Altså, er det sådan, at når man har gennemført nogle reformer, fordi man sagde, at råderummet var for lille, og hvis det så viser sig, at råderummet er betydelig større end antaget, så vil man overveje at trække de reformer tilbage eller i hvert fald opgive at lave nye angreb på lønmodtagernes rettigheder?

Kl. 11:03

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak. Ordføreren.

Kl. 11:03

Henrik Frandsen (M):

Altså, regeringen og Moderaterne, som jo er en del af regeringen, lader sig altid påvirke af virkeligheden, og virkeligheden er bare, at vi har rigtig mange velfærdsområder, som er udfordret, og hvis vi kigger ind i fremtiden og fremskriver, bliver de endnu mere udfordret. Det er derfor, det er så fantastisk, at vi har fået den regering, vi har, for den tør tage tyren ved hornene. Den tør træffe de beslutninger, som er vidtrækkende, og som sikrer vores fantastiske velfærdssamfund, også i fremtiden.

Kl. 11:03

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak for det. Jeg må bede alle om at overholde taletiderne. Vi har en lang dag forude, og hvis I alle sammen går 15 sekunder over, skrider det hele – I kan jo bare se, hvordan det nu vil ske for hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 11:03

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Før valget var Moderaterne jo meget klare i mælet om, at der skulle være en advokatundersøgelse af minksagen. Hr. Lars Løkke Rasmussen sagde, at der skulle være en værdig afslutning, og det var en advokatundersøgelse. Hr. Jakob Engel-Schmidt var ude at garantere det, og den fungerende formand, hr. Jeppe Søe, afholdt store demonstrationer, hvor man tordnede mod minksagen og var førende i kritikken, og det gjaldt også for mange andre af Moderaternes folk. Nu hører vi her tidligere i dag fra Venstres ordfører, hr. Torsten Schack Pedersen, at det alene er Moderaternes skyld, at der ikke kom den advokatundersøgelse. For Venstre måtte jo bare konstatere, at der ikke var noget flertal, og det var derfor, de ikke tog ansvar for deres egne mandater og stemte for det, som de sagde de ville gøre før valget. Så det er altså alene Moderaternes skyld, må vi forstå.

Hvad vil Moderaterne sige til de vælgere, som stemte på dem i forvisningen om, at Moderaterne ville stemme for en advokatundersøgelse, når man så har gjort det stik modsatte her ganske kort tid efter valget?

Kl. 11:04

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 11:04

Henrik Frandsen (M):

Der er tre elementer. Vi ville sikre en værdig afslutning på minksagen, og det ville vi gøre ved at fremrykke og udbetale erstatningerne hurtigst muligt, så minkavlerne kan komme videre. Det er den ene del.

Der er tre uvildige advokater, som hver især har været inde at vurdere minkforløbet, og som entydigt siger, at det ikke vil føre til noget at arbejde videre ad det spor.

Det sidste er, at vi også på det tidspunkt gav udtryk for, at vi skulle have set opbygningen af Justitsministeriet igennem og se på, om det måske skulle opdateres, så der blev mere fokus på lovkvalitet på det område, og det tænker jeg er noget af det i forhold til Dybvad osv., som vi arbejder videre med i det spor.

Så det var det, der var baggrunden for, at vi frafaldt på det tidspunkt.

Kl. 11:05

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 11:05

Rasmus Jarlov (KF):

Kan hr. Henrik Frandsen forstå, hvis der sidder nogle vælgere derude, der tænker, at det her bare er dårlige undskyldninger for ikke at gøre det, som man klokkeklart lovede man ville gøre før valget, uden at stille forudsætninger op om, at det krævede, at der ikke var nogen advokater, der sagde det ene eller det andet, eller at man kunne gøre det på andre måder, altså at man klokkeklart sagde, at der skal være en advokatundersøgelse, og man ikke gør det? Kan hr. Henrik Frandsen så forstå, at der er nogle vælgere derude, der føler sig snydt? Og hvordan skal man kunne stole på Moderaterne ved næste folketingsvalg, hvis Moderaterne går ud og lover at gøre en ting? Er det bare sådan flydende, at det ikke nødvendigvis er noget, man kan regne med? Eller var det bare en engangsforsøelse her?

Kl. 11:06

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 11:06

Henrik Frandsen (M):

Det, jeg er optaget af i den sag, er, at minkavlerne kommer videre, og jeg ved, der er rigtig mange minkavlere, der gerne vil have sat et punktum. For hvis ikke vi gjorde noget, hvis tingene kørte videre, som de har gjort indtil da, så ville det være i 2028, de sidste sager ville være afsluttet, og det er simpelt hen ikke et værdigt punktum for minkavlerne.

Minkavlerne skal have lov at komme videre, og det gør de, ved at vi fremskynder udbetalingerne af erstatninger, og at de også kan få fjernet deres produktionsanlæg. Det kan de ikke, før sagerne er afsluttet, og det vil så sige, at de skal holde deres produktionsanlæg vedlige.

Kl. 11:06

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Så er det fru Samira Nawa, Radikale Venstre.

Kl. 11:06

Samira Nawa (RV):

Tak. Jeg vil godt sætte lidt fokus på klimaet, og grunden til, at jeg gør det med den her ordfører og ikke ved de to foregående ordførere, er jo, at Moderaterne sidder med ansvaret for netop klima og energi med en minister, og i den forbindelse har regeringen jo i dag lanceret rammerne for en national energikrisestab efter et radikalt forslag, hvilket vi er enormt begejstrede for.

Men når der i finansloven kun er sat 20 mio. kr. af til det, sikrer det jo ikke reel klimahandling. Så jeg vil høre, hvad Moderaternes ordfører egentlig har at sige i forhold til det grønne, der ligger i den nuværende finanslov – eller manglen på samme – særlig henset til at der jo i regeringsgrundlaget står, at klimakrisen er vor generations største udfordring.

- Anden næstformand (Jeppe Søe):**
Ordføreren.
- Kl. 11:07 loven er årets mulighed for at lave store, stærke investeringer. Vi har før brugt milliarder på klima. Det var her, vi brugte 1 mia. kr. på at lave de nye naturnationalparker. Ordføreren står og nævner forskningsreserven, men den laver vi hvert år – der sætter vi penge af hvert år til det grønne.
- Kl. 11:07 Er det så en eller anden famlen efter et eller andet, man kan holde op foran sig, i og med at der ikke er noget som helst i den nye finanslov, friske penge, der handler om klimaet?
- Kl. 11:10
- Henrik Frandsen (M):**
Jeg deler begejstringen for, at der bliver nedsat, jeg tror, den hedder NEKST, som skal håndtere de udfordringer, der er omkring den grønne omstilling. Jeg kommer selv fra en del af landet, hvor vindmøller og solcelleanlæg jo er noget, der presser sig rigtig meget på, og som der er rigtig stor interesse for. Vi har hele Nordsøen og kan komme videre derude, og det er meget, meget kompliceret at lave et solcelleanlæg på Nordsøen osv.
- Så jeg er meget begejstret for, at vi kommer videre der. Hvis vi lægger dertil, at der er sat 1,7 mia. kr. af til forskning i grønne løsninger, og at inflationspakken adresserer 200 mio. kr. til en udrulning af fjernvarme, så synes jeg faktisk også, vi er ambitiøse. Man kunne selvfølgelig altid være mere ambitiøs – det er en prioritering, man der skal lave – men der er rigtig mange ting, som også her peger fremad i forhold til det klimamæssige.
- Kl. 11:08
- Anden næstformand (Jeppe Søe):**
Spørgeren.
- Kl. 11:08
- Samira Nawa (RV):**
Min begejstring bliver bare lidt mindre af, at man gerne vil klimahandling i ord, men ikke når det så kommer til økonomien, som jo netop skal sætte rammerne her i finansloven.
- Noget andet er jo også, at Klimarådets bevilling bliver skåret, hvilket set med radikale briller også er et enormt problem, og jeg troede egentlig, at man i Moderaterne, i hvert fald sådan som klimaministeren har udtalt det, var ret glade for, at vi havde et Klimaråd til at holde regeringen i ørerne.
- Kl. 11:09
- Anden næstformand (Jeppe Søe):**
Ordføreren.
- Kl. 11:09
- Henrik Frandsen (M):**
Vi er rigtig glade for, at vi har et klimaråd, og det er fuldstændig korrekt, at bevillingen udløber i 2023, og at den ikke er sikret fremover. Men som jeg også har sagt til de to foregående ordførere, er det jo noget, vi skal behandle i forbindelse med den næste finanslov, altså den for 2024, og der skal vi også finde ud af at lægge rammerne for, hvad de skal arbejde med.
- Så jeg tænker ikke, det er et udtryk for lave klimaambitioner, men det er jo bare et udtryk for, at det er normalt i den slags sager, at bevillingerne, når de udløber, skal genbeviges.
- Kl. 11:09
- Anden næstformand (Jeppe Søe):**
Så er det hr. Torsten Gejl, Alternativet.
- Kl. 11:09
- Torsten Gejl (ALT):**
Tak, formand. Jeg er faktisk enig i, at Moderaterne er med til at tage speed ud af dansk politik. Altså, man er jo med til at sætte den danske klimapolitik fuldstændig i stå. Og det, som jeg oplever fra talerstolen, er også usædvanligt – det er, at en finansordfører står og taler om alle de aftaler, vi har lavet. Alle de aftaler, der ikke er lavet i forbindelse med finansloven, altså forskningsreserven, inflationspakken, er jo ting, vi har lavet for lang tid siden. Finans-
- Kl. 11:07
- Anden næstformand (Jeppe Søe):**
Ordføreren.
- Kl. 11:10
- Henrik Frandsen (M):**
Der er igangsat rigtig mange ting – og det er så det, spørgeren klandrer mig for, altså at nævne det, der er igangsat. Det, der er væsentligt nu, er, at vi får det implementeret. Målene er fastsat; vi skal nå i mål i 2030. Det forpligter vi os til. Vi skal også helst nå i mål i 2025. Det har vi også forpligtet hinanden på. Det er det, der er væsentligt. Og der vil jeg gerne sige, at man godt kan beskyldte regeringen for ikke at være klimaambitiøs, men vi er i hvert fald i Danmark meget klimaambitiøse, og de mål, der er sat, er meget ambitiøse.
- I regeringsgrundlaget står der, at vi i 2045, altså 5 år før 2050, skal være i nul, og at vi i 2050 skal være i minus 10, hvis man kan sige det på den måde. Så at beskyldte regeringen for at være uambitiøs på klimaområdet, synes jeg måske ikke er helt dækkende.
- Kl. 11:11
- Anden næstformand (Jeppe Søe):**
Spørgeren.
- Kl. 11:11
- Torsten Gejl (ALT):**
Jamen det her er jo netop en finanslovsdebat, hvor regeringen skal redegøre for, hvad det er for nogle økonomiske muskler, regeringen sætter bag sine klimaambitioner. Det er jo det, vi skal i dag. Og så nævner man det her NEKST, et initiativ til 20 mio. kr. – altså, finansloven er på over 1.000 mia. kr., og NEKST er jo ikke engang investeringer i CO₂-reduktioner, det er investeringer i embedsfolk.
- Er det virkelig det eneste, som det parti, der har klimaministerposten, har at hænge de grønne ambitioner op på i årets finanslov?
- Kl. 11:12
- Anden næstformand (Jeppe Søe):**
Ordføreren.
- Kl. 11:12
- Henrik Frandsen (M):**
Nej, men jeg synes ikke, jeg vil være med til at, hvad skal man sige, tale NEKST ned. Jeg synes faktisk, NEKST er et fantastisk initiativ, som jo kan være med til, at der lige præcis bliver investeret fra erhvervslivets side, udviklere, og hvem der ellers skal gøre det, i den grønne omstilling. Og det er jo det, der er væsentligt – at vi får skabt rammerne.
- Så er det rigtigt, at det er embedsmænd, der skal arbejde med det. Ja, men det er også, fordi det her bare ikke er nemt. Man arbejder jo mange gange i naturbeskyttede områder, man arbejder i havområder, man arbejder steder, hvor tingene er svære – der er naboer, der er lovgivning; der er rigtig mange ting, der skal håndteres. Så jeg er faktisk meget begejstret for de 20 mio. kr., der er sat af til NEKST.

Kl. 11:12

Kl. 11:15

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak for det. Fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige.

Kl. 11:12

Kl. 11:15

Pernille Vermund (NB):

Tak for ordet. Jeg vil gerne følge op på den debat, der var mellem ordføreren og fru Samira Nawa, for hvor fru Samira Nawa jo kalder på handling og på økonomi til handling, er der nogle områder, når vi taler klima, og særlig i konflikten mellem klimaet og vores miljø og natur, hvor jeg og Nye Borgerlige frygter, at det går for stærkt.

Jeg er med på, at der er meget, der ikke er sket, som kunne være sket. Men jeg tror, ordføreren ved, hvad jeg vil frem til nu: Det handler om testvindmøller – 450 m høje kæmpevindmøller, som man overvejer at opsætte i Vadehavet. Og jeg ved, at ordføreren er ordfører for et parti, hvor man jo i den grad er gået til valg på, at nu skal det ikke bare være klimasnak, nu skal det være klimahandling. Derfor er jeg også dybt bekymret for, at ordføreren og ordførerens parti vil skride til handling på bekostning af vores natur og vores miljø.

Jeg ved, at ordføreren kender til sagen, og at det er i ordførerens, jeg skulle til at sige baghave. Så jeg kunne godt tænke mig at høre ordførerens tanker om 450 m høje kæmpevindmøller i Vadehavet.

Kl. 11:13

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 11:13

Henrik Frandsen (M):

Vi har i Danmark et – hvad skal man sige – erhverv omkring vindmøller. Vi producerer rigtig mange vindmøller; vi udskiber rigtig mange vindmøller fra Danmark. Vindmøller er væsentlige for erhvervsudviklingen i Danmark; vi tjener rigtig mange penge på det. Derfor er det også vigtigt, at vi får lavet rammerne omkring f.eks. testvindmøllecentre.

Når det er så markante bygningsværker, er det jo ikke lige meget, hvor man placerer dem. Derfor er det også vigtigt, at den screening, der er i gang lige nu, som omfatter seks områder i landet – jeg ved, der er tre nede i Vadehavsområdet, og så er der tre oppe i Nordjylland ved bl.a. Jammerbugt Kommune – screener for alt.

Inden resultatet omkring det er klar, synes jeg det er svært at forholde sig til det ene eller det andet. For det kan sagtens være, at den screening frigiver, at det ikke bliver nede i Vadehavsområdet – som jo, korrekt, er min baghave – de kommer til at stå.

Kl. 11:14

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 11:15

Pernille Vermund (NB):

Jeg tror ikke, man behøver mange undersøgelser for at finde ud af, at det er en rigtig dårlig idé at ødelægge et stykke UNESCO-verdensarv; et område med utallige fuglearter; et område, som er et helt unikt landskab i Danmark. Det vil man industrialisere, eller man overvejer at industrialisere det. Det er jo skrupskørt.

Jeg er fuldstændig med på den grønne omstilling. Og skal der være vindmøller? Fint – så længe de står steder, hvor de ikke skæmmer naturen og landskabet og generer mennesker i øvrigt. Men helt ærligt – det der er da en gennemgående idé. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, at man kan få den tanke overhovedet.

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Henrik Frandsen (M):

Nej, men det er også derfor, jeg har stor tiltro til den screening, der foregår lige nu. For jeg har meget stor respekt for embedsmænd, og de embedsmænd, der arbejder med det, er jeg sikker på inddrager alle relevante hensyn i den screening, og hvis det ender med, at det er et af de steder der, så må vi arbejde videre ud fra det. Men altså, der er ikke sat mærkat på endnu – det vil jeg meget gerne sige – og det er den screening, der afgør det.

Kl. 11:16

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Så er det fru Signe Munk fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:16

Signe Munk (SF):

I forhold til Sundhedsstrukturkommissionen er der et eller andet helt besynderligt over, at mens vi mangler sygeplejersker i hobetal, så giver den her regering mere arbejde til djøf'erne. Og jeg siger det med en dyb alvor; jeg er selv uddannet sygeplejerske, og jeg tror sådan set ikke, at man behøver at have været i det danske sundhedsvæsen for at kunne se, hvor hårdt presset det er. Vi er jo der, hvor presset, vil jeg sige med mine ord, rammer hjertet af sundhedsvæsenet. Vi har akutafdelinger, bl.a. i Gødstrup, hvor ambulancer holder i kø. Der har i den seneste uge været, synes jeg, hjerteskrænde beretninger om mennesker med tarmkræft, som ikke har fået rettidig behandling. Man må sige, at sundhedsvæsenet står, vil jeg mene, et kritisk sted, og noget af det, man ikke har prøvet, er jo at levere svar på det med bedre løn, så jeg vil høre, om ordføreren mener, at det er en del af løsningen.

Kl. 11:17

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak. Ordføreren.

Kl. 11:17

Henrik Frandsen (M):

Vi deler fuldstændig analysen af sundhedsvæsenet. Det er en akut situation, vi står i; vi står med nogle meget voldsomme udfordringer. Det er også derfor, man har valgt ikke at afvente Sundhedsstrukturkommissionen, men at igangsætte en akutplan med det samme for netop at håndtere nogle af de udfordringer, der er. Og jeg vil ikke foregribe resultatet af Sundhedsstrukturkommissionens arbejde og sige, at det ene redskab er vigtigere end det andet. Der tænker jeg, at vi skal have respekten for de meget, meget dygtige og kompetente folk, der arbejder der. Så hvorvidt der skal mere eller mindre løn til, kan jeg ikke svare på her, men hvis jeg sådan skal komme med min egen umiddelbare holdning til det, er det langt hen ad vejen et spørgsmål om, at den måde, arbejdet er tilrettelagt på, og den måde, man arbejder på, er en del af problemet, men om det er hele problemet, synes jeg at vi skal afvente Sundhedsstrukturkommissionens svar på.

Kl. 11:18

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 11:18

Signe Munk (SF):

Men vi er enige om, at problemerne er der nu, og før valget mente Moderaterne jo faktisk, at løn var en vigtig del af svaret. Man lovede

vælgerne, at man ville afsætte 1,6 mia. kr. til at hæve lønnen. Det er jo ikke den virkelighed, vi ser nu. Den akutupakke, der er lagt frem, er milevidt fra det, Moderaterne lovede før valget. Så jeg skal bare høre, hvordan Moderaterne kan stille sig tilfreds med, at man leverer så lidt på løbspørgsmålet, når man jo mente før valget, at det var vigtigt.

Kl. 11:18

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 11:18

Henrik Frandsen (M):

Jamen jeg må minde om, at det er en akutupakke, der er sat i værk, som gælder i et år, frem til at Sundhedsstrukturkommissionen kommer med sine anbefalinger. Og der vil jeg i hvert fald meget gerne have – og det er jeg meget stor tilhænger af – at når man igangsætter et kommissionsarbejde, så afventer man også resultatet af det, og når det så ligger klar, har vi jo en hel værktøjskasse, vi kan gribe ned i.

Kl. 11:19

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Så er det fru Susie Jessen fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 11:19

Susie Jessen (DD):

Tak. Hr. Henrik Frandsen ved jo, at der på tidligere finanslove har været afsat penge til udflytning af statslige arbejdspladser, og jeg ved også, at ordføreren som borgmester var kraftig fortalende for udflytning af flere statslige arbejdspladser, fordi vi jo godt kan blive enige om, hvor vigtigt det er for lokalområder at få det her sat i gang.

Derfor kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre, hvordan det kan være, at man i en tid, hvor vi ser, at statslige arbejdspladser primært bliver oprettet i storbyerne, og alt det her er blevet sat på standby, ikke har foretaget en prioritering i det her finanslovsforslag med hensyn til at få udflyttet nogle flere statslige arbejdspladser, f.eks. ned til i Sønderjylland, hvor ordføreren kommer fra.

Kl. 11:19

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 11:19

Henrik Frandsen (M):

Det er korrekt. Jeg vil gerne sige, at jeg deler den analyse om, at vi har et land, der er i ubalance, hvad statslige arbejdspladser angår. Og det er også rigtigt, at der har været udflyttet arbejdspladser. Jeg tror, det var den forrige regering, der med vores nuværende formand som statsminister satte sig i spidsen for at udflytte statslige arbejdspladser, hvilket jeg syntes var et rigtig godt initiativ.

Det er fuldstændig korrekt, at det ikke er en del af finanslovsforslaget for 2023, men jeg vil da anbefale, at man, hvis det er noget, man vil arbejde videre med, så bringer det med til forhandlingerne om finansloven for 2024. Hvorvidt Moderaterne eller regeringen til den tid synes, at det er på det tidspunkt, man skal gøre det, vil jeg ikke stå og love her.

Kl. 11:20

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 11:20

Susie Jessen (DD):

Tak. Vi ved jo også, at Venstre før valget har arbejdet kraftigt på at få etableret deres landdistriktsudspil, og at de ville have oprettet

5.000 statslige arbejdspladser; det lovede de før valget. Så det er meget interessant, og vi i Danmarksdemokraterne er meget interesseret i mere udflytning af statslige arbejdspladser, så jeg vil høre, om Moderaterne i den her valgperiode vil være med til sammen med Danmarksdemokraterne og måske Venstre at gøre noget for at få udflyttet nogle flere statslige arbejdspladser.

Kl. 11:21

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 11:21

Henrik Frandsen (M):

Nej, det vil jeg ikke stå og svare på her på stående fod. Jeg tænker, at man lige skal dykke lidt mere ned i, om det er relevant lige på nuværende tidspunkt. Men derfor synes jeg stadig væk, at det er helt relevant, at Danmarksdemokraterne tager det med i de kommende finanslovsforhandlinger.

Kl. 11:21

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Så er det hr. Reza Javid fra Enhedslisten.

Kl. 11:21

Reza Javid (EL):

Mange tak. Vi har som bekendt både haft og har stadig væk inflation i Danmark. Så jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren i forhold til de ekstra udgifter, som kommunerne har fået. Hvad er begrundelsen for og årsagen til, at man ikke kompenserer kommunerne for de ekstra udgifter, de har på grund af inflation? For mange kommuner står i store vanskeligheder og er nødt til at skære ned på forskellige områder. Det kunne man have undgået, hvis man havde kompenseret dem for udgifterne.

Kl. 11:21

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 11:21

Henrik Frandsen (M):

Jeg er meget, meget enig i, at inflationen – det er jo det, der også ligger i spørgsmålet – er meget skadelig for mange områder i vores samfund, også for den kommunale økonomi. Det er den også for borgerne i Danmark. Vi bliver alle sammen fattigere af det.

Det er sådan, at økonomien ude i kommunerne bliver aftalt en gang om året. Det gør den i forbindelse med økonomiforhandlingerne, som man er i gang med at rulle ud. Man plejer at komme med en aftale på det kommunale område lige inden sommerferien, så man kan gå på sommerferie på det ude i kommunerne. Det glædede vi os meget over, dengang jeg var borgmester; så havde man det at tygge på hen over sommerferien. Så det er dér, kommunerne skal bringe det her med ind til finansministeren.

Kl. 11:22

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 11:22

Reza Javid (EL):

Tak. Kommunerne står allerede med problemerne, kan man sige. Men skal jeg forstå på ordførerens udtalelser her, at Moderaterne stiller sig positivt, i forhold til at man i den kommende økonomiaftale ser positivt på, at kommunerne bliver kompenseret for inflationsudgifterne?

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 11:23 fremstå, som om Venstre og Moderaterne og Socialdemokratiet lige pludselig mener det samme om alting. Så jeg synes egentlig, det er god politisk kultur at fortælle, hvor ens forskelle er. Men derfor synes jeg også bare, det er spændende at høre, om Moderaterne egentlig havde ønsket, at der var afsat flere midler til klima- og miljøområdet på den her finanslov. Var Moderaterne optaget af at skrue op for klimahandlingen i den her finanslov, men måtte bøje sig mod de andre, eller synes man selv, at niveauet nu var fint nok?

Kl. 11:25

Henrik Frandsen (M):

Jeg tror ikke, det tilkommer mig at stå og allerede nu begynde at dele penge ud til kommunerne i økonomiforhandlingerne. Det tror jeg nok vi lige skal lade de forhandlinger, der pågår, afgøre. Men det er klart, at kommunerne kommer med nogle ønsker. Finansministeren har nogle muligheder. Og så skal de ender jo nå sammen, når man på et eller andet tidspunkt kommer ud ad døren og præsenterer en aftale. Men jeg vil ikke stå og love, at Moderaterne har det ene eller det andet synspunkt her. Jeg tænker, at de forhandlinger skal have lov at pågå.

Kl. 11:23

Kl. 11:23

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Så er det hr. Carl Valentin fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:23

Carl Valentin (SF):

Tak. Da Socialdemokratiets ordfører var på talerstolen før, forklarede han, hvordan regeringens skæve skattepolitik skyldes, at Socialdemokratiet ligesom har bøjet sig mod de andre partier i regeringen og har været nødt til at gå lidt på kompromis og komme med nogle indrømmelser. Og jeg synes, det her med, hvordan forskellige partier i regeringen bøjer sig mod hinanden, er ret interessant. Nu er Moderaterne jo gået til valg på mere klimahandling og talte faktisk relativt meget om klimaet i valgkampen. Derfor vil jeg bare høre, om det, at der ikke er nogen nye penge til klimainitiativer i den her finanslov, er en konsekvens af, at Moderaterne har bøjet sig mod Socialdemokratiet og Venstre, som ikke har ønsket nye penge til det her område. Eller var det alle partierne i regeringen, som ikke havde et ønske om at tilføre flere midler til at stoppe klimakrisen og bekæmpe den miljøsituation, vi står i?

Kl. 11:24

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 11:24

Henrik Frandsen (M):

Altså, jeg vil stadig væk fastholde, at Moderaterne og regeringen er ambitiøse på klimaområdet med de mål, der ligger i regeringsgrundlaget. Det er klart, når man sidder på Marienborg og forhandler i halvanden måned, bl.a. om skat, med en hel række, en hel palet af ting, så skal man bøje sig ind imod hinanden. Det er også det, der er sket, og det er det, som regeringsgrundlaget er et udtryk for. Og derfor kan man jo ikke tage regeringsgrundlaget og så en til en sammenligne det med Moderaternes valgprogram. Der vil være steder, hvor der er ting, vi måske ikke havde tænkt skulle være med, ligesom der også for Socialdemokraterne vil være steder, hvor de tænker: Det her kunne godt have været anderledes. Men samlet set synes jeg faktisk, at vi er kommet ud med et rigtig godt resultat.

Kl. 11:25

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 11:25

Carl Valentin (SF):

Det er godt, man synes, det samlet set er et godt resultat. Og jeg kender godt til, at man indgår kompromiser, og jeg synes også, det er vigtigt, at vi er ærlige omkring de kompromiser, så det ikke skal

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 11:26

Henrik Frandsen (M):

Jeg tror, der er en hel række områder, hvor Moderaterne gerne ville have brugt flere penge, ligesom der også ville være for Venstre og for Socialdemokratiet. Der ville være en hel række områder. Men en finanslov er i sidste ende en hel række prioriteringer, hvor man bliver nødt til at få kassen til at gå op, når man er færdig. Og derfor står vi med – synes jeg – ikke en kedelig finanslov, men en meget, meget ansvarlig finanslov, som håndterer rigtig mange af problemerne.

Kl. 11:26

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Så er det hr. Peder Hvelplund fra Enhedslisten.

Kl. 11:26

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Hele sundhedsområdet fyldte jo rigtig meget i valgkampen og gjorde det især for Moderaterne. Ordførerens partiformand, hr. Lars Løkke Rasmussen, blev nogle gange nærmest betegnet som en velfærdsingeniør. Jeg vil sige, at efter min opfattelse er ordførerens partiformand måske mere at betragte som sådan en velfærdsbulldozer, som han nu har generhvervet det store kørekort til at køre videre som.

Men jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre ordføreren om noget: Nu fylder hele sundhedsområdet jo forsvindende lidt i regeringens finanslovsforslag. Hvad er det egentlig, der er Moderaternes bud på, hvordan den grundlæggende strukturelle krise i vores sundhedsvæsen skal løses – altså det, at vi oplever, at der er tarmkræftpatienter, som risikerer at dø eller i hvert fald opnå et terminalt forløb frem for at få den tilstrækkelige behandling? Hvad er Moderaternes svar på det?

Kl. 11:27

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 11:27

Henrik Frandsen (M):

Igen vil jeg lige vende tilbage til nogle svar, som jeg er kommet med før. Jeg har meget stor respekt for, at når man nedsætter en kommission, så skal man også afvente resultatet af dens arbejde. Men jeg er ikke i tvivl om – hvis vi så skal vende tilbage til den moderate kasket her – at der ligger en stor udfordring i selve organiseringen af vores sundhedsområde. Der ligger rigtig mange muligheder i det.

Vi har jo bl.a. i valgkampen foreslået, at man skulle nedlægge regionerne og lave et statsligt sundhedsvæsen og så samle den lokale indsats omkring akutsygehusene. Det er noget af det, der er vores tankegods. Det er ikke sikkert, at det er det, det ender med. Jeg er sikker på, at når kommissionen lægger sin værktøjskasse frem, så vil der være nogle ting, som vi kunne have puttet ned i den, og der vil være nogle ting, som andre kunne have puttet ned i den. Men jeg

er også sikker på, at det, den kommer med, er noget, som, når man lægger det hele sammen, peger ud i fremtiden.

Kl. 11:28

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 11:28

Peder Hvelplund (EL):

Men de svar kender vi jo allerede i forvejen. Der var sådan set allerede lavet en sundhedsreform, som man godt kan diskutere ambitionsniveauet i. Jeg var ikke selv imponeret, men de spor, der blev lagt, var jo sådan set de rigtige. Derfor vil jeg egentlig også godt bare høre ordføreren, om baggrunden for, at man har fået den her nye sundhedsstrukturkommission, i virkeligheden ikke bare er, at der var en uenighed på Marienborg, hvor Socialdemokraterne ville nedlægge to regioner, så Region Nordjylland og Region Midtjylland blev slået sammen og Region Sjælland og Region Hovedstaden blev slået sammen, og hvor Moderaterne ønskede helt at nedlægge regionerne, og hvor det lunkne kompromis så blev, at der skulle nedsættes en sundhedsstrukturkommission, som så skal nå frem til det resultat, at regionerne skal nedlægges.

Kl. 11:29

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 11:29

Henrik Frandsen (M):

Altså, nu sad jeg ikke med ved forhandlingerne på Marienborg – det kunne ellers have været spændende, tænker jeg – så jeg ved jo ikke, hvad der har været diskuteret. Hvis man begynder at gisne om det ene eller det andet, er det jo egentlig på rygtebasis, man arbejder, og hvorvidt det bliver den strukturændring, som hr. Peder Hvelplund peger på her, eller det bliver noget andet, vil jeg ikke forholde mig til.

Kl. 11:29

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er ikke flere spørgsmål, så tak til ordføreren. Næste i rækken er fru Lisbeth Bech-Nielsen fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:29

(Ordfører)

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

I går – lige knap 3 måneder inde i det her år – ramte vi den dag, hvor vi i Danmark har opbrugt vores del af Jordens ressourcer. Det vil sige, at vi resten af året kører på rent overtræk. Det må være selve essensen af uansvarlighed. Hvis alle verdens lande tog lige så grådigt for sig af Jordens ressourcer, som vi gør i Danmark, skulle vi bruge fire jordkloder til at dække vores forbrug. Året er stadig frisk og nyt, der lå sne i min have, da jeg vågnede i går, men alligevel har vi allerede opbrugt vores kvote. Det kaster lange skygger over dagens finanslovsdebat, hvor vi debatterer en finanslov, der behandler klimaet og miljøet i en parentes, og det endda, selv om FN's Klimapanel i sidste uge udgav en rapport, der advarer om irreversible konsekvenser, hvis ikke vi igangsætter øjeblikkelige radikale og vidtrækkende tiltag.

At en regering i 2023 i Danmark kan fremsætte et finanslovsforslag uden noget substantielt på klimaet, er dybt chokerende for mig og for SF. Det grønne kapitel burde efterhånden være selvskrævet i det mastodontiske firebindingsværk, som udgør finansloven. Derfor går det selvfølgelig heller ikke, at regeringen lægger op til at skære i Klimarådets bevilling lige efter en kritik af regeringen for ikke at

vide vejen hen imod vores klimamål. Selvfølgelig skal Klimarådet have en varig bevilling, så der er ro omkring deres vigtige arbejde.

Finanslovsforslaget bærer titlen »En ansvarlig vej frem«, men der er intet ansvarligt i at nedprioritere vores klima og vores natur, og det kan under ingen omstændigheder forsvares med baggrund i inflationsbekæmpelse, som er regeringens primære drivkraft i det her finanslovsforslag. Man kunne have afsat et stort beløb til jordopkøb og skov, som ingen påvirkning har på inflationen, eller leve op til vores internationale forpligtelser og give klimabistand til verdens fattigste lande.

Det er klogt at holde igen i tider, hvor inflationen er høj, men der er mange måder at bekæmpe inflation på. Det vigtige er, at vi ikke samlet set puster til aktiviteten. En af de måder, man kunne have strammet tøjlerne og samtidig lukket et skattehul på, er med den såkaldte Blackstoneskat, altså lagerbeskatning. Det er en blåsord finanspolitisk prioritering, som regeringen har valgt at gøre med vidt åbne øjne, og det er netop pointen: Politik handler om vilje, om valg, om prioriteter. Nødvendighedens politik findes ikke. Man kunne have valgt at lave en finanslov, hvor man i den grad investerede i de mange klimatiltag, der ikke puster til inflationen, hvor man gennemførte lagerbeskatning og oven i det lukkede andre skattehuller såsom fremførte underskud, hvor man indførte progressive skatter på dem, der har tjent på inflationen, og som nu udbetaler millionbonusser.

I går var jeg til Mærskes generalforsamling, og der blev udbetalt 100 mia. kr. til deres aktionærer. For hvad? For historisk store fragtrater, der blev betalt af virksomhederne, der importerer varer til forbrugerne, der i sidste ende betalte regningen for fødevarerpriser, der steg mod himlen. Mærsk tjente sidste år over 200 mia. kr. og betalte 0,7 pct. i skat. Samtidig har de en CO₂-udledning større end hele Danmarks, og bestyrelsesformanden mente endda, at staten, altså alle os andre, skulle betale Mærsk for at sænke deres udledninger.

Krisen kradser kun for nogle. Sådan er det ofte, men det behøver ikke at være sådan. Man kan have en progressiv tilgang, hvor man fører en stram finanspolitik, men hvor de, der har tjent på krisen, betaler til dem, der lider under krisen. Med regeringens politik er det modsat.

Dansk økonomi klarer sig, bortset fra inflationen, historisk godt. Alle andre nøgletal end inflationstallet ser ud, som vi gerne vil have dem. Den strukturelle beskæftigelse er langt bedre, end vi troede, så der er penge at bruge; de skal bare bruges rigtigt. For naturen venter ikke på regeringen, klimaet venter ikke på regeringen, mistrivslen blandt specielt de unge venter ikke på regeringen.

Generelt må man jo spørge sig selv, hvad regeringen eller det-te arbejdsfællesskab egentlig vil. Fortællingen er jo klar nok: Der skal træffes store og svære beslutninger på de store områder. Men hvad sker der egentlig? Regeringen har tromlet hen over Folketing, fagbevægelse, folkekirke og befolkningen, når det kommer til store bededag, hvor ingen økonomer tror på regnestykket bag ved. Hvad med trivslen, stressepandemien? Her er den socialdemokratisk ledede regering bannerfører for et Arne-minus-forslag og en slagting af seniorpensionen. Her er ingen politik for de unge eller for familierne, men til gengæld er der masser af trivsel og milde gaver til de rigeste.

Kl. 11:35

Sundhedsvæsenet bliver begravet i den tredje store kommission, fordi regeringen ikke kan blive enig med sig selv. Og hvad med klima? Det er vel det største politiske spørgsmål, menneskeheden har stået over for. Er det her, de store og svære beslutninger bliver taget? Nej. Her bliver hovedet stukket i busken på trods af kritik fra Klimarådet og på trods af den ekstremt alvorlige klimarapport, der landede samtidig med finanslovsforslaget.

En grøn og ansvarlig finanslov sætter ind der, hvor vi ikke har tid til at vente: I Grindsted, hvor en generationsforurening trækker dybe spor af ødelagt natur, sygdomme og i værste tilfælde død efter sig; i vores fødevarerproduktion og drikkevand, hvor PFAS har væltet

vores fortælling om det rene danske drikkevand; og i områder med forurenede lavbundsjord, som staten bør opkøbe og sætte ud af drift, og det kan man gøre uden at skubbe inflationen i den forkerte retning. En social og ansvarlig finanslov tager det alvorligt, at den generelle trivsel i samfundet er under pres; at flere unge end nogen sinde mistrives og har brug for hjælp, så vi ikke taber dem på gulvet; at stress rammer bredt og hårdt; og at f.eks. tvillingefamilier selvfølgelig skal have samme ret til og mulighed for at give deres børn en god start på livet som alle andre familier.

I modsætning til den her regering skabte vi i det rød-grønne flertal reelle resultater i forrige periode. Klimaloven, 70-procentsmålsætning, minimumsnormeringer, en lang række rettigheder til børn, unge og familier, gratis psykologhjælp til de unge, udvidet gratis tandbehandling og Arne-plus – jeg kunne blive ved. Derfor vil vi i SF gerne række hånden ud til regeringen og sige klart, at hvis regeringen er klar til at rykke sig på klima, natur, trivsel og velfærd, vil vi i SF vil altid gerne forhandle, for alternativet er jo ubærligt og vil efterlade Danmark i et limbo i flere år, hvis regeringen bliver overladt til sig selv, sine kommissioner, sine udvalg og sine syltekrukker. Tak.

Kl. 11:37

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren for talen. Så går vi i gang med en spørgerække, og den første spørger er fru Fie Hækkerup fra Socialdemokratiet.

Kl. 11:37

Fie Hækkerup (S):

Tak. Jeg vil gerne starte med at takke ordføreren for et godt samarbejde, vi har haft her i min første tid, og for at tage så godt imod mig som ny og, som et ældre borgerligt medlem sagde til mig forleden, stadig våd bag ørerne. Og så vil jeg godt kvittere for et godt samarbejde mellem Socialdemokratiet og SF, som vi har haft igennem årene, bl.a. her i forhold til genopretningen af skattevæsenet.

I den forbindelse vil jeg høre, om ordføreren er enig med mig i, at et vigtigt næste skridt i genopretningen af skattevæsenet er at sikre en større ro og stabilitet omkring de økonomiske rammer. Tak.

Kl. 11:38

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 11:38

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tusind tak for de pæne ord – og i lige måde. Jeg har tidligere været skatteordfører, og det er jo så ulykkelig en situation, vores skattevæsen befinder sig i. Det er fundamentet for den måde, vi finansierer vores velfærdssamfund på, og derfor havde og har det jo også katastrofale konsekvenser, hvis vi ikke får det op at stå. Det er jo derfor, vi bruger så mange milliarder på at få det op at stå igen.

Det er ikke for at være polemisk, men jeg kan undre mig over, at det ser ud til, at der i forhold til det tidligere finanslovsforslag her bliver sparet en halv milliard på genopretningen af skattevæsenet. Det er da i hvert fald noget, jeg gerne vil spørge regeringen ind til: Er det, fordi man har fundet en klogere måde at bruge pengene på, eller er det bare færre penge, man bruger på skattevæsenet? For målet er selvfølgelig ikke at bruge flest mulige penge, men det er helt rigtigt, at vi skal have genoprettet skattesystemet.

Kl. 11:39

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ønsker spørgeren et opfølgende spørgsmål? Værsgo, fru Fie Hækkerup.

Kl. 11:39

Fie Hækkerup (S):

Tak. Og tak for den uddybning. Jeg vil høre, om SF på den baggrund vil gå positivt til forhandlingerne om at sikre skattevæsenet flerårige økonomiske rammer, som regeringen har afsat midler til her i finanslovsforslaget.

Kl. 11:39

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 11:39

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Vi går altid meget gerne ind i de forhandlinger om at få genoprettet vores skattevæsen. Man skal vedkende sig arv og gæld, når det kommer til det her område; det gør vi i SF. Det kommer til at kræve mange penge. Jeg er selv meget bekymret for vores ejendomsvurderinger, som jo er basis for den måde, vi beskatter ejendomme på, og som jo, når det ikke fungerer, er en kæmpe ulighedsmotor oveni.

Kl. 11:40

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak for det. Hr. Torsten Schack Pedersen, Venstre.

Kl. 11:40

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det, og tak for en passioneret tale. Det er jo nemt at være kritisk og påtale, hvad man synes er fejl og mangler. Vi er nogle, der er optagede af, at man så også ligesom viser en sammenhæng i sin politik. Derfor vil jeg egentlig bare spørge, om SF i den kommende tid vil fremlægge sit eget finanslovsforslag, så det er muligt at se en sammenhæng imellem, hvad der bliver sagt fra talerstolen, og hvad der bliver anvist af konkret finansiering, så det bliver lidt mere håndfast end bare overskrifter og skåltaler.

Kl. 11:40

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 11:40

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

I modsætning til Venstre har SF altid fremlagt et finanslovsforslag, også når vi ikke har været i regering. Det gør vi, fordi vi synes, det er det ordentlige at gøre. Hvis man vil kritisere, skal man også anviser finansiering selv. Vi har ikke lavet et nyt finansieringsforslag siden det, vi præsenterede i august. Det syntes vi simpelt hen ikke der var nogen grund til. Det er jo ret beset ikke SF's skyld, at vi først forhandler finanslovsforslaget nu. Så det er det samme, selvfølgelig rettet op med de mindre ting, der har ændret sig siden august. Men jeg skal meget gerne sende det til hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 11:41

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 11:41

Torsten Schack Pedersen (V):

Det ville jo være rart at få en reaktion på det konkrete forslag, som vi nu forhandler om. Det må vi se om vi kan komme frem til.

Før valget gjorde SF sig meget til over for den socialdemokratiske ledede regering og ville rigtig gerne med i en ny rød regering. Jeg tror sågar, SF's formand havde en ambition om at blive finansminister. Jeg vil bare høre, om SF er af samme opfattelse, som vi er i Venstre, nemlig at den finanslov, vi står med, er nødt til at være ansvarlig – og jeg tror også, SF har kaldt den lidt småkedelig –

simpelt hen for at sikre, at vi ikke puster til inflationen og gør de problemer, som inflationen skaber, værre for danskerne.

Kl. 11:42

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 11:42

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tilsyneladende har SF ikke gjort sig lige så meget til, som Venstre har, for nu er det jo i hvert fald endt på den måde, som det er.

For SF er det politiske indhold det afgørende og ikke, om vi er i regering eller ej. Vi vil meget gerne i regering igen, hvis det politiske indhold gør, at vi kan få vores politik igennem. I forhold til – nej, undskyld, jeg glemte simpelt hen det opfølgende spørgsmål – inflationen, ja! (*Tredje næstformand (Jeppe Søe): På 2 sekunder!*)

Kl. 11:43

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Vi vender nok tilbage til inflationen. (*Lisbeth Bech-Nielsen (SF): Jeg skal nok svare.*) Så er det hr. Henrik Frandsen fra Moderaterne.

Kl. 11:43

Henrik Frandsen (M):

Mange tak, og tak for en rigtig god ordførertale. Mit spørgsmål går på den kritik, der er, af regeringen for ikke at være ambitiøs på klimaområdet. Der vil jeg spørge ordføreren, om ikke det er et udtryk for at være ambitiøs på udbygningen af vedvarende energi, når man etablerer NEKST og sætter penge af til det – NEKST, som skal udrulle en motorvej, for at bruge det billede, for udbygning af vedvarende energi i Danmark – og når man så samtidig også er i fuld gang med at udbygge elnettet, så vi kan håndtere de store mængder af strøm, der kommer der. Er det ikke at være ambitiøs på lige præcis det område?

Kl. 11:43

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 11:43

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Nu skal jeg passe på, hvad jeg siger, for min klimaordfører sad og rystede på hovedet – den må I tage med hinanden. Men allerførst tak for de venlige bemærkninger, og sådan er det jo altid med hr. Henrik Frandsen, når man diskuterer, og det sætter jeg stor pris på. Det kunne jeg sikkert godt lære noget af selv, så det er taget vel imod.

Det er klart, at der sker nogle ting på klimaområdet, specielt dér, hvor det kan betale sig økonomisk, og det kan det jo heldigvis på rigtig mange områder. Men som FN's store klimarapport jo også godtgjorde, skal der ske nogle ting i en helt anden skala end det, vi får præsenteret nu – vidtrækkende, radikale, øjeblikkelige, kæmpestore samfundsforandringer, og det er simpelt hen ikke i det leje, vi ser det ske fra den danske regerings side.

Kl. 11:44

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 11:44

Henrik Frandsen (M):

Nu gik mit spørgsmål jo på, om ikke man vil anerkende, at det var ambitiøst, men jeg tror ikke, ordføreren tog ordet ambitiøst i sin mund. Men igen: Det, at man massivt vil udbygge den vedvarende energi, det, at man massivt vil udbygge hele elnettet og sådan noget, er da i min verden et udtryk for, at man er meget ambitiøs på lige

præcis det område, som jo er et af de områder, hvor vi har et enormt potentiale i Danmark for at bidrage til ikke bare Danmarks grønne omstilling, men hele Europas grønne omstilling.

Kl. 11:45

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 11:45

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jo, det er helt klart vigtigt, men når vi i går lige havde den her overshoot day, altså hvor vi kunne se, at Danmark forbruger det samme som fire jordkloder, er det jo, fordi vi, selv om VE er ekstremt vigtigt og udbygning af elnettet er utrolig vigtigt, simpelt hen forbruger for meget og forkert i forhold til at skabe en bæredygtig verden. Og det er jo, fordi vi også afleverer rigtig meget af vores CO₂-udledning i lande som Kina og Bangladesh, og hvor vi ellers får produceret af vores varer henne.

Kl. 11:45

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Så er det hr. Dennis Flydtkjær fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 11:45

Dennis Flydtkjær (DD):

Jeg vil også sige tak for talen og specielt for, at der var fokus på trivsel. Der er jo mange, der har fokus på trivslen blandt unge, og som far til tre kan jeg i hvert fald godt nikke genkendende til, at der er nogle udfordringer for tiden med det. Så ros for det.

Jeg vil egentlig spørge ind til noget andet, hvor der også kan være en trivselskrise, som vi tit glemmer, og det er blandt ældre. Rigtig mange ældre kæmper med ensomhed, og vi har jo politisk meget fokus på, at man skal kunne komme i bad, og at man skal have rengøring, og det er også vigtigt, men hvad hjælper det, at ens gulv er rent, hvis man er ved at dø af ensomhed? Så jeg vil egentlig bare høre SF, om man vil være med til i de her finanslovsforhandlinger – og nu må vi se, hvor bredt det bliver – at sætte fokus på ensomhed blandt ældre også. Jeg ser det i hvert fald som et kæmpe problem, som vi tit glemmer at snakke om, og jeg tror, der er rigtig mange, der slås med det derude.

Kl. 11:46

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 11:46

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Det tror jeg også – spørgeren har helt ret i, at det er et kæmpestort problem. Der er jo også mange ældre, hvis hjemmehjælper er den person, de ser i løbet af en dag, og måske ser de ikke andre. Så når tiden bliver sat ned, så man ikke engang kan få den nødvendige rengøring, er der i hvert fald slet ikke tid til at sidde og småsnakke lidt. Det er også derfor, at jeg i min tid som finansordfører har sat meget fokus på – undskyld, nu bliver det lidt teknisk, men jeg ved jo, at spørgeren er inde i det – at det ikke er nok bare at ville betale for det demografiske træk. Altså, den måde, vi har indrettet økonomien i forhold til kommunerne på, betyder jo en konstant løbende udhuling af kommunernes økonomi. Det hænger jo sammen, og derfor kommer vi ikke til at løse det problem bare tilnærmelsesvis, før vi også får løst det strukturelle problem med kommunernes økonomi.

Men for at svare lidt kortere på spørgsmålet vil jeg sige, at vi rigtig gerne vil samarbejde om forholdene for de ældre.

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 11:47 hvis vi ikke passer bedre på vores natur, og den danske natur har det exceptionelt dårligt. Vi er virkelig en bundskraber, og det er jo, fordi vi bl.a. er et af de lande i verden, hvor der er det største areal under plov, og hvor naturen ikke har plads og ikke har sammenhængende plads. Så det *er* noget, vi presser på for, og et af vores ønsker, hvis vi skal forhandle finanslov, er netop også i forhold til natur.

Kl. 11:50

Dennis Flydtkjær (DD):

Tak for det positive svar. Og svaret var jo også et billede på, at det er en kompliceret problemstilling. Det er ikke nemt – det handler jo ikke kun om penge; der også brug for civilsamfundet, og jeg tror i øvrigt også, der er brug for mere forskning på området for at finde ud af, hvad der helt præcis virker. Det er også noget af det, Ældre Sagen er ude at sige – at man godt kunne bruge nogle flere midler til forskning på det område. Men lad os snakke videre om det.

Så vil jeg bare kvittere for det positive svar, nemlig at det er vigtigt, at vi også kigger på trivslen blandt ældre og ikke kun blandt unge. Det skulle trods alt gerne være både og.

Kl. 11:47

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 11:50

Ole Birk Olesen (LA):

En ting er, hvad man vil gøre ud over det, som man allerede har aftalt, men noget andet er jo, at man sørger for at holde regeringen til ilden på det, som allerede *er* aftalt. Jeg ser ikke rigtig SF i en debat om, at regeringen skal opfylde, hvad man allerede aftalte med den daværende S-regering.

Er der møder i den aftalekreds, hvor SF skælder ud på regeringen over, at den aftale, man har lavet med den daværende S-regering, ikke bliver gennemført, og at vi nu nærmer os 2024, som er det sidste år, man har til at gennemføre det her?

Kl. 11:50

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Helt sikkert. Og det er klart, at alt ikke kan lykkes med penge, men noget af det kræver jo penge, altså f.eks. forskning eller forsøg med ændrede boformer eller andet, som kan sikre, at ældre får nogle livsmuligheder, som passer dem og den enkelte ældre.

Kl. 11:48

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Så er det hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 11:50

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jeg er sikker på, at vores naturordfører virkelig har løftet pegefingeren over for regeringen, men det triste svar i den henseende er, at det jo ikke er det eneste, som vi har aftalt med regeringen, altså den nu tidligere socialdemokratiske regering, som ikke er blevet til noget. Listen er desværre lang. Der er en lang række ting, som vi troede vi havde håndfaste aftaler omkring, og som enten er blevet til det modsatte eller ikke er blevet til noget. Så det er absolut noget, vi vil på skubbe på for at få gjort til virkelighed.

Kl. 11:51

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Jeg forsøger, når folk holder deres finanslovstale, at tage udgangspunkt i det, de selv synes er vigtigt. Jeg kunne tydeligt høre, at det for fru Lisbeth Bech-Nielsen er vigtigt med det grønne. Det ligger også mig på sinde, især det med, at vi skal have mere natur i Danmark.

Lad os lige gå 3 år tilbage. Da laver SF en aftale med andre finanslovspartier og med den daværende regering om, at der skal etableres 15 naturnationalparker i Danmark. Der sker ikke rigtig noget med det. Jeg har spurgt miljøministeren, og svaret lyder, at regeringen har nogle ting, den lige skal have gjort for at kunne gå i gang med naturnationalparkerne, og at den endnu ikke har taget stilling til, hvordan og hvornår det skal foregå; på et tidspunkt vil regeringen tage stilling. Det er jo min parafrase af, hvad der står i miljøministerens svar.

Er SF tilfreds med hastigheden, hvormed man etablerer naturnationalparker, som SF har prålet med at få igennem i finanslovsforhandlingen i 2020?

Kl. 11:49

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Så er det hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten.

Kl. 11:51

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Tak for en rigtig god tale, som jeg absolut er enig i indholdet i, og også tusind tak for et godt samarbejde, selvfølgelig, mellem Enhedslisten og SF. Det er jo blevet måske endnu vigtigere med den politiske konstellation, som vi har nu, at der er nogle partier, der holder fast i noget af det, som der også var nogle andre partier der mente indtil for nogle måneder siden, bl.a. at når vi fører en reformpolitik, behøver den ikke at ramme almindelige lønmodtagere.

Men ordføreren var inde på det her spørgsmål om den her skattelettelse til ejendomsinvestorer, som ligger i finanslovsudspillet, altså det med, at man vil lade det her gabende skattehul stå åbent for de her kapitalfonde, der investerer i ejendom. Så mit spørgsmål er egentlig: Vil SF efter et valg, når der forhåbentlig kommer et nyt flertal, være med til at tage det her op igen og få lukket det hul?

Kl. 11:52

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Nej, absolut ikke. Det er også noget, vi løbende har sat fokus på, ligesom vi jo også ønsker en naturens lov på samme måde, som vi har en klimalov. For biodiversitetskrisen er jo den – måske i offentligheden – lidt mindre kendte lillebror til klimakrisen, men jo ikke desto mindre meget, meget alvorlig.

Uanset om man sætter pris på naturen for dens egen skyld eller ej, har det jo også nogle gigantiske problemer eller konsekvenser,

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 11:52

Kl. 11:54

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Så absolut, og man må jo formode, at der sidder en tidligere boligminister i det socialdemokratiske parti, der er rigtig ked af, at det her ikke bliver til noget. For hele kritikken af Blackstone og ejendomspekulanter og meget af det, der gør de store byer, specielt København, næsten umulige at bo i for almindelige mennesker, handler jo bl.a. om, at det her er blevet spekulationsobjekter. At lukke det her skattehul ville ikke løse alle problemer, men det ville i den grad løse noget af problemet, og det ville også give et helt retfærdigt provenu, som vi kunne bruge til nogle ting. Det er også derfor – og det ved jeg at jeg er enig med hr. Pelle Dragsted om – at man kan føre ansvarlig inflationsbekæmpende politik på forskellige måder. Man kan føre den på den progressive måde, og man kan føre den på den blåsorte måde.

Kl. 11:53

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 11:53

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Det lyder rigtig godt. Men sådan helt konkret ligger det her nu som en del af forslaget til finanslov. Så det er bare sådan et spørgsmål til SF om, om man, hvis man ender med at gå med i en finanslov, så vil sikre sig ikke at være bundet til ikke at kunne ændre ved det her efterfølgende. For så vil det selvfølgelig blive desto sværere.

Kl. 11:53

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 11:53

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

SF kommer på ingen måde til at stå på mål for, at lagerbeskatning ikke bliver indført. Det var en håndfast aftale, vi havde med Arne-pensionen, at det skulle indgå som finansiering. Jeg prøvede i min tale også at illustrere, at selv om vi i SF er meget kritiske over for nogle af de her ting, er vores tilgang som parti, at vi går ind og forhandler, når vi kan, hvis vi kan afhjælpe nogle ting, eller hvis vi kan få noget politik igennem. På den måde prøver vi at gå på to ben. Det er vores stil. Og hvis vi ender med at lave en finanslov – det er alt for tidligt at sige – kommer vi på ingen måde til at tage ansvar for den manglende lagerbeskatning.

Kl. 11:54

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 11:54

Torsten Gejl (ALT):

Tak, og tak for en god tale. Ordføreren sluttede af med at nævne nogle store, markante ting, som SF har fået igennem – nogle af dem har vi også støttet i Alternativet – og det synes jeg faktisk godt ordføreren kan tillade sig. Man kunne også godt have nævnt, at SF har fået sat rigtig mange penge af til at bekæmpe generationsforurenninger som en signaturpolitik.

Jeg synes, talen var glimrende, og jeg er faktisk enig i næsten det hele. Det, som jeg sidder og tænker på, er, om det så betyder, at SF går med til den her finanslov. Eller har man ikke taget stilling til det endnu?

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 11:54

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Det har vi ikke taget stilling til endnu. Vi har jo kun været til et første sådan hilse på-møde. Vi har fremlagt nogle ting, der er vigtige for os i SF, og nu afventer vi nogle flere forhandlingsmøder. Vi har en, man kan nok kalde det pragmatisk tilgang til det her. Vi ved, at der er en flertalsregering; de kan gøre, hvad de vil, og det gør de jo også på nogle måder. Men vi synes simpelt hen – og det var også det, jeg prøvede at slutte min tale af med – at Danmark kommer til at stå i stampe i måske 4 år, og vi vil i hvert fald ikke have siddende på os, at vi ikke har gjort, hvad vi kunne.

SF og Alternativet er forskellige partier – al respekt for det, og også respekt for, at der er forskellige arbejdstilgange. Vi prøver at se, om vi kan få noget igennem, men selvfølgelig skal det være substantielt.

Kl. 11:55

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 11:55

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Det var også nogenlunde, hvad jeg syntes jeg hørte, og jeg hørte også til sidst i talen, at ordføreren nævnte en række ting, der skulle på plads, for at SF ville være med. Der er 200 mio. kr. at forhandle om, og der er lige nu ni partier til at forhandle om de penge. Er der en mulighed for, at de ting, som SF kan få igennem, kan finansieres af 200 mio. kr.? Altså, da jeg lyttede til ordførerens ambitioner, lød det f.eks. sådan lidt som milliardambitioner på klimaets vegne. Kan 200 mio. kr. være nok, om så SF kunne bruge dem alle sammen?

Kl. 11:56

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak. Ordføreren.

Kl. 11:56

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Meget af året er jo gået, og derfor havde vi nok kunnet regne ud, at forhandlingspuljen ikke ville være så stor, specielt når vi også er i en inflationstid. Men noget af det, som vi har sagt til regeringen, og som jeg gentog her i talen, er jo også, at der er mange klimatiltag, som overhovedet ikke puster til inflationen, og det er jo ikke, fordi kassen er tom. Men vi skal bare bruge pengene klogt, og hvis man planter skov, laver jordopkøb og andre klimatiltag og giver klimabistand ude i verden, så har det ingen effekt på inflationen herhjemme i Danmark. Og det synes vi man skulle gøre, altså ud over de penge, som regeringen synes vi skal forhandle om.

Kl. 11:56

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Peter Kofod, Dansk Folkeparti.

Kl. 11:56

Peter Kofod (DF):

Tak for det. Noget af det, som Dansk Folkeparti og SF har haft tilfælles, hvis man sådan kigger tilbage, har været kampen mod social dumping, særlig i transportbranchen. Og jeg har sådan set fuld respekt for, at man ikke kan ridse hele partiprogrammet op i en ordførertale i sådan en debat som den her, så jeg vil bare høre SF, om man har tænkt sig at tage nogle nye initiativer på det her område, som vi i hvert fald synes er meget vigtigt.

	Kl. 11:57		Kl. 11:59
Anden næstformand (Jeppe Søe): Ordføreren.		Anden næstformand (Jeppe Søe): Ordføreren	
	Kl. 11:57		Kl. 11:59
Lisbeth Bech-Nielsen (SF): Social dumping er et utrolig vigtigt område for os og ikke mindst for vores beskæftigelsesordfører, Karsten Hønge – men også for vores partiformand, Pia Olsen Dyhr, som er tidligere transportminister og virkelig er optaget af det her, og for vores sønderjyske folketingsmedlem, Karina Lorentzen Dehnhardt, som jo nærmest er nabo til nogle af de her containerpladser, og hvad vi ellers ser på området. Så det er rigtig vigtigt for os. Det er ikke en af de relativt få ting, vi har taget med til de her forhandlinger.		Lisbeth Bech-Nielsen (SF): Jamen som hr. Thomas Skriver Jensen så udmærket ved, har det her område jo rykket sig gennem årene med forskellige reformer, der gør, at folk skal trække sig tilbage senere og senere. Mange af de mennesker, som hr. Thomas Skriver Jensen sikkert kæmper for, er nogle af dem, der skal gå på pension rigtig, rigtig sent og langt oppe i årene, måske oppe i 70'erne, og derfor har vi jo prøvet at holde fast i, at der skal være nogle rettigheder til dem, der er allermest slidte. Så kom seniorpensionen som et borgerligt, hvad skal man sige, plaster på såret, fordi der var nogle yderligere forringelser. Det var vi kritiske over for. Men så må man jo tage bestik af den nye virkelighed: Den nye virkelighed er, at så har man så at sige det næstbedste, nemlig en seniorpension, som har virket rigtig godt.	
	Kl. 11:58		Kl. 12:00
Anden næstformand (Jeppe Søe): Så er det hr. Thomas Skriver Jensen fra Socialdemokratiet.		Anden næstformand (Jeppe Søe): Tak for det. Og den sidste inden frokost, i hvert fald som det ser ud på talerlisten lige nu, er fru Karin Liltorp fra Moderaterne.	
	Kl. 11:58		Kl. 12:00
Thomas Skriver Jensen (S): Tak for det, og tak for en meget passioneret tale – og måske i virkeligheden også tak for lige at få ridset op, hvad politik egentlig er, og hvad politik egentlig skal handle om. Som socialdemokrat kan man jo godt få lyst til at tilføje et enkelt ord, nemlig ordet mennesker; politik handler om mennesker, i særdeleshed børn. Derfor blev jeg rigtig glad, da jeg læste finanslovsforslaget, for, at der ligger en helt klar erkendelse af, at børn er forskellige. Børn modnes ikke ens, og derfor er det nødvendigt, at der er en mulighed i folkeskolen for det, vi kalder udsat skolestart. Det synes jeg som socialdemokrat er rigtig vigtigt, og jeg tror egentlig bare, mit spørgsmål skal være: Hvad synes SF om den mulighed?		Anden næstformand (Jeppe Søe): Tak for det. Jeg synes jo, at det var interessant tidligere at høre, hvordan SF var gode til at skyde på regeringens udspil, i forhold til at der ikke er nok fokus på klima, og det ved jeg godt at SF går meget op i. Men det er jo noget af det, jeg synes er sjovt ved politik, for jeg prøver at forstå, om vi ikke er enige om, at den klimaplan, der er lavet, primært er lavet på baggrund af SF's stemmer, og om man nu synes, at den meget ambitiøse klimaplan, man har indgået aftale om, på ingen måde er værdig længere, altså at fordi der er en ny regering, synes man faktisk, at det er noget makværk, der er lavet. Så jeg prøver bare at forstå, hvordan det hænger sammen.	
	Kl. 11:58		Kl. 12:01
Anden næstformand (Jeppe Søe): Ordføreren.		Karin Liltorp (M): Tak for det. Jeg synes jo, at det var interessant tidligere at høre, hvordan SF var gode til at skyde på regeringens udspil, i forhold til at der ikke er nok fokus på klima, og det ved jeg godt at SF går meget op i. Men det er jo noget af det, jeg synes er sjovt ved politik, for jeg prøver at forstå, om vi ikke er enige om, at den klimaplan, der er lavet, primært er lavet på baggrund af SF's stemmer, og om man nu synes, at den meget ambitiøse klimaplan, man har indgået aftale om, på ingen måde er værdig længere, altså at fordi der er en ny regering, synes man faktisk, at det er noget makværk, der er lavet. Så jeg prøver bare at forstå, hvordan det hænger sammen.	
	Kl. 11:58		Kl. 12:01
Lisbeth Bech-Nielsen (SF): Jamen det er vi jo rigtig glade for, altså at regeringen også ser sådan på det. Vores børneordfører, hr. Jacob Mark, har jo i den grad kæmpet for det her og også brugt sin egen historie som barn med udsat skolestart. Så der må jeg sige, at det virkelig er et sted, hvor jeg gerne vil rose regeringen for at gøre det, som vi også i SF i mange år har sagt er rigtig alvorligt og vigtigt for børnenes trivsel.		Anden næstformand (Jeppe Søe): Ordføreren.	
	Kl. 11:59		Kl. 12:01
Anden næstformand (Jeppe Søe): Spørgeren.		Lisbeth Bech-Nielsen (SF): Tak for spørgsmålet. Nej, vi er jo rigtig glade for 70-procentsmålsætningen og klimaloven, hvis det er det, ordføreren hentyder til, og vi er faktisk også rigtig glade for, at den nye regering har opsat nogle endnu mere ambitiøse klimamål. Problemet er jo – det var også Klimarådets kritik – hvis man ikke kan anskueliggøre, hvordan man kommer derhen. Det er jo nogle rigtig flotte klimamål, vi har i Danmark, og de er blevet endnu flottere med den nye regering, men hvis man ikke tager de her vidtrækkende, radikale og øjeblikkelige skridt til at nå derhen, er det jo kun ord. Når vi ikke kan se, at der kommer skred i forhandlingerne omkring landbruget, og når vi ikke kan se, at der bliver taget skridt til at ændre vores forbrug, også ude i resten af verden, som jo ikke tæller med i det her, så bliver vi skuffede, og det er jo ikke kun noget, vi mener. Det er også derfor, vi har et uafhængigt Klimaråd til at sige: Går det den rigtige vej eller ej? Og deres kritik er jo, at det gør det ikke.	
	Kl. 11:59		Kl. 12:02
Thomas Skriver Jensen (S): Tak for det. Jeg skifter en lille smule emne nu, for ordføreren får på et tidspunkt sagt, at seniorpensionen bliver slagtet, og så bliver jeg naturligvis lidt nysgerrig på SF's holdning til seniorpensionen. Det er jo sådan, at den 6. maj 2019 skriver jeres nuværende beskæftigelsesordfører, hr. Karsten Hønge, på sin twitterprofil for at beskrive seniorpensionen: »Højrefløjnen trækker et bremsespor, der er til at høre og se.« Skal jeg forstå det sådan, at SF har skiftet holdning til seniorpensionen, altså at man nu synes, det er en god ordning, eller hvor placerer I jer i den debat?		Anden næstformand (Jeppe Søe): Spørgeren.	
	Kl. 11:59		Kl. 12:02

Kl. 12:02

Karin Liltorp (M):

Tak for det. Jeg ville også bare lige minde om, at SF selvfølgelig – heldigvis – stadig væk sidder med i forhandlingerne, og at der bliver lyttet til alle de gode input. Og jeg håber heller ikke, at ordføreren hermed mener, at regeringen ikke tager højde for det, der bliver sagt. Men jeg prøvede nemlig bare at forstå det med, at det er en plan, I selv har været med til at lægge. Så det er jo derfor, jeg gerne vil forstå, hvorfor I lige pludselig ikke synes, at den er ambitiøs nok.

Kl. 12:02

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 12:02

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Altså, vi synes jo, at målene er ambitiøse, helt sikkert. Og min fornemmelse er egentlig også, at Moderaterne som parti går op i klima, og det er der, hvor vi siger, at vi simpelt hen bliver nødt til at få noget mere fart på. Landbruget er jo en selvstændig faktor, der er fuldstændig afgørende i forhold til den grønne omstilling og i forhold til at nå målene – bare for at nævne ét eksempel. Så det er simpelt hen en kritik af, at det ikke går hurtigt nok og der ikke er taget initiativer, og en opfølgning på Klimarådets kritik.

Kl. 12:03

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Dermed tak til ordføreren, og så er der mad – eller i hvert fald mulighed for det.

Mødet genoptages kl. 13.00 med ordføreren for Danmarksdemokraterne, hr. Dennis Flydtkjær.

Mødet er udsat. (Kl. 12:03).

Kl. 13:00

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Mødet er genoptaget.

Jeg byder velkommen til den næste ordfører i ordførerrækken, og det er hr. Dennis Flydtkjær fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DD):

Tak for ordet. Det er min første gang som ordfører på et finanslovsforslag, så det har jeg glædet mig rigtig meget til, også fordi man så er ordfører på det hele i stedet for på ét område. Jeg sad også onsdag aften og ventede spændt, da vi i Finansudvalget fik tilsendt finanslovsforslaget, men jeg må også sige, at jeg blev en lille smule skuffet, for der var jo ikke sådan voldsomt meget indhold i det. Det var ligesom, når vi sidder og glæder os til påskefrokosten her om et par dage og har glædet os til at få en sild, en snaps og noget god mad, men når man så kommer til dagen, er der knækbrød og ost på bordet.

Regeringens forslag er jo lidt en driftsfinanslov, som ikke indeholder nogen helt store og spændende forslag. Det siger de sådan set også selv, så jeg tror ikke, jeg fornærmer nogen ved at sige, det er en driftsfinanslov. Det spøjse er jo, at regeringen igen og igen italesætter, at det er tid til svære beslutninger, og at det er afgørende, at man har en flertalsregering, for så kan man tage alle de store forslag nu. Så er der jo det lidt spøjse, at når man så kommer med sit første finanslovsforslag, er der ikke de store initiativer i det.

Da regeringen præsenterede sin finanslov, kunne de ellers fortælle om en lys fremtid for dansk økonomi, bl.a. høj beskæftigelse, som genererer en masse indtægter til statskassen, og det er jo udelukkende positivt, men på den anden side siger regeringen, at vi fortsat har en høj inflation, som vi skal tage meget alvorligt, at vi skal spænde livremmen ind, og at vi ikke skal komme med alle mulige forslag, som puster til økonomien. Og jeg vil godt slå fast, at den præmis er vi sådan set enige i. I Danmarksdemokraterne anerkender vi, at vi fortsat skal passe på med ikke at puste til inflationen, så priserne stiger mere, end de allerede gør nu.

Men jeg vil også sige, at regeringens krisefortælling altså ikke hænger sammen, for vi kan konstatere, at tallene for økonomien udstråler alt andet end krise, og derfor undrer det mig også, at regeringen, som jo er en reformregering med store ambitioner, ikke har sat penge af til noget eller er kommet med nogle forslag, som i den grad afspejler, at de mener, de skal tage de svære beslutninger. Men at tingene skal finansieres, så vi ikke puster til inflationen, er sund fornuft, og derfor kunne man altså godt tage nogle initiativer, hvis man trods alt havde finansieret dem i et finanslovsforslag. Så den præmis er vi enige i i Danmarksdemokraterne, så det skal vi selvfølgelig gøre.

I Danmarksdemokraterne vil vi en anden vej, og derfor præsenterer vi også snart vores eget fuldt finansierede finanslovsforslag, der særlig sætter fokus på Danmarksdemokraternes fire hovedprioriteter: Vi vil sikre udviklingen i vores landdistrikter; vi vil sikre bedre vilkår for små og mellemstore virksomheder i Produktionsdanmark; vi vil løfte sundhedsvæsenet og afsætte flere penge til varme hænder i ældreplejen; vi vil stramme udlændinge- og retspolitikken. Vi kommer til at præsentere en række forslag i vores finanslovsudspil, som ligger inden for de fire prioriteter, altså bedre balance, styrke rammerne for små og mellemstore virksomheder, prioritere velfærden og passe på Danmark.

Vi vil nemlig kæmpe for at genskabe kontakten og sammenhængskraften i hele Danmark, og derfor kommer vi bl.a. med nogle forslag, der skal styrke livet i vores landdistrikter. Vi vil bl.a. holde fast i, at vi skal have udflyttet de her fire velfærdsuddannelser, som faktisk var aftalt, men som regeringen har valgt at aflyse. Jeg synes, det er fint, at der er sat penge af til en fortsættelse af bredbåndspuljerne, dog er puljen nok for lille i forhold til det, man kan se der har været af søgning på puljen igennem de sidste mange år, så den vil vi foreslå bliver sat op. Vi vil også styrke den offentlige transport i landdistrikterne med mere end det, som regeringen lægger op til, og det kommer vi også med nogle forslag til.

For Danmarksdemokraterne er det afgørende, at vi styrker rammerne for de små og mellemstore virksomheder i hele landet, og derfor at det også er vigtigt, at vi har den forståelse herinde, nemlig at pengene altså skal tjenes, før de kan bruges. Derfor har vi bl.a. også foreslået, at man skulle hæve kørselsfradraget, som gør det mere attraktivt at bo i og drive virksomhed i vores landdistrikter.

Vi også tidligere foreslået, at vi skulle ophæve indkomstgrænsen for, hvad man må tjene ved siden af sin su, som kan være en del af løsningen på den manglende arbejdskraft – ikke hele løsningen, det er jeg med på, men det kan være en del af løsningen at lade de studerende arbejde mere.

Så vil jeg også sige, at jeg er en smule skuffet over, at regeringen ikke har mere med om erhvervsuddannelserne i det her finanslovsudspil. De har tværtimod hævet beløbet til vores universiteter, men der var i hvert fald en del af regeringspartierne, som også under valgkampen italesatte, at der altså var brug for et løft af vores erhvervsuddannelser, og vi har rigtig meget brug for faglærte fremadrettet. Så i vores finanslovsudspil, som kommer snart, vil vi også komme med nogle konkrete initiativer på det område.

Derudover har vi en regering, som har givet udtryk for, at de vil styrke velfærden. Men der er ikke rigtig noget med om det i

finansloven. I Danmarksdemokraterne vil vi en anden vej, for vi mener, at der er behov for et stærkt og nært velfærdssystem, og det er helt afgørende for os. Derfor har vi også tænkt os at sætte 1 mia. kr. ekstra af til velfærd i 2023 og stigende til 2 mia. kr. i 2024. Det er også vigtigt for os, at vi styrker det nære sundhedsvæsen. Det kan sådan set være fint nok, at man sætter en kommission i gang for at kigge på de mere strukturelle problemer, der er dér, for de er der, men vi synes ikke, at det bør spænde ben for, at vi også kan tage nogle mindre initiativer, som vi kan gøre noget ved nu. Man kunne f.eks. godt gennemføre nærhospitalet omkring de små byer. Det kunne f.eks. være i Tarm i Ringkøbing-Skjern Kommune, men det er også vigtigt, at vi sætter fokus på den mangel på praktiserende læger, som typisk kan være i landdistrikterne, for vi synes, det er vigtigt, at alle får ret til at få mulighed for at få en praktiserende læge. Sådan nogle tiltag kunne vi godt som Folketing sætte i gang nu, selv om vi venter på de store, strukturelle bud på, hvordan vi kan løse dem, for de er der, og det er jo sådan set fair nok.

Kl. 13:05

Vi har også et andet vigtigt punkt, vi gerne vil sætte fokus på, og det er bekæmpelse af ensomhed blandt ældre. Vi snakker tit som politikere om, at det er vigtigt med servicen, altså at der bliver gjort ordentligt rent, hvor tit man kan komme i bad, og hvor tit man kan få støvsuget osv., og det er jo også væsentligt, og det skal selvfølgelig også være i orden. Men hvad hjælper det, at man har et rent gulv, hvis man er ved at dø af ensomhed og livet ikke er værd at leve? Så jeg synes også, det er vigtigt, at vi har fokus på den del af det.

Så er der selvfølgelig en mærkesag for os, og det er jo, at vi fører en stram og konsekvent udlændingepolitik og retspolitik, og derfor vil jeg også nævne, at jeg er lidt ærgerlig over, at regeringen ikke har taget initiativ til at få sat penge af til et tredje udrejsecenter. Men det kommer vi også til at forholde os til i vores finanslovsudspil, for vi synes i høj grad, der er brug for at få fundet en løsning for de mennesker, der bor omkring Kærshovedgård i Midtjylland. Vi synes ikke, det er nok, at man blot vælger, som man gør i regeringsgrundlaget, at sige, at det er kvinderne, der skal flyttes væk, altså dem, som ikke er et problem. Jeg kan godt forstå, at de også har en udfordring med det, men det er altså mere vigtigt at flytte de kriminelle væk, i stedet for at flytte de kvinder væk. Så jeg tror egentlig også godt, man i Midtjylland kunne leve med, at kvinderne blev ved med at være der, for det er måske problemerne med de dømte kriminelle voldtægtsforbrydere og mordere og andet, der skal løses.

Så vil jeg sige, at det er fornuftigt, at regeringen sætter ekstra penge af til vores domstole. Det er tiltrængt. Men vi er også nødt til at kigge på hele straffesagskæden, for det er jo ikke kun domstolene, der har udfordringer. Her tænker jeg specielt på vores fængsler. Vi synes jo, det er vigtigt, at man idømmer den straf, som står mål med forbrydelsen, også i forhold til retsfølelsen for ofrene, men det gør jo også, at hver gang man foreslår en retsskærpelse, kommer problemet med, hvad der så skal ske med vores fængselspladser, for der er kæmpe kapacitetsproblemer. Så det er også noget af det, vi vil præsentere et forslag om i vores finanslovsudspil.

Så med andre ord kan jeg sige, at vi i Danmarksdemokraterne stadig væk har en masse store missioner, som også rækker ud over det, som er repræsenteret i forslaget fra regeringens side. Og det er klart, at vi selvfølgelig også følger op med finansieringsforslag, for vi er som sagt enige i præmissen om, at vi ikke bare skal puste til inflationen. Men jeg synes dog, at der mangler initiativer i regeringens forslag, men det kan vi selvfølgelig rette op på, når vi kommer til forhandlingerne, så dem ser vi frem til i Danmarksdemokraterne. Tak for ordet.

Kl. 13:07

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er en lang række korte bemærkninger, og jeg giver først ordet til hr. Benny Engelbrecht fra Socialdemokratiet.

Kl. 13:07

Benny Engelbrecht (S):

Tak, hr. Dennis Flydtkjær, for ordførertalen, og også tak for roserne for bl.a. prioriteringen, der sker, af domstolsområdet i finanslovsforslaget. Det kan være, at jeg ikke hørte ordentligt efter, men jeg synes ikke, der blev nævnt noget om skattevæsenets genopretningsplan i ordførertalen. Det nævner jeg, fordi i hvert fald jeg har haft den oplevelse, at mit partis, altså Socialdemokratiets, samarbejde med hr. Dennis Flydtkjær om lige præcis genopretning af skattevæsenet har været rigtig godt, og at hr. Dennis Flydtkjær har været en aktiv medspiller. Nu i en lidt anden rolle, naturligvis, kunne jeg derfor godt tænke mig at spørge ind til, hvordan hr. Dennis Flydtkjær og Danmarksdemokraterne ser på det med at kunne rette op på de udfordringer, der er i skattevæsenet, og dermed også sikre, at den flerårsaftale, der ligger, kan finansieres.

Kl. 13:08

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:08

Dennis Flydtkjær (DD):

Det er jo rigtigt: Man kunne ikke nå at komme ind på at fortælle om alt lige nu. Det ved jeg også at spørgeren har forståelse for, men vi er sådan set enige i, at der er brug for en genopretning. Det er også noget, jeg selv har deltaget i igennem mange år. Det er jo sådan en grundstamme i vores samfund, at vi alle sammen betaler det, vi skal, og det er krænkende for nogle, hvis der er nogle, der ikke betaler, og det fungerer jo heller ikke, hvis vi ikke får de penge i kassen, vi skal.

Der er kæmpe udfordringer, bl.a. med it-systemer, der skal skiftes, og andre ting. Så den forhandling går vi meget gerne ind i med den hensigt, at vi gerne vil være med til det. Det tror jeg egentlig også de fleste andre partier i Folketinget gør, for der et helt åbenlyst behov for at få sikret, at vi får skattevæsenet til at fungere bedre.

Med det sagt tror jeg også, at vi – ud over at der er sat penge af; jeg tror, det er 5,3 mia. kr. i finanslovsforslaget – skal have kigget på noget regelforenklings. For en del af det, der spænder ben, er også, at vi har et så sindssygt kompliceret skattesystem, og at der jo ikke er nogen almindelige danskere, der kan finde ud af det. Men der er også det, at det næsten er umuligt at lave et it-system, der kan håndtere det. Så vi er nødt til at kigge bredere på det end bare i forhold til penge og it-systemer og også her i Folketinget prøve at lave noget regelforenklings, der kan gøre det lidt mere håndterbart.

Kl. 13:10

Formanden (Søren Gade):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 13:10

Benny Engelbrecht (S):

Tak for det og de ord. Måske også bare lige med hensyn til det, der har været nævnt tidligere i debatten af SF's ordfører, vil jeg sige, at når det kan se ud, som om der er lidt færre penge på skattevæsenets område i 2023, skyldes det i virkeligheden, at man flytter Medarbejder- og Kompetencestyrelsen til et andet ministerium, og derfor ligger det inde i maven af det, kan man sige. Der er ikke færre penge til skattevæsenet på grund af det. Men det er egentlig også bare en positiv tilkendegivelse i forhold til de ord, der kommer fra ordføreren, og jeg gætter dermed også på, at der ikke er færre midler til skattevæsenet i det finanslovsforslag, der kommer fra Danmarksdemokraterne.

- Formanden (Søren Gade):**
Ordføreren.
- Kl. 13:10 faktisk også er overfinansieret, netop fordi vi er i den her situation med inflationen, hvor vi ikke skal puste til økonomien. Kl. 13:13
- Formanden (Søren Gade):**
Hr. Torsten Schack Pedersen.
- Kl. 13:10 Kl. 13:13
- Dennis Flydtkjær (DD):**
Jeg har heller ikke læst om, at der er kommet færre penge til skattevæsenet samlet set. Der er flyttet rigtig meget fra det, der hedder § 9, som er inden for Skatteministeriets ramme og derunder Skattestyrelsen og de andre styrelser, til det, der hedder § 35, altså reserveerne, fordi det er noget, der skal udmøntes senere.
- Så det er rigtigt, at hvis man kun kigger på det, de har nu, ser det ud til, at der er en voldsom besparelse af det, men det er jo, fordi man har lagt penge til side, som jeg i hvert fald har læst det, og dem vil vi meget gerne være med til at prøve at udmønte fornuftigt, men igen vil jeg sige, hvilket jeg også nævnte før – og det tror jeg ikke nødvendigvis at Socialdemokratiet er uenige i – at vi er nødt til at kigge på, hvordan vi så også kan lave lovgivningen mere digitaliseringsparat, så det er til at digitalisere og det ikke bare kun er nye systemer og nye penge på de eksisterende grundlag.
- Kl. 13:11 Kl. 13:13
- Formanden (Søren Gade):**
Hr. Torsten Schack Pedersen, Venstre.
- Kl. 13:11 Kl. 13:13
- Torsten Schack Pedersen (V):**
Tak for det, og tak for talen. Og jeg vil gerne kvittere for den klare tilkendegivelse om, at Danmarksdemokraterne er med på, at vi ikke bare kan bruge løs, for så gør vi problemerne med inflationen større og længerevarende – med alle de problemer, det giver for både danskerne og virksomhederne. Så tak for, at vi har den samme opfattelse af, hvordan økonomien grundlæggende skal være.
- Så præsenterede ordføreren jo en lang række ønsker af udgiftsdrirende karakter, og når der nu er en fælles forståelse af, at man ikke bare kan lade pengene forlade finansministerens kasse, så kunne det jo være interessant, om ordføreren kunne løfte sløret for, hvordan Danmarksdemokraterne så forestiller sig at forslagene skal finansieres.
- Kl. 13:12 Kl. 13:14
- Formanden (Søren Gade):**
Ordføreren.
- Kl. 13:12 Kl. 13:14
- Henrik Frandsen (M):**
Mange tak for ordet. Undskyld, at jeg ikke lige fik starten af ordførertalen med. Det beklager jeg meget, og derfor ved jeg heller ikke, om ordføreren har været inde på det, jeg spørger om nu her.
- Den regering, der er sat i verden her, er jo, som det også bliver adresseret nogle steder i finansloven, en reformregering, der vil gennemføre vidtrækkende reformer af vores samfund, fordi vi har den grundlæggende opfattelse, at vores velfærdssamfund er presset. Er det en opfattelse, Danmarksdemokraterne deler? Og hvis det er en opfattelse, I deler, er I så villige til at gå med til at lave reformer, som kan være upopulære, når man gennemfører den, men som viser sig at være nødvendige på den lange bane?
- Kl. 13:15 Kl. 13:15
- Formanden (Søren Gade):**
Ordføreren.
- Kl. 13:15 Kl. 13:15
- Dennis Flydtkjær (DD):**
Altså, jeg vil sige, at dansk økonomi jo grundlæggende er sund, og det er den også på den lange bane, men vi står jo også med

de udfordringer, at vi bl.a. kommer til at mangle, jeg tror, det er omkring 90.000 medarbejdere frem mod 2030, hvoraf de 44.000 er i den offentlige sektor, og hvis vi ikke gør noget, så bliver det svært at holde den samme velfærdsstandard, og det er også svært for virksomhederne at producere det, vi gerne vil have dem til.

Så vi er sådan set med på at lave nogle reformer, der kan skabe udbud. Det kan være en skattereform, man kan f.eks. kigge på at fjerne noget af su'en – altså, der er grænser for, hvad man må tjene med su – og man kan gøre det mere attraktivt for ældre at fortsætte på arbejdsmarkedet.

Der er en lang række reformer, som vi sådan set er med på. Så vi køber gerne ind på de her ting, og vi er også med på, at de tit kan være upopulære. Men jeg tror da også, det er vigtigt, at vi har en fælles forståelse af, at når vi mangler 90.000 medarbejdere i 2030, så er vi ligesom nødt til at gøre noget, hvis vi gerne både vil holde samme velfærdsstandard, men også sikre, at vores virksomheder har de kompetente medarbejdere, de skal bruge.

Kl. 13:16

Formanden (Søren Gade):

Hr. Henrik Frandsen.

Kl. 13:16

Henrik Frandsen (M):

Jamen det opfatter jeg egentlig meget positivt, og jeg opfatter det også på den måde, at ordføreren sådan set også anerkender, at en reformdagsorden er nødvendig, og at man langt hen ad vejen også kan være med på den.

Jeg kunne godt tænke mig, at man blev lidt mere præcis omkring det med, at beslutninger kan være upopulære og kan gøre ondt. Nu så vi det med store bededag, som jo gav 8.500 flere i arbejdsudbud og 3 mia. kr. i provenu. Er det der, jeres smertegrænse går, eller er den ikke der?

Kl. 13:16

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:16

Dennis Flydtkjær (DD):

Selv om man anerkender, at problemstillingen er derude i fremtiden, så betyder det jo ikke, at alle løsninger er nogle, man bare siger ja til. Vi synes inderligt, at det er en dårlig idé at afskaffe store bededag; det er simpelt hen en forkert måde at fjerne nogle danske traditioner og gå imod fagbevægelsen på, altså det med trepartsforhandlingerne. Der er jo andre ting, man kunne gøre, som ville være bedre. Man kunne f.eks. se på det, at indvandrerkvinderne har en meget lavere beskæftigelsesgrad end danske kvinder, og så kunne man gøre noget for at få dem presset mere ud i arbejde. Og vi er sådan set også åbne over for den dagsorden, vi er startet på at forhandle nu: Hvordan får vi de unge lidt hurtigere igennem uddannelsessystemet – ved at styrke det første år på kandidatdelen og så måske skære ned på uddannelsestiden? Så vi er egentlig enige i mange af de dagsordener, men lige det med store bededag er vi altså ikke med på.

Kl. 13:17

Formanden (Søren Gade):

Hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 13:17

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Og tak for talen. Nu skal jeg sørge for at titulere ordføreren med det rette parti denne gang.

Mit spørgsmål går lidt på regeringens finanslovsudspil og den reserve, som der er til forhandlingerne, og som jo er på 200 mio. kr.

Der var en vittig sjæl, der sagde, at det var mindre end en bonus i energisektoren. Og det er jo også en historisk lav forhandlingsramme – den er i hvert fald ti gange mindre, end hvad udgangspunktet normalt er. Så mit spørgsmål er: Opfatter ordføreren det sådan, at regeringen med det her finanslovsudspil er kommet med en reel invitation til forhandlinger til de øvrige af Folketingets partier, eller er der mest tale om et teaterstykke?

Kl. 13:18

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:18

Dennis Flydtkjær (DD):

Nu må regeringen bevise det modsatte, men mit klare indtryk er jo det sidste. Altså, det udstiller jo, at man mest af alt har lavet en aftale med sig selv, og så har man sådan for syns skyld sagt til os andre: Kom ind omkring bordet, og lad os lave en bred aftale. Men når man har lagt op til en forhandlingsreserve på 200 mio. kr., er det jo, som hr. Pelle Dragsted også siger, meget lidt, i forhold til hvad man ellers er kommet med. Og så er det ikke bare ét støtteparti, men så er det jo i princippet resten af partierne, der skal deles om 200 mio. kr.

Så jeg synes, det mest af alt viser, at det er en regering, som har en stor ambition om at få os andre med.

Kl. 13:18

Formanden (Søren Gade):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 13:18

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Så har jeg et andet spørgsmål. Vi snakker meget om inflation og stigende priser, men der er jo nogen, der peger på, at de stigende priser ude i supermarkederne måske egentlig skyldes, at der er nogen, der sidder rundt omkring og skummer fløden. Der er fødevarereksperter og andre, der har peget på, at der er noget mærkeligt i, at priserne fortsætter på det her niveau, selv om omkostningerne til at producere er faldet. Har Danmarksdemokraterne nogen idéer til, hvad vi fra politisk hold kunne gøre for at beskytte forbrugere bedre mod, at de her priser forbliver høje, selv om omkostningerne falder?

Kl. 13:19

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:19

Dennis Flydtkjær (DD):

Jamen jeg er ikke helt sikker på, at jeg er enig i grundpræmissen om, at der nødvendigvis er nogen, der skummer fløden på alle områder. Altså, jeg har jo været til samme finansudvalgsmøde som spørgeren, hvor de økonomiske vismænd bl.a. sagde, at man faktisk kunne se, at der var en løntilbageholdenhed blandt de ansatte, og at profitten ikke var steget i virksomhederne. Så jeg tror også, at der er en vis tilbageholdenhed derude. Men jeg tror, at løsningen i højere grad end en politisk indvirkning er, at vi skal have konkurrencen tilbage igen derude. Altså, det skulle jo gerne være sådan, at supermarkederne konkurrerer på at holde de laveste priser og trække kunderne til, i stedet for at vi tror, at vi skal regulere det herindefra. Så jeg vil egentlig hellere være med til at se på, om vi kan lave noget sund konkurrence for virksomhederne. Det tror jeg er en bedre måde at se det på.

Kl. 13:19

Formanden (Søren Gade):

Hr. Peter Kofod, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:19

Peter Kofod (DF):

Tak for det, og tak for en god ordførertale, som jo var meget detaljeret. Den del, jeg gerne vil spørge ordføreren ind til, er den del, der handler om udrejsecentre. For det blev nævnt i ordførertalen, at Danmarksdemokraterne synes, at der skal laves et nyt udrejsecenter. Jeg må sige, at jeg synes, vi har for mange udrejsecentre. Jeg kunne godt tænke mig, at de blev lukket, særlig for den gruppe, der er kriminelle, som er dømt til udvisning, og som jo selv aktivt hindrer, at de bliver udvist af Danmark. Hvorfor skal den slags mennesker kunne gå frit rundt i Danmark – med meldepligt, som i øvrigt bliver brudt i stor stil, på udrejsecentre? Jeg kunne godt tænke mig, at vi fængsler dem, indtil de aktivt medvirker til at blive udvist af Danmark. Vil Danmarksdemokraterne være med til det?

Kl. 13:20

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:20

Dennis Flydtkjær (DD):

Jeg er jo sådan set enig i det, der i grunden ligger i spørgsmålet. Det kunne da være rart, hvis vi ikke havde behovet for dem. Det ville da være ønskværdigt, men sådan er det jo bare ikke nu. Der er desværre en masse mennesker, som er udvist, fordi de har begået kriminalitet, og nogle, der bare har fået afvist at få asyl i Danmark, og som ikke vil forlade Danmark, og indtil vi kan få dem ud af landet, som jeg synes vi skal gøre alt, hvad vi kan, for, ja, så hænger vi jo på dem.

Det skaber bare en meget utryk situation for de borgere, der bor omkring Kærshovedgård, og det er det, vi gerne vil løse. Det har jo været de samme mennesker deromkring, der har været belastet af det her i rigtig mange år – f.eks. Brugsen i Bording, der oplever tyveri hele tiden, og andre ting. Det er derfor, vi synes, vi skal finde et mere afsides sted til dem, og gerne vil sætte penge af til at finde en mere permanent løsning på det problem.

Kl. 13:21

Formanden (Søren Gade):

Hr. Peter Kofod.

Kl. 13:21

Peter Kofod (DF):

Jeg kunne godt tænke mig, at det afsides beliggende sted blev deres hjemland og ikke bare en ny del af Danmark, der skulle udsættes for et udrejsecenter på samme horrible måde som det, man ser på Kærshovedgård. Så det håber jeg meget man vil hjælpe med.

Et andet spørgsmål, jeg gerne vil stille, er: Der er jo nogle mellemhandlere, der har handlet energi sidste år, hvor der har været nogle enorme stigninger for ganske almindelige mennesker. Jeg tror også, ordføreren nævnte pensionisterne i sin tale, altså at det har ramt mange, særlig ældre med små indkomster, enormt hårdt. Vil Danmarksdemokraterne være med til, at man f.eks. beskatter den profit, der er skabt i 2022, hårdere, altså med tilbagevirkende kraft, for bl.a. at kunne give folkepensionisterne et løft til at kunne modstå den her enormt hårde inflation?

Kl. 13:22

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:22

Dennis Flydtkjær (DD):

Nu skal det siges, at det kan være, at jeg misforstår spørgsmålet, men det troede jeg faktisk allerede vi havde gjort. Altså, vi har jo lavet en aftale om inflation, hvor Dansk Folkeparti også har været med, hvor

finansieringen bl.a. er, at vi beskatter det, man kalder overnormal profit – bl.a. for folk, der tjener penge på det. Jeg er med på, at der er nogle mellemhandlere imellem, som ikke nødvendigvis er med. Men vi er jo i gang med den øvelse, og de penge har vi netop brugt på bl.a. at hæve ældrechecken. Så vi har jo lavet en fælles aftale, også med andre partier, og er gået ned ad den vej. Jeg kan ikke huske det helt præcis, men der var nogle grunde til, at man ikke valgte at tage lige præcis mellemhandlerne med. Men jeg er ikke helt skarp på lige den del, må jeg ærlig indrømme.

Kl. 13:22

Formanden (Søren Gade):

Hr. Kris Jensen Skriver, Socialdemokratiet.

Kl. 13:22

Kris Jensen Skriver (S):

Tak for ordet, og tak for talen. I Socialdemokratiet er vi optaget af at sikre et Danmark i balance, og der er jo rigtig mange ting, der spiller ind og er afgørende for, at vi har et Danmark i balance. Noget af det, der er afgørende for vilkårene derude, hvor der er lidt længere mellem husene, er ungdomsuddannelser. Jeg er selv valgt i en kreds, hvor der både i Vejen og Grindsted faktisk er en bred vifte af ungdomsuddannelser, og det er vigtigt for mig og mit parti, at vi også har det fremadrettet. Derfor vil jeg spørge ordføreren, om ordføreren er enig i, at vi her fra Christiansborg har et ansvar for at sikre, at der er et tilfredsstillende udbud af ungdomsuddannelser i hele Danmark. Tak.

Kl. 13:23

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:23

Dennis Flydtkjær (DD):

Ja, det kan man jo ikke være uenig i. Vi synes faktisk, at ikke bare ungdomsuddannelser, men også videregående uddannelser bør have et lidt bredere spektrum, så man ikke skal til de fire store universitetsbyer for at læse. Så det vil vi sådan set gerne være med til.

Men det undrer mig så også, at spørgsmålet kommer fra lige præcis Socialdemokratiet, som jo har valgt at sige, at man ikke vil flytte fire velfærdsuddannelser ud i landet. Det har man jo aflyst. Selv om der faktisk var en bred vifte af partier, som gik i den retning for at få en bredere geografisk placering af uddannelser, så har regeringen jo valgt at gøre lidt det modsatte. Men jeg er enig i spørgerens perspektiv på det, vil jeg sige.

Kl. 13:23

Formanden (Søren Gade):

Hr. Kris Jensen Skriver.

Kl. 13:23

Kris Jensen Skriver (S):

Tak for det. Jeg synes jo, hvis man kigger over de seneste år, at der er sket rigtig mange positive ting, også på uddannelsesområdet, i forhold til at få skabt et Danmark i balance, og jeg synes, det er vigtigt, at vi fortsætter i den retning.

Jeg glæder mig over, at der bliver udtrykt det samme ønske fra Danmarksdemokraternes side, og derfor vil jeg spørge, om Danmarksdemokraterne bakker op om det forslag, der ligger her i finanslovsforslaget, hvor regeringen jo afsætter midler til at øge tilskuddet til almene gymnasier og små erhvervsskoler i de tyndt befolkede områder.

- Kl. 13:24 lovsforslaget har forhøjet tilskuddet til vuc'erne med økonomisk udfordrede afdelinger. Kl. 13:26
- Formanden (Søren Gade):**
Ordføreren.
- Kl. 13:24 **Formanden (Søren Gade):**
Ordføreren. Kl. 13:26
- Dennis Flydtkjær (DD):**
Ja, det er jo oplagt vigtigt. Hvis man gerne vil bevare gymnasier og erhvervsskoler de steder, hvor der er lidt mere tyndt befolket, og hvor elevgrundlaget måske smuldrer hen over tid, ja, så skal man jo øge grundtilskuddet. Så det er oplagt positivt.
- Men jeg tror også, vi er nødt til at kigge bredere på det. Vi er nødt til at lave en styrkelse af erhvervsskolerne, så det bliver mere attraktivt at søge ind på dem, for vi mangler jo virkelig mange folk, som kommer ud af erhvervsskolerne. Men jeg vil også bare sige, at regeringen også har prioriteret rigtig mange penge til universiteterne og har gjort det modsatte af det, de sagde i valgkampen, hvor de faktisk ville styrke erhvervsskolerne. Så vi er nok ikke helt i mål, men det må vi jo så tage i forhandlingerne.
- Kl. 13:24
- Formanden (Søren Gade):**
Fru Fie Hækkerup, Socialdemokratiet.
- Kl. 13:25 **Formanden (Søren Gade):**
Hr. Thomas Skriver Jensen, Socialdemokratiet. Kl. 13:27
- Fie Hækkerup (S):**
Tak, og tak til ordføreren for talen. Jeg vil følge lidt op på det, ordføreren og min kollega her lige har snakket om, i forhold til uddannelsesområdet. En anden del af uddannelsesområdet, som også er vigtig at nævne her i dag, synes jeg er vuc'erne. For vi ved fra undersøgelser, at vuc'erne i høj grad benyttes af personer, som ellers ville have sværere forudsætninger for at få en uddannelse. Så derfor vil jeg høre, om ordføreren er enig i, at vuc også spiller en rigtig vigtig rolle i uddannelseslandskabet.
- Kl. 13:25
- Formanden (Søren Gade):**
Ordføreren.
- Kl. 13:25 **Formanden (Søren Gade):**
Ordføreren. Kl. 13:28
- Dennis Flydtkjær (DD):**
Jamen det gør det jo. Altså, det løfter jo folk, der kan komme senere i gang eller har nogle udfordringer og skal opkvalificeres, før de så kommer videre på en anden uddannelse. Så det er helt oplagt, at de er gode at have.
- Men det er også vigtigt, at de er spredt geografisk rundt i landet, som de også er i dag, og det skal vi holde fast i, for man må indrømme, at der jo også er en barriere. For folk, der tager en vuc, er måske også nogle gange nogle, der er mere satte med hus eller børn eller andre ting; der er også en grænse for, hvor langt de vil køre, altså transporttidsmæssigt.
- Så det er vigtigt, at man også dér har fat i den geografiske balance, for at vuc også kan være – som de også er i dag, det anerkender jeg – bredt hen over hele landet.
- Kl. 13:26
- Formanden (Søren Gade):**
Fru Fie Hækkerup, Socialdemokratiet.
- Kl. 13:26 **Formanden (Søren Gade):**
Ordføreren. Kl. 13:28
- Dennis Flydtkjær (DD):**
Nej, og det er jeg jo enig i. Jeg er ked af, hvis det er det, der sådan står tilbage, for der er sjældent nogle problemer, der kun kan løses med penge; der ligger som regel alle mulige andre ting bag. Bl.a. er der helt åbenlyst i forhold til det her et eller andet mentalt om, at alle skal læse på gymnasiet, og det skal man ikke. For det første er der ikke brug for alle dem, der læser; for det andet er det lige så fint at blive en god elektriker eller håndværker, og så kan man senere i livet læse videre.
- Jeg kunne godt tænke mig, at man kom frem til det, som man bl.a. har gjort i Schweiz, hvor det er blevet mere normalt, at man

faktisk starter med en eller anden faglig uddannelse, og så kan man senere hen læse videre til det, man gerne vil være. Her har vi det jo sådan lidt omvendt, fordi alle føler, de skal starte på gymnasiet og så gå den vej.

Men jeg har også et forslag med om, at jeg godt kunne tænke mig, at man fik mere fagligt orienterede retninger ind også på gymnasierne, altså at man derinde kunne snuse til, hvad man faktisk kunne lære af praksisorienterede fag, og at det også kunne være en del af det, så man i sit gymnasieforløb måske nok har valgt gymnasiet, men undervejs finder ud af, at det faktisk kunne være meget spændende at komme til at arbejde med el eller et andet håndværk, eller hvad det nu kunne være. Det tror jeg også kunne være en del af løsningen. Men igen vil jeg sige, at det jo er en sværere problemstilling end bare penge; det anerkender jeg fuldt ud.

Kl. 13:29

Formanden (Søren Gade):
Hr. Thomas Skriver Jensen.

Kl. 13:29

Thomas Skriver Jensen (S):

Jamen tusind tak for den analyse. Så vælger jeg at konkludere følgende: Jeg glæder mig til, at Danmarksdemokraterne også kommer til sammen med regeringen at se, om vi rent faktisk kan finde de penge til erhvervsuddannelserne fremadrettet – det synes jeg er helt enormt vigtigt. Og så glæder jeg mig til, at vi sammen skal have den diskussion om, hvordan vi får gjort erhvervsuddannelserne endnu mere attraktive, for det er sindssyg vigtigt.

Noget af det, jeg selv tror skal fylde noget mere, er vores folkeskole. Altså, den er simpelt hen blevet for boglig i dag; der er behov for noget mere praktisk, også til de elever, som ikke nødvendigvis lærer ved at sidde stille og lytte. Kunne hr. Dennis Flydtkjær sige en lille smule om Danmarksdemokraternes stilling til det?

Kl. 13:30

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 13:30

Dennis Flydtkjær (DD):

Det vil vi ikke afvise. Men når vi snakker folkeskole, er der også en balance, og det er ofte en udfordring, at vi propper alt for meget ind i den, så man fjerner fokus fra noget af det faglige; altså, man skal jo lære om alt muligt med forskellige temadage. Jeg tror, man skal have ryddet op i det. Men jeg tror også, at man kunne gøre dem, der ikke nødvendigvis er så bogligt stærke, en stor tjeneste, hvis de allerede i folkeskolen kunne komme til at snuse lidt til noget praktisk, om det så er i en virksomhedspraktik nogle få dage i løbet af året eller på anden måde, for at de også kan få nogle succesoplevelser og finde ud af, at man ikke nødvendigvis er dum, fordi man ikke læser så godt, men måske er supergod til noget andet. Det tror jeg kunne være godt at introducere allerede i folkeskolen, hvis man kunne gøre det. Men igen vil jeg sige, at der skal være den balance i det, at vi ikke lægger alt for meget ned over folkeskolen, for der skal også være fokus på det faglige.

Kl. 13:30

Formanden (Søren Gade):
Hr. Kasper Roug, Socialdemokratiet.

Kl. 13:30

Kasper Roug (S):

Tak for det, og tak for ordførertalen. Det var rigtig, rigtig fint. Jeg har sådan et lidt mere konkret spørgsmål til ordføreren. I sidste periode blev der jo gennemført en aftale om et tillæg til dagpengesatsen

for tilknyttede til a-kassesystemet, og der har været lidt skiftende meldinger fra Danmarksdemokraterne. Vil Danmarksdemokraterne bakke op om sådan en aftale?

Kl. 13:31

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 13:31

Dennis Flydtkjær (DD):

Nu er der ikke behov for, at vi bakker op om den, for den er jo ligesom aftalt og gennemført, sådan som jeg husker det. Men det er ikke noget, vi har noget principielt imod. Jeg går ud fra, at det, man snakker om, er de der første 3 måneder, hvor man får et højere tillæg, hvis man har en indkomst over et bestemt beløb. Jeg kan ikke huske beløbet, men det er også lige meget. Det er ikke noget, vi har planlagt at rulle tilbage eller stemme nej til for den sags skyld.

Kl. 13:31

Formanden (Søren Gade):
Hr. Kasper Roug.

Kl. 13:31

Kasper Roug (S):

Tak for det. Det er jeg rigtig glad for at høre. Det er jo en ordning, der er videreført i den nuværende finanslov. Der har bare været lidt uenighed mellem, hvad formanden for Danmarksdemokraterne har sagt, og hvad ordføreren har meldt ud, og hvad bl.a. hr. Jens Henrik Thulesen Dahl har meldt ud osv. osv. Men jeg kan forstå, at Danmarksdemokraternes linje er, at de bakker fuldtone op om den aftale.

Kl. 13:31

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 13:31

Dennis Flydtkjær (DD):

Det, der måske kan have skabt forvirring, uden at jeg ved, hvilke citater man har siddet og kigget på, er jo, at vi har den klare holdning, at det altid skal kunne betale sig at arbejde. Det er klart, at det altid er en balance, når man hæver ydelser, hvad man jo gør for nogle. Man skal jo sikre, at det stadig væk kan betale sig at arbejde, men vi har også det andet incitament at tage hensyn til, kan man sige, nemlig at vi også gerne vil have, at folk er medlem af en a-kasse. Det er jo en del af den flexicuritymodel, vi har, med arbejdsmarkedets parter, at vi som stat så også sikrer, at det kan betale sig at være med i en a-kasse. Og der er jo den udfordring for nogle af dem, der er højtlojnnede, at det ikke kan betale sig for dem. Så det er derfor, vi ikke vil rulle det tilbage, men vi har stadig væk også det andet fokus, nemlig at det skal kunne betale sig at arbejde.

Kl. 13:32

Formanden (Søren Gade):
Fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:32

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Jeg hørte min kollega hr. Peter Kofod spørge ind til Kærshovedgård, og så fik man sådan en forklaring om, at når nu vi alligevel hænger på alle de her kriminelle udlændinge, er vi nødt til at åbne et nyt center. Det synes vi er en rigtig dårlig idé. Men der må jeg så sige, at når det nu er, som det er – og det er jo meget, meget alvorligt for beboerne omkring Kærshovedgård – så er jeg ret overrasket over, at Danmarksdemokraterne forleden, da man holdt ordførertale her i salen, sagde, at man ville stemme imod, at der

blev givet en kompensation til de beboere, som bor i nærheden af Kærshovedgård. Det synes jeg bare slet ikke hænger sammen. Det er et hold kæft-bolsje, og det er også et plaster på såret, javel, men det er dog kun et lillebitte plaster på det benbrud, der er i forhold til Kærshovedgård, og som alt, alt for længe bare har fået lov at være der.

Kl. 13:33

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 13:33

Dennis Flydtkjær (DD):

Jamen forklaringen er jo faktisk lidt, som fru Pia Kjærsgaard også selv siger, at vi synes, det er et plaster på såret på noget, der er et åbent benbrud. Vi frygter, at hvis vi bare siger ja til en kompensation, siger vi ligesom, at så har man løst det og så har man været der, og det synes vi ikke er i orden over for de mennesker, som har kæmpet med de her udfordringer i rigtig mange år. Så derfor vil vi holde fast i, at vi ikke bare skal sætte det her plaster på, men at vi gerne vil finde en ordentlig og permanent løsning og få flyttet de her mennesker væk fra området. Det er jo ikke sådan, at jeg ikke under de mennesker, der bor i området, at de skal have en eller anden kompensation for det, men det løser ikke problemet. Jeg tror også, at de hellere vil have, at man får løst det ved at få de kriminelle og dem, der er farlige, væk, i stedet for, som regeringen lægger op til, at det er kvinderne, der skal væk fra stedet. Det er jo ikke dem, der er truende og hænger i området.

Kl. 13:34

Formanden (Søren Gade):
Fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 13:34

Pia Kjærsgaard (DF):

Jamen de to ting har bare ikke rigtig noget med hinanden at gøre. Altså, selvfølgelig skal man da gøre alt, hvad man overhovedet kan, for at hjælpe de her arme beboere, hvis alt muligt går dem imod i forhold til de ejendomme, de har haft liggende der i lang tid. Så det synes jeg er meget, meget uforståeligt. Men så vil jeg bare høre: Er det så Lindholm, der skal holde for? For det sagde ordføreren faktisk også, til trods for at gruppeformanden, Peter Skaarup, i sommer under valgkampen sagde, at det ikke skulle være Lindholm. Partiformanden, fru Inger Støjberg, siger så, at det skal være Lindholm. Hr. Morten Dahlin fra Venstre har også aflivet idéen, ligesom Dansk Folkeparti har, for der er ikke flertal for det. Men synes Danmarksdemokraterne stadig væk, at det skal være øen Lindholm?

Kl. 13:34

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 13:34

Dennis Flydtkjær (DD):

Ja, øen Lindholm kunne godt være en af løsningerne. Man kunne også finde et andet afsides beliggende sted, men øen Lindholm vil jeg sådan set ikke afvise kunne være en del af det, så det er sådan set mit svar på det spørgsmål.

Kl. 13:35

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren, hr. Dennis Flydtkjær. Jeg byder velkommen til den næste ordfører i rækken, og det er hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance.

Kl. 13:35

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Hvor skal medarbejderne komme fra? Sådan spurgte Socialdemokratiets finansordfører, hr. Benny Engelbrecht, da han var på talerstolen. Og det var heldigt, at han stillede det spørgsmål, for jeg har forberedt en tale om, hvor medarbejderne skal komme fra. Så derfor kan jeg – modsat Socialdemokratiet og modsat regeringen i regeringens finanslovsforslag – besvare spørgsmålet. Hos mig er det ikke blot et spørgsmål, man stiller ud i den blå luft uden at komme med svar på det. Hos mig og Liberal Alliance er det faktisk noget, vi har meget, meget konkrete bud på, altså hvor medarbejderne skal komme fra.

Vi gik til valg på den politik, og vi har fortsat den politik. Og det er en vigtig dagsorden – af forskellige grunde. Den ene grund er, at både offentlige og private arbejdsgivere savner medarbejdere, har ledige stillinger, som ikke kan besættes, og har arbejde, som ikke bliver udført, fordi de ikke kan finde medarbejdere til at gøre det. Det sætter en dæmper på væksten i det danske samfund. Det sætter også en dæmper på den offentlige sektors mulighed for inden for de rammer, den offentlige sektor har, at levere den service, som skal leveres. Det er den ene grund.

Den anden grund er, at det er ekstremt ærgerligt, at vi i Danmark stadig væk har et ganske stort antal mennesker, som er i den arbejdsdygtige alder, men som ikke er i arbejde, fordi de er på forskellige indkomsterstøttede overførsler. De kan være på kontanthjælp, de kan være på dagpenge, de kan være på sygedagpenge, de kan være på efterløn, Arnepension, seniorpension og alle mulige ting og sager, hvoraf nogle ordninger er helt eller delvis begrundet i nogle helbredsudfordringer, mens der for andre ordninger ikke er den slags begrundelser for, at man er på dem. Og derfor er der god grund til at se på, om vi kan få flere i arbejde ved at tage fat på de mennesker, som ikke behøvede at være uden for arbejdsmarkedet og ikke behøvede at leve af penge fra det offentlige. For man skal jo huske på, at hver gang der er en person, der ikke bærer sin egen byrde, så er der nogle andre personer, der skal bære den byrde for vedkommende; så er der nogle, der skal arbejde mere. Der er nogle, der ikke har råd til det, de gerne ville bruge deres løn på, fordi de skal afholde nogle skatter, som skal forsørge nogle mennesker, som kunne have været i arbejde. Det er der grund til at gøre noget ved.

Derfor vil jeg nu nævne en lang række forslag, som vil give et meget stort antal ekstra medarbejdere for både private og offentlige arbejdsgivere, og jeg starter fra toppen. Man kan afskaffe topskatten. Det giver 9.000 flere medarbejdere. Alle de tal, jeg nævner her, er ifølge Finansministeriet; det er ikke nogle, jeg selv har fundet på, men Finansministeriets egne tal. Man kan fjerne loftet over beskæftigelsesfradraget. Det giver 6.400 ekstra medarbejdere. Man kan lade være med at opkræve skat af de første 7.000 kr., som man tjener, når man går på arbejde, og det giver 3.350 medarbejdere. Man kan sænke selskabsskatten til 15 pct., og det giver 3.600 medarbejdere. Man kan sænke aktieskatten til 27 pct., og det giver 3.000 medarbejdere. Man kan fjerne registreringsafgiften på fremtidens elbiler, og det giver 8.700 ekstra medarbejdere. Man kan afskaffe efterlønnen, og det giver 16.600 medarbejdere. Man kan forhøje folkepensionsalderen med et enkelt år, og det giver 31.000 ekstra medarbejdere. Man kan afskaffe Arnepensionen, og det giver 7.500 ekstra medarbejdere. Man kan sænke kontanthjælpen til integrationsydelse efter 1 år på kontanthjælp, og det giver 1.800 ekstra medarbejdere. Man kan halvere dagpengeperioden fra 2 til 1 år, og det giver 22.300 ekstra medarbejdere. Man kan inflationsregulere overførselsindkomsterne i stedet for at lade dem regulere med lønudviklingen; det giver 24.600 medarbejdere. I alt giver det 138.000 ekstra medarbejdere til en privat og offentlig sektor, som ifølge KL og Dansk Industri har behov for 90.000 flere medarbejdere frem mod 2030.

Kl. 13:40

Alle disse forslag er ikke bare trukket i en tombola, de er en del af Liberal Alliances 2035-plan, som vi gik til valg på sidste år i november – 138.000 ekstra medarbejdere! Til sammenligning har vi nu været igennem en masse ballade, fordi regeringen ikke tør nogen af de her ting, men i stedet gerne vil lave kalenderymnastik, hvor man annullerer aftaler, der er på arbejdsmarkedet, mellem arbejdsgivere og lønmodtagere om, at man holder fri på store bededag eller, hvis man går på arbejde på store bededag, får merarbejdsbetaling. Det giver kun 8.500 medarbejdere, at man annullerer store bededag. Så disse forslag, jeg har opremset her, giver 16 gange flere medarbejdere end det, som regeringen har lagt på bordet indtil videre med afskaffelse af store bededag.

Så spørgsmålet om, hvor medarbejderne skal komme fra, kan meget let besvares af nogle andre end regeringen selv. Til gengæld må vi så konstatere, at regeringen ikke er så ambitiøs. Den nøjes med de 8.500, på trods af at behovet er på rundt regnet 90.000 frem mod 2030. Så derfor må vi, når vi nu skal gå til finanslovsforhandlingen, jo også nøjes med et forslag, som måske kan møde genklang hos regeringen. I stedet for alt det ambitiøse, vi gerne vil, gør vi noget, der er noget mindre, men som vi også synes er en rigtig god idé, og det tager vi med til forhandlingerne med regeringen.

Vi foreslår, at unge under 18 år med et fritidsjob skal have lov til at tjene lige så meget, som voksne kan, før de skal til at betale bundskat. Det såkaldte bundfradrag er kun på 38.400 kr. for under 18-årige; hvis man er over 18 år, er det på 48.000 kr. Så der er altså 9.600 kr. ekstra i bundfradrag, hvis man gennemfører vores forslag her. Og vi ved, at der er masser af 15-, 16-, og 17-årige derude, som gerne ville arbejde mere, men når de ser på, hvor meget de har tilovers til sig selv, når de ikke længere har noget frikort tilbage, ud af en ofte lidt pauver timeløn, og hvis de så skal til at betale bundskat og kommuneskat af den timeløn, så synes de ikke længere, at det kan betale sig. Derfor er der mange unge 15-, 16- og 17-årige, som arbejder op til frikortets grænse og så holder op med at arbejde.

Så derfor vil vi gerne give dem mulighed for at arbejde mere og lige så meget, som vi voksne gør, før de skal betale bundfradrag. Det fører også to andre goder med sig. Først og fremmest tilskynder det unge mennesker til at arbejde. De kan se, at deres kammerater, som går på arbejde, har godt råd til at købe et nyt par lækre sko, til at gå i byen eller til at tage på en ferierejse; det vil anspore dem, der ikke har et arbejde, til at få sig et arbejde, og dem, der allerede er i arbejde, vil arbejde mere. Og det giver dem karakter. Det lærer børn og unge, at man får noget ud af det, når man går på arbejde, og at man skal gøre sin pligt for sin løn, og at man skal møde om morgenen, når der er en arbejdsgiver, der venter på en.

Samtidig hjælper det på mistrivsel, for den mistrivsel, som de unge oplever i dag, skyldes jo flere ting, men den skyldes også, at nogle unge har svært ved at finde ud af, hvad de skal her i samfundet, og hvad deres rolle er her i tilværelsen. Er der nogen, som har brug for dem? Kan de noget, som der er nogen der efterspørger? Hvad skal de gøre, når de ikke længere bor hjemme hos deres forældre, som sørger for dem? Det at få et fritidsarbejde viser det unge menneske: Der er folk derude, der har brug for mig, jeg kan nogle ting, der er efterspørgsel på, jeg er nødvendig for, at en virksomhed løber rundt. Og det vil vi gerne anspore til.

LA er et parti, som søger indflydelse, men vi ved ikke endnu, hvad regeringen er for en slags regering. Er det en regering, som har nok i sig selv, og som er tilfreds med, at der er det lille flertal, som regeringen selv sidder på, når der skal gennemføres ting i Folketinget, når der skal laves aftaler, og når der skal laves finanslov? Eller er det en regering, som gerne vil række ud og søge bredere opbakning? Det ved vi ikke endnu. Vi håber det sidste, og vi tilbyder os, hvis regeringen søger bredere opbakning til sin politik. Vi må så se med den her finanslovsforhandling, om regeringen er det ene eller

er det andet. Vi håber meget, at det er en regering, som vil mere end sig selv. Tak.

Kl. 13:45

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er en lang række korte bemærkninger. Jeg giver først ordet til fru Fie Hækkerup, Socialdemokratiet.

Kl. 13:45

Fie Hækkerup (S):

Tak for det, og tak for talen og det grundige oprids af beregninger på arbejdsudbud, som ordføreren fremlagde. Jeg vil bare helt stilfærdigt spørge, om den regering, Liberal Alliance deltog i, i den samlede periode den regering sad, opnåede et større arbejdsudbud end den nuværende?

Kl. 13:45

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:45

Ole Birk Olesen (LA):

Indtil videre har den nuværende ikke opnået noget arbejdsudbud. Den har gennemført en lov, som fra næste år vil fjerne store bededag, og den har nogle beregningsforudsætninger om, hvad det vil give af arbejdsudbud. Hvis disse beregningsforudsætninger holder, er det et større arbejdsudbud end det, som VLAK-regeringen indførte. Det er, fordi VLAK-regeringen jo kun var tre partier, som ikke havde flertal. Vi skulle enten have opbakning fra Socialdemokratiet til at gennemføre politik eller fra Dansk Folkeparti til at gennemføre politik. Og i den valgperiode ville hverken Socialdemokratiet eller Dansk Folkeparti tage ansvar for dansk økonomi, og derfor kunne vi ikke mere end det, som vi gjorde, og det var så det, vi måtte nøjes med.

Kl. 13:46

Formanden (Søren Gade):

Fru Fie Hækkerup? Nej. Vi går videre til næste spørger i rækken. Det er hr. Torsten Schack Pedersen fra Venstre.

Kl. 13:46

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Hr. Ole Birk Olesen var selv inde på, at ambitioner var der mange af i VLAK-regeringen, men Dansk Folkeparti ville ikke, Socialdemokratiet ville ikke. Hvor mange af de forslag, som hr. Ole Birk Olesen nu har remset op her, forventer Liberal Alliance at Dansk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Nye Borgerlige og Konservative vil støtte?

Kl. 13:47

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:47

Ole Birk Olesen (LA):

På sigt tror jeg at vi kan vinde opbakning til rigtig meget. Nu nævnte hr. Torsten Schack Pedersen også Nye Borgerlige, og jeg ved da, at de gerne vil gøre meget af det. Men det handler jo om at kæmpe den lange, seje kamp. Nu er der det her forslag, vi går til finanslovsforhandling med, om, at unge skal have samme bundfradrag som voksne. Jeg er blevet gjort opmærksom på af en ung VU'er ude på Twitter, at det forslag fremlagde Venstre også i sommeren sidste år. Og det vil jeg sige: Vi sparker jo åbne døre ind over for den her regering. Der er ingen undskyldning for, når vi kommer til finanslovsforhandlingen med det her forslag, at regeringen skal afvise det,

for Venstre, som er en meget vigtig del af den her regering, synes jo det samme.

Jeg kan så oplyse, at Liberal Alliance har villet det her siden 2013. Så det der med, at den unge VU'er sagde, at vi havde kopieret Venstres politik, passer ikke helt. Hvis nogen har kopieret nogen, er det ikke Liberal Alliance. Men jeg glæder mig over, at når vi kommer til finanslovsforhandlingen, vil Venstres forhandler på den anden side af bordet sige: Det der forslag, I kommer med der, er lige Venstrepolitik; det skal vi gennemføre.

Kl. 13:48

Formanden (Søren Gade):
Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 13:48

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg glæder mig til forhandlingerne. Bare lige for, at jeg er opdateret, vil jeg spørge: Ved hr. Ole Birk Olesen egentlig, hvor mange det drejer sig om? Jeg gør ikke på stående fod. Det kan være, at Ole Birk Olesen har tallene, bare lige så vi ved, hvad vi taler om i størrelsesorden.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre i forhold til den meget lange liste og en regering, der har betydelig større ambitioner end det, der er leveret de sidste to valgperioder: Hvor lang er kompromisviljen hos LA i forhold til at opnå det, som jeg jo kvitterer for, at LA mener er vigtigt, nemlig at vi får flere folk på arbejdsmarkedet? Hvor langt er man villig til at gå i et kompromis for at sikre det til gavn for Danmark?

Kl. 13:49

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 13:49

Ole Birk Olesen (LA):

Vi har ikke fået beregningerne på, hvor meget det her vil give i arbejdsudbud. Og jeg har søgt ned i den artikel, hvor Venstre omtaler forslaget, og der har Venstre heller ikke noget bud på, hvor meget det vil give af ekstra arbejdsudbud. Men det ændrer ikke noget på, at det er et godt forslag, som også Venstre går ind for, fordi det både giver de unge en lyst til at arbejde mere og dermed stiller mere arbejdskraft til rådighed for arbejdsgiverne, men også, fordi det har den her befordrende karakter for deres karakter, deres pligtfølelse og deres mulighed for at finde en plads i tilværelsen.

Kl. 13:49

Formanden (Søren Gade):
Hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 13:49

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det, og tak for en engageret tale med et klart indhold. Det er også det, der foranlediger mit spørgsmål. Er ordføreren enig i, at vi lige nu, både fra centralbankernes side og med finanspolitikens redskaber, fører en politik, der har til formål at øge arbejdsløsheden i Danmark? Og hvis ja, hvordan hænger det så sammen med, at man fra Liberal Alliances side ønsker at forkorte dagpengeperioden til 1 år? Er ordføreren enig i, at normalt, når vi får en lavkonjunktur, varer den længere end 1 år, og at der i den periode ikke er arbejde til alle danskere, men at vi, når vi aktivt fører en politik med centralbanker og finanspolitik, som har til formål at dæmpe aktiviteten, og hvor ledigheden dermed bliver højere, faktisk vil straffe dem?

Er det ikke lidt som at – jeg ved ikke, hvordan man må sige det herinde – besørge på nogen og så bagefter sige, at de lugter?

Kl. 13:50

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 13:50

Ole Birk Olesen (LA):

Formålet med den nuværende pengepolitik og finanspolitik er ikke at øge antallet af arbejdsløse i Danmark, men at mindske antallet af tomme stillinger, der er derude, som fører til et gigantisk lønpres og dermed i sig selv føder mere inflation. Altså, der er en overefterspørgsel baseret på, at pengetrykkeriet i de forgangne år har kørt for hurtigt; man har haft for lave renter fra centralbankernes side, og man har skabt en efterspørgsel, der er for høj, i forhold til hvor meget produktion der er i samfundet, fordi pengene har syntes for rigelige. Og dermed ønsker man at gøre op med den overefterspørgsel.

Målet er ikke, at folk skal være arbejdsløse, men at der ikke skal være en masse tomme stillinger derude.

Kl. 13:51

Formanden (Søren Gade):
Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 13:51

Pelle Dragsted (EL):

Jeg tror nu nok, de fleste økonomer vil være enige om, at når man fører en pengepolitik som den, man fører nu, så er det, fordi man mener, at arbejdsløsheden er blevet for lav og det skaber et pres på arbejdsmarkedet.

Jeg kan spørge på en anden måde: Anerkender ordføreren, at vi fører økonomisk politik i Danmark efter et niveau, hvor der skal være en naturlig arbejdsløshed, altså som i alle andre lande som Danmark? Og er der dermed ikke et paradoks i, at ordføreren anerkender, at vi fører en politik for at holde arbejdsløsheden på et vist niveau, og samtidig skal vi så straffe dem, der er arbejdsløse?

Kl. 13:52

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 13:52

Ole Birk Olesen (LA):

Vi fører ikke politik for at holde arbejdsløsheden på et vist niveau – det skulle da lige være på et vist meget lavt niveau og et lavere niveau end i dag. Vi fører politik, for at strukturerne i vores samfund tillader den højeste mulige beskæftigelse, og det vil sige, at efter en del år, hvor man meget ukritisk opbyggede en meget rundhåndet velfærdsstat, som sendte flere og flere mennesker på overførselsindkomst, har vi nu i en del årtier prøvet at rulle det noget tilbage, sådan at vi ikke har så mange mennesker, der er ledige.

Kl. 13:52

Formanden (Søren Gade):
Hr. Thomas Skriver Jensen, Socialdemokratiet.

Kl. 13:52

Thomas Skriver Jensen (S):

Tak for det. Jeg tror, jeg vil starte et sted, som hr. Ole Birk Olesen nok ikke havde forventet, nemlig med at rose lidt. Den der grundlæggende analyse af, at unge mennesker skal have et fritidsjob, at flere unge mennesker skal opleve glæden ved at tjene deres egne penge, og det der med, at der er behov for, at de møder op på arbejde, fordi det rent faktisk gør en forskel, er jeg som socialdemokrat fuldstændig enig i, og tak for den analyse. Jeg synes, den er vigtig, og det skal vi diskutere meget mere. Så ros for det.

Når jeg så har gjort det, bliver jeg også nødt til at kommentere en lille smule på de rigtig, rigtig mange forslag, som kommer i hr. Ole Birk Olesens tale. Tit får vi herinde skældud for at tale rigtig meget, men ikke foreslå så meget, og det skal hr. Ole Birk Olesen ikke have skyld for i den her tale, men fælles for dem alle sammen er jo, at de passer rigtig, rigtig godt ind i et excelark og i en økonoms øjne, men at de, når de møder virkeligheden, kommer til at møde nogle mennesker, som oplever konsekvenserne af det.

Tidligere i dag kørte TV 2 en historie om Arnepensionen med en ældre kvinde, som var kommet på Arnepension, og som stadig væk kunne dyrke motion to gange om ugen. Der er jeg bare nødt til at sige, at jeg ser det som en kæmpestor sejr, at man, også når man går på pension, har en mulighed for at leve et sundt liv. Jeg vil bare høre hr. Ole Birk Olesen, om han ikke synes, det er en sejr, at man i Danmark kan trække sig tilbage og rent faktisk også kan dyrke motion og leve et godt liv.

Kl. 13:54

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 13:54

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg synes, det er enormt godt, og man kan også kalde det en sejr, at ældre mennesker i Danmark er fysisk friske og kan bevæge sig, også selv om de er gået på pension. Jeg synes ikke, at det er positivt, at vi indfører en ordning, som giver penge til fysisk friske ældre for at sige deres arbejde op, når de godt kunne fortsætte på arbejdsmarkedet nogle år endnu og forsørge sig selv, så de ikke ligger samfundet til last. Det synes jeg ikke er positivt.

Vi har en folkepensionsalder, og vi har besluttet, at fra den alder skal folk kunne få en pension fra det offentlige. At indføre alle mulige ordninger, som gør, at raske og rørige mennesker kan gå på pension, før de når folkepensionsalderen, hvis de lever op til nogle helt bestemte krav, som passer ind i den socialdemokratiske valgmaskine, synes jeg ikke er positivt.

Kl. 13:54

Formanden (Søren Gade):
Hr. Thomas Skriver Jensen.

Kl. 13:54

Thomas Skriver Jensen (S):

Tak for det. For mig har det sådan set ikke så meget med den socialdemokratiske valgmaskine at gøre. Jeg var tillidsrepræsentant, inden jeg kom herind, og jeg havde flere kollegaer, som jeg helt tydeligt kunne se behovet hos, og hr. Ole Birk Olesen skal være velkommen til at komme ud og møde dem en dag, hvis det skulle være interessant at møde nogle af dem, det rent faktisk kommer til at gå ud over.

Så vil jeg spørge sådan rent incitamentsmæssigt: Anerkender hr. Ole Birk Olesen, at den ydelse, man får på den såkaldte Arnepension, er på et niveau, hvor man, hvis man er i stand til at arbejde, så fortsætter med at arbejde?

Kl. 13:55

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 13:55

Ole Birk Olesen (LA):

Nej, det gør jeg ikke, og den gode hr. Arne er jo det bedste eksempel på, hvad Arnepensionen gør. Arne havde jo ret til at gå på efterløn og var på vej på efterløn, men da Socialdemokratiet så i stedet tilbød ham en Arnepension, fik han sit efterlønsbidrag udbetalt, fordi det

så bedre kunne betale sig at være på Arnepension, og det synes jeg jo siger alt. Hele den her påstand om, hvor meget der var behov for Arnepensionen, er jo eksemplificeret ved Arne selv, og det viser, at der ikke var noget behov.

Kl. 13:56

Formanden (Søren Gade):
Hr. Kasper Roug, Socialdemokratiet.

Kl. 13:56

Kasper Roug (S):

Tak for ordet, og tak til ordføreren for en fremragende liberal tale. Det må jeg nok sige. Det er altid en fornøjelse at høre ordføreren på talerstolen, for der kommer altid sådan nogle klare liberale snit, og det er klart, hvor snitfladerne skal gå. Det er også dejligt at høre, at man ved hjælp af, jeg tror, det var 138.000 ekstra medarbejdere, ordføreren fandt, gerne vil skubbe til den balance, der jo normalt er i Danmark, fordi vi gerne vil have en fornuftig velfærd, samtidig med at vi selvfølgelig skal betale noget skat for det, og der accepterer man åbenbart, at velfærd ikke er så højt prioriteret. Hvad mon de andre blå partier siger til det? Det ved jeg selvfølgelig ikke.

Men mit spørgsmål skal alligevel gå til noget lidt andet, og det er, om ordføreren er enig i, at hovedformålet med den her finanslov jo selvfølgelig er, at vi i den nuværende økonomiske situation skal bekæmpe inflationen.

Kl. 13:57

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 13:57

Ole Birk Olesen (LA):

Med hensyn til det første: Jeg forstår ikke, hvorfor man har alle mulige dårlige ordninger, og man så mener, at de er gode, fordi man kalder dem velfærd. Hvorfor er det godt, at man, hvis man bliver ledig i dag i et samfund, hvor der er masser af arbejde at få, så render rundt på dagpenge i 2 år, i stedet for at man får et arbejde efter 1 år? Hvorfor er det godt? Hvem er det godt for? Altså, det er godt for folk, der ikke gider arbejde, men det er jo ikke godt for samfundet, at folk ikke får et arbejde efter 1 år, og at de venter med at få et arbejde, indtil dagpengeperioden udløber 2 år senere. Det er jo ikke godt for nogen.

Ellers er det jo rigtigt nok, at regeringen siger, at målet med den her finanslov er at bekæmpe inflationen. Og i forhold til en dårligere finanslov gør den selvfølgelig det.

Kl. 13:57

Formanden (Søren Gade):
Hr. Kasper Roug.

Kl. 13:57

Kasper Roug (S):

Tak for det. Det er jo rigtig, rigtig fint. Grunden til, at jeg lige spørger til det, er jo også, at ordføreren tidligere har udtalt, at det er et teknokratisk og apolitisk forslag, som tager udgangspunkt i en tilstand, der var, da regeringen overtog magten.

Min pointe er sådan set bare, at det stadig væk er en tilstand, vi er i i dag, og at det nuværende finanslovsforslag vel derfor i virkeligheden er fornuftigt nok. Vi bliver jo nødt til at kigge på den her inflationskrise med stor alvor.

Kl. 13:58

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 13:58

Ole Birk Olesen (LA):

Men man kan bare godt gøre flere ting på én gang. Der er jo ikke noget modsætningsforhold mellem at have en finanslov, der bekæmper inflationen, og så at have en finanslov, der tager fat om at finde medarbejdere til de steder, hvor der er behov for medarbejdere, faktisk tværtimod. Det, at man finder ekstra hænder, dæmper inflationen, fordi der så ikke er så stort et lønpres. Så man skal lade være med at lade, som om politik kun handler om at gøre én ting, og at man derfor ikke kan gøre noget andet. Man kan gøre mange ting på samme tid.

Kl. 13:58

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Vi siger tak til hr. Ole Birk Olesen. Jeg byder velkommen til den næste ordfører i rækken, og det er hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:59

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for ordet, og tak for debatten indtil videre. Jeg har ikke forberedt en meget lang tale, og jeg vil forsøge at fatte mig nogenlunde i korthed, fordi denne finanslovsforhandling i år nok ikke bliver det mest skelsættende i dansk politik. Regeringen har meddelt, at den kun er villig til at forhandle om 200 mio. kr. ud af statens samlede udgifter på ca. 1.200 mia. kr. Det gør jo, at der nok ikke bliver rykket det helt store; der er primært tale om status quo, og vi er jo også allerede 3 måneder inde i året, før vi får vedtaget en finanslov, hvilket jo er ret usædvanligt. Men som jeg har sagt tidligere, skal vi Konservative vil være de sidste til at kritisere det med vores historiske baggrund helt tilbage fra provisorietiden, hvis nogen kan huske det fra historieundervisningen.

Men lad mig lige opliste, hvad vi ville gøre anderledes, hvis vi havde reel indflydelse på finansloven. Vi synes jo, at man burde være mere mådeholden med pengene. Regeringen har markedsført sin finanslov som meget stram og tilbageholdende, sådan en sparefinanslov, men reelt er det ikke rigtigt. Staten er vokset med ca. 40.000 ansatte under Mette Frederiksen, og det er hidtil blevet forklaret med corona, men nu, hvor corona er ved at være overstået, så ruller man ikke statens meget høje udgifter tilbage. Man sænker dem ikke, og man sænker heller ikke det meget høje antal ansatte i staten.

Tværtimod bliver vi oppe på et meget højt niveau, selv om vi ikke længere har brug for alle de her coronapodere og andre, som blev ansat under coronatiden, og det er et af de store problemer for dansk økonomi. For den private sektor skriger jo på den arbejdskraft, som er bundet i den offentlige sektor, og som kunne tjene nogle flere skatte kroner til det danske samfund. Vi mener, at man ret nemt kunne skære på antallet af besværlige regler og bureaukrati og derefter også på antallet af administrative medarbejdere i staten og resten af det offentlige.

Det er jo egentlig noget, som Socialdemokraterne også hylder i overskriftsform, særlig før et valg, men der sker ikke så meget. Det ligger ikke rigtig i Socialdemokraternes dna og kultur. Socialdemokraternes sværger til komplicerede løsninger. Hver gang vi laver et eller andet nyt på skatteområdet – vi laver en coronahjælpepakke, eller vi laver en eller anden meget, meget kompliceret ordning, hvor man kan få tilbageholdt nogle af sine udgifter til varme, og som ender med at koste mere i administration, end den gavner borgerne osv. osv. – er det hele tiden meget, meget komplicerede løsninger. Den kompleksitet lægger beslag på en meget stor del af det danske samfunds ressourcer.

Både det offentlige, altså dem, der skal sidde og administrere reglerne, men også de stakkels borgere, som bliver kastet rundt i sy-

stemet – nogle gange af embedsmænd, som ikke selv kan overskue reglerne og derfor pålægger borgerne forkerte restriktioner og ikke kan svare på deres spørgsmål – står i det hele taget i en meget uklar situation, fordi reglerne er så ekstremt komplicerede. Afskaffelsen af bureaukrati og administration er jo faktisk lige så godt som at få flere borgere til at arbejde. Faktisk vil jeg næsten sige, at det er bedre, for det gør jo så, at vi kan skabe et bedre samfund i stedet for at lave de arbejdsmarkedsreformer, som bare handler om at få flere mennesker til at arbejde mere og længere. Så hele Folketinget burde være enige om den dagsorden, og det er vi også i overskriftsform, men det bliver bare aldrig til noget, for hver gang vi står i en konkret politisk forhandling, vægter man millimeterretfærdighed tungere, og så ender man med de meget komplicerede løsninger i stedet for at forsøge at gøre tingene mere simple.

Nogle af de penge, vi kunne frigøre, hvis vi lavede en afskaffelse af bureaukrati, kunne vi bruge på eksempelvis at lette skatten. Det er jo velkendt synspunkt fra vores parti, og det ville i sig selv generere yderligere velstand, for så er det sjovere at yde en ekstra indsats, skabe en virksomhed eller tage en ekstra vagt, men vel at mærke frivilligt – ansporet ikke af tvang, men ved at man får en større belønning for at arbejde. Det er noget helt andet end det, som regeringen forsøger, når den eksempelvis vil afskaffe store bededag, hvor der jo bare at tale om ren tvang, når man tvangsudskrifter alle danske borgere til at arbejde en dag mere om året, for at staten kan få flere penge.

Vi burde også bruge nogle af pengene på at styrke kulturen. Den danske natur har det også hårdt; der er mange ting derude, som også trænger til at blive prioriteret. For ældreplejen er der også hårde udsigter, og ikke mindst klimaet vil jeg også nævne.

Vi er jo i Konservative ligesom venstrefløjen også skuffet over regeringens ringe ambitioner, i hvert fald regeringens ringe handling på klimaområdet. Hvorfor? Er regeringen gået i stå? Svaret er jo nok desværre, at det er tre af de sorteste partier i Folketinget, som har slået sig sammen i regering. Det har jo aldrig været en mærkesag for Socialdemokraterne, Venstre eller Lars Løkke Rasmussens Moderaterne. Tværtimod har de tre partier altid været mere optaget af at beskytte landbruget og Mette Frederiksens kernevælgere på Aalborg Portland. Jeg håber, at det på et tidspunkt også går op for venstrefløjen. Det er ikke Socialdemokratiet, I skal satse på, hvis I vil have klimahandling. Andre partier – også til højre – er mere handlingsparate.

Kl. 14:04

Vi synes også, at det går for langsomt på andre områder. Vi mener fortsat, at der er meget at arbejde med inden for udlændingeområdet. Der er fortsat mange uhensigtsmæssige regler, som holder de forkerte mennesker ude af Danmark og inviterer de forkerte til Danmark. Vi har stadig væk et stort potentiale i at få midlertidig udenlandsk arbejdskraft til Danmark, men vi har også et stort potentiale i at undgå, at folk, der ikke kan finde ud af at opføre sig ordentligt, kommer til Danmark og får permanent ophold – og i sidste ende stemmeret. Det ser vi fortsat gerne at der bliver strammet op på.

Regeringen har jo markedsført sig som særlig handlekraftig i forhold til andre, og alligevel bliver det jo april, før vi får en finanslov. Det bliver sommer, før vi får et forsvarsforlig, og det er helt uvist, hvornår Venstre får de skattelettelser, som de siger har været Venstres enorme løftebrud over for vælgerne værd. Vi kan med finanslovsudspillet konstatere, at det ikke kommer i 2023. Det er uvist, om det kommer i 2024, 2025 eller 2026 – ingen ved det. Vi håber på handling, og vi er stadig optimister på mange områder, men der er også områder, hvor håbet er slukket, og hvor det kun kan blive bedre med en ny regering og en ny statsminister.

Det gælder f.eks., når det handler om åbenhed og demokrati. Der kom en meget alarmerende undersøgelse i går, som havde målt på

udviklingen i danskernes tillid de sidste 3 år, og den er virkelig styrtstykket. Tilliden til demokratiet, til regeringen, til Folketinget og til myndighederne er styrtstykket de sidste 3 år. Det er en meget, meget dramatisk udvikling, som virkelig rækker ved noget af det, som er Danmarks absolutte styrke, nemlig vores meget tillidsfulde samfund.

Ifølge undersøgelsen er vi på kanten til ikke længere at være et tillidsfuldt samfund, fordi vi er på vej til at komme under det mærke, vi har sat ved 50, når man måler på tillid. Det er rigtig trist, og det bør vi alle sammen tage meget, meget alvorligt. Jeg tror ikke, der er nogen snuptagsløsninger, men jeg tror, at der også ligger udfordringer i tiden. Corona har helt sikkert udfordret mange ting, fordi man måtte handle under stor usikkerhed og dermed også er kommet til at begå fejl. Man havde ikke behøvet at begå ulovligheder, som man gjorde, men det var uundgåeligt, at man selvfølgelig ikke ramte helt rigtigt i forhold til sundhedsstrategien i første hug. Det sidder der mange borgere tilbage og er vrede over, og det kan jeg sådan set godt forstå.

Jeg tror heller ikke, det hjælper med de sager, der har været med politikere, som bryder loven – altså minksagen, den såkaldte instruks sag og andre sager. Det er simpelt hen for dårligt, og det bliver nødt til at tage mere alvorligt. Jeg tror heller ikke, at det hjælper med løftebrud. Jeg synes, at det er meget alvorligt, at der er politiske partier, som har stået helt højtideligt og lovet vælgerne at gøre én ting, og så har de gjort det stik modsatte.

Det er klart, at folk står af. Hvorfor overhovedet interessere sig for det, hvorfor gå ned at stemme? Man kan jo ikke regne med jer. Og det smitter faktisk af på os alle sammen; også os, der ikke har begået løftebrud, bliver bombarderet med vrede fra vælgere, som bare slår politikere over en kam og betragter os alle sammen som nogle, man bare ikke kan regne med, fordi de ikke kan skelne i detaljer mellem den myriade af alt for mange partier, der findes.

Så det er dybt, dybt alvorligt, og det burde regeringen også gå ind og gøre noget ved, for regeringen har en meget stor del af ansvaret for udviklingen – nok den største – og det er dem, der kan gøre mest ved det og få demokratiet til at fungere, også her i Folketinget. Tak for ordet.

Kl. 14:07

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er en lang række spørgsmål, og jeg giver først ordet til hr. Benny Engelbrecht fra Socialdemokratiet.

Kl. 14:07

Benny Engelbrecht (S):

Tak for en meget interessant ordførertale, hvor man, hvis jeg skal opsummere det, sagde, at regeringen skal føre en strammere økonomisk politik, men bruge mange flere penge. Det var jo, hvis man sådan skal summe det hele op, det, man sagde, og det ville være utrolig spændende at prøve at kvantificere det en dag, hvis man også har tænkt sig at fremlægge et finanslovsforslag fra Konservatives side – nå.

Blandt de mange ting, som ordføreren harcelerede over, var den grønne indsats. Og det virker jo lidt mærkeligt, at Socialdemokratiet og Venstre og Moderaterne skal beskyldes for at være nogle fodslæbende grønne partier, når man samtidig kan konstatere, at der lidt tidligere i dag blev fremlagt en aftale omkring en kilometerbaseret CO₂-afgift for lastbiler, hvor Konservative ikke er med. Så kunne man tænke: Hvem er det så egentlig af disse fire omtalte partier, der er det fodslæbende parti?

Kl. 14:08

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 14:08

Rasmus Jarlov (KF):

Hr. Benny Engelbrecht bruger jo tit det argumentationsknep, at han vælger én ting, som et andet parti er modstander af på et bestemt område. Det kunne f.eks. være i forhold til arbejdskraft; Konservative er imod at afskaffe store bededag, ergo er Konservative ikke gode for arbejdsudbuddet, selv om vi har et helt katalog med en finanslov, som er så fuld af initiativer, at den giver 56.000 ekstra arbejdspladser. Og det samme gør man så her på det grønne område: Man nævner én løsning, som vi har været modstandere af, fordi vi ikke rigtig kan se for os, hvad de her lastbilchauffører skal omstille sig til, for der findes ikke ellastbiler. Så man pålægger dem en ekstra udgift, men de har ikke rigtig nogen mulighed for at omstille deres produktion. Men der er da mange andre steder, man kunne gøre mere, og vi har også været med i de fleste aftaler, og det ligger os meget på sinde, at vi får mere fart på den grønne omstilling.

Kl. 14:09

Formanden (Søren Gade):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 14:09

Benny Engelbrecht (S):

Tak, jeg er så lidt i tvivl om, hvad det så er for en ellastbil, jeg har været ude at køre i, men det skal ikke skille os ad – det er måske, fordi nogle af os faktisk ved noget om, hvad der sker på markedet for biler. Nå, jeg kunne måske bare godt tænke mig at spørge nysgerrigt ind til: Hvor synes Konservative så, at man skal finde CO₂-besparelserne, altså de der 0,4 mio t, som der jo skal findes på transportområdet i den her aftale? Er det så landbruget, der skal skære mere ned, eller er det industrien, der skal have en endnu højere afgift, end den allerede har? Hvor er det helt præcis at Konservative mener, man kan finde de CO₂-reduktioner?

Kl. 14:10

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 14:10

Rasmus Jarlov (KF):

Jamen jeg elsker som vognmand at blive belært om, at jeg ikke ved noget inden for transportområdet og om køretøjer. Men det er rigtigt, at der findes ellastbiler, som kan køre korte afstande og små læs, men der findes ikke de der lastbiler, der kan køre de lange ture. Og det er simpelt hen et problem, at man pålægger dem en udgift, som de ikke rigtig kan gøre noget for at slippe ud af. Det synes vi ikke er rimeligt, så vi synes, det er dårligt udformet, altså den vejafgift, som er lavet her. Generelt er vi jo helt åbne over for, at man kan bruge grønne afgifter, også mere af det. Vi vil gerne lave flere omlægninger, så folk får en motivation til at lave mere grøn omstilling. Så kan man arbejde med genbrug, og man kan arbejde med skovrejsning og alt muligt andet.

Kl. 14:10

Formanden (Søren Gade):

Torsten Schack Pedersen, Venstre.

Kl. 14:10

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det, og tak for en tale, hvor det virker, som om budskabet er, at De Konservative er den rene vare. Og jeg husker, at vi i august sidste år oplevede, at Konservative kom med et skatteudspil omkring en afskaffelse af topskatten, bl.a. Det var den rene vare; topskatten var sovset ind i misundelsetilgange, og det var helt forfærdeligt. Men

så kom der valgkamp, og i det splitsekund at fru Inger Støjberg fra Danmarksdemokraterne sagde, at hun kunne ikke være med til top-skattelettelser, så forsvandt det som dug for solen i den konservative valgkamp – det var bare lige en bemærkning om, hvordan det var gået.

Jeg har sådan set et andet spørgsmål til det konservative skatteudspil. Deri lyder det bl.a.:

Lavere skat for alle i arbejde igennem et højere beskæftigelsesfradrag. Derfor vil vi hæve beskæftigelsesfradraget med 4 pct.

Det var det første punkt i det konservative skatteudspil. Og grunden til, at jeg så tager det næste punkt, er, at hr. Rasmus Jarlov gik meget op i, at vi skulle fjerne bureaukrati. Og så kommer det her:

Vi foreslår at forenkler skatten på arbejde markant, bl.a. ved at afskaffe arbejdsmarkedsbidraget og afskaffe job- og beskæftigelsesfradraget.

Så skal jeg bare vide: Hvad mener Det Konservative Folkeparti? Skal beskæftigelsesfradraget hæves, eller skal det fjernes?

Kl. 14:12

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 14:12

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Jamen tak for at nævne, at en hævelse af beskæftigelsesfradraget var det, som var vigtigt for os. Det var ikke at afskaffe topskatten, der var vores topprioritet kvalitet, men vi synes principielt også, det er forkert, at folk skal betale så meget i skat af den sidste krone. Vi vil gerne hæve beskæftigelsesfradraget, og derefter vil vi lave en reform, som afskaffer det, men som beholder præcis den samme betaling fra folk på forskellige indkomstniveauer. Det er lidt for kompliceret at forklare her fra talerstolen, men vi har et meget præcist udspil på vores hjemmeside, hvor man kan se det.

Jeg har faktisk foreslået det her i hvert fald siden sidste valg, tilbage i 2019, altså at vi kan gøre vores skattesystem mere simpelt ved netop at afskaffe alle de der fradrag og så bare have en simpel trækprocent, så man ikke udregner sin skat ved først at have et beløb og så trække noget fra og betale skat af resten, men at man bare har en simpel skatteprocent, man betaler med det samme. Og det kan faktisk lykkes at ramme det fordelingsneutralt, så alle kommer til at betale det samme som i dag, selv om man afskaffer arbejdsmarkedsbidraget. Det er ret genialt, og det håber jeg hr. Torsten Schack Pedersen kan finde inspiration i.

Kl. 14:13

Formanden (Søren Gade):

Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 14:13

Torsten Schack Pedersen (V):

Det tror jeg alligevel er en kende for kompliceret til mig. Altså, man vil forhøje beskæftigelsesfradraget, fordi man ved, at det øger incitamentet til at være i beskæftigelse. Det var noget, vi indførte i fællesskab i sin tid under VK-regeringen, men så vil man afskaffe det alligevel. Jeg har simpelt hen svært ved at se logikken, og derfor bliver det måske lidt komplekst at skulle forstå den dybere mening med det, altså at man med den ene hånd forhøjer det for så at afskaffe det med den anden. Jeg kan ikke forstå det.

Kl. 14:13

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 14:13

Rasmus Jarlov (KF):

Hvis jeg var minister, ville jeg sige, at jeg sender et skriftligt svar, for det er nemlig lidt kompliceret lige at stå og forklare uden at have en tavle til rådighed. Men jeg forklarer det meget gerne ved en lejlighed, hvor vi kan sætte os ned og gøre det.

Kl. 14:13

Formanden (Søren Gade):

Hr. Henrik Frandsen, Moderaterne.

Kl. 14:13

Henrik Frandsen (M):

Først og fremmest tak for en god ordførertale, som langt hen ad vejen var med noget, vi også kunne se os i. Men jeg vil gerne sige, at der var et område, hvor jeg tænkte: Hvad søren var det lige, jeg hørte der? Jeg synes, jeg hørte ordføreren sige, at de tre regeringspartier var de sorteste partier i Folketinget. Det fik mig til at tænke på, at der jo rent faktisk er rigtig mange ambitiøse tanker og tiltag i finanslovsudspillet. Jeg kan jo bare nævne NEKST, som jo, når det bliver udfoldet, vil være en motorvej for opstilling af vedvarende energi både på land og til havs. Der er sat 1,7 mia. kr. af i forskningsreserven til at understøtte klimaforskning, grøn forskning. Der er sat 200 mio. kr. af til udrulning af fjernvarme. Det synes jeg jo egentlig lyder meget ambitiøst, og det lyder da i hvert fald slet ikke sort i mine ellers grønne ører.

Kl. 14:14

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 14:14

Rasmus Jarlov (KF):

Nej, men jeg tror ikke, der er nogen, der vil beskyldte hr. Lars Løkke Rasmussen for virkelig at have det i hjertet at lave grøn omstilling og klimapolitik. Det skulle alligevel være mærkeligt, når der så skete så lidt, da han sad som statsminister. Det samme må man sige om Venstre og Socialdemokratiet: Det er ikke partier, der prioriterer det ret højt.

Jeg er ret sikker på, at jeg sagde tre af de sorteste; jeg tror ikke, jeg sagde *de tre* sorteste. Det synes jeg alligevel ville være at strække den for langt. Der er andre partier, hvor man godt kan sige, at de måske er mere sorte. Men jeg synes ikke, at regeringen brænder nok for det område.

Kl. 14:15

Formanden (Søren Gade):

Hr. Henrik Frandsen.

Kl. 14:15

Henrik Frandsen (M):

Jamen så har man jo forskellig opfattelse af det. Nu hørte jeg så udtrykket de sorteste lidt anderledes, og vi må så konstatere, at ordføreren også opfatter Moderaternes politik på det område lidt anderledes, end vi egentlig afleverer det. For der er jo ingen, der skal være i tvivl om, at vi har en formand, og vi har også en klimaminister, som er rigtig meget optaget af, hvordan vi kommer i mål med vedvarende energi, hvordan vi kommer i mål med at få opstillet så mange sol- og vindanlæg både på land og til havs, men også at få det over i de andre sektorer – nu hørte vi om ellastbiler – altså den sektorkobling, der skal foregå mellem elsektoren og andre sektorer. Det er vi meget optaget af. Vil ordføreren ikke anerkende det?

Kl. 14:16

Kl. 14:18

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Formanden (Søren Gade):
Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 14:16

Kl. 14:18

Rasmus Jarlov (KF):

Det vil jeg anerkende, når jeg ser det. I er jo et nyt parti, og derfor er det svært endnu at vide helt, hvor man har jer henne, og ord er jo gratis, men når man er kommet i regering, skal man også sætte handling bag. Så det vil vi se frem til. Det er jo både fordelene og ulemperne ved at sidde i regering, kan man sige.

Pelle Dragsted (EL):

Okay, jeg synes ellers, jeg har hørt ordføreren sige og også læst ordføreren skrive på Twitter, at der er for mange offentligt ansatte, altså ikke bare, at der skal omdisponeres mellem forskellige funktioner. Så det kan ordføreren måske lige opklare.

Kl. 14:16

Og i forlængelse af det vil jeg spørge om noget andet. Ordføreren parti var jo med i det store velfærdsforlig tidligere med at hæve alle danskeres pensionsalder. Og det, man sagde til danskerne dengang, var jo: Nu hæver vi jeres pensionsalder, til gengæld er der råd til velfærd i fremtiden, når der bliver flere ældre. I det løfte lå selvfølgelig også, at vi så ansætter flere mennesker i den offentlige sektor til at tage sig af de flere ældre. Ellers ville løftet jo ikke holde. Er det ikke en form for løftebrud, når ordføreren parti har været med til at gennemføre de forringelser for folk på det løfte og nu ikke vil opfylde det?

Formanden (Søren Gade):
Hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 14:16

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det, og tak for en god tale. Jeg deler helt bekymringen for det her tillidsspørgsmål. Jeg tror nu, at hele den her fortælling om, at der ligesom er én nødvendig politik, og det er, at folk skal have forringet deres vilkår, også er med til at skabe den her ligegyldighed og mistillid.

Men til gengæld indtog ordføreren jo nok, hvad skal man sige, et ledigt standpunkt i debatten, nemlig at der er for mange ansatte i den offentlige sektor. Vi hører jo om kræftpatienter, der ikke kan få den behandling, de skal, om ubesatte stillinger, og så er det jo ret friskt at komme og sige, at vi skal nedbringe antallet af medarbejdere i den offentlige sektor. Argumentet er så, at der er flere end nogen sinde. Og ja, det er rigtigt. Men kan ordføreren ikke også bekræfte, at andelen af beskæftigede, som er ansat i den offentlige sektor, er lavere end i mange, mange år, og at relationen mellem antallet af medarbejdere i det offentlige og borgere, altså hvor mange timer der er pr. borger, selv om vi får flere plejekrævende mennesker, er lavere end nogen sinde? Og er det så ikke en lidt mærkelig påstand, at vi skal have nedbragt antallet af medarbejdere i den offentlige sektor?

Kl. 14:17

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 14:19

Kl. 14:19

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 14:17

Rasmus Jarlov (KF):

Nej, det synes jeg ikke man kan sige. Vi har jo ikke lovet noget sted, at vi ville låse os fast på en særlig vækst i den offentlige sektor. Det har vi tværtimod sagt meget klart at vi ikke vil. Og ja, vi synes da godt, at vi måske kunne rulle det lidt tilbage med de der 40.000 ansatte, der er kommet under coronaen, for hvad er det egentlig, de der coronapodere skal lave nu her, hvor vi ikke har den udfordring mere – i hvert fald overhovedet ikke i samme grad?

Så vil jeg i øvrigt sige tak for enigheden omkring tillidskrisen. Jeg er også enig i det der med, at når man nogle gange fortæller folk, at der kun er én valgmulighed, og at vi er nødt til at gøre præcis det her, så er det meget ofte ikke rigtigt. Det er rigtigt.

Kl. 14:20

Rasmus Jarlov (KF):

Det sidste tal kender jeg ikke umiddelbart, men det første tal kan jeg bekræfte. Jeg ved, det er rigtigt, at hvis man kigger på beskæftigelsen i Danmark, er antallet af offentligt ansatte ikke en større procent af det end tidligere. Det ved jeg er korrekt. Min bekymring er bare, at på et eller andet tidspunkt falder den private beskæftigelse, og der er altid en træghed i så at justere den offentlige sektor. Og derved har det det jo nok med at sætte sig på et fast niveau. Den private beskæftigelse svinger jo med konjunkturerne, den offentlige beskæftigelse svinger med politiske beslutninger. Derfor kan jeg være meget nervøs for, at den offentlige beskæftigelse sætter sig på et meget højt niveau.

Jeg synes, hr. Pelle Dragsted burde være enig med os i, at man godt kan afskaffe besværligt overflødig bureaukrati rundtomkring og dermed frigøre nogle offentligt ansatte. Det var det, jeg sagde. Det er ikke, fordi jeg synes, der skal være færre sygeplejersker, tværtimod. Det ville vi også investere massivt i, hvis det var, at vi havde magten. Ældreplejen kommer vi også helt uundgåeligt til at investere mere i. Men vi synes altså, at der er et enormt potentiale, bl.a. i bureaukratiet.

Formanden (Søren Gade):

Hr. Thomas Skriver Jensen, Socialdemokratiet.

Kl. 14:20

Thomas Skriver Jensen (S):

Tak for det. Glemmer du, så husker jeg, får man lidt lyst til at synge, når man hører hr. Rasmus Jarlovs tale om klima. Jeg skal spare forsamlingen for skønsang, men det er da en lille smule komisk, når hr. Rasmus Jarlov – for os, der husker en lille smule længere tilbage end bare den her valgperiode – selv har siddet i en regering, der åbenlyst har angrebet vores erhvervsskoler, altså der, hvor vi uddanner dem, der skal bære den grønne omstilling, med 2-procentsbesparelser hvert år. Det er jo de problemer, vi prøver at tage os af nu; det er de besparelser, hr. Rasmus Jarlov var med til at lave, dengang han var erhvervsminister. Der må han da om nogen have mødt nogle virksomheder, der har sagt: Kunne det være, vi skulle stoppe lidt op og fokusere på at få uddannet noget faglært arbejdskraft?

Det skal kombineres med, at Konservative – det er der jo desværre nogen der har glemt – dengang lige efter corona, da antallet af indgåede lærepladsaftaler faldt fuldstændig voldsomt og der var en stor opsparring penge øremærket lærlinge i AUB-fonden, gik ud og sagde, at det skulle da gives som en skattelettelse til virksomhederne, også dem, der ikke tog lærlinge, i stedet for at bruge de penge fornuftigt og skabe nogle flere lærepladser. Det var jeres standpunkt

dengang, og derfor vil mit spørgsmål helt simpelt være: Hvorfor skulle vi have tillid til, at De Konservative kan løse klimakrisen?

Kl. 14:21

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 14:21

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg kommer lidt til kort her, og det gør man nogle gange, når man er fra et mindre parti og man diskuterer med en erhvervsskoleordfører fra Socialdemokratiet. Så specialiserede er vi ikke hos os, at jeg har brugt lige så mange af mine vågne timer på det område, som ordføreren har, og som han dygtigt fremfører og kæmper for. Det har jeg stor respekt for.

Jeg kan ikke huske præcis, hvordan de der satses blev ændret. Jeg husker det umiddelbart ikke, som om vi skar ned på det der, for vi har hele tiden været opmærksomme på, at der er en udfordring i at få flere lærepladser. Men der har jo været løbende diskussioner gennem rigtig mange år om, hvor meget skolepraktik man skal have, hvor stort et tilskud man skal give til virksomhederne for at tage imod lærlinge osv. Og det er hele tiden en balance at finde en god økonomisk tilskyndelse, men heller ikke presse unge mennesker ud på arbejdspladser, hvor der ikke er noget fornuftigt at sætte dem til. Det har været det, vi nogle gange har været lidt bekymrede for, hvis man brugte alt for kraftige instrumenter over for virksomhederne.

Kl. 14:22

Formanden (Søren Gade):
Hr. Thomas Skriver Jensen.

Kl. 14:22

Thomas Skriver Jensen (S):

Tak for det. Det var måske også lidt frækt at gå ned i så konkret en sag. Men det her omprioriteringsbidrag har været ret diskuteret. Derfor tillader jeg mig at dvæle lidt ved det i stedet for, og I har jo været med til at indføre de her årlige besparelser på erhvervsskoler, på fremtidens faglærte. Det synes jeg bare er et kæmpestort problem, og så synes jeg også, det er et problem, at hr. Rasmus Jarlov overhovedet ikke responderer på spørgsmålet, som jo gik på tillid. Hvordan skal vi have tillid til, at Det Konservative Folkeparti kan løse klimakrisen, når det kun er 6 år siden, I var villige til at spare på dem, der rent faktisk skal løse det ude i virkeligheden?

Kl. 14:22

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 14:22

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg er ked af, hvis jeg ikke svarede på det. Det, jeg prøvede at sige, var, at så slemt har det, vi gjorde over for erhvervsskolerne, ikke været. Derfor mener jeg jo nok, at det bliver overdrevet lidt, at man ikke kan have tillid til os. Det var det, jeg forsøgte at sige.

Jeg kan kun sige, at jeg ikke lige ser for mig, at vi kommer til at stå i vejen for at styrke erhvervsskolerne. Jeg er fuldstændig enig i, at det er et område, der skal styrkes og prioriteres, og jeg tror, at fremtiden i meget høj grad tilhører håndværkere, for det har vi vildt meget brug for. Jeg tror også, de kommer til at tjene rigtig mange penge, så jeg kan kun anbefale, at man går den vej, hvis man er et ungt, ambitiøst menneske.

Kl. 14:23

Formanden (Søren Gade):
Hr. Kasper Roug, Socialdemokratiet.

Kl. 14:23

Kasper Roug (S):

Tak for det, og tak til ordføreren for ordførertalen. Når jeg taler med mine konservative kollegaer, er noget af det, som de konservative kollegaer altid peger på, ordentlighed, når man taler om konservative dyder. Jeg synes dog alligevel, at jeg lige vil nævne nogle ting, som ordføreren i sin ordførertale jo nævnte, og det er bl.a. provisorietiden med gode, gamle Estrup. Der tropper man altid op. Det er da sådan set meget sympatisk. Men tilliden er ved at blive udhulet i Danmark, på grund af at politikere bryder loven; at Socialdemokraterne åbenbart kun har kernevælgere på Aalborg Portland. Jeg må sige, at ordførertalen måske nok er lidt skinger i det og måske endda også lidt spydig, og det synes jeg alligevel ikke jeg er vant til at høre fra konservative talere.

Dog vil jeg gerne lige spørge til noget andet. Det er, fordi ordføreren tidligere har udtalt sig om, at vi nu hæver fradraget på de faglige kontingenter. Der har ordføreren tidligere sagt, at S nu gennemfører højere fagforeningsfradrag med målet, direkte brug af skattekonten til at favorisere sine sponsorer. Så ser man næppe et politisk parti som dem. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge ordføreren, hvad han så synes loftet for virksomheders fradrag for medlemskab af arbejdsgiverorganisationer skal være.

Kl. 14:24

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 14:24

Rasmus Jarlov (KF):

Tusind tak for det spørgsmål. For der er virkelig et behov for, at Socialdemokraterne og de mennesker, de taler til, forstår forskellen på virksomheder og borgere i forhold til fradrag. Det er sådan, at virksomheder bliver beskattet af deres overskud. Det betyder, at de kan trække alle deres udgifter fra, og så bliver de beskattet af forskellen mellem deres indtægter og deres udgifter. Sådan er det ikke for borgere. Borgere bliver beskattet af deres indkomst og kan ikke trække noget fra – næsten ingenting, bortset fra de der særlige politisk bestemte ting. Det er jo det, der gør, at virksomheder kan trække kontingent til arbejdsgiverorganisationer fra. Der findes, i modsætning til hvad Socialdemokraterne forsøger at efterlade folk med et indtryk af, ikke nogen særregel om, at virksomheder kan trække kontingent til arbejdsgiverforeninger fra. Men det er bare sådan helt generelt, at virksomheder kan trække deres udgifter fra.

Så når man laver en særregel for borgere om, at de kan trække fagforeningskontingentet fra, er det netop en særregel, hvor man bevidst foretager en aktiv handling for at favorisere Socialdemokratiets sponsorer i fagbevægelsen. Men det er det ikke, fordi der er en regel om, at virksomheder kan trække deres udgifter fra, heller ikke til arbejdsgiverorganisationer. Det håber jeg virkelig at Socialdemokratiet kan forstå, så man ikke udbreder den misforståelse.

Kl. 14:25

Formanden (Søren Gade):
Hr. Kasper Roug.

Kl. 14:25

Kasper Roug (S):

Tak for det. Det vil sige, at svaret så må være, at der ikke er noget loft i forhold til medlemsbidrag i medlemsorganisationerne. Det er altså en lønmodtager, der får et lillebitte skattefradrag på 6.000-7.000 kr., hvorimod de store interesseorganisationer åbenbart – 6,5 mio. kr. for Dansk Industri f.eks. – skal have lov til at trække det hele fra. Det er da alligevel noget. Men tak for klarheden om,

at Konservative selvfølgelig synes, at der ikke skal være nogen øvre grænse, når vi taler om interesseorganisationer.

Kl. 14:28

Kl. 14:26

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Rasmus Jarlov (KF):

Vi går altid positivt til forhandlinger, så det vil vi selvfølgelig. Jeg håber, at det kan lykkes at få givet domstolene lidt flere ressourcer, så sagerne kan komme igennem inden for en rimelig tid.

Kl. 14:26

Kl. 14:28

Rasmus Jarlov (KF):

Der blev ikke reflekteret meget over det, jeg sagde. Man kører bare videre med den samme påstand uden at forholde sig til de argumenter, som jeg egentlig synes jeg fremlagde rimelig pædagogisk, om forskellen på beskatning af borgere og virksomheder. Men prøv lige at gå hjem at høre det igen, for jeg tror godt, det kan lykkes at forstå, at det ville være en helt speciel situation, hvis man begyndte at sige, at lige præcis den der udgift kan virksomheder ikke trække fra, når de ellers kan trække alt andet fra.

Kl. 14:27

Formanden (Søren Gade):

Fru Monika Rubin, Moderaterne.

Kl. 14:28

Formanden (Søren Gade):

Fru Fie Hækkerup, Socialdemokratiet.

Kl. 14:27

Monika Rubin (M):

Tak. Nu hæftede jeg mig bare lige ved, at ordføreren sagde, at man altid går positivt til forhandlingerne. Det er vist ikke tilfældet med finansloven, så vidt jeg har forstået. Men det var ikke det, jeg ville spørge ind til. Jeg vil egentlig gerne spørge ind til Det Konservative Folkepartis hjemmeside. På hjemmesiden står der: Vi vil forandre for at forbedre. Men på nuværende tidspunkt kalder Det Konservative Parti regeringens Sundhedsstrukturkommission for en syltekrukke.

Så jeg vil bare gerne høre: Hvordan tænker Det Konservative Folkeparti at man skal forandre vores sundhedsvæsen, så det kan blive ved med at være godt? Altså, lige nu er det jo ikke godt nok, men De Konservative vil gerne bevare, så jeg tænker, det er, fordi der er noget i sundhedsvæsenet, der er værd at bevare. Men hvordan løser vi problemerne?

Kl. 14:29

Fie Hækkerup (S):

Tak. Og tak til hr. Rasmus Jarlov for talen, hvor jeg synes hr. Rasmus Jarlov så udmærket får udpenslet en perlerække af uenigheder mellem Socialdemokratiet og Konservative. Jeg vil dvæle lidt ved noget, jeg tror vi er enige om. Jeg vil høre, om ordføreren er enig i, at vi som retssamfund ikke kan være tjent med, at der i f.eks. strafferetssager er sagsbehandlingstider på mere end et halvt år.

Kl. 14:27

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 14:29

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 14:27

Rasmus Jarlov (KF):

Vores slogan er: »Vi vil forandre for at bevare«. Det er ikke »forbedre«. Det er det, der meget gerne skulle stå på hjemmesiden. Det håber jeg da i hvert fald, ellers skal vi da lige have fat i dem, for så har de ikke forstået konservatismen godt nok.

Jeg tror, mange af os var lidt skuffet over det sundhedsudspil, der kom i går. Vi havde håbet på, at når man havde kontrol over hele sundhedsvæsenet og havde alle de kloge mennesker, der sidder i både Sundhedsministeriet og ude på sygehusene og alle mulige andre steder, til rådighed, så kunne man være kommet op med lidt bedre idéer, end hvad man kom med.

Det virker sådan lidt, som om man laver om på nogle organisationsdiagrammer og man flytter nogle opgaver fra regionerne til kommunerne; så flytter man dem tilbage igen, og så flytter man dem til staten, og så flytter man dem tilbage til regionerne, og så prioriterer man lidt. Det blev ikke sådan modtaget med stor jubel rundt omkring, hvor folk så tænkte: Det her løser bare problemerne.

Vi synes måske nok, at der først og fremmest skal tilføres flere ressourcer. Det tror jeg egentlig at vi er enige om. Det tror jeg også at regeringen kommer til, for det skrider tiden på. Men der er måske også behov for, at man går ud og spørger en ekstra gang, om ikke der er nogle bedre idéer end det, der kom i går. Jeg ved ikke selv lige så meget om sundhedspolitik, som jeg tror fru Monika Rubin gør. Jeg mener at huske, at hun har en baggrund i sundhedsvæsenet. Men jeg synes i hvert fald, at det som lægmand var lidt svært at se, at det udspil, der kom i går, skulle løse ret meget.

Kl. 14:30

Formanden (Søren Gade):

Fru Fie Hækkerup.

Kl. 14:27

Fie Hækkerup (S):

Det er jeg selvfølgelig glad for at høre at vi er enige om. Det er jo sådan, at regeringen vil tilføre domstolene yderligere 30 mio. kr. med henblik på at afvikle sagspukler. I forrige valgperiode opfordrede Konservative jo faktisk den socialdemokratiske regering til at indkalde til forhandlinger om domstolenes økonomi, og nu foreslår regeringen så helt konkret at gøre noget ved sagspuklerne, og derfor vil jeg bare høre hr. Rasmus Jarlov, om Konservative vil gå positivt til de forhandlinger.

Kl. 14:28

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Formanden (Søren Gade):

Fru Monika Rubin.

Kl. 14:30

Monika Rubin (M):

Mange tak. Jeg fik jo heller ikke et svar fra ordføreren. Altså, hvordan vil Konservative gøre det? Hvis Det Konservative Folkeparti ved, hvad der skal ske, jamen hvordan skal vi så gøre det?

For det er jo præcis derfor, vi nedsætter den her Sundhedsstrukturkommission. Det er for at få løsningsforslag til, hvordan vi løser problemerne i vores sundhedsvæsen, som er strukturelle problemer. Vi har problemer med geografisk ulighed i sundhed. Vi har problemer med social ulighed i sundhed. Vi har problemer med, at patienterne forsvinder i den her bermudatrekant mellem regioner, kommuner og almen praksis. Vi har problemer inde på hospitalerne med, at vi ikke kan fastholde personalet. Der er alle de her ting. Jeg tænker, at Det Konservative Folkeparti må have nogle løsninger på det, siden man ikke vil nedsætte en Sundhedsstrukturkommission, som skal komme med de her løsningsforslag.

Kl. 14:31

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 14:31

Rasmus Jarlov (KF):

Nu er jeg ikke lige orienteret om, om vi sådan endeligt har afvist det. Det skal jeg lige have fat i vores sundhedsordfører for at høre om han har sagt at vi ikke skal. Det er jeg ikke lige opdateret på. Men vi har bl.a. foreslået, at der bliver uddannet flere læger og sygeplejersker. Det mener vi er helt fundamentalt. For det er det, der skal til, for at man kan få en behandling.

Derudover vil jeg bare sige, at jeg heller ikke tror, man har hørt Det Konservative Folkeparti sige: Prøv at høre, vi har lige løsningen; vi har en genial løsning, der fikser alle problemer i sundhedsvæsenet. Det tror jeg faktisk ikke at vi har sagt. Vi anerkender, at det er rigtig svært. Vi synes alligevel, at når man har serveretten og har så mange kloge mennesker til rådighed, kunne man måske godt være kommet med noget lidt mere potent end det, der kom i går.

Kl. 14:32

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke flere korte bemærkninger til ordførere. Vi siger tak til hr. Rasmus Jarlov. Jeg byder velkommen til den næste ordfører i rækken, hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten.

Kl. 14:32

(Ordfører)

Pelle Dragsted (EL):

Mange tak, formand. Politik handler om at vælge, vælge mellem forskellige alternativer, mellem forskellige løsninger. Der findes ikke nødvendighed i politik. Der er ikke nogen nødtvungenhed, der er valg, og det er faktisk selve kernen i det, vi kalder for politik. Og de politiske valg, man tager, har konsekvenser. De rammer forskellige grupper på forskellig vis, ikke mindst i et samfund, der er præget af klasseskel som det danske. Nogle vinder, og nogle taber, nogle får flere muligheder, mere tryghed og mere frihed, og andre får mindre.

Jeg hører tit politikere tale om, at de vil gøre det, som er godt for Danmark. Men der er sjældent et politisk indgreb, der er godt for alle i Danmark. Det, der er godt for dem i toppen, er sjældent det samme som det, der er godt for dem i bunden eller dem i midten. Politik handler derfor ofte om at vælge side, vælge, hvis side man står på i de konflikter, der fordeler samfundets velstand, muligheder og frihed. Og det spørgsmål, man som borger og som vælger derfor altid skal stille sig selv er: Hvem er det, der bliver tilgodeset af den politik, der bliver ført? Hvem er det, der bliver svigtet, hvem vinder,

og hvem taber? Og det er også det spørgsmål, vi skal stille os selv, når vi i dag debatterer regeringens finanslovsforslag.

Et ord, der går igen mange steder i finanslovsforslaget, er jo ansvarlighed. Det kan man allerede læse i titlen. »En ansvarlig vej frem« hedder den, og det lyder jo godt. Men igen skal vi spørge selv: ansvarlig over for hvem, ansvarlig over for hvad? For finanslovsforslaget er ikke ansvarligt, og regeringen er ikke ansvarlig over for de mennesker, der lige nu er allerhårdest ramt på økonomien, og som har svært ved at betale regningen, fordi alt bare bliver dyrere. Der er ikke nogen hjælp til den førtidspensionist, der lige har hævet det sidste på opsparingen for at betale elregningen. Der er ikke noget hjælp til den butiksansatte eller den sosu, hvis husleje bare er steget, mens lønnen har stået stille. Der er heller ikke nogen hjælp til de familier, som lever med allerstørst fattigdom. De bliver overladt til sig selv og de stigende priser.

Finanslovsforslaget er heller ikke ansvarligt over for mange af Danmarks små erhvervsdrivende. Lige nu er der rigtig mange selvstændige, ikke mindst mange restauratører, som må dreje nøglen om og se deres livsværk gå tabt. Det er ikke, fordi de ikke er dygtige til at drive forretning, og ikke, fordi de ikke arbejder hårdt, men fordi regeringen ikke vil give dem bare lidt længere tid til at afdrage på de lån, som de blev tvunget til at optage, da corona lukkede landet ned. Også der svigter regeringen ansvaret.

Men særlig er finanslovsforslaget ikke ansvarligt over for klimaet. Hvordan kan man overhovedet få den idé at kalde et finanslovsforslag ansvarligt, når det ikke svarer på den største udfordring i vores tid? Klimarådet, altså det organ, som vi alle sammen herinde i fællesskab har nedsat for at overvåge, om vi overholder klimamålene, er kommet med en sønderlemmende kritik. De har sagt, at hvis der ikke handles øjeblikkeligt, altså ikke om et ½ år og ikke om 1 år, men nu, så kan vi ikke nå i mål, og så svigter vi vores generations vigtigste opgave. Men regeringen vil ikke tage ansvar, og når det gælder vores klima, må man bare kalde det her finanslovsforslag for dybt uansvarligt.

Et andet ord, som går igen i finanslovsforslaget, er stram. Regeringen fortæller, og det kommer vi nok også til at opleve senere, med alvorstunge miner, at vi er nødt til at spænde livremmen ind. Og ja, inflationen kræver, at der skal føres en stram økonomisk politik. Men igen skal vi spørge selv: Hvem er det, der skal spænde livremmen ind? Hvem er det, finanslovsforslaget er stramt over for? For det er ikke stramt over for alle. Det er ikke stramt over for de ejendomsspekulanter, som med finansloven får en skattelettelse på 1 mia. kr., altså 1.000 mio. kr. lige ned i foret på Blackstone og andre ejendomsinvestorer, som så kan fortsætte med at unddrage sig skat i Danmark, mens de presser huslejerne op for deres lejere.

Kl. 14:37

Der er der ingen smalle steder, deres ejerkreds kan fortsætte forbrugsfesten og bidrage alt det, de vil, til inflationen. Finanslovsforslaget er heller ikke det mindste stramt over for de selskaber, som spinder guld på inflationen, for vi skal jo huske, at det ikke er alle, der rammes af inflationen. Der er også dem, der vinder på inflationen: Energiselskaber, fødevarerproducenter og skibsfart har tjent milliarder på, at vores elregninger er eksploderet, og at vores dagligvarer bare er blevet dyrere og dyrere. Mærsk har lige netop udbetalt 100 mia. kr. i udbytter og tilbagekøb til sine ejere. Det er næppe noget, der ligefrem dæmper inflationen. Før valget sagde statsministeren, at der skulle lægges en skat på de her såkaldt overnormale profitter hos dem, der tjener tykt på inflationen. Det ville være retfærdigt, og det ville samtidig være en virkelig effektiv måde at stramme finanspolitikken på.

Men Socialdemokraterne er løbet fra det løfte som fra så mange andre, fristes jeg til at sige. Og derfor kan festen også fortsætte hos inflationsbaronerne med gigantprofitter til deres aktionærer og millionbonusser til dem, der spekulerer priserne op. Hvem er finans-

lovsforslaget så stramt over for? Hvem er det, der skal skrue ned og spænde livremmen ind, for at ejendomsinvestorer og inflationsbaroner kan fortsætte deres overforbrug? Det er almindelige danskere, det er lønmodtagere, det er pensionister, og det er studerende, som kæmper med høje priser og dyre regninger. Og så er det den velfærd, som vi alle sammen er afhængige af.

For ude i landets kommuner og regioner er de lige nu i gang med at skære dybt i vores velfærd. Hvorfor det? Fordi regeringen ikke vil kompensere kommunerne for de store merudgifter, *de* har fået på grund af inflationen, når deres elregninger stiger, og når deres vareindkøb bliver dyrere. Og dem, som betaler, er jo de mennesker, som har et handicap eller har en pårørende med et handicap, og som mister den hjælp, de har brug for. Det er vores ældre, som får kortere eller færre besøg fra hjemmehjælperen, eller det er vores socialt udsatte, som må stå længere i kø for at få den hjælp, de har brug for. Det er *dem*, finanslovsforslaget er stram over for, det er *dem*, der skal spænde livremmen ind.

Regeringen kunne have valgt at føre en inflationsdæmpende politik, som var socialt retfærdig, og hvor det var dem i toppen, dem, der har råd til det, dem med det højeste forbrug, der skulle spænde livremmen ind, og ikke den jævne dansker. Men regeringen har valgt det modsatte med det her finanslovsforslag.

Politik handler om at vælge, om at vælge, hvilken side man stiller sig på, og med det her finanslovsforslag stiller regeringen sig igen på de mest økonomisk privilegeredes side. Man er ikke på de lejeres side, som bekymret ser til, mens deres husleje stiger, men på de spekulanter side, der er årsag til det. Man er ikke på de lønmodtagers side, som skaber velstanden i det her land, men på de selskabers side, som presser priserne på dagligvarer og energi op, så lønnen bliver mindre værd. Flertallet i det her land har brug for en regering, der stiller sig på almindelige menneskers side, og som tager ansvar for dem og tager ansvar for klimaet og for fremtiden på vores planet. Men det er desværre ikke den her regering. Tak for ordet.

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Den første korte bemærkning er til hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokratiet.

Kl. 14:41

Benny Engelbrecht (S):

Tak for det, tak for ordførertalen. Tidligere i debatten kunne man få det indtryk af bemærkninger, som hr. Pelle Dragsted gjorde, at der blev færre offentligt ansatte som følge af den her finanslov, og jeg kender hr. Pelle Dragsted godt nok til at vide, at han også har læst dybt ned i finansloven, og det er rigtigt, at hvis man ikke tager højde for corona og de ting, der er coronarelaterede, så kan det godt se sådan ud. Hvis man tager højde for de coronarelaterede justeringer, bliver der ikke færre offentligt ansatte, men faktisk 3.000 flere offentligt ansatte. Med risiko for, at hr. Ole Birk Olesen nu så får en mulighed for at tage en anden runde omkring det, så synes jeg blot lige, at det er værd at tage det med i betragtning og høre Enhedslistens refleksion, i forhold til om det så giver anledning til justeringer af den kritik, der har været fremført tidligere i debatten i dag.

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 14:42

Pelle Dragsted (EL):

Nej, det gør det såmænd ikke, for vi kender alle sammen den udfordring, der er ude i kommunerne og i regionerne lige nu. Vi har selv hørt regeringen tale om det. Vi har hørt statsministeren tale om

det. Vi har hørt udenrigsministeren, som jo er en slags udenrigs/in-
denrigsminister, tale om, at vi mangler medarbejdere ude i vores offentlige sektor. Derfor er det da mærkeligt, at man med åbne øjne fører en politik, som medfører, at i året, der kommer, forsvinder der medarbejdere. Det kan da godt være, at der været nogle podere derude, som vi ikke har brug for længere, men mon ikke vi har brug for dem i vores børnehaver, i vores ældrepleje, på vores hospitaler og alle de andre steder, hvor der lige nu er kæmpestore problemer? Hvorfor vælger man, at det er *dér*, livremmen skal spændes ind, mens man ikke griber ind over for selskaber, som uddeler milliardgevinster, og som har tjent på inflationen?

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 14:43

Benny Engelbrecht (S):

Lige for en god ordens skyld: Der bliver ikke færre offentligt ansatte. Der bliver *flere* offentligt ansatte. Det er bare lige for at slå det fast, og det er jo dermed ikke afgjort, hvem det er, der er blevet flere af. Det kan vi jo ikke sige ud fra de generelle tal, der ligger. Og det er jo rigtigt, som hr. Pelle Dragsted siger, at der er nogle flere podere, men der er så nogle flere offentligt ansatte nogle andre steder, formodentlig i nogle forskellige kernestillinger i den offentlige sektor, og det er vel ikke dårligt.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 14:43

Pelle Dragsted (EL):

Problemet med den her regering er, at regeringen lader stå til over for den helt akutte situation, som vi står med på velfærdsområdet. Altså, vi har lige nu mennesker, som dør, fordi de ikke får den kræftbehandling, de skulle, i tide, og i den situation vælger man ikke at lave de nødvendige investeringer. Man snakker om en stram finanslov, men man strammer der, hvor det rammer de almindelige mennesker, i stedet for at stramme der, hvor det kunne ramme overforbruget hos nogle af de mennesker i vores samfund, som har mest. Det er det, der er problemet med regeringens økonomiske politik.

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Næste korte bemærkning er til hr. Henrik Frandsen, Moderaterne.

Kl. 14:44

Henrik Frandsen (M):

Mange tak for ordet, og tak for en god og fyldig ordførertale. En del af finansloven er inflationspakken, hvor man jo går ind og afsætter lidt over 2 mia. kr. – jeg kan ikke huske det eksakte tal – til at afhjælpe de borgere og butiksejere osv., som er hårdest ramt af inflationen. Og bl.a. er der også til udsatte børn og udsatte familier samlet afsat 400 mio. kr. – 300 mio. kr. direkte til udsatte familier og 100 mio. kr. til civilsamfundsorganisationer.

Enhedslisten valgte ikke at være med i udmøntningen af inflationspakken, hvilket virker underligt, når man har et meget stort hjerte for udsatte og også for butiksejere osv., kunne jeg høre i ordførertalen. Det kunne jeg godt tænke mig lige at få sat et par ord på, hvis ordføreren vil uddybe det.

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

- Kl. 14:45 **Pelle Dragsted (EL):**
Måske har spørgeren glemt, hvor pengene til at hjælpe de her udsatte familier kom fra. De kom fra de udsatte familier. De kom, fordi regeringen havde besluttet at stikke hånden ned i lommen på de fattigste danskere, vi overhovedet har, de fattigste familier, vi har, og skære i deres ydelser. Så tog man pengene over i den anden hånd, og så sagde man: Nu giver vi de her penge i inflationshjælp. Det var ikke engang alle, der fik det samme i hjælp. Det er da frækt at kalde det for hjælp. Det er da ikke hjælp at gøre mennesker fattigere i morgen, end de var i går. Der er tusinder af familier, som her i marts ikke fik den hjælp, de plejer at få.
Det var derfor, Enhedslisten stod uden for den aftale. Og i øvrigt var den også helt ufuldstændig, når det gælder førtidspensionister, og når det gælder de små erhvervsdrivende, som lige nu lukker, fordi de ikke kan betale deres coronalån tilbage. Danmark er et af de lande i Europa, som har givet allermindst i inflationshjælp til deres udsatte borgere og erhvervsliv.
- Kl. 14:46 **Tredje næstformand (Karsten Hønge):**
Hr. Henrik Frandsen.
- Kl. 14:46 **Henrik Frandsen (M):**
Det er korrekt, at man tog 300 mio. kr. fra udsatte familier og gav tilbage til udsatte familier, men jeg vil gerne minde om, at man toppede det op med 100 mio. kr. ekstra til civilsamfundsorganisationer – så det virkede bredt på en bred vifte af områder – samtidig med at nogle på de øvrige områder, som ordføreren også var inde på i sin tale, mindre butiksdrivende osv., også blev adresseret her, pensionister med varmegjælp osv.
Så jeg er stadig væk lidt forundret.
- Kl. 14:46 **Tredje næstformand (Karsten Hønge):**
Ordføreren.
- Kl. 14:46 **Pelle Dragsted (EL):**
Det var fint med hjælp til civilsamfundsorganisationer, men det kan fattige familier ikke betale deres husleje for; det kan fattige familier ikke betale deres børnefødselsdage for; det kan fattige familier ikke betale deres vinterstøvler for.
Sandheden er, at den her regering har efterladt de fattigste familier fattigere, end de var, midt i en inflationskrise, og det synes jeg er helt og aldeles utilgiveligt.
- Kl. 14:47 **Tredje næstformand (Karsten Hønge):**
Næste korte bemærkning er til fru Marianne Bigum, SF.
- Kl. 14:47 **Marianne Bigum (SF):**
Mange tak. Jeg vil egentlig kvittere ordfører Pelle Dragsted for en rigtig, rigtig fin tale og for nogle rigtig gode visioner, som jeg deler. Jeg vil særlig gerne sige tak for, at ordføreren nævner klimaet. Med IPCC-rapporten blev der jo kaldt på, at vi skal have omgående reduktioner i vores klimafureninger, og »omgående« betyder »nu«. Der er allerede i dag børn og familier, som kæmper for at kunne få mad og drikke og lider under de her konsekvenser, og konklusionerne har jo været soleklare, nemlig at hvis ikke vi gør noget nu som i dag i det her lokale, vil det også være vores børn, som fremover kommer til at kæmpe for at få mad og drikke. Så derfor vil jeg kvittere for det, og jeg deler fuldstændig ordføreren analyse af, at den her finanslov skulle være meget mere klimaambitiøs.
Også mange tak for at nævne den økonomiske situation, som kommunerne står i. Der er jeg og vi helt enige. Der er kommuner derude, der er nødt til at lukke skoler, fordi økonomien ikke hænger sammen. Særlig tak også for at nævne de små erhvervsdrivende.
- Kl. 14:48 **Tredje næstformand (Karsten Hønge):**
Vi siger også tak herfra. Så er det ordføreren.
- Kl. 14:48 **Pelle Dragsted (EL):**
Tusind tak for det. Det er rigtig dejligt, at Enhedslisten og SF deler så mange dagsordener. Det samarbejde, vi har, har altid været tæt og vigtigt, men det er blevet vigtigere i den nye politiske situation, der er, så tak for det. Jeg hørte ikke noget spørgsmål.
- Kl. 14:48 **Tredje næstformand (Karsten Hønge):**
Spørgeren.
- Kl. 14:48 **Marianne Bigum (SF):**
Det var der sådan set heller ikke. Det var en bemærkning. Men jeg er enig i, at vi har et godt samarbejde. Så vil jeg gøre det med de små erhvervsdrivende færdigt. Jeg er rigtig glad for, at Enhedslistens ordfører også nævner den her gruppe som nogle, som lider og stadig væk har det rigtig svært.
- Kl. 14:49 **Tredje næstformand (Karsten Hønge):**
Ordføreren.
- Kl. 14:49 **Pelle Dragsted (EL):**
Der er ikke nogen tvivl om, at der er nogle, der er kommet i klemme. Jeg ved godt, at argumentet ligesom er, at nu skal vi tilbage til almindelig darwinistisk markedsøkonomi, nemlig at hvis ikke de kan klare sig, må de gå ned. Og det er jo rigtigt nok, at sådan fungerer økonomien. Men i det her tilfælde er der bare tale om virksomheder, der sagtens kan være veldrevne og rentable, men som er blevet ramt af nogle meget uheldige stød. Først var det corona, og efterfølgende var det det her med de meget høje energipriser. Derfor forstår jeg simpelt hen ikke, at man hellere vil se dem gå konkurs og dermed i øvrigt miste det tilgodehavende, som man har, end at gå ind og give dem lidt længere løbetid på de lån, som de har. Det synes jeg er meget mærkeligt.
- Kl. 14:49 **Tredje næstformand (Karsten Hønge):**
Den næste korte bemærkning er til hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.
- Kl. 14:49 **Ole Birk Olesen (LA):**
Tak for det. Der sker jo ofte det, når vi fra Liberal Alliance tager ordet til Enhedslisten, eller når Enhedslisten tager ordet til Liberal Alliance, at det bliver sådan noget med, at det jo er helt forfærdeligt, men at man i det mindste var ideologisk på tallerstolen, og derfor kan vi diskutere noget ideologi nu.
Lad mig også tage fat i noget, som har udspillet sig her i salen i dag, nemlig at hr. Pelle Dragsted har glædet sig over, at vi er blevet et rigere samfund, men har givet æren for, at vi er blevet det, at vi har fået mere uddannelse. Det er desværre ikke sådan, og det er desværre ikke så simpelt. Ifølge Nationalbanken står uddannelsesef-

fekten i produktiviteten for cirka en tiendedel af den produktivitetstilvækst, der er i Danmark. Der er kun en tiendedel, der kommer fra uddannelse, resten kommer stort set fra investeringer, fra arbejdsgivere. Derfor skal vi tilskynde til investeringer for arbejdsgivere, så vi kan blive rigere. Er hr. Pelle Dragsted enig i det?

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 14:50

Pelle Dragsted (EL):

Vi skal have investeringer, men om de kommer fra arbejdsgivere, eller om de kommer fra demokratiske fonde, eller hvor de kommer fra, er sådan set ligeegyldigt. Men det er rigtigt nok, at når vi skal udvikle vores teknologi, skal vi investere, og det skal man i alle typer af samfund i øvrigt. Det grundlæggende i mit budskab var, at det, der grundlæggende har gjort os til et rigere samfund gennem de sidste 100 år, er produktivitet. Det er ikke regeringens arbejdsudbudsreformer. Det er, at når lønmodtagerne går på arbejde om morgenen, er de blevet dygtigere og dygtigere til at gøre deres arbejde. Det er dem, der skaber værdierne i det her samfund, og det er også derfor, det for mig er paradoksal, at man så for at øge velstanden yderligere vil straffe de mennesker, som skaber velstanden i det her land, f.eks. ved at stjæle deres fridag eller ved at gøre deres tilværelse som ældre ringere. Det synes jeg ikke hænger sammen. Jeg synes, man skulle belønne de mennesker, der skaber velstand i det her samfund.

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:51

Ole Birk Olesen (LA):

Når jeg synes, det er interessant, er det, fordi det anskueliggør hr. Pelle Dragsteds meget forsimplede tilgang til tingene, nemlig at politik handler om, hvem man giver til, og hvem man tager fra, og det er netop alt for forsimplet. Når vi gerne vil lette f.eks. skatten for dem, der investerer i produktion i Danmark, siger hr. Pelle Dragsted, at det er til de rigeste, og derfor er det dårligt. Mens vi siger: Nej, det øger tilskyndelsen til at investere i Danmark, og det gør os alle sammen rigere, også folk, der går på arbejde som lønmodtagere, at de udfolder deres arbejdskraft sammen med et bedre produktionsapparat, som giver et højere afkast.

Kl. 14:52

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 14:52

Pelle Dragsted (EL):

Jeg ved ikke, om jeg er sort-hvid, men jeg tror bare, vi er uenige om, hvordan man skaber et velstående samfund. Jeg tror ikke, det er tilfældigt, at samfund som de nordiske med relativt høj skattebetaling, men samtidig med et meget stort kollektivt fællesskab i form af gratis uddannelse, sundhed, tryghed og tillid, er blandt nogle af verdens rigeste lande. Forskningen underbygger ikke, at lavere selskabsskat skulle føre til rigere samfund – tværtimod.

Kl. 14:52

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Den næste korte bemærkning er til fru Fie Hækkerup, Socialdemokratiet.

Fie Hækkerup (S):

Tak, og tak for talen. Sidste år stemte 67 pct. af vælgerne for, at Danmark skulle træde ud af forsvarsforbeholdet og tilslutte sig EU's forsvarsagentur, så vi kan indgå i fælles ammunitionsindkøb til Ukraine. Det stemte vi igennem forleden i Folketinget, hvor Enhedslisten stemte nej. Derfor vil jeg høre, hvorfor Enhedslisten ikke vil støtte op om, at Danmark indgår i en fælles europæisk støtteindsats til Ukraine.

Kl. 14:52

Kl. 14:53

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 14:53

Pelle Dragsted (EL):

Jeg kender ikke det konkrete forslag, men det er vel givetvis, fordi vi ikke er en del af den aftale, fordi vi jo anbefalede et nej ved den her afstemning. Vi accepterer fuldt ud, at et stort flertal i befolkningen har afskaffet det forsvarsforbehold. Det er vilkårene nu, sådan er demokratiet. Vi havde set hellere set, at Danmark stod udenfor af en lang række årsager, som jeg ikke vil komme ind på her.

Men hvis det, som ordføreren antyder, er, at Enhedslisten ikke skulle stå bag opbakningen til den ukrainske frihedskamp mod den russiske besættelsesmagt, så må ordføreren gerne – vi skal sige det pænt – pakke sammen. Enhedslisten har støttet hvert eneste – hvert eneste – våbenbidrag til Ukraine, og det kommer vi også til at gøre i fremtiden.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:54

Fie Hækkerup (S):

Tak. Mig bekendt fremgår det stadig af Enhedslistens principprogram, at Enhedslisten arbejder for en udmeldelse af NATO. Derfor vil jeg også høre ordføreren, hvor mange procent af bnp ordføreren tror at Danmark skulle bruge på et forsvar for at garantere sin egen sikkerhed, hvis Danmark melder sig ud af NATO, og hvordan Enhedslisten så vil finansiere det.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 14:54

Pelle Dragsted (EL):

Jamen Enhedslisten går ikke ind for, at Danmark bare melder sig ud af NATO, hvis ikke der er et alternativ. Det var sådan set et fuldstændig klart resultat af den partikongres, vi havde sidste forår. Vi er jo ikke blinde for, hvad der foregår i verden, heldigvis.

Vi ser gerne en verden, hvor det, der garanterer staters sikkerhed, ikke er alliancer med konkurrerende militære supermagter, men er en regelbaseret international orden. Det arbejder vi for sammen med progressive kræfter i resten af verden. Men som situationen er lige nu, er det jo ret åbenlyst, hvis man f.eks. er Estland, at NATO så er en sikkerhedsgaranti, og at der ikke er andre. Og det anerkender vi.

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Så går vi videre til den næste korte bemærkning, som er fra fru Monika Rubin, Moderaterne.

Kl. 14:55

Kl. 14:58

Monika Rubin (M):

Mange tak. Flere penge, flere medarbejdere – flere medarbejdere, flere penge. Det er ofte det, jeg hører som værende det eneste løsningsforslag til de problemer, vi står med i vores velfærdssamfund. Enhedslisten er imod Sundhedsstrukturkommissionen, fordi man mener, at vi bare skal sende flere penge og have flere medarbejdere, men vi har også en klimakrise, og i den forbindelse mangler vi også medarbejdere. Der er mange andre steder i vores velfærdssamfund, hvor vi også mangler medarbejdere.

Hvis ikke vi reformerer, hvis ikke vi tænker over, hvordan vi gør tingene i vores velfærdssamfund, så kommer vi til at mangle endnu flere mennesker. Lægeforeningen estimerer, at vi kommer til at mangle 40.000 medarbejdere i sundhedsvæsenet, hvis vi fortsætter som nu. Hvad er løsningsforslagene fra Enhedslisten, ud over at vi skal sende flere penge og have flere medarbejdere?

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 14:56

Pelle Dragsted (EL):

Ja, der er brug for både flere penge og flere medarbejdere. Men det er sjovt, når man taler om, hvad der sker, hvis ikke vi reformerer, hvis ikke vi ændrer noget – altså, det lyder, som der ikke er nogen, der har tænkt på det før. Der er da ikke ét medlem herinde, der ikke synes, at vi skal ændre eller reformere. Problemet er jo, at denne og den tidligere regering har gjort ordet reform synonymt med nedskæringer og forringelser af almindelige menneskers rettigheder, og det er rigtigt, at den slags medvirker Enhedslisten ikke til.

Men vi har masser af bud på, hvordan vi kan skabe en bedre offentlig sektor med mere inddragelse af medarbejderne, med mindre new public management, som man kalder det, og hele den dumme måde at styre den offentlige sektor på, som vi har, hvor lederlagene er vokset på bekostning af menneskene på gulvet. Vi har også masser af forslag til, hvordan vi kan skabe mere arbejdskraft. Vi synes, at det, Venstre foreslog i valgkampen, om at give ret til fuld tid for offentligt ansatte, ville være fantastisk. Vi ville gerne indføre en lærepladsgaranti, så vi ikke har mennesker stående i kø. Vi er sådan set også åbne for udenlandsk arbejdskraft, hvis bare det er med en dansk overenskomst, som er godkendt af en dansk fagforening. Jeg kunne blive ved, men nu er tiden løbet ud. Vi har masser af forslag til, hvordan vi kan skabe mere beskæftigelse i Danmark.

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 14:57

Monika Rubin (M):

Ordføreren siger, at ingen mener, at vi ikke skal reformere, men hvorfor er det så, at der ikke er sket mere på sundhedsområdet, heller ikke mens I har været støtteparti for den tidligere regering? Hvorfor er det, at vi lige nu står med en sundhedskrise i vores sundhedsvæsen? For sidste år var kasserne jo fuldstændig åbne; regionerne kunne bruge de penge, de ville, på at få nedbragt puklen på operationstider. Der er ikke sket noget. Det, vi gør nu, er jo ikke nok. Så jeg forstår ikke den her modstand mod at gentænke hele vores sundhedsvæsen og se på, hvordan vi bruger ressourcerne mest hensigtsmæssigt.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 14:58

Pelle Dragsted (EL):

Vi har ikke nogen som helst modstand mod at gentænke ting eller gøre ting bedre – det ville jo være skønt. Men igen handler politik jo ikke om, at man gerne vil gøre noget; det handler om, *hvad* man gerne vil gøre. Og regeringen har nedsat en kommission, men for at være helt ærlig, så er det, der står, om, hvad der ligesom skal ske herinde, skrevet på et rimelig uigennemtrængeligt djøf-sprog – Ekstra Bladet lavede et sjovt klip om det i går. Jeg tror ikke, der er mange sygeplejersker derude, der læser det der og tænker: Yes! Her kom løsningen på mine udfordringer.

En af de ting, som Enhedslisten har peget på i mange, mange år – helt tilbage fra 2008 – er spørgsmålet om løn. Hvis ikke vi belønner de mennesker, der arbejder i den sektor, tiltrækker vi ikke de medarbejdere, og så kan vi ikke have en god offentlig sektor.

Kl. 14:58

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak til hr. Pelle Dragsted. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Samira Nawa, Radikale Venstre.

Kl. 14:59

(Ordfører)

Samira Nawa (RV):

Tak. Når finanslovsforslaget bliver fremsat og vi skal i gang med finanslovsforhandlinger, er det værd at huske på, at det, der forhandles om, jo i bund og grund er en lille del af statens husholdningsbudget. Derfor er det jo godt at få lejlighed til med den her debat at hæve os op i helikopteren og tage et blik på det samlede finanslovsforslag – ikke kun forhandlingsreserven – at tage et blik på, hvad finansloven ideelt set skal kunne, og hvad det er, politik skal kunne.

Spørger man mig og Radikale Venstre, er visionen at sikre lige muligheder for et hvilket som helst barn, der kommer til verden i Danmark. Uanset økonomiske kår, uanset social baggrund, uanset køn, herkomst eller handicap skal ethvert barn i Danmark have friheden til at kunne udleve sit fulde potentiale. Det er drømmen, og i den drøm ligger der jo også ønsket om et stærkt Danmark, et frit Danmark og ikke mindst et grønt Danmark, for lige muligheder går også på tværs af generationer, og kommende generationer har ikke samme mulighed for at nyde naturen, hvis vi giver en dårligere klode videre. Kommende generationer har ikke den samme mulighed for videns, dannelse og velstand, hvis vi leverer et fattigere samfund videre.

Men den drøm og det håb bliver ikke indfriet med den her finanslov eller med en hvilken som helst enkeltstående finanslov, for vi ser ind i en række udfordringer, som står uløste. Ja, vi ser ikke bare ind i dem; vi står faktisk midt i dem. De bliver gerne omtalt som kriser. Det drejer sig jo først og fremmest om klimakrisen. Vi har i løbet af de sidste par uger set nogle alarmerende rapporter, først fra Klimarådet og dernæst fra FN's Klimapanel, og i går var det earth overshoot day i Danmark. Det vil sige, at vi fra og med i dag og resten af året lever på rent og skært overforbrug. Hvis vores ressourcer var en abonnementsordning, ville der fra i dag af ikke længere løbe vand i hanerne eller være mad i køledisken før januar næste år. Vores abonnement på ressourcer er ganske enkelt brugt op for i år.

Generelt viser beregninger af menneskets økologiske fodaftryk, at verdens earth overshoot day i 1970'erne lå i december måned, mens den sidste år lå i juli på verdensplan. Og netop i går blev Danmark så land nr. 15, der har opbrugt sin forbrugskvote, og vi

er altså et af de lande i verden, der forbruger aller mest og trækker gennemsnittet i den forkerte retning.

Dertil kommer vores afhængighed af fossile brændsler fra bl.a. Rusland, og hvis vi mener det alvorligt, skal vi simpelt hen op i gear med at få udrullet fjernvarme. På den måde får vi sendt olie- og gasfyrene på pension, men altså ikke hvis fjernvarmepuljen igen og igen løber tør. Og så skal der i øvrigt også den rette arbejdskraft til, når der skal lægges rør, svejses osv. Så når der her skæres på Klimarådets bevilling og kun tilføres 20 mio. kr. til NEKST, den nationale energikrisestab, ja, så er der altså noget vej igen.

Den anden store udfordring eller krise, som vi står midt i, som også flere har nævnt her fra talerstolen i dag, er manglen på mennesker i økonomien. Man kan tale alt det, man vil, om klima, velfærd og udvikling i det private erhvervsliv, men uden arbejdskraft kan man ikke løse noget, og derfor er det vigtigt, at vi tager hul på nogle af de svære diskussioner om, hvordan vi får flere mennesker ind i økonomien. I Radikale Venstre peger vi bl.a. på en skatteomlægning, hvor vi fjerner nogle skattefradrag på bolig og giver det som skattelettelse på arbejde. Vi stiller os også kritiske over for, om der nu er brug for hele tre førtidige tilbagetrækningsordninger. Særlig er vi kritiske over for de to af ordningerne, som ikke er for nedslidte.

Den sidste udfordring, som jeg godt vil adressere, er en, som bringer mig tilbage til der, hvor jeg startede min tale, for vi er ret langt fra drømmen om lige muligheder for vores børn, når hvert syvende barn forlader folkeskolen uden at kunne læse, skrive og regne. Vi møder dem igen i kontanthjælpssystemet, i kriminalitetsregistrene og uden for uddannelserne. Det er et kæmpe svigt, og det er selvfølgelig også samfundsøkonomisk set ret trist, at så mange mennesker lever uden for fællesskabet i stedet for som en del af samfundet. Og så er der trivslen sådan helt generelt blandt vores børn og unge. Den er bare ikke høj nok. Det kræver, at vi tør investere i hele børn og unge-området, i vores uddannelser, vores folkeskole, vuggestuer, børnehaver og alt det, som omgiver vores børn.

Men som jeg indledte med, er det jo ikke gjort med den her finanslov eller en enkeltstående finanslov. Det kræver visioner, prioriteringer og ikke mindst også en vedholdenhed. Så opgaven med den her finanslov, som er stram og kedelig, som det flere gange er blevet nævnt heroppefra i løbet af i dag, og med en lille forhandlingsreserve er at kæmpe den så grøn som muligt, og det går Radikale Venstre konstruktivt ind i. Tak.

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Første korte bemærkning er til hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokratiet.

Kl. 15:04

Benny Engelbrecht (S):

Først og fremmest tak for talen og tilkendegivelsen om at gå konstruktivt ind i forhandlingerne. Jeg er rigtig glad for at høre de prioriteringer, som Radikale Venstre har i forhold til afkobling af gas og tilkobling til fjernvarme, og man må også sige, at når man ser på det tal, som er, for antallet af husstande, som er koblet til fjernvarme i 2022, er det en rigtig positiv udvikling.

Derfor har jeg måske også bare den bemærkning, at man jo også af finanslovsforslagets detaljer kan se, at der netop er prioriteret relativt meget i forhold til fjernvarmen i f.eks. § 29.24.32 og i § 29.24.33, altså afkobling fra gasnettet. Det er en direkte følge af de aftaler, som også er lavet med bl.a. Radikale Venstre. Så derfor hører jeg selvfølgelig også det, som Radikale Venstre siger om NEKST'en, den nationale energikrisestab, som er et radikalt forslag, der er taget med i forslaget til finanslov, og jeg hører, hvad Radikales overvejelser er i forhold til at gennemføre det.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:05

Kl. 15:05

Samira Nawa (RV):

Tak for anerkendelsen af, at det er et radikalt forslag, og vi er virkelig også glade for, at det er taget med, dels i regeringsgrundlaget, dels i finanslovsforslaget. Vi kunne godt tænke os, at der var sat nogle flere penge af. For det handler jo også om at finde arbejdskraften. Det handler om, at der skal være en koordinerende indsats, en akut indsats. Det er i hvert fald sådan, vi anskuer klimakrisen, og det er korrekt, at vi har sat penge af til fjernvarme som en del af inflationsforhandlingerne. Det er ikke nok, hvis man spørger Radikale Venstre, og derfor kunne det jo også være en del af det, som NEKST'en skulle kunne.

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:06

Benny Engelbrecht (S):

Jeg håber i hvert fald, at vi i fællesskab kan kigge nærmere på NEKST'en, og det er også blevet præsenteret af klima- og energiministeren i dag, og det handlede bl.a. om, hvad det er for nogle personer, der skal stå i spidsen for arbejdet, og formålet er jo først og fremmest at sikre, at vi kan fjerne nogle af barrierer for, at man kan gennemføre projekter hurtigere.

Jeg tror ikke, der er nogen her, der er i tvivl om, at netop hastigheden, hvormed vi kan gennemføre projekteringerne, er vigtig, altså det med, at der ikke pludselig er en frø i vejen – for nu at sige det, som det er – som man måske godt hele tiden har vidst var der. Det vil sige, at den slags teknikaliteter går hen og bliver det, der bliver bremsekloksen for den grønne omstilling.

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:07

Samira Nawa (RV):

Jeg er meget enig i, at det, som den nationale energikrisestab skal kunne, jo netop er at fjerne de barrierer, der måtte være, og at kunne klare noget akut. For det, vi sammenligner det med, er jo den NOST, der blev nedsat under coronakrisen, og som netop også var tværgående og anviste os politikere vejen til hurtig handling.

Vi lykkedes jo med at bekæmpe corona i fællesskab. Det skal også lykkes i forhold til klimadagsordenen. Men det går ikke uden mere finansiering og øvrigt også hænder til f.eks. at lægge fjernvarmerørene ud.

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Næste korte bemærkning er til hr. Henrik Frandsen, Moderaterne.

Kl. 15:07

Henrik Frandsen (M):

Mange tak, og tak for en god og fyldig ordførertale. Jeg vil også blive ved klimaområdet. Det er jo sådan, at der på hele klimaområdet er lavet masser af gode, bindende aftaler – og jeg ved, at både Radikale Venstre og selvfølgelig Moderaterne tilslutter os dem – hvor vi har et mål om i 2030 at nå 70 pct. samlet set i klimareduktioner. Det består af en hel masse delelementer, og nu er det blevet sagt flere gange i løbet af dagen, at regeringen er uambitiøs eller ikke har

ambitioner nok på klimaområdet. Men er det ordførerens opfattelse, at der ved at afsætte flere penge i den her finanslov så vil være større sandsynlighed for at nå det? For vi har jo forpligtet os til at nå de 70 pct. Ville det hjælpe på den 70-procentsmålsætning at afsætte flere penge her? Ville det egentlig det?

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:08

Samira Nawa (RV):

Jeg er sådan set ikke skeptisk over for ambitionerne, for det er jo ord, og det er aftaler om nogle mål. Det er mere handlingen, jeg efterlyser. Når vi f.eks. laver en pulje til henholdsvis fjernvarme og afkobling, havde vi jo gerne fra radikal side set, at det hele var gået til fjernvarmepuljen, hvis man ville den grønne omstilling. For det er jo der, CO₂-effekten er størst. Det er bare et eksempel på, hvordan man godt kunne have været mere grønne.

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:09

Henrik Frandsen (M):

Nu er det jo sådan med fjernvarme, at det ikke bare er at knipse med fingrene, og så er det der. Der skal faktisk planlægges, der skal graves, der skal entreprenører til, der skal gravemaskiner til, og der skal medarbejdere til, som vi jo så i øvrigt også mangler på mange andre områder. Så er det ordførerens opfattelse, at hvis vi f.eks. havde afsat dobbelt så mange penge, ville man også kunne grave dobbelt så mange fjernvarmerør ned, når det nu ikke er til at skaffe en entreprenør til at grave fjernvarmerør ned?

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:09

Samira Nawa (RV):

Tingene kan jo ikke stå alene, og det kom jeg også ind på i min tale. En af de tre kriser, vi står i, mener jeg faktisk er mangel på arbejdskraft. Så vi burde jo sætte større infrastrukturprojekter i stå og sætte al indsats ind for at få udlagt fjernvarmerørene. Men omvendt nytter det heller ikke, at en fjernvarmepulje, der er oversøgt, løber tør igen og igen.

Kl. 15:10

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Næste korte bemærkning er til hr. Torsten Schack Pedersen, Venstre.

Kl. 15:10

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det, og tak for talen. Og tak for anerkendelsen af NEKST, som jo er et godt eksempel på, at det ikke alene er økonomi, der er afgørende. Der bliver brugt rigtig mange penge på den grønne omstilling. Der vil blive brugt endnu flere, og det er der brug for, men det er jo også vigtigt, at hvad der måtte være af benspænd undervejs, kan blive fjernet, så det ikke er en kamp mellem myndigheder eller ting, der står i vejen, som gør, at vi ikke kan sætte de projekter i gang, som vi gerne vil.

I forhold til afkobling og fjernvarme er der vel også det aspekt, hvilket jeg håber De Radikale er opmærksomme på, at det jo ikke er alle steder, man må forvente der kommer fjernvarme. Der er nogle af de steder, hvor der i dag er naturgas, og derfor er afkoblingsstøt-

ten jo altså også vigtig i forhold til den grønne omstilling, for at eksisterende naturgaskunder kan blive koblet af naturgasnettet og så etablere eksempelvis en varmepumpe for på den måde også at mindske CO₂-belastningen.

Jeg skal bare lige hurtigt høre, om Radikale Venstre anerkender, at den økonomiske ramme er den rigtige i forhold til den inflations-situation, vi står i.

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:11

Samira Nawa (RV):

Jeg havde faktisk skrevet det ud af min tale, fordi jeg nævnte bl.a. i spørgsmålet til ordføreren, at det er godt, at vi har en stram finanslov. Det anerkender vi behovet for i Radikale Venstre henset til inflationen. Det betyder også, at vi har en mindre forhandlingsreserve. Vi kunne godt tænke os en forhandlingsreserve, sådan som vi har set ved tidligere finanslove, som også rækker ind i 2024 og 2025, sådan at de ting, vi måtte blive enige om, er levedygtige ind i fremtiden, så det ikke bare er en pulje, man forhandler om, så at sige.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:12

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg er glad for, at vi så heldigvis ser ens på den økonomiske situation – at det er nødt til at være en stram finanslov. For det er sådan set det, der er bagtæppet. Det, der rammer danskerne allerhårdst, er en høj inflation, og derfor er vi nødt til at agere inden for en ramme, som sikrer, at vi ikke puster til inflationen. Inflationen skal ned, for den udhuler danskernes realløn. Den gør det dyrt at tage i supermarkedet, og folk er med rette bekymrede for deres privatøkonomi.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:12

Samira Nawa (RV):

Hvis det er forsøgt udlagt som en uenighed med Radikale Venstre, skal det bare lyde herfra: Det er vi ikke uenige om. Inflationen er, som den er, og det nytter ikke noget, at vi fra politisk hold puster til den. Det var i øvrigt også noget, Nationalbanken var ude at sige her i sidste eller forrige uge. Den kan arbejde med renten, men vi andre har til opgave at sikre en stram finanspolitik i den situation, vi er i.

Kl. 15:13

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Den næste korte bemærkning er til fru Lisbeth Bech-Nielsen, SF.

Kl. 15:13

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Jeg vil bare gerne have opklaret noget, som ordføreren sagde. Ordføreren sagde, at vi mangler hænder. Er det ikke mere korrekt at sige, at vi mangler kompetencer, og at vi mangler folk, der vil arbejde inden for de områder, som i hvert fald mange af os synes er rigtig vigtige, i velfærdsjob, i vores sundhedsvæsen, som elektrikere, med at opsætte vindmøller og andet?

Vi har aldrig haft så mange lønmodtagere på det danske arbejdsmarked, som vi har haft her ved årsskiftet – 3 millioner mennesker – og i de kommende år frem til 2030 stiger arbejdsstyrken med 55.000 mennesker, på trods af hvad man sådan kontraintuitivt skulle mene,

fordi folk også bliver ældre osv. Så er hovedproblemet ikke, at vi gerne skulle skabe nogle strukturer, så folk arbejder med det, som vi samfundsmæssigt synes er afgørende at få folk til at arbejde med?

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:14

Samira Nawa (RV):

Jeg tror faktisk ikke, jeg sagde »hænder«, men »mennesker«, for jeg er blevet belært om, at det ikke er rart, når man er nogle af de mennesker, der er brug for rundtomkring på f.eks. sygehusene eller i børnehaverne, at man bliver omtalt som »hænder«. Men uanset hvad har spørgeren jo ret i, at det er kompetencer, der efterspørges.

Jeg mener så ikke, at vi kan tvinge vores unge mennesker ind i forskellige uddannelsesretninger, fordi det er sådan, vi ønsker det herfra. Men man kan give rigtig mange incitamenter, og man kan også se på nogle af de 45.000 unge mennesker, der står uden job, uden beskæftigelse, om man kan opkvalificere, så de passer til det, der efterspørges på arbejdsmarkedet

Kl. 15:15

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:15

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Der er alle mulige – også menneskeligt – meget store negative konsekvenser ved, at så mange unge står uden for vores arbejdsmarked. Men man kan bare ikke blive ved med at pege på den gruppe som den, der ligesom skal gøre, at vi har arbejdskraft til de områder, vi taler meget om i de her år. For den gruppe har vi jo så rigeligt indhentet antalmæssigt i de senere år, hvor vores arbejdsstyrke bare er steget og steget. Og vi har jo kunnet se – og det har jo næsten været uforklarligt – hvor mange flere der er kommet ind i vores arbejdsstyrke, så mange flere lønmodtagere, så mange flere beskæftigede. Så vi bliver vel nødt til at gøre noget for også at få mennesker til at ville arbejde der.

Kl. 15:15

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Tak. Ordføreren.

Kl. 15:15

Samira Nawa (RV):

Nu var det en gruppe, jeg nævnte, fordi jeg tænkte, at fru Lisbeth Bech-Nielsen og jeg måske faktisk kunne blive enige om, at det her er en gruppe af unge mennesker, som vi skal hjælpe. Men det er da klart, at vi i Radikale Venstre også har andre idéer til reformer og også en tanke på, at vi ikke nødvendigvis finder alle herhjemme i Danmark. International arbejdskraft er der lavet aftaler om, men man kan godt gøre det endnu bredere, og dertil er der også andre reformer, som jeg også kom ind på i talen.

Kl. 15:16

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Den næste korte bemærkning er til hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 15:16

Pelle Dragsted (EL):

Mange tak, og tak for en rigtig fin tale og ikke mindst et fokus på klimaet, som jo er så presserende og bekymrende. Jeg vil i forlængelse af det, Venstres ordfører sagde, spørge lidt ind til det her med inflationen. For der er jo ikke nogen, der, tror jeg, er uenige i, at

vi ikke skal føre en økonomisk politik, som bidrager til inflationen, altså det vil sige, at der skal føres en stram finanspolitik.

Men er ordføreren ikke enig i, at det jo er nemt at sige? Og det næste spørgsmål er så, hvem det er, den skal være stram over for, altså med andre ord hvem det er, der skal dæmpe forbruget, og hvem det er, der ikke skal dæmpe forbruget. Med den her finanslov kan vi f.eks. se, at ejendomsinvestorer får en skattelettelse på 1 mia. kr. Omvendt ved vi lige nu, at kommunerne kæmper, fordi de ikke bliver kompenseret for den inflation, som de er ramt af. Det er omkring 1,6 mia. kr., de skal spare af den årsag. Mener ordføreren, at det her finanslovsudkast fra regeringen er stramt over for de rigtige?

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:17

Samira Nawa (RV):

Det er rigtigt, at vi nok bredt set er enige om, at rammerne er de rigtige, altså i forhold til stramhedsgraden af finansloven henset til den økonomiske situation. Det er da klart, at nogle af dem, som hr. Pelle Dragsted selv talte om, da han indtog talerstolen, altså nogle af de allermest udsatte børnefamilier, også er nogle af dem, som vi i Radikale Venstre rigtig gerne ville have hjulpet permanent i en aftale, som vi indgik sammen i vores partier.

Så er balancerne bare helt perfekte? Det mener jeg ikke de er. Men når det kommer til den forhandlingsreserve, der er, så ser jeg det som Radikale Venstres opgave at gå ind og forhandle balancerne bedst muligt med det, der er overladt til forhandlinger. Men nej, det er ikke en finanslov i balance, sådan som Radikale Venstre ville have fremlagt den.

Kl. 15:18

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:18

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det svar. Jeg synes, det er rigtig godt, at vi får den her diskussion gjort lidt mere nuanceret. For jeg synes, der kommer de her påstande om, at nogle bare ønsker, at der skal bruges penge. Det, der er spørgsmålet, er jo: Hvor strammer vi ind, og hvor giver vi mere slip? Og derfor kunne jeg da godt tænke mig at høre, om den radikale ordfører kunne forestille sig nogle modeller, hvor man kunne stramme nogle andre steder. Partiet har tidligere været inde at kigge på, at der er nogle meget store boliggevinster og andet, og at man så til gengæld kunne lette lidt over for f.eks. vores sundhedsvæsen, vores velfærd, hvor der lige nu skæres ret voldsomt ned ude i kommunerne.

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:19

Samira Nawa (RV):

Ja, noget af det, som jeg også var inde på i talen, er jo sådan en omfordeling i skattesystemet, som vi godt kunne se for os, altså i forhold til boligskat over for skatten på arbejde. Men inden for den inflationsaftale, som vi lavede, og som Enhedslisten desværre ikke var med i, kunne vi også godt have set noget omfordeling. Var det nu nødvendigvis sådan, at pensionister skulle have en så stor engangsscheck versus nogle børnefamilier, som i den grad var udsatte, også for vi talte om inflation, og det så var der, man skulle gøre det midlertidigt i stedet for permanent?

Kl. 15:19

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til fru Monika Rubin, Moderaterne.

Kl. 15:19

Monika Rubin (M):

Tak. Nu er det virkelig ikke for at være polemisk, og jeg beklager på forhånd, hvis det kommer til at fremstå sådan. Klimaet fylder rigtig meget i ordførerens tale, og det er rigtig glædeligt. Men jeg hører også ordføreren sige, at det bare er ord, og at der mangler handling. For ganske nylig blev det bekræftet, at hr. Martin Lidegaard fik tilbudt Klimaministeriet i regeringen, hvis man var gået med i regeringen. Derfor undrer jeg mig over, at De Radikale ikke er med i regeringen. Kunne ordføreren sætte et par ord på det?

Kl. 15:20

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 15:20

Samira Nawa (RV):

Tak. Når man bruger vendingen, at nu er det ikke for at være polemisk, så er det oftest, fordi man netop har et ønske om at være polemisk. Men nej, Radikale Venstre er ikke med i regeringen, obviously – det er åbenlyst for enhver – og det er vi ikke, fordi vi netop synes, at klimaet ikke blev prioriteret godt nok. Det blev prioriteret rigtig flot i ord, men vi har haft en tvivl om, om der også ville følge handling med. Og nu er der gået 100 dage, før NEKST blev nedsat.

Der er også andre politiske områder, som Moderaterne også besidder en ministerpost på, f.eks. uddannelsesområdet. Lige nu er der blevet samlet otte partier uden for regeringen, som råber op imod en halvering af kandidatuddannelserne. Så det er simpelt hen politikken, den er gal med. Hvis vi bare ville have ministerbiler, jamen så kunne vi da fint have sat os ind i dem og rulle rundt. Det var bare ikke det, vi ville i Radikale.

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 15:21

Monika Rubin (M):

Mange tak. Men er det ikke netop på klimaministerposten, at De Radikale ville kunne gøre den største forskel for klimaet, frem for at stå udenfor og råbe?

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 15:21

Samira Nawa (RV):

Vi står ikke udenfor og råber, men vi prøver at hæve regeringens ambitioner og den moderate klimaministers ambitioner. Og nej, man ville ikke kunne have gjort noget, hvis der i en samlet regering var et flertal imod handling. Og Radikale Venstre ville som bekendt have været de syv mandater, der ikke var afgørende for et flertal.

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til hr. Rasmus Lund-Nielsen fra Moderaterne.

Rasmus Lund-Nielsen (M):

Jeg er nysgerrig på at høre om en ting, som jeg egentlig gerne vil kvittere ordføreren for at adressere i sin tale, og det er, at det er hver sjette elev, som forlader folkeskolen uden basale færdigheder. Altså, det er en mærkesag for Moderaterne og noget af det, som ligger mig på sinde som undervisningsordfører. Så jeg er egentlig bare nysgerrig på at høre, hvad ordføreren tænker er årsagen til, at hver sjette forlader folkeskolen uden de her færdigheder.

Kl. 15:22

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 15:22

Samira Nawa (RV):

Det er et rigtig godt spørgsmål, og jeg tror ikke, det er en debat, vi bare sådan lige kan blive færdige med. Der er jo nok grundlæggende et skolesystem og en folkeskole, som er blevet bundet alt for stramt. Der mangler nogle frihedsgrader for dem, der arbejder der, og ser man på niveauet under, altså børnehaver og vuggestuer, så er der en personalemangel og dermed også nogle børn, som kan blive overset og f.eks. ikke få den individuelle undervisning, som man måtte have behov for. Så jeg tænker, at problemerne er mange, som nævnt i talen, og at det ikke er en snuptagsløsning, der skal til her.

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 15:23

Rasmus Lund-Nielsen (M):

Grunden til, at jeg spørger, er jo, at det er et problem, der har været, desværre, i mange årtier. Lige nu diskuterer vi jo også i regeringsordførerkredsen, hvad vi kunne gøre ved det, ikke? Og det er noget, vi har meget fokus på. Så jeg er også bare optaget af, om ordføreren har nogle konkrete forslag til, hvad der skal gøres for at løse det her problem.

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 15:23

Samira Nawa (RV):

Fra Radikales side kunne vi rigtig godt tænke os, at der blev sat ekstra ind med lærere og pædagoger, for vi tror, at de voksne faktisk har en stor betydning for børn og unges ve og vel, ikke bare mens de er små, men også langt ind i fremtiden. Så det er i hvert fald et sted at starte. Og det kræver massiv investering. Det kræver, at vi lægger en langsigtet plan og ikke bare fikser det med en enkelt finanslov. Og så skal man i øvrigt også tale trivsel hele livet igennem, også når de unge rammer ungdomsuddannelserne, og også når de rammer universitetet. Der er trivsel stadig væk et spørgsmål. På samme måde som vi andre har arbejdsmiljøregler, bør man også have undervisningsmiljøregler rundt omkring.

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til fru Charlotte Bagge Hansen fra Moderaterne.

Kl. 15:24

Charlotte Bagge Hansen (M):

Tak for ordet. Klimapolitik betyder rigtig meget for mig, det betyder rigtig meget for Moderaterne, og jeg er også meget nysgerrig på det og vil gerne lære mere. Jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren: Hvilke konkrete ting er det, ordføreren ikke kunne få igennem på klimaområdet ved regeringsforhandlingerne, siden ordføreren og ordførerens parti ikke ønsker at indgå i regeringen? Lad os endelig få nogle gode bud, for incitamentet i den her regering er jo at levere på klima. Så jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren: Hvilke konkrete ting kunne I ikke få igennem på klimaområdet, som gjorde, at I ikke ønskede at gå med i en regering?

Kl. 15:25

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:25

Samira Nawa (RV):

Som jeg nævnte for ordførerens kollega, var det sådan set ikke ord, det skortede på. Der blev skrevet mange fine ord ind i det afsnit om regeringsgrundlaget, som handler om klima, og godt for det. Men det, vi har set hidtil, og det, vi ser med finansloven, der fremlægges, er jo 20 mio. kr. over 2 år til en national energikrisestab, altså en energikrisestab, der skal løse det mest akutte problem, vi har lige nu. Det er jo ikke særlig ambitiøst. Der er et finanslovsforslag, der skærer i bevillingen til Klimarådet næste år. Det er ikke særlig klimaambitiøst. Og opsætning af havvind og landvind er gået i stå, så der er nok at handle på.

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:26

Charlotte Bagge Hansen (M):

Jeg synes ikke, ordføreren svarede helt på mit spørgsmål, for det går på: Hvad tænker ordføreren at vi konkret kunne gøre for at have en bedre klimapolitik?

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:26

Samira Nawa (RV):

Så opsætning af landvind er ikke konkret? Opsætning af havvind er ikke konkret? Forlængelse af Klimarådets bevilling er ikke konkret? En fjernvarmepulje er ikke konkret? Jeg synes, det lyder meget konkret.

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til fru Samira Nawa. Næste ordfører er hr. Peter Kofod fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:26

(Ordfører)

Peter Kofod (DF):

Tak for det, formand. Det er i virkeligheden en lidt speciel finanslovsdebat i dag. Både i forhold til tidspunktet for debatten, men også det faktum, at Danmark har en flertalsregering, hvilket gør det muligt for regeringen at vedtage nøjagtig den finanslov, som den vil, reelt uden at spørge andre af Folketingets partier om opbakning.

Det er, efter vores mening, en meget lille forhandlingsreserve, der er lagt op til. Når andre ordførere har kaldt finansloven for kedelig, så er det jo ikke helt forkert. Der er mindst talt ikke lagt op til mange nye eller store idéer om Danmarks udvikling. Men jeg vil gøre det helt klart, at Dansk Folkeparti gerne tager ansvar, og vi er absolut interesseret i at være en del af en aftale, også selv om at det, ja, er en lidt kedelig aftale, der lægges op til. Vi må forstå på regeringen, at vi har mere i vente.

Jeg vil derfor benytte lejligheden til at skitsere nogle ting, i forhold til hvordan vi synes at en finanslov, som ikke er nær så kedelig, kunne have set ud med indflydelse fra Dansk Folkeparti. For os er det helt afgørende, at vi sikrer de ældre bedre vilkår.

Mange ældre har arbejdet og tjent Danmark igennem et langt liv og dannet grundlag for den rigdom, der findes i det danske samfund, og vi synes helt generelt, at ældreområdet fylder alt for lidt i den politiske debat. Vi har brug for at give ældreområdet et ordentligt løft, og det er et bredt område. Det handler både om, hvordan vi uddanner fremtidens personale, der skal tage sig af de skrøbeligste ældre i vores samfund, det handler om tilbagetrækning, det handler om, hvordan vi fastholder aktive seniorer på arbejdsmarkedet, det handler om, hvordan vi bremser udhulingen af pensioner osv. osv.

Vi har også et ønske om at beskutte de energiselskaber og de mellemhandlere, der p.t. forgylder medarbejdere med voldsomme bonusser og meget store millionbeløb, bl.a. på baggrund af nogle enorme prisstigninger for ganske almindelige forbrugere. De forgyldes, mens mange danskere gisper efter vejret økonomisk.

Derudover er det afgørende for Dansk Folkeparti at gøre hverdagen lettere for ganske almindelige danske familier. Vi vil derfor prioritere en nedsættelse af momsen på fødevarer, så danske familier billigt kan købe god og sund mad, ligesom vi ønsker at give de danske familier mulighed for at købe bedre og sikrere biler. Det vil vi gøre ved at sænke registreringsafgiften. Vi synes, at det kun er rimeligt, at familierne får mulighed for at transportere sig selv sikkert og billigt, og vi ved, at de høje afgifter er en hindring for, at mange køber sig en tryggere bil. Det vil vi give danskerne mulighed for.

Verden er desværre også blevet et farligere sted. Det blev vi sidst mindet om, da Rusland invaderede Ukraine. Krig i Europa blev en ny realitet. Det forudsætter også store investeringer i vores forsvar, hvor der snart skal forhandles et nyt forlig på plads. Vi vil selvsagt gerne være en del af et kommende forsvarsforlig, hvis det reelt styrker vores udsultede forsvar, som har brug for ny styrke og store investeringer. Og så vil vi prioritere danskernes tryghed. Det vil vi gøre ved at styrke samfundets muskler, altså vores mænd og kvinder i uniform, uanset om det er dem, der patruljerer vores gader og stræder, holder ro og orden i vores fængsler eller holder sammen på vores forsvar. Ansatte i politiet, kriminalforsorgen og forsvaret fortjener ikke alene respekt og anerkendelse; de fortjener bedre rammer og reelle investeringer.

For at opsummere vil jeg sige: Vi vil løfte de ældres vilkår, holde hånden under danske familier, der kæmper hårdt for at få tingene til at hænge sammen, og gøre Danmark tryggere igennem investeringer i Danmarks muskler. Hvis regeringen eller andre partier har et ønske om det eller noget derhenad, så stiller vi os til rådighed i forhandlingerne, i forligskredse eller i kommende aftaler for at nå de mål. Det synes vi også vi hidtil har vist, senest med inflationspakken og den store Ukraine-fond. Tak for ordet.

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Den første korte bemærkning er fra hr. Torsten Schack Pedersen, Venstre.

Kl. 15:31

Kl. 15:34

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for talen. Og tak for en konstruktiv tilgang og for at fremhæve nogle af de ting, som vi er meget enige om, både i forhold til at sikre de 2 pct. til forsvaret i 2030, så vi kan få det løft af forsvaret, som er yderst påkrævet, og i forhold til ønsker på en række områder, hvor vi må sige at vi i hvert fald har et sammenfald i intentioner.

Jeg vil så slå ned på nogle områder, hvor jeg måske er lidt forundret over Dansk Folkepartis udmeldinger på det seneste. Jeg skal bare høre, om det er korrekt, at Dansk Folkeparti stadig mener, at inflationshjælpapakken ikke skulle have været på de 2,4 mia. kr., men på 10 mia. kr. Og så er der det forslag, Dansk Folkeparti kom med forleden, om at afskaffe registreringsafgiften. Det er et stort løfte til 18-19 mia. kr. Jeg skal bare høre: Hvordan har Dansk Folkeparti tænkt sig at finansiere det?

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 15:32

Peter Kofod (DF):

Det er jo to spørgsmål, jeg får stillet. Allerførst tak for anerkendelsen af, at nogle af de dagsordener, vi har, er de samme som dem, regeringen har berørt.

Hvis vi starter med inflationspakken, er det jo fuldstændig rigtigt, at Dansk Folkeparti gik til valg på en inflationspakke med nogle højere ambitioner end det, vi nåede frem til, da pakken blev forhandlet på plads. Det er nu også mit indtryk, at det gælder for i hvert fald ét regeringsparti, at der var nogle højere ambitioner for inflationspakken, men det var nu engang der, vi kunne ende. Men det er fuldstændig rigtigt, at vi gerne havde gået skridtet videre. Vi havde jo også forslag til finansiering med i de forhandlinger, der var. Et af elementerne nævner jeg her i talen, og det er jo f.eks. beskatning af mellemhandlere på energimarkedet. Der havde vi nogle andre og højere ambitioner end dem, regeringen havde, men det er fair nok, at vi er uenige.

Så er der spørgsmålet om registreringsafgiften. Det er fuldstændig rigtigt, at vi har en stor ambition om, at det skal blive billigere for danskerne at købe en god bil. Det er jo noget, vi har arbejdet sammen om med bl.a. hr. Torsten Schack Pedersens parti, men det kan vi måske lige lave en opfølgning på.

Kl. 15:33

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 15:33

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Og tak for, hvad jeg betragter som en præcisering af, at man ønsker at reducere registreringsafgiften. Det, jeg har set, er, at man ønsker en afskaffelse af registreringsafgiften, og det er et ret vidtgående forslag rent økonomisk – det er ret mange penge. Derfor kunne jeg bare stadig væk godt lige tænke mig at spørge: Hvor skal de penge komme fra? For det er, som hr. Ole Birk Olesen – jeg tror, det var ham – sagde, altid let for politikere at bruge penge, men det kan ofte være lidt vanskeligere, når de skal findes. Så hvad angår det her store tilsagn fra Dansk Folkeparti om at ville afskaffe registreringsafgiften, hvor skal pengene så komme fra?

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Peter Kofod (DF):

Vi kan starte med at reducere den og tage det skridt for skridt. Jeg bliver spurgt helt konkret om, hvor jeg vil finde finansiering til det, og jeg har jo allerede nævnt én finansieringskilde til inflationspakken, så den kan jeg jo ikke genbruge. Så det, jeg vil nævne for hr. Torsten Schack Pedersen i dag, er, at vi gerne vil give ulandsbistanden et kritisk eftersyn. Det ønske har vi jo ventileret før. Og så er det også et faktum, at hvis vi strammer skruen mere på udlændingeområdet, vil der også være noget at komme efter der.

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til hr. Henrik Frandsen, Moderaterne.

Kl. 15:34

Henrik Frandsen (M):

Mange tak, og tak for en rigtig god ordførertale, hvor jeg også fornemmede der var en stor grad af imødekommenhed i forhold til at finde en aftale. Det, der får mig til at stille et spørgsmål, er ældreområdet, hvor ordføreren jo siger, at hele ældreområdet har brug for et løft. Ældreområdet er jo et af de velfærdsområder, vi har, og vi har jo i regeringen en analyse af, at alle vores velfærdsområder er under pres. En af de største udfordringer, vi har, er at skaffe medarbejdere, og et løft bliver tit oversat til, at der skal tilføres flere penge, så man kan ansætte flere medarbejdere osv. Deler ordføreren og Dansk Folkeparti den analyse, at vi har rigtig mange velfærdsområder, som er under pres, og at det, der i bund og grund er den eneste løsning for rigtigt at komme i mål med at sikre den fremtidige velfærd, er, at vi får reformeret hele velfærdsområdet?

Kl. 15:35

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 15:35

Peter Kofod (DF):

Jeg er i hvert fald fuldstændig enig i, at vi er nødt til at kigge velfærdsområdet igennem, og når vi har fat i ældreområdet, må man bare sige – og det er jo en lykkelig ting – at danskerne bliver ældre. Det går bedre i vores samfund. Vi lever længere, end vi har gjort før. Det er jo en enormt lykkelig ting, men det betyder så også, at vi skal have flere folk til at passe ældre mennesker. Vi skal tilføre flere ressourcer. Det giver en række udfordringer. Så selvfølgelig er der masser af ting, der skal kigges på, og det ville simpelt hen være forkert, hvis jeg stod på den her talerstol og sagde, at det bare handlede om, at der skulle pumpes flere penge ned i den offentlige økonomi. Det handler om mange forskellige ting. Så hvis regeringen har et mål om, at man vil kigge på de ting og over de næste mange år gøre noget for både at løfte ældreområdet, men også løse nogle af de brændende platforme, der er på det område, så er vi absolut med; så vil vi meget gerne være en del af det.

Kl. 15:36

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 15:36

Henrik Frandsen (M):

Jamen det tager jeg meget positivt imod. Når man laver reformer, er det nogle gange sådan, at der er nogle reformer, hvor folk står og jubler og siger: Yes, det er dejligt. Så er der andre reformer, som i udgangspunktet er upopulære, men hvor man, når man kommer over på den anden side af dem, godt kan se, at det var det rigtige og det,

der skulle til. Der vil jeg gerne høre, om Dansk Folkeparti er med på at lave reformer, som måske ikke er populære i nuet, men hvor man på den lange bane godt kan se, at det er det rigtige.

Kl. 15:36

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:37

Peter Kofod (DF):

Hr. Henrik Frandsen, prøv at kigge på, hvilke forlig det er, vi er en del af. Altså, Dansk Folkeparti er vævet ind i aftaler på Christiansborg – aftaler og forlig, som vi er stolte af. Så jeg synes egentlig, at de sidste 25 års historik beviser, at vi er et parti, der tager ansvar og er med.

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til fru Lisbeth Bech-Nielsen, SF.

Kl. 15:37

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Jeg vil også gerne spørge ordføreren omkring det store emne i dag, nemlig beskæftigelsen. Stigningen i antallet af beskæftigede lønmodtagere, fra før corona ramte os, er 200.000. Der er kommet 200.000 flere mennesker ind i arbejdsstyrken på de få år, der er gået. Hvis man tæller tilbage til før finanskrisen i 2007, er det 300.000. En del af det er faktisk indvandring udefra, men det synes jeg ikke vi skal diskutere i dag, for jeg ved, hvor ordføreren står. Jeg vil bare gerne stille det samme spørgsmål, som jeg også stillede til den radikale ordfører. Når vi aldrig har haft flere mennesker på arbejdsmarkedet, 3 millioner mennesker, og vi nu taler, som jeg også mener er reelt, om den brændende platform på en række velfærdsområder og også i industrien, så er det vel ikke nødvendigvis løst med at få endnu flere mennesker i beskæftigelse. Er der ikke noget andet, der skal til?

Kl. 15:38

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:38

Peter Kofod (DF):

Jeg forstår i virkeligheden ikke helt spørgsmålet, for jeg synes da, det er glædeligt, at der er flere mennesker, der i beskæftigelse. Jeg har da et ønske, og det tror jeg hele Folketinget har, om, at så mange som overhovedet muligt i vores samfund er en del af det arbejdende fællesskab. Så jeg forstår slet ikke præmissen for spørgsmålet her.

Kl. 15:38

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:38

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jeg har så ikke været tydelig nok. Vi taler om, at der skal flere mennesker ud på arbejdsmarkedet, at vi skal rekruttere mere arbejdskraft, at vi skal lave reformer for at få flere mennesker ud på arbejdsmarkedet, men når vi i dag, hvor vi aldrig har været, og det er glædeligt, flere mennesker på arbejdsmarkedet, står med nogle fuldstændig næsten uoverskuelige strukturelle problemer, på trods af at der aldrig har været flere mennesker på arbejdsmarkedet – problemer, vi ikke stod med for 10 år siden, da der var færre mennesker på arbejdsmarkedet – er det så ikke noget andet, der skal til, end at vi alene bare har et mantra om, at der skal flere mennesker ud på arbejdsmarkedet?

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:39

Peter Kofod (DF):

Jeg synes ikke, at vi alene har et mantra om, at der bare skal flere ud på arbejdsmarkedet. Jeg tror, der skal mange ting til. Og så vil jeg advare mod sortsyn, for nu har jeg siddet og lyttet her dagen igennem til de taler, der har været fra talerstolen. Der er kriser overalt. Sundhedsvæsenet er i krise. Klimaet er i krise. Alt muligt er i krise. Hvis man ser folketingsdebatter fra 10 eller 30 år tilbage i tiden, har der også været masser af problemer i det danske samfund. Det er derfor, vi har valgt 179 medlemmer. Det er jo for at løse nogle af de problemer.

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til hr. Dennis Flydtkjær, Danmarksdemokraterne.

Kl. 15:40

Dennis Flydtkjær (DD):

Tak for ordet. Som Venstres ordfører også var inde på, er den lette politik jo at komme med forslag eller komme med drømme om, hvad man godt kunne tænke sig. Det svære er så, når man skal finansiere det. Det er i hvert fald tit der, jeg gennem min tid i politik har oplevet at det bliver svært.

Men hvis man bare skal nævne tre ting, som Dansk Folkeparti har foreslået på det sidste, er det bl.a. inflationshjælp, der kostede 10 mia. kr. Registreringsafgiften skal afskaffes; det koster 18 mia. kr. Pensionsalderen skal ikke stige; det koster 45 mia. kr. Det er bare tre forslag, der koster over 70 mia. kr. Så kan man i Dansk Folkeparti løfte sløret lidt for, hvordan man skal finansiere de her drømme? For drømme er jo altid godt, og forslag er nemme at komme med. Men at finde 70 mia. kr. er nok ikke lige så nemt. Så hvor vil man finde 70 mia. kr. til bare de her tre forslag? Så ved jeg jo, at Dansk Folkeparti også har andre forslag på hylderne, men bare de her tre er altså over 70 mia. kr.

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 15:40

Peter Kofod (DF):

Jamen jeg synes, det er rigtig godt med store drømme og store ambitioner for, hvordan det danske samfund kunne se ud. Nu har jeg jo nævnt tre finansieringskilder i min taletid her, bl.a. til hr. Torsten Schack Pedersen. Men der kan jo givetvis findes flere, også ved afbureaukratisering af den offentlige sektor. Der er jo masser af forslag at tage og gribe i. Det synes jeg sådan set er fair nok.

Jeg vil også sige, at Dansk Folkeparti jo er et parti, der, når vi er med i aftaler, finansierer de ting, vi gør. Ellers havde vi jo ikke været en del af forlig og aftalekredse og alt muligt andet. Så det mener jeg nu godt jeg kan stå på mål for.

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 15:41

Dennis Flydtkjær (DD):

Nu nævnte man, at en finansieringskilde kunne være ulandsbistanden. Altså, hvis man fjernede hele udviklingsbistanden, havde man

jo så ikke engang fundet en tredjedel af pengene. Så der skal nogle ret store finansieringskilder til for at finde 70 mia. kr. bare til de her tre forslag. Så jeg vil egentlig høre, om Dansk Folkeparti har tænkt sig at fremlægge en eller anden økonomisk plan, så man også kan se, hvordan det hænger sammen økonomisk. Jeg har været her i mange år, og jeg har i hvert fald ikke lige så nemt kunnet trylle 70 mia. kr. frem til bare tre forslag. Jeg tænker, at der forhåbentlig må være en eller anden økonomisk plan på vej.

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:41

Peter Kofod (DF):

Jamen det kan jeg løfte sløret for faktisk også er en ambition, vi har. Vi ønsker at fremlægge en økonomisk plan, så det kan Danmarksdemokraterne jo glæde sig til. Så kan vi sammenligne.

Kl. 15:42

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 15:42

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det, og tak for talen og ikke mindst det her fokus på, om jeg så må sige, de jævne mennesker derude, som bliver ramt af inflationen. Jeg tror, ordføreren sagde, at det var en kedelig finanslov. Men det er jo ikke alle, den er kedelig for. De ejendomsinvestorer, der får en skattelettelse på 1 mia. kr., synes nok, den er meget sjov. De her selskaber, som har spundet guld på krisen, og som fredes for den her skat på en overnormal profit, synes nok også, det er rimelig morsomt. Så den er kedelig for almindelige mennesker; ikke så kedelig for dem oppe i toppen af samfundet.

En af de ting, som ordføreren nævnte, var at nedsætte momsen, og det er jo også noget, der virkelig koster mange penge. Der er også en anden vej at gå, som nogle af vores nabolande har gjort, og det er jo at lægge et pres på fødevarerbranchen for at sænke priserne. I Frankrig har de indgået en frivillig aftale. I Sverige har finansministeren indkaldt dagligvarebranchen, altså fødevarerbranchen, til et krisemøde og sagt, at nu går den simpelt hen ikke længere, og at nu skal priserne ned, fordi omkostningerne er gået ned. Hvad tænker Dansk Folkeparti om at lægge et moderat fysisk pres på fødevarerbranchen?

Kl. 15:43

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren. Værsgo.

Kl. 15:43

Peter Kofod (DF):

Det er jo en spændende idé. Jeg er nødt til at se det nærmere – jeg kender ikke til det svenske eksempel. Men der har jo i hvert fald været en diskussion om f.eks. smør for nogle måneder siden og om, hvordan prisudviklingen havde været der, og hvordan der er nogle mellemmand. Lad mig sige, at prisudviklingen jo ikke altid slår igennem, fordi der er det her mellemlag af forretninger og kæder og alt muligt andet. Det er vi da villige til at se på. Jeg ved ikke lige, hvordan man skulle gøre det, men jeg har jo heller ikke set det svenske eksempel, og det er måske det bedste, fordi det svenske samfund minder ret meget om det danske.

Kl. 15:43

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Så vil jeg gerne bede Pernille Vermund om at komme herop – nej, Pelle Dragsted har sin anden korte bemærkning. Vi havde lige sådan et skift her. Så giver vi ordet til Pelle Dragsted.

Kl. 15:44

Pelle Dragsted (EL):

Tak – det er helt i orden. Og det er også i orden, at ordføreren ikke kender til eksemplerne. Men det er meget interessant, for det blev rejst som en politisk debat, faktisk af Enhedslistens søsterparti i Sverige, og efter finansministeren så har indkaldt de her matjætter, som de kalder dem, altså de tre store supermarkedskæder, til et møde, er de faktisk frivilligt gået ud at sige, at nu sænker de prisen på en lang række basisvarer.

Så det har virket der, det har virket i Frankrig, og jeg synes, at regeringen sidder lidt stille herhjemme i forhold til at få lagt det pres på branchen.

Kl. 15:44

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Peter Kofod, værsgo.

Kl. 15:44

Peter Kofod (DF):

Jamen det lyder spændende. Det ser jeg gerne på, men som sagt kender jeg ikke eksemplerne fra Sverige og Frankrig.

Kl. 15:44

Den fg. formand (Annette Lind):

Så vil jeg gerne give ordet til fru Pernille Vermund. Værsgo.

Kl. 15:44

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Jeg vil gerne følge op, hvor hr. Dennis Flydtkjær sluttede. Det er jo rigtig mange penge, man i Dansk Folkeparti nu vil give tilbage til danskerne. Som borgerlig er jeg glad for, at Dansk Folkeparti er kommet på banen, f.eks. med at afskaffe registreringsafgiften.

Det er jo store milliardbeløb, man har lovet danskerne før valget, og man er også et parti, som – uanset om regeringen er rent socialdemokratisk eller det nu er den her teknokratiregering – er meget hurtige til at kalde regeringer vælgerbedragerer eller sige, at de er nogle, der ikke overholder de valglofter, de har givet.

Så jeg kunne godt tænke mig at høre: 1) Hvor skal pengene komme fra, og 2) hvornår kommer den her økonomiske plan, som DF gerne vil komme med?

Kl. 15:45

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 15:45

Peter Kofod (DF):

Tak for det. Jeg synes nu ikke, jeg står heroppe på talerstolen og kalder folk bedragerer. Det vil jeg helst ikke gøre. Men det er fuldstændig rigtigt, at vi har en ambition om, at borgerne skal have flere af deres egne penge mellem hænderne. Det er fuldstændig rigtigt.

Det er også derfor, vi har været ude at sige det, som vi har sagt om registreringsafgiften, og der agter vi da at komme med en økonomisk plan, der sådan mere gennemarbejdet end det, jeg kan gøre i taletiden her, skal anvise, hvordan vi vil gøre, og hvor pengene skal komme fra. Det kan jeg bekræfte. Hvornår den kommer, kan jeg jo ikke stå at sætte en dato på, altså. Men vi har store ambitioner om at komme med en plan, ja.

Kl. 15:46

Kl. 15:48

Den fg. formand (Annette Lind):
Fru Pernille Vermund, værsgo.

Den fg. formand (Annette Lind):
Værsgo.

Kl. 15:46

Kl. 15:48

Pernille Vermund (NB):

Jamen det lyder som sagt godt, at man nu bakker op om noget, der minder om skattelettelser. Men hvis man er borgerlig, er man jo også meget optaget af, at pengene skal passe, og jeg synes et eller andet sted, det virker lidt bizart, at man starter ud med at love nogle penge, og at man så først bagefter skal finde ud af, hvor pengene skal komme fra.

Så kunne man ikke sætte nogle flere ord på, 1) hvor pengene skal komme fra, og 2) hvornår den her økonomiske plan kommer? Partiet har jo eksisteret i mange år i modsætning til Nye Borgerlige, som ikke har så mange år på bagen; der har været god tid til det. Hvornår kommer planen, og hvorfor har man ikke lavet en plan før?

Kl. 15:46

Den fg. formand (Annette Lind):
Hr. Peter Kofod, værsgo.

Rasmus Lund-Nielsen (M):

Jeg tror bestemt også, at vi gerne vil holde døren åben til ordførerens parti. Nu nævner du bare det der med, at I har en tradition gennem 25 år for at være med i politiske aftaler, og det vil jeg også gerne kvittere for. Men jeg mindes også, at det tilbage i bl.a. 2016, da I var støtteparti til VLAK-regeringen, var lidt svært at komme igennem med særlig de her arbejdsudbudsreformer i forhold til helhedsplanen, der blev fremlagt det år. Så jeg vil bare høre, om der er nogen konkrete arbejdsudbudsreformer, apropos også de andre spørgsmål, til at skaffe finansiering, som ordføreren tænker Dansk Folkeparti kunne gå med på.

Kl. 15:48

Den fg. formand (Annette Lind):
Hr. Peter Kofod.

Kl. 15:48

Peter Kofod (DF):

Ja, det må man jo spørge folk, der kom før mig, om, altså hvorfor man ikke har haft en plan før. Men det er så vores ambition at gøre det nu, og det er vores klare ambition, som jeg også redegjorde for, at vi, bl.a. når det kommer til biler, vil sørge for, at danskerne får billigere, sikrere biler. Det synes vi egentlig at rigtig mange fortjener.

Så kommer vi selvfølgelig også til, når vi fremlægger det forslag endeligt, at vise, hvor finansieringen kommer fra. Og jeg har jo allerede nævnt nogle finansieringskilder tidligere i debatten, men vi kommer selvfølgelig til at fremlægge en fuldstændig plan, ja.

Kl. 15:47

Peter Kofod (DF):

Jamen det kommer vi til at forhandle om. Og så vil jeg så sige om den periode der, at jeg synes, at når man kigger tilbage på det borgerlige Danmark dengang, blev der gjort for mange ting i de blå partier for at genere hinanden og sørge for, at andre ikke kom i mål med projekter, i stedet for at man satte sig ned og kiggede på, hvad vi egentlig måske kan sammen, og det synes jeg må være et enormt læringspunkt for mange.

Kl. 15:49

Den fg. formand (Annette Lind):
Så vil jeg gerne give ordet til hr. Rasmus Lund-Nielsen fra Moderaterne. Værsgo.

Den fg. formand (Annette Lind):

Der er ikke flere korte bemærkninger, så jeg vil gerne sige tak til DF's ordfører, hr. Peter Kofod. Så skal vi sige velkommen til Alternativets ordfører hr. Torsten Gejl. Værsgo.

Kl. 15:49

Kl. 15:47

Rasmus Lund-Nielsen (M):

Mit spørgsmål går på at forsøge at konkretisere spørgsmålet fra min partikollega hr. Henrik Frandsen i forhold til det her med reformer. Hvor står Dansk Folkeparti, når det kommer til at være villig til at indgå i nogle aftaler omkring arbejdsudbudsreformer, helt konkret?

Kl. 15:47

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak, formand. I Alternativet synes vi ikke, det går så godt med regeringens klimapolitik. Vi synes, at den forrige regering gik lidt i stå i slutningen af sidste regeringsperiode, og vi har netop hørt Moderaternes finansordfører sige, at Moderaterne tager speed ud af dansk politik. Vi er helt enige og medgiver, at deres klimaminister har sat klimapolitikken næsten i stå.

Der kommer rapport efter rapport, der siger, at klimasituationen er mere alvorlig, end vi havde troet, og alligevel præsenterer regeringen en finanslov med færre klimainvesteringer, end vi har set i mands minde. I februar i år kom Klimarådet med sin årlige bedømmelse af regeringens muligheder for at nå målsætningen om at reducere CO₂-udslippet med 70 pct. inden 2030. Rådet skriver, at der er høj risiko for, at regeringens klimainsats *ikke* vil bringe Danmark i mål. Og det giver jo egentlig fin mening, når man ser på det faktum, at det danske CO₂-udslip faktisk er steget med 1 pct. fra 2021 til 2022.

I marts kom IPCC-rapporten, hvor der står, at Parisaftalens temperaturmål kræver umiddelbare og massive reduktioner i udledningerne, og at der er brug for at opskalere tekniske løsninger som f.eks. at fjerne CO₂ fra atmosfæren.

I går var det så den danske earth overshoot day. Her viser en årlig opgørelse, at vi i Danmark har brugt vores del af Jordens ressourcer for hele året. Resten af vores forbrug er på planetens klimakredit. Vi forbruger rigtig, rigtig meget. Vi importerer meget, vi smider

Den fg. formand (Annette Lind):
Ordføreren.

Kl. 15:47

Peter Kofod (DF):

Det kommer an på, hvad regeringen vil. Altså, hvis regeringen vil lave reformer, der går i vores retning, er vi sådan set interesserede i det.

Jeg står ikke her på talerstolen og lukker døre til regeringen. Jeg synes egentlig, at jeg brugte store dele af min taletid på at prøve at holde døre åbne og sige, at vi gerne vil noget som parti, at vi gerne vil være en del af noget, og at vi gerne vil tage ansvar for noget – og så er der nogle prioriteter, som jeg jo har nævnt. Så jeg har ikke lyst til at lukke døren til ordførerens parti. Jeg har lyst til, at Dansk Folkeparti skal være med til en hel masse.

meget ud, og vi er ikke særlig gode til at genbruge. Vi tillader os at forbruge Jordens knappe ressourcer hurtigere end 180 andre lande i verden.

I lyset af alt dette havde vi håbet på en offensiv reaktion fra regeringen med dette års finanslov. Vi havde håbet på en klimaakutpakke, der skød den danske klimaindsats i gang på en måde, så ingen var i tvivl. Alligevel vælger man at lave en finanslov, som stort set er blottet for klimainvesteringer; en finanslov, der er så uambitiøs på klimaområdet, at regeringen finder anledning til at undskylde for det i forordet. Samtidig står regeringens ministre ude i byen og siger, at den her regering er mere grøn end den forrige. Altså, man bliver oprigtigt i tvivl om, hvorvidt det er den samme planet, vi er i gang med at redde.

Jeg tror, at vi her i Folketinget er nødt til at komme til en væsentlig erkendelse. Danmark er ikke noget foregangsland på klima – og heller ikke på miljø og natur for den sags skyld. Som jeg sagde tidligere i talen, tillader vi os at forbruge Jordens knappe ressourcer hurtigere end 180 andre lande i verden.

Regeringen bliver så ved med at sige, at vi har en af verdens mest ambitiøse klimalove. Og ja, vi har en klimalov, der har som målsætning at reducere CO₂-udslippet med 70 pct. inden 2030, og ja, det var en af verdens mest ambitiøse klimalovgivning i 2019. Men for det første er den ikke længere ambitiøs nok. Som statsministeren sagde i valgkampen, har vi nu udledt så meget CO₂, at reduktionsmålet burde hæves til 80 eller 85 pct., hvis vi skal leve op til Parisaftalen. Den slags snak stoppede så brat, da hun dannede en centrum-højre-regering, men det gør jo ikke holdningen mindre rigtig. Og for det andet er der ikke længere nogen, der tror på, at vi når de 70 pct. CO₂-reduktion inden 2030.

I sidste folketingsperiode kom klimaministeren igen og igen tilbage fra internationale klimakonferencer og fortalte, hvor meget ros han havde fået af ministre og politikere fra andre lande for Danmarks ambitiøse klimalov. Når han kom tilbage til Danmark, mødte han studenter, der sultestrejkede for klimaet på Slotspladsen eller lignede sig fast til Folketingets trappe i protest mod regeringens klimanøl. Han mødte grønne organisationer, som var mere og mere desperate for at få Danmarks klimapolitik tilbage på sporet, ligesom de er i dag, hvor 20 grønne organisationer kommer med et kæmpe klimaopråb til regeringen. Det fortæller simpelt hen, at regeringen har været i sin egen lille boble, når det kommer til klimapolitikken, mens dem, der har mest forstand på klimapolitik i Danmark og verden, er et helt andet sted.

Her må jeg simpelt hen appellere til regeringen: Kom ud af jeres klimaboble. Kom ud og lyt til dem, der ved mest om klimaudfordringerne. Læs dommedagsrapporterne og hold op med at sige, at det går rigtig godt med klimaindsatsen i Danmark. Kom ud og lyt til jeres eget Klimaråd, der siger, at I ikke kommer i mål med jeres klimamålsætning. Og lad for guds skyld være med at lave besparelser på rådet, fordi det har modet til at kritisere regeringen.

Alternativet har allerede forladt finanslovsforhandlingerne. Vi har været med i de seneste finanslove, og det har vi været meget glade for, men i år er vi ikke engang i nærheden af at sætte vores grønne stempel på en finanslov. Venstres ordfører sagde fra talerstolen i dag, at der aldrig har været så store grønne investeringer i en finanslov, som der er i årets finanslov. Det synes vi godt nok er et utroligt udsagn, når vi i Alternativet kun ser 20 millioner nye kroner til grønne investeringer ud af en finanslov, som jo budgetterer med mere end 1.000 mia. kr.

Socialdemokratiets ordfører sagde, at Alternativet bare kunne være blevet i forhandlingerne og forsøgt at forhandle nye klimatiltag ind i loven. Men regeringen har valgt, at der kun er 200 mio. kr. at forhandle om, som skal deles mellem ni partier potentielt. Regeringen ved godt, at der er brug for milliarder af kroner for at få

vores klimapolitik tilbage på sporet, og det har der også været i de finanslove, som Alternativet har sat sit grønne stempel på.

Kl. 15:54

For at Alternativet kunne overveje at stemme for en finanslov, skulle der selvfølgelig være en grøn akutpakke som førsteprioritet. Det er der kommet fra dem, der hedder 92-Gruppen, der tæller omkring 20 organisationer, heriblandt kæmpestore spillere som Danmarks Naturfredningsforening, Greenpeace, Den Grønne Ungdomsbevægelse, Mellemfolkeligt Samvirke og Oxfam IBIS. 92-Gruppen er kommet med konkrete forslag til, hvad der kan gøres på kort sigt for at reducere CO₂-udslippet og dermed få Danmarks klimapolitik tilbage på sporet. Og da jeg jo mildest talt har kritiseret klimaministeren for at sidde solidt på sine hænder i Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, skylder jeg også at nævne, hvilke initiativer der kunne have været på finansloven, hvis man havde levet op til Alternativets forventninger.

92-Gruppen peger tilsammen på besparelser på 6,3 mio. t CO₂ frem til 2025. Det er nok til at få Danmark tilbage på klimasporet og endda sigte mod endnu højere reduktionsmål end 70 pct. i 2030.

På transportområdet lyder nogle af forslagene sådan her: Indfør højere benzin- og dieselfgifter; stop salg af fossile biler og varevogne i 2024; reducer hastigheden på motorvejene; fjern CO₂-tunge vejanlæg i infrastrukturplanen.

På landbrugsområdet lyder forslagene sådan her: Omlæg 250 ha fra 1-årige til flerårige afgrøder; reducer dyrebestanden med 15 pct.; indfør en afgift på 750 kr. pr. t CO₂ på landbruget fra 2025; fordobl Danmarks økologiske areal inden 2027; fjern moms på økologiske fødevarer.

På affaldsområdet foreslår 92-Gruppen opsamling af metan fra lossepladser.

På elektricitet- og varmeområdet foreslår gruppen at omstille yderligere 50.000 huse fra fossil gas og olie inden 2025 og at bygge tagfladebaseret solcelleanlæg i rigtig, rigtig stor stil.

På industriområdet foreslår de hurtigere indfasning af en CO₂-afgift for industrien og at hæve CO₂-afgiften med 200 kr. pr. t.

Så kære regering, kom nu i gang!

Og det er ikke bare 92-Gruppen, som tilbyder klimaministeren en gavebod af lavthængende frugter. Den grønne tænketank CONCI-TO har også en lang række forslag, der kan fungere på kort sigt. Blandt dem er: Den tunge vejtransport skal over på strøm; der skal skabes omfattende infrastruktur til cykling; vi skal have en forhøjet flyafgift; vi skal have en brændstofafgift, der forhøjes til det tyske niveau; og vi skal genåbne infrastrukturaftalen og stoppe med at forlænge Danmark med asfalt.

Så kære regering, kom nu i gang!

Fra Alternativets side bakker vi op om alle de her forslag. Mange af dem står i vores eget partiprogram, og vi kan supplere med et par stykker mere, nemlig at plante udstrakte ålegræsbelter til havs, som opsuger masser af CO₂, at reducere antallet af dyr i landbruget yderligere, som de gør i Holland, og at stoppe importen af 1,7 mio. t soja dyrket steder, hvor der skulle have stået regnskov. Det sidste bidrager ganske vist ikke til den danske CO₂-reduktion, men vi bliver også nødt til at tænke på, hvor store ødelæggelser CO₂-udslippet skaber i resten af verden, når vi importerer soja fra områder, hvor der er fældet regnskov.

I Alternativet har vi været glade for at være med i finanslovsaftalerne de seneste år. Vi har været med til at finde milliarder til nye klima- og naturinvesteringer. Vi var også med i inflationspakken, som blev vedtaget for nylig, med flere hundrede grønne millioner. Så når nu skaden er sket og finansloven er blevet en klimamæssig fiasko, så håber jeg, at regeringen vil plukke fra Alternativet, fra CONCITO, fra 92-Gruppen og fra alle andres gode forslag, når man begynder at forberede den næste finanslov om få måneder.

Nu har vi set en finanslov, der er den ringeste på klimatiltag i mange år. Lad os lave en i efteråret, der er den bedste på klima, miljø og natur i mange år. Så skal jeg love for, at den får Alternativets grønne stempel. Tak, formand.

Kl. 15:58

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Torsten Gejl for ordførertalen. Der er en kort bemærkning fra hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:58

Pelle Dragsted (EL):

Først tak for en rigtig god tale, og også tak for det tætte samarbejde mellem Enhedslisten og Alternativet. Jeg deler fuldstændig, jeg ved ikke, om jeg skal kalde det fortvivlelsen, men den her nærmest desperation over, at vi ser det, der sker, og at vi hører de beskeder, vi får fra IPCC, fra forskere, fra Klimarådet, og at det ligesom bare ikke går ind.

Vi har en regering, der snakker om at være modig og ligesom at skulle løse vor tids store kriser, men når det drejer sig om den allerstørste af dem, vil man ikke tage de skridt, der skal til. For der er ikke nogen krisebevidsthed. Det prøver regeringen vist at etablere på andre områder, men altså ikke på det her område, og mit spørgsmål er, og det er måske et lidt stort spørgsmål til 2 minutters besvarelse: Hvad tænker ordføreren at vi i den grønne blok, som man vel kan kalde den, nu gør med den regering?

Kl. 15:59

Den fg. formand (Annette Lind):

Jeg vil bare sige, at det er 1 minut, vi har til rådighed. Værsgo.

Kl. 15:59

Torsten Gejl (ALT):

Vi sørger for, at de rigtige forslag altid er til stede; vi slår os sammen med de store netværk og de grønne organisationer uden for Folketinget; vi hjælper med at vise regeringen, at der er mange, mange danskere, der virkelig kræver klimahandling. Det har altid gjort indtryk på en regering, når det viser sig, at befolkningen kræver rigtig meget af en bestemt ting.

Kl. 16:00

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 16:00

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Det var et rigtig godt svar, og det kan jeg i hvert fald love at vi i Enhedslisten meget, meget gerne bidrager til sammen med Alternativet.

Kl. 16:00

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 16:00

Torsten Gejl (ALT):

Selv tak.

Kl. 16:00

Den fg. formand (Annette Lind):

Så vil jeg gerne sige tak til Alternativets ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og så er det Nye Borgerliges ordfører. Værsgo, fru Pernille Vermund.

Kl. 16:00

(Ordfører)

Pernille Vermund (NB):

Krise – i forskellige former nævnes ordet hele fem gange i de første fem linjer af regeringens finanslovsforslag. Set ud fra et kynisk perspektiv kan man måske godt forstå regeringen. Alt er på ingen måde fryd og gammen, og statsministeren har tidligere haft held med krisekommunikation. Så hvorfor ikke indrette sig derefter og se kriser som sin eksistensberettigelse? Hvorfor ikke give danskerne indtrykket af, at i alle de her kriser er der en, der altid kommer dem til undsætning – mor Mette, eller noget?

I min optik lyder midterregeringen, der blev solgt som handlekraftig, mere eller mindre som et ekko af embedsmænd fra det bureaukratiske EU-system i Bruxelles. Den vil endnu mere af det kedelige, vi har set i årtier – mere stat og mindre menneske.

Jeg og Nye Borgerlige vil en anden vej. Og derfor har vi fremlagt en økonomisk 2035-plan for et mere borgerligt Danmark. Det er en plan, hvor politikerne bestemmer mindre og danskerne bestemmer meget mere selv, også over flere af deres egne penge. Det er en plan, hvor politikerne ikke frådser med pengene, så det går ud over kernevelfærden og danskerne, som tvinges til at betale en langt højere skat end nødvendigt. Det er en plan, hvor vores skattesystem forenkles, så vi sparer penge til administration og bureaukrati, og så danskerne i fremtiden får meget lettere ved selv at regne ud, hvad de skal betale i skat. Det er en plan, der gør Danmark rigere og danskerne friere, og hvor der altid er en hjælpende hånd til dem, der ikke kan klare sig selv.

Desværre bruger regeringen et andet kompas. Man ønsker at gennemføre reformer for bl.a. at kunne ansætte flere i den offentlige sektor. Med et øget skatteprovenu vil man skabe øget råderum til investeringer i den offentlige velfærd. Man vil altså ikke ændre på den offentlige beskæftigelse, som stak af under fru Mette Frederiksens første periode som statsminister – tværtimod. Man vil poste flere penge i en planøkonomi, og så regner man med, at den lige pludselig vil fungere. Danmark har næstflest offentligt ansatte pr. indbygger i OECD, og den offentlige beskæftigelse er siden starten af corona steget med ca. 40.000. Det er påfaldende, at man åbenbart har ambitioner om at øge udgifterne endnu mere. Og hvem har egentlig mærket, at servicen i det offentlige skulle være blevet bedre? Ingen – det er nok mit bedste bud. Og derfor bør vi selvfølgelig tage en grundig debat om, hvordan vi indretter os i fremtiden.

En af løsningerne, som jeg ser det, er, at danskerne kan vælge den velfærd, de rent faktisk har behov for. Giver vi borgerne den ret og det ansvar, vil vi kunne få langt mere for pengene. Pengene skal følge den enkelte borger. Velfærden skal finansieres over skatten, som den er i dag, men alle ønsker ikke nødvendigvis den velfærd, som socialdemokrater, moderater og Venstrefolk synes at borgerne skal have. Vi bør styrke incitamenterne til at levere mest kvalitet for pengene i den offentlige sektor. Vi bør forenkle systemet og fjerne unødvendige administrative byrder. Vi bør gennemføre arbejdsudbudsreformer, og vi bør sænke marginalsatser på løn og kapitalindkomst. Det er vores politik i Nye Borgerlige, og det er en sund måde at råde bod på velstandstab, som inflationen medfører.

Jeg vil anbefale regeringens ministre at bruge noget af deres tid på bagsædet af ministerbilerne til at læse vores økonomiske plan. Tænk, at regeringen var nødt til at afskaffe store bededag for at kunne finde 3 mia. kr. ud af et statsbudget med samlede offentlige udgifter på tæt på 1.300 mia. kr. Det var åbenbart, hvad vores danske kultur og traditioner var værd for regeringen. Hvis ikke det var så trist, ville man ikke vide, om man skulle grine eller græde.

Til gengæld er der én tradition, regeringen holder fast i: statsministerens hang til at fastholde verdens højeste skattetryk i Danmark for derefter at kunne give udvalgte vælgergrupper lidt tilbage i form af checks. Jeg og Nye Borgerlige er med i aftalen om inflations-

hjælp, der udmøntes med den her finanslov, da det hjælper nogle af dem, som er ramt hårdt af de stigende priser. Men det er altså langt fra godt nok. Det ville være meget bedre, hvis politikerne spændte livremmen ind, og hvis vi sænker skatter og afgifter, så alle danskere får lov at beholde flere af deres egne penge selv.

Kl. 16:05

Med Nye Borgerliges økonomiske politik vil en helt almindelig familie med to børn få 5.900 kr. mere i råderum om måneden. Regeringen er mere end velkommen til at hente inspiration, og det gælder selvfølgelig også skatteministeren, som forleden glædede sig over, at 3 millioner danskere havde været inde på skat.dk for at tjekke deres årsopgørelse. Helt ærligt, hvad er der at være stolt over? Som borgerlig politiker og selvstændigt erhvervsdrivende gennem mange år er det mig magtpåliggende, at vi tager en seriøs debat om skat, om systemet, kompleksiteten og størrelsen. Tænk bare på det nye – eller det nyere – ejendomsvurderingssystem. Det kostede milliarder, og gang på gang er det blevet udskudt. Vi kan sende mennesker til Månen, vi kan sende robotter til Mars, men vi kan åbenbart ikke lave et ejendomsvurderingssystem, der ender som andet end molbohistorier.

Vi har formentlig et af verdens mest komplicerede skattesystemer. Det koster milliarder i administration, det svækker retssikkerheden for borgerne, og det er decideret asocialt. I et system, hvor en stigende mængde af love og regler, tilskud, fradrag og diverse særordninger gør det nærmest umuligt for både borgere og virksomheder at regne deres egen skat ud, er det de lavtlønnede, det er de selvstændigt erhvervsdrivende, og det er de små og mellemstore virksomheder, der taber. De stærke skal nok finde ressourcerne til at regne den ud. Helt almindelige danskere og små og mellemstore virksomheder indberetter, så godt de kan, og så krydser de ellers fingre for ikke at stå i gæld eller ligefrem at have betalt for meget, når årsopgørelsen lander.

I Nye Borgerlige mener vi, at vi bør have et skattesystem, der er så enkelt, at man kan regne det ud på bagsiden af en serviet. Derfor foreslår vi, at de første 90.000 kr., man tjener om året, skal være skattefrie, og derefter skal man have en flad skat på 37 pct. af alt, hvad man tjener. Det vil gøre det både billigere og lettere at være dansker. Desværre vil regeringen en anden vej ved at gøre vores i forvejen meget komplekse skattesystem endnu mere kompliceret. For regeringens plan er at indføre en ny mellemskat, hvor de, der betaler mere mere, skal betale mindre mere, og en ny toptopskat, så dem, der betaler mere, skal betale mere mere. Det er jo det rene galimatias. Men med en skatteminister, der udtrykker stolthed over, at der allerede er 3 millioner danskere, som har tjekket deres årsopgørelse på skat.dk, og at mange flere åbenbart kommer til at følge efter, forstår man måske bedre. For jo mere kompliceret skattesystemet er, jo flere danskere vil regeringen formentlig kunne trække til skat.dk – som om det var et mål i sig selv.

Jeg er med på, at man i brede kredse i Danmark bliver betragtet som et ondt menneske, når man foreslår, at skatten skal ned. Mange danskere siger, at de betaler deres skat med glæde, men hvis det virkelig var rigtigt, hvorfor er der så sådan en voldsom trængsel og alarm på skat.dk, når årsopgørelserne bliver tilgængelige? Mon ikke det skyldes, at de fleste af os trods alt håber, at vi har betalt for meget i skat og ikke for lidt. Det tænker jeg, og det tænker vi i Nye Borgerlige.

Jeg tænker, at det vil være rart at høre, hvad andre partier i Folketinget tænker om den sag. Tak for ordet.

Kl. 16:09

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til fru Pernille Vermund. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så skal vi over til de nordatlantiske medlemmer, og først skal vi sige velkommen til Siumuts ordfører, og det er fru Aki-Matilda Høegh-Dam. Værsgo.

Kl. 16:09

(Ordfører)

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak. I 2021 udkom bogen »Imperiets børn« skrevet af journalist og forfatter Anne Kirstine Hermann. Bogen, som er sagligt gennemarbejdet, kommer bl.a. ind på, hvordan Danmark førte Grønland og FN bag lyset, da De Forenede Nationer krævede, at kolonimagter skulle afvikle deres kolonier og give kolonierne ret til selvstændighed. Denne ret blev aldrig præsenteret for det grønlandske folk. I stedet fik vi at vide, at vi kunne få muligheden for at blive et dansk amt og på den måde få retten til at blive repræsenteret i Folketinget.

På den måde har Danmark siden koloniseringen af Grønland nydt stor gavn af at spille med lukkede kort over for os grønlandere. Anne Kirstine Hermann har støvet alle de kort op, som det var muligt for hende at finde frem til, og præsenterer sine fund i bogen på en faktuel måde. Vi fra Siumut mener, at kalaallit har ret til at kende detaljerne i vores historie. Derfor har vi også i sinde at afsætte midler til at få »Imperiets børn« oversat til vores sprog, kalaallisut.

Som alle de dygtigste forhandlere ved, er tillid den største valuta inden for praktisk talt enhver forhandling og ethvert samarbejde. Derfor er det glædeligt, at der står i regeringsgrundlaget, at vi nordatlantiske mandater skal inviteres til forhandlinger om finansloven på områder, der vedrører Grønland og Færøerne.

Ja, faktisk kan man gå så langt som til at sige, at vi meget passende kan inviteres til hvilken som helst forhandling om finansloven, da det oftest også er områder, som ministerier overser rent faktisk er danske ansvarsområder. Det er jo nemlig forståeligt, at der kan være mange forskellige ting, man skal tage hensyn til under sådan nogle lange forhandlinger, således at Grønland pludselig kunne blive overset. Og der står vi altså gerne til rådighed med en venlig lille påmindelse, kommentar eller generel vidensudveksling.

Det er jo således, at Social-, Bolig- og Ældreministeriet allerede har inviteret os til SSA-forhandlingerne. Det sætter vi pris på. Vi ser derfor frem til de kommende invitationer, møder og andre dialoger i forskellige ministerier. Det er jo nemlig først, når vi spiller med åbne kort, at vi opnår de bedste resultater med reelt samarbejde.

Ved succesfulde forhandlinger bliver der også nødt til at være en vis mængde af åbenhed og ærlighed til stede. Dertil vil jeg også gerne være ærlig at sige, at vi synes, at I færing er dygtige til at sige til og fra politisk set, når der er ansvarsområder, I selv ønsker at overtage. Mig bekendt har Danmark efterhånden færre ansvarsområder over for Færøerne end over for Grønland, og alligevel forhandler vi nordatlantiske mandater om den samme pulje under finanslovsforhandlingerne.

Så spørgsmålet er jo, om det egentlig ville give bedre mening at separere puljen i stedet for at skære os alle over én kam, og såfremt dette kunne give mening for vores færøske kollegaer, kunne vi i stedet oprette en Færøernepulje og en Grønlandspulje.

Noget, som både færing, danskere og vi grønlandere har tilfælles, er vores stolthed og glæde omkring vores lokale fødevarer. De fleste tænker nok ikke lige umiddelbart på Grønland som et land, der også har landbrug, men Kalaallit Nunaat er alsidigt og stort, og det besidder vi selvfølgelig også.

I Sydgrønland har vi nemlig både fiskere og fangere, men også bæredygtigt rensdyravl og fåreholdere. Foodlab Kujataa er et innovativt samlingspunkt for de lokale aktører af de lokale aktører. Her står Foodlab Kujataa bl.a. for opbevaring af lokale råvarer, erhvervsudvikling, støtte til kulinariske iværksættere og professionel sparring på fødevarerområdet.

Fødevarerområdet er et dansk ansvarsområde, som vi i den nuværende valgperiode også skal have videreudviklet i Grønland. Når det gælder miljøvenlighed, er det fuldstændigt afgørende, at vi kalaallit tænker både lokalt og bæredygtigt, og at vi kigger i vores egen baghave efter vores egne rigdomme i naturen. Når det gælder sundhed

og mad, handler det jo nemlig ikke kun om vitaminer og mineraler, men også om kultur og selvforståelse, og på den måde er vores lokale mad ikke alene bedre for miljøet, men også opbyggende for krop og sjæl.

Kl. 16:15

Ud over litteratur, historie, kultur, tilgængelige materialer på grønlandsk, invitationer til finanslovsforhandlinger og de forskellige puljer, miljøhensyn, fødevarerområdet, erhvervsudvikling osv. osv. er der også mange emner, vi fra Siumut i Folketinget har arbejdet med under sidste valgperiode, der stadig den dag i dag er relevante at arbejde med. Det er vores mål og vision, at vi både vil gå i gang med nye tiltag som de ovennævnte eksempler, men vi agter også at følge op på vores øvrige arbejde. Dette vil naturligvis være noget, vi holder befolkningen orienteret om løbende.

Og til slut vil jeg bare sige, at vi fra Siumut ser frem til et godt, opbyggende og bredt samarbejde på tværs af partier og lande. Qujanaq.

Kl. 16:16

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til Siumuts ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så skal vi sige velkommen til det andet grønlandske medlem. Det er fru Aaja Chemnitz fra IA. Værsgo.

Kl. 16:16

(Ordfører)

Aaja Chemnitz (IA):

Tak for ordet. Inuit Ataqatigiits prioriteringer til finansloven er børn, unge og erhvervsudvikling i det grønlandske samfund. Det grønlandske samfunds udvikling er afgørende afhængigt af to forskellige ting, nemlig uddannelse og erhvervsudvikling.

Hvert år ved vi, at der kommer 500-600 grønlandske studerende til Danmark, og hver enkelt uddannedes betydning for det grønlandske samfund er stor, hver enkelt har værdi. Det er vigtigt, når der er en relativt høj grad af frafald blandt de studerende, at vi sikrer, at modtagelsen i det første år af uddannelsen bliver bedre end det, der er i dag. Mange kan måske tænke, at det grønlandske samfund og det danske samfund ligner hinanden, og at det ikke er så svært at flytte fra Grønland til Danmark. I nogle dele af det grønlandske samfund kan man godt tale dansk, og i Grønland hedder Brugsen Brugseni, så på mange måder kan der være mange sammenlignelige ting, men der er faktisk rigtig stor forskel på at bo i Grønland og bo i Danmark. Det er milevidt at komme fra Grønland til Danmark, og kløften bliver desværre større.

Med uddannelsesreformen atuarfitsialak, den gode skole i Grønland, kan vi se, at der er flere og flere, som bliver primært grønlandsktalende. Vi ved, at Grønland løser flere og flere opgaver selv. Vi ved, at der er opstået en anden politisk selvbevidsthed i det grønlandske samfund. Samtidig er der færre og færre med dansk baggrund, som bosætter sig i Grønland, og dem, der bosætter sig, er typisk yngre, som er der i nogle få år, hvor det før i tiden var ældre, som nærmest var en hel menneskealder i det grønlandske samfund. Summa summarum er, at Grønland og Danmark på mange måder er ved at bevæge sig væk fra hinanden.

Et af de områder, som vi investerer i hjemme i Grønland, er uddannelse, og mange af vores dygtige unge går direkte igennem på et dansk studie og klarer sig fantastisk flot, og vi er meget, meget stolte af dem, når de færdiggør deres uddannelse. I forhold til andre er vi opmærksomme på, at de kan have brug for en hjælpende hånd, så det har vi et fokus på hjemme i Grønland, og det gælder måske særligt i starten af studiet. De grønlandske studerendes forening, Avalak, løser en kæmpe stor opgave ved at være en støtte og et netværk for deres medstuderende. En af Avalaks allervigtigste anbefalinger til os som politikere er, at vi skal sikre, at der bliver etableret et kollegie for grønlandere i Aalborg og i København, og det ønske har vi lyttet

til hos Inuit Ataqatigiit. I Aarhus og i Odense har vi kollegier til førsteårsstuderende i forlængelse af de grønlandske huse. Vi ved, at frafaldet mindskes. Vi ved, at sammenholdet bliver styrket, og vi ved, at mange får venskaber igennem det studieliv sammen med de andre medstuderende, og derfor vil vi gerne være med til at prioritere en etablering og drift af kollegier i Aalborg og i København til vores grønlandske studerende.

Noget andet af det, som fylder meget i Grønland, er de kommende landingsbaner i Nuuk og Ilulissat. Inden længe kan man flyve direkte fra hele verden til Grønland, direkte til Nuuk og direkte til Ilulissat, og det skaber nogle muligheder for bæredygtig kvalitetsturisme i Grønland. Landingsbanerne i sig selv skaber ikke den udvikling, og der er brug for, at vi også laver endnu flere tiltag.

Hos Inuit Ataqatigiit vil vi gerne prioritere, at der bliver afsat midler til mikroinfrastruktur. Det kan være gangstier. Det kan være pontonbroer. Det kan være anden lignende mindre infrastruktur i byer og bygder, sådan at turisterne kan komme længere rundt omkring i det grønlandske samfund, uden at det skader naturen. Det vil samtidig understøtte de iværksættere og det erhvervsliv, som vi har i Grønland, så vi samtidig kan få spredt turismen ud i landet, så det ikke kun er i Nuuk og Ilulissat, man kommer til, men forhåbentlig også byerne og bygderne omkring.

Et eksempel kunne jo godt være sådan helt konkret, at den gangsti, som kommunen er i gang med at få etableret, bliver udvidet. Det kunne være stier i UNESCO-områder, som kunne være med til at øge tilgængeligheden for turisterne i alle aldre, så man kan komme ud til bygderne nemmere, end det er i dag, og sådan at personer med handicap har lettere ved at komme rundt i det grønlandske samfund. Et andet tiltag, som Inuit Ataqatigiit også vil bakke op om, er madlaboratoriet i Kommune Kujalleq Foodlab Kujalleq i Qaqortoq i Sydgrønland, som kan være med til at skabe nogle nye muligheder og kan være med til at formidle den madkultur, som vi har i Sydgrønland, som også kaldes Grønlands madkammer.

Kl. 16:21

Vi ved, at der er rigtig mange grønlandere, der flytter til Danmark hvert år. Mange gør det, fordi de selv eller deres barn måske har et handicap. Mange oplever, at de ikke får hjælp på socialområdet eller på sundhedsområdet derhjemme i Grønland. Og selv om vi har statistikker om grønlandere i Danmark, er mange af dem forældede. Vi ved simpelt hen ikke nok om grønlandere i Danmark. Inuit Ataqatigiit vil gerne prioritere, at der bliver afsat penge til en undersøgelse i VIVE om, hvor mange der flytter fra Grønland til Danmark, hvor mange der er i arbejde, hvor mange der er i uddannelse, hvor mange der har deres egen bolig, og hvor mange der ikke har, og hvor mange der ikke er i arbejde eller i uddannelse.

Vi er nødt til at kende årsagerne til, at folk flytter til Danmark. Vi er også nødt til at vide, om der er nogen, der gerne vil flytte hjem til Grønland, og hvad det er, der er hindringen, hvis det er, at de ikke kan komme hjem til Grønland. På mange måder kan man sige, at vi har en fri bevægelighed i rigsfællesskabet. Desværre, set fra et grønlandsk perspektiv, flytter rigtig mange ressourcesterke fra Grønland – folk, som er i arbejde, bedsteforældre, som flytter fra deres børnebørn, en del af vores studerende, som vælger ikke at komme hjem igen. Hvad er årsagen til det? Hvordan kan vi ændre det politisk? Det mener vi at en undersøgelse kan være med til at give os nogle svar på.

Mens arbejdsløsheden i Grønland er forsvindende lille, ved vi, at kun 35 pct. af grønlandere i den arbejdsdygtige alder i Danmark er i arbejde. Til sammenligning er det 80 pct. af danskere generelt, og derfor kan man jo også undre sig over, hvorfor vi ikke gør mere for at få grønlandere i Danmark i arbejde, hvorfor vi ikke gør mere for at sikre, at man både har tag over hovedet, men at man også har et arbejde at stå op til. Desværre har vi set, at regeringen har afvist det forslag, vi er kommet med: at integrationsgrunduddannelsen også

kommer til at omfatte grønlændere. For det er sådan set det samme problem, man står i: Man har ikke netværket. Man kan ikke nødvendigvis sproget, det danske sprog, tilstrækkeligt til at kunne komme ud på det danske arbejdsmarked, og den uddannelse, man har taget Grønland, er det ikke sikkert bliver anerkendt i Danmark.

Så kunne det ikke være interessant at lave et frikommuneforsøg, hvor vi slipper kommunerne fri til netop at sikre, at vi får lavet en tilpasning af den her integrationsgrunduddannelse, så vi kan få endnu flere grønlændere ud på det danske arbejdsmarked? Og når vi får folk fra offentlig forsørgelse og ud på arbejdsmarkedet, så de kan klare sig selv, skaber det jo også en stolthed. Det giver også mening for det enkelte menneske, men det giver faktisk også mening for hele samfundet og sådan set også for sammenhængskraften mellem Grønland og Danmark.

Til allersidst vil vi gerne sammen med Sambandspartiet være med til at sikre, at den indsats, vi har sikret mellem unge i Grønland, Færøerne og Danmark, kommer til at fortsætte, for vi tror rigtig meget på, at når unge møder unge i rigsfællesskabet, opstår der magi, og vi vil rigtig gerne være med til at sikre, at der bliver afsat endnu flere penge til det arbejde, som der er i forhold til DUF, og at det bliver sikret nogle penge, sådan at det kommer til at fortsætte. Det fokus, som de unge har, handler jo rigtig meget om klima, og det vil vi rigtig gerne bakke op om. Vi vil gerne bakke op om, at der kommer endnu mere undervisning om Grønland og Færøerne i de danske folkeskoler, i gymnasierne, og det tror vi sådan set også de unge kan være med til at sikre et fokus på, så derfor giver projektet rigtig god mening for os. Og med de ord vil vi sige tak.

Kl. 16:25

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til fru Aaja Chemnitz. Der er en kort bemærkning fra fru Aki-Matilda Høegh-Dam fra Siumut. Værsgo.

Kl. 16:25

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Mange tak for talen. Det glæder os, at der er flere ting, som IA og Siumut kan være enige om, og ting, vi forhåbentlig også kan samarbejde om i de kommende finanslovsforhandlinger. Inuit Ataqatigiit nævner heriblandt også kollegier. Det er jo således, at Siumut også fik afsat midler under finansloven i 2021 – midler til at få igangsat nogle initiativer for at få styrket de her kollegieetableringer. Vi har også holdt flere møder og borgermøder, bl.a. sammen med Avalak og de grønlandske huse, og derfor ser vi IA's udtalelser i dag som udtryk for en stor opbakning til det arbejde, som Siumut allerede har igangsat, og som vi også i fællesskab kan arbejde videre med for de grønlandske studerende i Danmark. Jeg håber også, at der er flere ting, vi kan samarbejde omkring, f.eks. Foodlab, som er et af de emner, vi begge sætter pris på, og jeg glæder mig til det kommende samarbejde.

Kl. 16:26

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:26

Aaja Chemnitz (IA):

Qujanaq. Mange tak. Jeg er slet ikke i tvivl om, at vi kan samarbejde om netop at sikre de her kollegier, og man kan jo sige, at en undersøgelse i sig selv har været god i forhold til at skabe grundlaget for det. Jeg synes, at det er godt, at Avalak har været så klare i mælet om, at det er det, de gerne vil. Det er man nødt til at lytte til fra Grønlands side, så det glæder mig, at det ser ud til at blive en realitet, og jeg glæder også til at samarbejde med Siumut omkring etablering af kollegierne.

Foodlab Kujalleq i Qaqortoq og en lang række andre ting håber vi også at der kan være et samarbejde omkring, for når Grønland står sammen, opnår vi i fællesskab noget mere.

Kl. 16:27

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Er der en anden kort bemærkning? Det var der. Værsgo.

Kl. 16:27

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Det var bare for at sige, at det glæder os, og vi glæder os til det kommende samarbejde. Jeg mener også, at en idé om at splitte puljerne, så der måske er en færøpulje og en grønlandspulje, kunne være interessant. Det er det, for hvis vi kigger på de ansvarsområder, som Danmark netop overtager, vedrørende Grønland og Færøerne, så er de så forskellige i forhold til både størrelse, og i forhold til hvordan man så også fordeler de forskellige økonomiske midler. Hvordan ser IA på den idé?

Kl. 16:27

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo.

Kl. 16:27

Aaja Chemnitz (IA):

Jeg tænker først og fremmest, at det er en debat, som vi fire nordatlantiske mandater bør have i fællesskab, og så kan man tage den derfra. Vi går sådan set åbent ind i debatten. Færøerne har 12 områder, som Folketinget varetager på vegne af Færøerne, mens Grønland har 32 områder. Derfor har IA i mange år været fortalere for, at Grønland også bør have en større andel af puljen, fordi vi jo har mange opgaver, som vi skal løse på vegne af Folketinget. Så derfor giver det god mening, at man i hvert fald har den drøftelse.

Kl. 16:28

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til fru Aaja Chemnitz. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det de færøske mandaters tur. Værsgo til fru Anna Falkenberg fra Sambandsflokkurin.

Kl. 16:28

(Ordfører)

Anna Falkenberg (SP):

Tak for ordet – og tak for den gode udtale. Tak for en god debat her i dag. Jeg har fulgt med med spænding. Lad mig først og fremmest kvittere for den inddragelse af de nordatlantiske mandater i den her forhandling om finansloven, som regeringsgrundlaget lægger op til. Det ser jeg meget frem til. Min rettesnor i forhandlingerne vil være at prioritere områder og projekter, der er til rigsfællesskabets fælles bedste, og som altså gavner og styrker det konkrete samarbejde mellem alle tre rigsdele. Der er dog en konkret sag, som jeg gerne vil løfte op i dagens finanslovsdebat.

Der blev ved det sidst indgåede politiforlig afsat omkring 3 mio. kr. til etableringen af en skydebane til det færøske politi. Færøernes politi skal gennemgå årlige skydeøvelser, men har i dag ikke tilfredsstillende forhold til dette. Manglende indendørs faciliteter betyder, at politiet er afhængige af meget uforudsigelige vejrforhold og forhold, hvor bl.a. også løsgående får befinder sig. Det kan hurtigt blive farligt. I takt med at kravene til politiets skydetræning jævnlige skærpes, bliver det mere besværligt for færøsk politi at afvikle de nødvendige øvelser. Derfor var det også glædeligt, at det blev prioriteret i det seneste politiforlig, men der er dog nu opstået et problem, nemlig at der kun er afsat penge til en udendørs skydebane og ikke en indendørs, som den oprindelige plan var. Det betyder i kroner og

øre, at der vil mangle ca. 10 mio. kr., for at etableringen kan finde sted, og det synes jeg er meget uheldigt.

Jeg synes, vi mangler en debat om, hvordan vi i forhandlingerne adskiller de konkrete forbedringer, der skal laves i og for myndigheder, som er på danske ansvarsområder, og så ellers de generelle projekter, som vi som nordatlantiske medlemmer synes skal til for at styrke og gavne samarbejdet imellem rigsdelen. Og som bekendt er det færøske politi jo en dansk myndighed. Derfor er det også mit håb, at regeringen vil se positivt på de forslag, jeg vil komme med til forhandlingerne, og samtidig have in mente, at der altså er nogle ansvarsområder på Færøerne, som skal prioriteres.

Der er kommet en ny regering på Færøerne, som Sambandsflokkurin ikke er en del af. Regeringen på Færøerne har valgt at prioritere, at det danske bloktilskud til Færøerne skal mindskes med 100 mio. kr. over 4 år. Det fremgår også af det her finanslovsforslag. Selv om jeg og Sambandsflokkurin ikke ønsker at reducere bloktilskuddet for enhver pris, respekterer vi selvfølgelig, at der er et politisk flertal på Færøerne, der ønsker det.

Til sidst vil jeg bare takke for en god debat i dag, og jeg ser frem til de kommende forhandlinger. Tak for ordet.

Kl. 16:31

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til fru Anna Falkenberg. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Og så er det hr. Sjúrdur Skaale fra Javnaðarflokkurins tur. Værsgo.

Kl. 16:31

(Ordfører)

Sjúrdur Skaale (JF):

Tak for det. For mange år siden var jeg medforfatter til en bog om Færøernes selvbestemmelsesret i henhold til folkeretten. Vi var i FN-bygningen i New York, og vi mødtes med generalsekretær Kofi Annans fornemste, øverste rådgivere. De spurgte, hvorfor vi var kommet, og jeg svarede, at det var, fordi danskerne ikke respekterede vores rettigheder. Der er ingen sentimentalitet i FN-systemet, hvor man jo beskæftiger sig med undertrykkelse og brutalitet over hele kloden, så man var naturligvis parate til at høre om de grusomheder, som danskerne udsatte os for. Her skulle alt frem i lyset.

For ligesom at danne sig et overblik over den aktuelle situation ville de først vide, hvor mange færøske patrioter der var blevet skudt af danske militser gennem det sidste år. Ja, det var sådan set ikke så mange, måtte vi jo sige. Derefter blev vi spurgt om, hvor mange færøske fanger der sad i danske fængsler og blev tortureret for deres synspunkter. Jah, det ... Er der påviselige massegrave? Tjoh ... Hvordan er jeres talefrihed begrænset? Har I adgang til medier? Tjoh ... Må I beskytte jeres eget sprog? Jah, altså det ... Har I adgang til uddannelse? Har I adgang til universiteter? Ja, vi får sådan set dansk støtte til at studere på danske universiteter, så ...

De noterede så, at der ikke var beviser for de klassiske former for undertrykkelse, men spurgte så, om vi havde en specielt lang militærtjeneste. Nej, den slipper vi sådan set helt for, måtte vi jo sige. Jamen hvad så? spurgte de. Altså, hvori består den her undertrykkelse?

Endelig fik vi ordet og kunne forklare vores situation med egne ord, med egne oplevelser. Danskerne, sagde vi, ydmyger os og undertrykker os med penge! Hvert eneste år sender de en hel milliard kroner i hovedet på os uskyldige 50.000 mennesker. Det gør os dovne og afhængige og ikke særlig opfindsomme. Det må holde op, og det skal vi have FN's hjælp til! Det var nu for meget for FN's stab. De kunne ikke sidde der og bruge deres tid på de her pubertære, forkælede mennesker med deres pseudoproblemer. De rejste sig og gik ud for at beskæftige sig med tortur og massakrer i Levanten, på Balkan, i Tjetjenien, i Irak osv.

Velan, det eneste, der var rigtigt i denne historie, var, at vi skrev den bog, at vi var i FN, og at vi mødtes med Kofi Annans stab.

Beskrivelsen af det fiktive møde er fra et avisindlæg af en meget farverig debattør, der ville gøre grin med den færøske selvstyrefløj. Men det satiriske og meget morsomme læserbrev viser, at de færøske selvstændighedsbestræbelser adskiller sig fra lignende bestræbelser andre steder i verden, for mens andres drivkraft er at komme ud af tvang og undertrykkelse, så er det meget bredt funderede færøske ønske at komme ud af en afhængighed, som der ikke er nogen der egentlig påtvinger os. Vi skal gøre det af egen fri vilje, fordi vi mener, det er bedst for os selv.

Motivationen er altså ikke undertrykkelse eller fjendskab, men en opfattelse af, at det sundeste for det færøske samfund er at holde sig flydende helt ved egen opdrift. Der er forskellige holdninger til, hvor hurtigt det skal ske. Vi socialdemokrater er jo pr. definition grå, kedelige og pragmatiske, og vi ligger et sted i midten, hvor vi selvfølgelig gerne vil have revolutionen, men den skal bare ikke gennemføres på én dag; den skal måske gennemføres på 30 år. Vi synes, den langsomme, forsigtige tilpasning er bedst for alle. Samfundet er ikke noget, man skal eksperimentere med. Men det betyder ikke, at retningen ikke er vigtig. Det er den, og den er også rigtig nu.

Kl. 16:36

Med denne finanslov skærer vi 25 mio. kr. af bloktilskuddet, og det gør vi også næste år, næste år igen og næste år igen, og når valgperioden er slut, vil 100 mio. kr. være skåret af bloktilskuddet fra Danmark til Færøerne, og så vil bloktilskuddet være på 550 mio. kr., som er en ganske lille del af den samlede færøske økonomi. Tilskuddet er langsomt, men systematisk blevet reduceret, siden man i 2001 efter færøsk ønske skar en tredjedel af det. Hvis det ikke var sket ville det være af en helt, helt anden størrelse – flere gange så stort, som det er i dag.

Så det er faktisk en revolution, der er sket. Den har bare taget 22 år, og den er stadig væk i gang. Visse partier har ønsket at forcere processen, og andre har ønsket at gå i den anden retning. Vi synes, at retningen er rigtig, og at langsommeligheden er en god ting.

Hvorfor vil vi have støtten til at gå i nul? kan man spørge. For selv om pengene fra Danmark igennem de sidste årtier, næsten det sidste århundrede, måske de sidste 70 år eller deromkring har været gavnlige, socialt og erhvervsmæssigt, på Færøerne, så er det selvfølgelig ikke gavnligt i længden at basere driften af det færøske samfund på støtte udefra. Det er ikke sundt, at nogle partier kan sige: Stem på os, så får vi penge fra Danmark; stem på de andre, så mister vi pengene fra Danmark. Fokus må være på, hvad vi kan skabe selv, og det er det, vi har.

Jeg talte engang med to danskere, som var på Færøerne på en ferie. De besøgte en af de små øer. Den ene havde været der før og viste sin ven rundt i fjeldene, i fuglefjeldene, og de var meget fascinerede af de flotte landskaber osv. Så gik de ned i bygden med de her huse med græs på taget, og vennen var meget fascineret. Og da turen var færdig, sagde han, der havde været der før: Så, min ven, nu går vi op i pølsevognen. Der havde han været før, men da de kom til pølsevognen i den her lille bygd, var den væk, og så spurgte han, hvor pølsevognen var, og fik at vide: Den er taget ned, vi har lukket den, for vi solgte alt for mange pølser. Solgte I mange pølser? Ja, alt for mange. Men så var det vel en god forretning? Jo, men det var jo ikke sundt for de unge mennesker her på øen at spise det her svinekød og pomfritter stegt i de her udenlandske olier. Det er ikke sundt, det er bedre for ungdommen at spise tørfisk, fermenteret fisk, fersk fisk, hvalkød og tørret spæk. Det er det, der er sundt for dem; det andet var ikke godt for dem. Og derfor blev pølsevognen lukket, selv om det var en god forretning og der var gode penge at tjene.

Det er lidt det samme med den her blokstøtte. Det er nemme penge, de kommer nemt ind i samfundet, men det er ikke sundt at leve af penge, der kommer, uden at der ligger arbejde bag. Og nu er den her store pølsevogn næsten lukket, der er nogle pølser tilbage, men der er ikke meget at vælge mellem. Hvis det står til os, vil den

være helt lukket om 10-15 år, sådan cirka; det gør ikke noget, at det tager lidt tid. Og så vil forholdet mellem Danmark og Færøerne, som jo er sundt på de fleste områder, blive endnu sundere, altså når der ikke er de her overførsler imellem os; når det er et forhold, som baserer sig på samarbejde og fællesskab og ikke på afhængighed. Tak.

Kl. 16:41

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Sjørður Skaale. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Og så har vi jo set finansministeren humpe rundt på krykker i mange uger, og derfor har vi besluttet, at finansministeren undtagelsesvis må få ordet fra sin plads. Så værsgo til finansministeren.

Kl. 16:41

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tak for det, og lad mig også starte med at takke hr. Sjørður Skaale, for det her er en debat om finansloven, og man har sagt, at debatten om finansloven er kedelig. Det er til gengæld aldrig kedeligt, når hr. Sjørður Skaale er på talerstolen, og set ud fra en finansministers synspunkt er det også befriende, når der står en ordfører på talerstolen, som siger, at han vil have færre penge, end man tidligere har fået. Det er et ret usædvanligt øjeblik, som jeg gemmer i hjertet.

Nu, hvor vi er ved Nordatlanten, vil jeg også bare takke både fru Aki-Matilda Høegh-Dam, fru Aaja Chemnitz, fru Anna Falkenberg og hr. Sjørður Skaale for gode indlæg, som understreger, at en del af finanslovsforhandlingen og i øvrigt det politiske samarbejde her på Christiansborg naturligvis også er, at vi afsætter penge til initiativer, der kan styrke det samarbejde, vi har i rigsfællesskabet. Og mens forhandlingspuljen er usædvanlig beskedent for alle øvrige initiativer, har vi faktisk sat den i vejret i forhold til de nordatlantiske initiativer, og det er et udtryk for, at den her regering i høj grad ønsker at understøtte det meget, meget vigtige fællesskab, vi har der, og der er allerede i dag blevet præsenteret forskellige ønsker om, hvordan vi kan anvende de her midler, og måske også et ønske om en opdeling af dem, og det må vi jo tage. Men jeg selv og regeringen ser meget frem til et samarbejde.

Jeg har også været glad for den her finanslovsdebat, fordi det har været en dag, hvor alle – sådan har jeg i hvert fald hørt det – har erklæret sig enige med regeringen i, at det gælder om at holde inflationen nede. Til gengæld har der været ganske mange, der gerne ville bruge en masse penge samtidig, og den luksus har jeg bare ikke som finansminister. Den vigtigste opgave med den her finanslov er ikke, at vi skal tage alle mulige spændende projekter og idéer, som kan være nok så sympatiske, og bruge en masse penge på det. Den vigtigste opgave med den her finanslov er at holde inflationen nede, for det er det, der påvirker rigtig, rigtig mange danskere, ja, faktisk alle danskere har været berørt. Sidste år var inflationen den højeste i 40 år, og derfor er det en ansvarlig regerings opgave at modvirke det, og det gør den her finanslov.

Til gengæld er der ikke så meget at lave sjov for, men det gør ikke så meget i min verden. For det her handler om at få danskerne bedst igennem det, der er den største økonomiske udfordring lige nu, nemlig inflationen. For selv om den heldigvis er på vej ned, ligger den stadig væk på et meget højt niveau, og derfor er det vores opgave som regering og som Folketing at gøre, hvad vi kan, for at modvirke den. Og det er det, vi gør med det, vi har lagt frem, hvor der er en negativ finanseffekt på 0,9. Det betyder så, at vi trækker energi ud af økonomien, sætter tempoet en lille smule ned. Og vi ved godt, at inflationen ikke er noget, vi alene påvirker her i Danmark. Vi er et lille land med en åben økonomi, men det, vi selv kan gøre, skal vi gøre, for at bringe inflationen ned. Og det gør vi med den her finanslov.

Kl. 16:45

Så har der været flere, der har spurgt: Hvorfor er der så lille en forhandlingsreserve at gøre godt med? Vi plejer at have langt flere penge, vi kan forhandle om. Og det er jo rigtigt. Der plejer at være flere penge. Men for det første, som jeg netop har nævnt, kommer vi for at holde inflationen nede ikke til at sende en masse penge ud i omløb. For det andet har vi på kryds og tværs i det her Folketing lavet en række aftaler, som bliver finansieret af den finanslov, som vi kommer til at vedtage.

Flere har med fuld ret i dag nævnt sundhedsområdet som noget af det, vi skal prioritere, og det er præcis også det, vi gør med den her finanslov. Vi gør det bl.a. i forhold til at tage de første skridt i den 10-årsplan for psykiatrien, som blev besluttet allerede i efteråret sidste år. Vi gør det også i forhold til den akutpakke på samlet set 2 mia. kr., som er blevet besluttet for ganske nylig og aftalt med Danske Regioner. Derudover finansierer vi også den inflationshjælpapakke til at hjælpe de danskere, der er hårdest ramt, som en bred vifte af Folketingets partier var enige om for ganske kort tid siden. Den bliver også finansieret af den her finanslov. Det er tre meget store initiativer. Herudover er der også Ukraine-fonden som en væsentlig del af den her finanslov, hvor vi på den måde bistår ukrainerne i deres kamp for frihed og selvstændighed i den situation, hvor vi har Putin og Ruslands forfærdelige angreb på dette land.

Nogle har kaldt det kedeligt med de her prioriteter, og jeg tror, det vel er en arbejdsskade, man må tage med sig som finansminister. Men er det nu også helt rigtigt? Man kunne spørge, om det, når vi går ind og styrker psykiatrien, når vi går ind og laver en akutindsats for vores sundhedsvæsen, som har store udfordringer, når vi går ind og hjælper mennesker, der er hårdt ramt af inflationen, og når vi sætter ind på at hjælpe mennesker i Ukraine, er kedeligt, eller om det er nogle ret fornuftige måder at bruge vores kræfter på. Jeg tror, at rigtig mange vil sige, at det, når man skal prioritere – og det skal man i en finanslov – så faktisk er nogle fornuftige steder at gøre det.

Vi går også ind og ser på grønne initiativer, og det er jo også noget af det, der har været en diskussion om. Er den her regering fuldstændig dedikeret til den grønne omstilling og til kampen mod klimaforandringerne? Til det er svaret: Ja, det er vi. Det er vi i det mest ambitiøse regeringsgrundlag, der er lavet af nogen dansk regering nogen sinde, og som jeg i hvert fald ikke har set at man andre steder i verden har overgået. Men vi er det også i handling. Vi er det jo, ved at vi med den her finanslov følger op på, at vi igen i en bred kreds har besluttet at afsætte mere end 50 mia. kr. i den grønne fond, og at vi også har en række grønne initiativer, der er en del af den her finanslov. Og vi er en regering, der så sent som i dag med en række partier har lavet en aftale om lastbiltransport, som skal være mere grøn med ellastbiler. Jeg hører også fra både SF, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre og også Alternativet – sidstnævnte har desværre på forhånd meldt sig ud af forhandlingerne – at der er et ønske om, at vi skal gøre mere i forhold til det grønne. Det tager vi med ind i forhandlingerne.

Jeg oplever jo, at der er en konstruktiv vilje til at finde endnu flere grønne løsninger med hinanden, og det byder jeg meget velkommen. Så er der en anden diskussion, der har været i dag, ikke mindst fra hr. Ole Birk Olesens side, som har talt om arbejdsudbud og det at skaffe hænder. Det var vel hovedomdrejningspunktet i Liberal Alliances tale, og det er jeg glad for at man fokuserede på. For det er en af de kæmpe udfordringer, det danske samfund står over for.

Kl. 16:50

Som Socialdemokratiets finansordfører så fint udtrykte det, handler det ikke alene om at skaffe flere penge; det handler i høj grad også om at have de mennesker både i forhold til vores velfærd og i forhold til det private erhvervsliv, som vi får brug for i de kommende år. Derfor har vi også sat os en meget klar målsætning om at øge arbejdsudbuddet med 45.000 personer.

Jeg forstod på hr. Ole Birk Olesen, at han var noget fortørnet over, at finansloven isoleret set ikke løser den opgave. Derfor vil jeg bare sige, at det jo er helt fair at være kritisk, men det, jeg kunne have ønsket mig fra hr. Ole Birk Olesen, er, at man ikke bare står og holder skåltaler oppe fra Folketingets talerstol, men også trykker på den grønne knap, når der rent faktisk er mulighed for at skaffe de flere mennesker, skaffe de flere hænder – og det samme i forhold til Det Konservative Folkeparti, da vi havde storebededagsdiskussionen om 8.500 flere i arbejdsudbud.

På den korte tid, den her regering har siddet, har vi dermed truffet beslutning om at øge arbejdsudbuddet mere, end hr. Ole Birk Olesen gjorde som minister i al den tid, han sad i regering. Derfor synes jeg, det er helt fint, at man gerne vil være ambitiøs, men jeg har mere respekt for det, når man sætter handling bag ordene. Og det har vi endnu til gode at se fra Liberal Alliances side.

Jeg hørte det sådan, at hr. Ole Birk Olesen sagde, at han stadig væk var i tænkeboks, med hensyn til om regeringen vil det brede samarbejde eller ej, og jeg tænker, det går begge veje. Jeg inviterer også i dag til et bredt samarbejde. Det er også derfor, vi har haft alle partier i Folketinget inde for at sige, at regeringen har lagt frem, hvad vi synes er vigtigt, og nu vil vi gerne høre, hvad andre partier synes er vigtigt. Der vil jeg også gerne kvittere bl.a. i forhold til Danmarksdemokraterne for i dag at spille meget konstruktivt ind. Det samme har jeg hørt fra Dansk Folkeparti, og i øvrigt jo også fra både Radikale og SF, som også i den grad er på banen. Andre partier har været lidt mere forbeholdne, men der er tid endnu. Forhandlingerne er ikke slut.

Det er ikke for sjov, at vi har rakt hånden frem til samarbejde. Det har vi gjort, fordi vi tror på, at det kunne være godt for Danmark, ikke mindst i en svær tid, at vi får flere partier med i en regering, og jeg vil gerne kvittere for, at flere partier har sagt, at det kan de også se sig selv i. Med respekt for, at andre på forhånd har meldt sig ud, glæder jeg mig over dem, som indtil videre og, håber jeg, hele vejen frem til målstrengen bliver i forhandlingslokalet.

Vores opgave som regering er jo egentlig meget enkel og på samme tid enormt svær: Den er at tackle, at vi har en dansk økonomi, som jo på mange parametre går rigtig, rigtig godt – vi har tårnhøj beskæftigelse og meget lav arbejdsløshed, vi har lav gæld, vi ser ind i en blød landing, på trods af at der har været kriser, der har ramt os, både covid, krig og inflation – mens man i andre lande står med nogle enorme udfordringer, som vi heldigvis ikke er ramt af. Men den anden side af den mønt er, at det går så godt for dansk økonomi, at vi skal være varsomme, for hvis vi sætter for meget fart på, hvor fristende det end kunne være, så puster vi til inflationen, så kaster vi benzin på bålet, og der er brug for det stik modsatte. Og det er baggrunden for, at jeg sammen med mine kolleger i regeringen har fremsat et finanslovsforslag, som ikke er det mest sprudlende, som jeg anerkender ikke er sjovt, som ikke deler alverdens gaver ud til højre og venstre, men som sætter en meget klar politisk kurs, som handler om at passe godt på Danmark og styre os ansvarligt igennem.

Kl. 16:55

Jeg tror, det var hr. Pelle Dragsted, der sagde, at regeringen taler meget om ansvarlighed, og at det står på stort set alle sider. Det er rigtigt; det står på alle sider, fordi det ved dagens slutning er det, en regering skal bedømmes på: om man, både når det går godt, og når det er svært, kan navigere skibet igennem farvandet. Og jeg har som finansminister været i en situation under corona, hvor den rigtige medicin var at give gas, sætte fart på økonomien for at undgå, at danske lønmodtagere, danske virksomheder skulle knække nakken, men nu står vi i en situation, hvor vi faktisk takket være danskernes enorme indsats under corona, et erhvervsliv, der i den grad har leveret, lønmodtagere, der har leveret, og også vigtige politiske beslutninger er kommet så godt igennem de kriser, at vi

altså nu er nødt til at bremse lidt op, for at der ikke kommer for meget fart på. Det er ikke noget, der nødvendigvis udløser store klapsalver, når man skal bremse lidt op, men det er det rigtige at gøre, og derfor gør vi det. Det er linjen i den her regerings finanslov.

Jeg ser frem til fortsatte forhandlinger og håber, at vi ikke alt for lang tid efter påske i fællesskab vil være i stand til – en række partier – at præsentere en finanslov, som har bekæmpelse af inflation som et hovedmål, som investerer, som vi har lagt op til, finansierer vores akutpakke og det første skridt i forhold til psykiatrien, som betaler regningen for det, vi alle sammen eller mange af os i hvert fald var enige om, nemlig at give inflationshjælp, som støtter op bag Ukraine, og som derudover med den forhandlingspulje, vi har til rådighed, også giver mulighed for nogle få yderligere initiativer. Det hører vi meget gerne gode bud på, og vi glæder os til den forhandling. Tak.

Kl. 16:57

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til finansministeren for talen. Nu er situationen jo lidt usædvanlig, og jeg ved ikke, om finansministeren kan holde til at stå op så længe. (*Finansministeren* (Nicolai Wammen): Jo, det kan jeg – jeg rejser mig op.) Godt.

Nu kommer der en masse korte bemærkninger, og finansministeren kan ikke holde øje med uret dernede, så jeg tror, vi siger, at jeg rejser mig, når der er 10 sekunder tilbage. Så kan finansministeren orientere sig om tiden efter det. Og taletiderne er først 1 minut, så 1 minut og derefter ½ minut og ½ minut.

Først vil jeg gerne give ordet til fru Lisbeth Bech-Nielsen fra SF. Værsgo.

Kl. 16:58

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Det er noget værre noget med det ben, men vi må håbe, det snart bliver bedre.

Jeg tror ikke, der er nogen partier herinde i Folketinget, der synes, det er en god idé at øge inflationen. Det tror jeg simpelt hen ikke der er. Jeg kan sige, at fra et venstreorienteret synspunkt er det jo dem, der har mindst at gøre godt med, som bliver belastet hårdest, når kurven i supermarkedet skal fyldes og bilen, hvis man har sådan en, skal tankes op. Men jeg har opponeret lidt imod den fortælling, som jeg synes regeringen og regeringspartierne har lavet, om, at der er én vej til at føre inflationsbekæmpende politik, og det er at fremsætte et finanslovsforslag som det, vi har set her.

Uden egentlig at gå ned i detaljerne med det vil finansministeren så ikke bare anerkende, at der kan være forskellige veje til at føre en finanspolitik, der respekterer, at inflationen ikke må stige?

Kl. 16:59

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Finansministeren.

Kl. 16:59

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst vil jeg sige tak for de pæne ord om benet.

Dernæst vil jeg sige, at der jo findes mange økonomiske teorier, og man kan opnå mål på forskellig vis. Det, der bare er afgørende vigtigt for mig som finansminister, er, at vi med det, vi har lagt frem, har en negativ finanseffekt, som gør, at vi trækker fart ud af økonomien og dermed dæmper inflationen. Og det gør vi jo bl.a. ved at have en meget lille pulje til nye initiativer, når vi har dækket det i forhold til psykiatrien, akutpakken, det, vi gør i forhold til Ukraine, det, vi har gjort i forhold til inflationshjælp.

Vi har prioriteret skarpt, og så er der ikke råd til så meget mere, hvis vi også skal føre en ansvarlig økonomisk politik. Men at man kan gøre det på forskellig vis, er klart – selvfølgelig kan man det.

- Kl. 17:00 ser gerne, at der kommer flere uddannelser ud i landet. Jeg vil ikke stå her og sætte tal på det, men det er en ambition, som vi deler.
Kl. 17:03
- Den fg. formand** (Annette Lind):
Tak for det. Fru Lisbeth Bech-Nielsen, værsgo.
- Kl. 17:00 **Den fg. formand** (Annette Lind):
Hr. Dennis Flydtkjær, værsgo.
Kl. 17:03
- Lisbeth Bech-Nielsen** (SF):
Tak. Altså, noget af det, der ville trække aktivitet ud, ville jo være at gennemføre den lagerbeskatning, som var aftalt for nogle år siden. Det ville være at beskatte – i mindre grad, men dog – mellemhøjlernes gigantiske profitter, som de har tjent på almindelige mennesker de senere år. Det ville også være at kigge på Kammeradvokaten, som jeg kan se regeringen selv har skrevet i regeringsgrundlaget man også skal kigge på. Det kunne også være at sige, at man ikke skal tjene 200 mia. kr. og betale 0,7 pct. i skat, som rederierne og konkret Mærsk gør.
Så der er også andre muligheder.
Kl. 17:01 Kl. 17:03
- Den fg. formand** (Annette Lind):
Finansministeren.
Kl. 17:01 Kl. 17:03
- Finansministeren** (Nicolai Wammen):
Det, vi har lagt frem, er vores bud på, hvordan man kan gøre det her på en ansvarlig måde, så vi fører en politik, hvor vi gør, hvad vi kan, for at presse inflationen ned – for det er den allerstørste økonomiske udfordring for ganske almindelige danskere; det rammer alle, og det rammer især dem, som har mindst – og gør det på en måde, hvor vi samtidig fører en politik, der skaffer flere mennesker ud på vores arbejdsmarked, for det har vi brug for, både i vores velfærd og i vores erhvervsliv. Og det er to af de vigtigste opgaver, vi står med i de kommende år.
Kl. 17:01 Kl. 17:04
- Den fg. formand** (Annette Lind):
Tak. Så vil jeg gerne give ordet til hr. Dennis Flydtkjær fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.
Kl. 17:01 Kl. 17:04
- Dennis Flydtkjær** (DD):
Tak for det. For mit parti er det jo vigtigt, at vi får bundet Danmark bedre sammen, og en stor del af den løsning tror jeg er, at man kan tage uddannelser over hele landet. Under åbningsdebatten hørte jeg hr. Morten Dahlin fra Venstre sige, at det var man sådan set enig i, og at regeringen havde en ambition om at flytte flere tusind uddannelsespladser ud i hele landet. Der nævnes ingen specifikke, men bare flere tusind.
Så jeg vil egentlig bare spørge, om det er regeringens ambition, eller om det bare var Venstres solomelding den dag. Altså, har regeringen en ambition om at flytte flere tusind uddannelsespladser ud i landet? Jeg er med på, at det ikke er med på det her finanslovsforslag, men det kunne man jo så ønske sig. Men er det en ambition gerne at ville flytte flere tusind uddannelsespladser rundt i landet?
Kl. 17:02 Kl. 17:05
- Den fg. formand** (Annette Lind):
Ministeren.
Kl. 17:02 Kl. 17:05
- Finansministeren** (Nicolai Wammen):
Det er regeringens klare ambition, at der skal være uddannelser i hele landet, og at vi ikke må stå i en situation, hvor det alene er i de store byer, der er nogle gode uddannelsesstilbud til vores unge og i øvrigt også til dem, der har brug for uddannelse senere i livet. Så vi
Kl. 17:05 Kl. 17:05
- Den fg. formand** (Annette Lind):
Ministeren.
Kl. 17:05 Kl. 17:05
- Finansministeren** (Nicolai Wammen):
Der er ingenting, der skræmmer mig som finansminister; ikke engang hr. Ole Birk Olesen er i stand til det efter alle disse år. Jeg har det sådan med finansloven, at den jo skal ses i sammenhæng med,

hvad vi i øvrigt har fremlagt af politik. Og man kan jo godt vælge, at se den fuldstændig isoleret, eller man kan vælge at se det sådan, at vi har forskellige opgaver som regeringer. En af dem er at bekæmpe inflationen med fuld kraft – det er det, vi bruger finansloven til. En anden ting er at få flere mennesker i arbejde. Det er bl.a. det, vi har gjort med beslutningen omkring store bededag. Og det er også en vigtig sideeffekt af det, vi har foreslået i forhold til de videregående uddannelser. Derfor er det for mig at se vigtigt at se tingene ikke bare isoleret, men samlet, og det er den kurs, den her regering har sat.

Kl. 17:06

Den fg. formand (Annette Lind):
Ole Birk Olesen.

Kl. 17:06

Ole Birk Olesen (LA):

Jo, men der sker jo også alt muligt grønt og alt muligt socialt ved siden af finansloven. Det betyder da ikke, at man så siger fra regeringens side, at det derfor ikke skal ske i finansloven. Så hvorfor er det, at vi ikke må håndtere manglen på arbejdskraft i finansloven? Men jeg er glad for, at hverken 40 mio. kr. eller det ideologiske i, at unge har samme bundfradrag som voksne, ikke skræmmer finansministeren væk. Kan man så forvente, at Liberal Alliance bliver inviteret til yderligere forhandlinger, og at regeringen vil se med velvilje på vores meget moderate forslag om 40 mio. kr. og et bundfradrag, der svarer til voksnes?

Kl. 17:06

Den fg. formand (Annette Lind):
Finansministeren.

Kl. 17:06

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Men altså, Liberal Alliance er jo blevet indkaldt til finanslovsforhandlinger. Vi har allerede haft møde, og det glæder mig, at man i dag så får lidt konkret på bordet med, hvad Liberal Alliance kunne tænke sig. Jeg tænker, at vi sikkert kommer til at mødes igen. Om vi ender med at lave en finanslov med hinanden, må tiden jo vise.

Og så vil jeg bare sige i forhold til det med at skaffe flere i arbejde: Det er vældig fint med skåltalerne, men da man havde chancen for få uger siden, lod man være. Og derfor er det jo snak fra Liberal Alliances side – det er jo ikke handling.

Kl. 17:07

Den fg. formand (Annette Lind):
Tak for det. Så vil jeg gerne give ordet til hr. Rasmus Jarlov fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:07

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Finansministeren siger, at regeringen er den mest ambitiøse på det grønne område. Man kunne også sige, at regeringen er den mest ambitiøse på digitaliseringsområdet, eller at regeringen er den mest ambitiøse med hensyn til at bygge motorveje. Da Poul Nyrup Rasmussen kom til i 1998 med sin sidste regering, kunne han også have sagt: Jeg er den mest ambitiøse med hensyn til Storebæltsbroen, for jeg har tænkt mig at bygge den færdig i modsætning til de andre, som bare satte byggeriet i gang.

Altså, det er jo et projekt, hvor man hele tiden bygger mere og mere på en samfundsomstilling, og derfor vil enhver regering jo være den mest ambitiøse på det grønne område. Er det ikke lidt en billig omgang, hr. finansminister?

Kl. 17:07

Den fg. formand (Annette Lind):
Finansministeren.

Kl. 17:07

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg kan roligt sige, at det ikke er en billig omgang, for vi har heldigvis prioriteret økonomi til at lave grøn omstilling. Bl.a. har vi med mere end 50 mia. kr. – jeg tror, det er 54,5 mia. kr., for at være helt præcis – lavet en grøn fond, og det er den største og vigtigste beslutning, vi har taget i forhold til at have nogle ekstra penge, som ligger uden for det normale, og som vi kan bruge på det grønne. Vi har så som regering sagt, at vi ønsker, at Danmark skal være CO₂-neutralt i 2045, og at vi endda skal strække det frem til 2050, så det er 110 pct. neutralt. Det er der ikke nogen danske regeringer der har gjort før, heller ikke regeringer, som hr. Rasmus Jarlov har siddet i. Og det glæder mig, at hr. Rasmus Jarlov mener, at hver eneste regering skal være grønnere – det er godt. Det her er den grønneste regering, Danmark nogen sinde har haft.

Kl. 17:08

Den fg. formand (Annette Lind):
Hr. Rasmus Jarlov, værsgo.

Kl. 17:09

Rasmus Jarlov (KF):

Efter samme logik er det også den regering, der bruger flest penge – flere end nogen sinde. Altså, der er hele tiden vækst i udgifterne i staten, og derfor kunne man jo på samme måde argumentere for, at den her regering er den mest ødsle regering nogen sinde.

Hvorfor er det egentlig nødvendigt, at de udgifter, som ikke er coronarelateret, skal vokse med halvanden procent? Der er nogle coronapuljer, der udløber, og når man lægger det oven i de andre udgifter i staten, ser det ud, som om der er en meget beskeden vækst i de offentlige udgifter, men hvis man kun kigger på det, som ikke handler om corona, og som ikke er nødvendigt længere, så er der en vækst på halvanden procent. Er det fair at kalde det for et stramt finanslovsforslag?

Kl. 17:09

Den fg. formand (Annette Lind):
Finansministeren.

Kl. 17:09

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Altså, vi har et stramt finanslovsforslag med en finanseffekt på -0,9, og uanset hvordan man prøver at stille brikkerne op på brættet, er det et finanslovsforslag, der tager fart ud af økonomien og ikke det modsatte. Så har vi så også en regering, der anerkender, at der heldigvis kommer flere børn og ældre i de kommende år, og derfor er det måske også meget fornuftigt, at vi får flere mennesker ansat inden for pleje og omsorg, i vores sundhedsvæsen, og hvor vi ellers har brug for dem.

Til gengæld er vi også meget optaget af, at vi skal have nedbragt bureaukratiet, sådan at vi bruger pengene bedst muligt, og at vi får de hænder, vi har brug for, ude hos borgerne, i stedet for at de løser opgaver med dokumentation og bureaukrati, som vi ikke som samfund har brug for.

Kl. 17:10

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Så vil jeg gerne give ordet til Enhedslistens ordfører. Værsgo til hr. Pelle Dragsted.

Kl. 17:10

Kl. 17:13

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Finansministeren gentager det her med, at det ikke er et sjovt finanslovsforslag. Jeg vil bare igen sige, at for nogen er det faktisk et ganske sjovt finanslovsforslag. Der er jo nogen, som faktisk får ret rundhåndede gaver af regeringen, nemlig de her ejendomsinvestorer i Blackstone og lignende selskaber, som jo i mange år har kunnet undgå at betale skat gennem sådan en skattemanøvre, som det forrige flertal var enige om at fjerne, men som man altså nu åbner på fuld gab igen. Det bruger man så en milliard på. Så mit spørgsmål til finansministeren er: Er det en socialt retfærdig måde at stramme på? Er det de rigtige, man strammer over for, når man sender en milliard i aktivitet ind i økonomien til ejendomsinvestorer, men samtidig f.eks. ikke vil kompensere kommunerne for deres øgede udgifter til inflation? Man kunne have gjort det omvendte med nogenlunde samme inflationære effekt. Det kunne godt være, man skulle skære en anelse af ude i kommunerne, men grundlæggende er det samme effekt. Hvorfor vælger regeringen at prioritere at stramme på den måde?

Kl. 17:11

Den fg. formand (Annette Lind):

Finansministeren.

Kl. 17:11

Finansministeren (Nicolai Wammen):

For regeringen har det været vigtigt at lave en finanslov, der ikke puster til inflationen, men som holder den nede. Samtidig er det også vigtigt for den her regering, at vi fører en skattepolitik, som er med til, at der er flere, der kommer i arbejde. Vi har lavet et kompromis mellem tre partier, hvor der er forskellige dele i forhold til skat, herunder også det, man kalder en toptopskat, så man i forhold til dem, der tjener aller mest, nu får en højere beskatning, end der var, før den her regering blev dannet. Og vi går ind i forhold til beskæftigelsesfradraget og sørger for, at folk, der har ganske almindelige lønindkomster, dér slipper billigere i skat, og hvis man er enlig forsørger, får man endda ekstra meget ud af det.

Det kunne man også have valgt fra Enhedslistens ordfører side at have nævnt, når vi taler skat. Man kunne også have sagt, at den her regering i forbindelse med finansloven finansierer inflationshjælp, som bl.a. kommer de aller mindst formuende pensionister til gavn og glæde, fordi vi sætter midler af til en forhøjet engangsförhøjelse på 5.000 kr. i forhold til ældrechecken. Så vi mener, der er balance i tingene.

Kl. 17:13

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Hr. Pelle Dragsted, værsgo.

Kl. 17:13

Pelle Dragsted (EL):

Jeg kunne have valgt at tale om alt muligt, men nu talte jeg om elementet i finanslovsforslaget. De her skatteplaner, som regeringen har, er jo ikke realiseret endnu, men af det her finanslovsforslag fremgår det jo som et af initiativerne, at man vil give den her milliard i skattelettelse. Dengang, hvor vi sammen sagde, at det hul skulle lukkes, begrundede vi det – og jeg læser op fra loven – med, at danske udenlandske selskaber i dag kan undgå beskatning af ejendomsavance ved at placere ejendommen i et datterselskab og sælge datterselskabet i stedet for selve ejendommen. Altså, det er en måde at omgå beskatning på. Anerkender finansministeren, at med det finanslovsforslag, hvor man annullerer det her, lader man så det hul stå åbent, så Blackstone og andre fortsat kan slippe for at bidrage med skat i Danmark?

Den fg. formand (Annette Lind):

Finansministeren.

Kl. 17:13

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det er klart, at med den aftale, der blev lavet mellem de tre partier, altså regeringsgrundlaget, for så vidt angår det punkt, som hr. Pelle Dragsted nævner, er der tale om en anden beslutning end den, der blev truffet under den tidligere regering. Derfor er det jo også vigtigt at se det her i en sammenhæng, altså at man ikke bare tager én brik ud, når man taler om skat, men også ser på, hvad der sker både i forhold til beskæftigelsesfradrag og en toptopskat for dem i det her land, der tjener aller aller mest. Og når vi kigger på den samlede balance fra regeringens side – og det kan jeg også sige som socialdemokrat – synes vi, det hænger fint sammen.

Kl. 17:14

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Så vil jeg gerne give ordet til den sidste indtegnede, og det er fru Samira Nawa fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 17:14

Samira Nawa (RV):

Tak, og tak for talen. Jeg er glad for, at finansministeren tager sin opgave med ikke at puste til inflationen alvorligt og har fremsat det her stramme finanslovsforslag. Tak også for at kvittere for, at Radikale Venstre sætter fokus på især det grønne, når vi går ind til de her forhandlinger, som vi går konstruktivt til. Jeg kunne godt tænke mig at høre finansministeren om den her uddannelsespulje, altså de 125 mio. kr., som regeringen tager fra uddannelsesløftspuljen til faglært arbejdskraft. Hvordan vil man sikre, at det er til grønne medarbejdere, som netop kan hjælpe den grønne omstilling i gang? Jeg er enig i, at der skal et uddannelsesløft til, men det kunne også være rigtig godt, hvis det kunne gå direkte ind i den grønne omstilling, hvor vi har et stærkt behov for arbejdskraft.

Kl. 17:15

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren.

Kl. 17:15

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg tror, vi har en fælles både analyse og opgave i forhold til at skaffe mere faglært arbejdskraft ikke mindst på det grønne område. Så den grønne omstilling, som vi alle sammen er dybt optagede af, også kan blive virkeliggjort i den praktiske verden. Virkeligheden er jo også, at vi kan sætte os meget fine mål her på Christiansborg, men hvis vi ikke har den faglærte arbejdskraft, hvad enten det er elektrikere, eller det er en hvilken som helst anden faggruppe, som skal bidrage til at lave den grønne omstilling, så kommer vi bagud. Så for mig og for regeringen er det, når vi laver de her investeringer, bl.a. for at løfte den udfordring, vi står med, i forhold til hvad man kunne kalde grøn arbejdskraft.

Kl. 17:16

Den fg. formand (Annette Lind):

Samira Nawa, værsgo.

Kl. 17:16

Samira Nawa (RV):

Tak. Det hører jeg, som at det også har et grønt sigte. Noget andet, som vi har diskuteret i dag, har været Klimarådets bevilling, som vi også i Radikale Venstre har sat spørgsmålstejn ved. Der vil jeg egentlig bare høre finansministerens refleksion over, at Klimarådet

står til at miste sin bevilling fra 2024. Det er i hvert fald noget, som vi i Radikale Venstre ser meget alvorligt på.

Kl. 17:16

Den fg. formand (Annette Lind):
Ministeren.

Kl. 17:16

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det er sådan, at det, vi forholder os til i det her finanslovsforslag for 2023, er bevillingen til Klimarådet her. Den problemstilling, som bliver rejst fra radikal side, og som også andre ordførere har været inde på i dag, er, hvad der skal ske med Klimarådet fra 2024 og frem. Og det er min klare fornemmelse, at i de forhandlinger, der står for døren, er det et punkt, som både Radikale Venstre og SF og måske også andre kommer til at rejse, og så tager vi en, tror jeg, konstruktiv snak om det der.

Kl. 17:17

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til finansministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 66:

Forslag til lov om ændring af lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2023, lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2024 og lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2025. (Konsekvenser af forslag til finanslov for 2023 m.v.).

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 23.03.2023).

Sammen med dette punkt foretages:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 67:

Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2026.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 23.03.2023).

Kl. 17:18

Forhandling

Den fg. formand (Annette Lind):

Forhandlingen er åbnet.

Er der nogen, som ønsker ordet? Det gør hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:18

(Ordfører)

Pelle Dragsted (EL):

Vi holder fast i traditionen i Enhedslisten, så jeg må også lige tage ordet til den her behandling. Det er jo en lidt teknisk ting, der hænger sammen med finansloven, men ikke desto mindre er det nogle meget vigtige love, fordi det sådan set er dem, der sætter rammerne bl.a. for de forhandlinger, som finansministeren snart skal have med

kommuner og regioner. Derfor er det ikke helt uden betydning. Og jeg skal gøre det kort, for jeg er klar over, at mine ærede kollegaer nok snart vil hjem.

Vi har jo i Enhedslisten aldrig været kæmpestore fans af den budgetlov, som de her love om udgiftslofter jo er en udmøntning af. Vi synes, de fratager kommunerne det mest centrale i deres selvstyre, nemlig muligheden for selv i højere grad at bestemme over deres økonomi. Jeg har jo selv lige siddet i sådan en kommunalbestyrelse – det er der også andre medlemmer, der har – og alle, der har prøvet det, vil jo kende til de ret stramme rammer, der gør, at man godt nok er valgt, men at det er meget begrænset, hvad man kan bestemme.

Budgetloven og de her love om udgiftslofter har også – i mange år i hvert fald – ført til en underbudgettering, hvor kommunerne har forbrugt mindre, end de har budgetteret, og dermed har man reel, om man så må sige, brugt mindre på velfærd, end hvad man egentlig havde aftalt, og hvad man egentlig skulle, og det er jo gået ud over de mennesker, som er mest afhængige af velfærd. Der bliver overskredet lidt mindre nu, og noget af det skyldes så, at man er blevet god til at fyre en masse penge af i slutningen af året, hvilket heller ikke er en super god måde at planlægge økonomi på.

Nu har man så udskudt revisionen af budgetloven til 2033, altså yderligere revision af budgettet. Det er i hvert fald sådan, jeg forstår et svar, jeg har fået fra finansministeren. Man siger ligesom, at nu har man udvidet underskudsgrænsen, og det tror jeg vi alle sammen synes var en rigtig god idé. Det kan blive vigtigt, når økonomien på et tidspunkt vender, og det løser nok også til dels det såkaldte hængekøje-problem.

Men der var jo også en lang række andre elementer omkring budgetloven, som vi har diskuteret, og det er jo bl.a. det her med flerårige budgetter, som har været diskuteret; det er noget om den form for sanktioner, der ligger i loven, og det er selvfølgelig også, om kommunerne skal have et større råderum selv. Der har også været diskuteret sådan noget med, om bestemte typer af investeringer, f.eks. inden for klima og grøn omstilling, skulle have en anden status i budgetloven.

Derfor håber vi meget – og vi har også noteret os fra det svar af finansministeren, at der ikke er noget til hinder for, at man kan gøre noget ved budgetloven før 2033. Det synes vi er meget fornuftigt, og vi vil opfordre finansministeren til at indkalde til nogle forhandlinger snarest om det. Og der er også et skriftligt spørgsmål på vej til finansministeren. Men vi er kritiske over for budgetloven, og den måde, den udmøntes på i lov om udgiftslofter, og derfor stemmer vi heller ikke for de her love – det har vi i øvrigt heller aldrig gjort før.

Kl. 17:21

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Pelle Dragsted. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så vil fru Lisbeth Bech-Nielsen gerne have ordet. Værsgo

Kl. 17:21

(Ordfører)

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

I en lidt anden boldgade undrer det os i SF, hvorfor udgiftslofterne for 2025 og 2026 bliver fastlagt, når de mellemfristede fremskrivninger ikke er opdaterede og de øgede forventninger til den strukturelle beskæftigelse heller ikke er sat ind i de her tal. Altså, vi mener jo, at så længe vi bliver klogere og får mere viden, bør tallene vel opdateres, og derfor giver det ikke nogen mening. Det har vi også stillet som et skriftligt spørgsmål.

I SF har vi en lidt anden tilgang til det end Enhedslisten; vi har både stemt for det og imod det. Vi vil sige, at der er så store diskrepanser i år, i hvert fald i forhold til de her tal, at det vil være afgørende for, om vi kan stemme for det eller ej. Men jeg har også stillet det som et skriftligt spørgsmål til finansministeren.

Kl. 17:22

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til fru Lisbeth Bech-Nielsen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Er der andre i salen, der ønsker ordet? Det er der ikke.

Og da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 17:23

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Annette Lind):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Tak for gode debatter i salen i dag.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 30. marts 2023, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 17:23).
